

དཀར་ཆག

ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་གྱི་མངོན་རྟོགས་	
རྒྱན་གཞུང་སྤྱིའི་འབྲེལ་དང་དཀའ་གནས་ལ་དབྱད་པ་སྤྲས་དོན་	
ཟབ་མོའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྲེད།	1
༡༡ སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོས་སྡེ་ཉི་ཤུའི་རྣམ་གཞག་	3
༡༢ དེ་ལས་ཆོས་ལུས་མདོ་ཇི་ལྟར་འཆད་ཚུལ།	7
༡༡ ཆོག་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ།	7
༡༢ དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ།	9
༡༣ བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་བཅོས་འདིས་མདོ་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ།	9
༡༡ བཤད་བྱའི་མདོ་ངོས་གཟུང་བ།	9
༡༢ དགོངས་འབྲེལ་གིང་རྟའི་སྒོལ་འབྲེད་ངོས་གཟུང་བ།	11
༡༣ དེས་སྒོལ་ཇི་ལྟར་བྱེ་བྲེའི་ཚུལ།	12
༡༤ བཤད་ཐབས་གྱི་མན་ངག་ངོས་གཟུང་བ།	13
༡༥ དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱུང་ཚུལ།	16
༡༦ སྐབས་སུ་བབ་པ་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་པ།	17
༡༡ བརྗོད་བྱ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད།	18
༡༢ རྗོད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ།	39
༡༣ བསྟན་བཅོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ།	43
ག༡ རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བ།	43
ང༡ བསྤྲས་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་	43

ང༡	ཚིག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད།	45
ཙ༡	རྣམ་མཁྱེན།	45
ཐ༡	རྣམ་མཁྱེན་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན།	45
ཐ༢	མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སོ་སོའི་འབྲེལ་བཤད་པ།	46
ཐ༣	མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ།	47
ཐ༤	རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་པའི་ཚུལ།	47
ཐ༥	གཞུང་སོ་སོའི་སྐབས་ལ་འཇུག་པ།	48
ཏ༡	ཚིག་བརྩའི་གྲངས་ངེས་པ།	49
ཏ༢	གོ་ངེས་པ་ངེས་པ།	49
ཏ༣	སོ་སོའི་དོན།	50
ཏ༤	སེམས་བསྐྱེད།	50
ཏ༥	གདམས་ངག་	59
ཏ༦	ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་	72
ཏ༧	རྒྱབ་པའི་རྟེན།	85
ཏ༨	རྒྱབ་པའི་དམིགས་པ།	100
ཏ༩	རྒྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ།	103
ཏ༡༠	རྒྱབ་པ་རང་གི་དོ་བོ་རྟོན་པ།	105
ཐ༡	ཡུལ་གྱི་རྒྱབ་པ་དང་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱབ་པའི་བྱེད་པར།	105
ཐ༡	རྒྱབ་པ་བཞིའི་ས་མཚམས།	107
ཐ༡	རྒྱབ་པ་བཞིའི་གྲངས་དང་གོ་ངེས་ངེས་པ།	108
ཐ༡	སོ་སོའི་དོན་ལ་འཇུག་པ།	109

དྲ) གོ་སྐྱབ།	110
དེ) འཇུག་སྐྱབ།	111
དེ) ཆོག་ས་སྐྱབ།	112
དེ) དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ།	137
ཅེ) ལམ་ཤེས།	137
ཀ) རྣམ་མཁུན་གྱི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན།	137
ཁ) རོན་གྱི་འབྲེལ།	137
ཁ) ཆོག་གི་འབྲེལ།	137
ཀ) རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་གི་རོན།	138
ཁ) ཆོས་བརྩ་གཅིག་ཡོད་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག།	138
ཀ) རྒྱའི་ཡན་ལག།	138
ཀ) རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག།	140
ཀ) བྱེད་ལས་གྱི་ཡན་ལག།	143
ཁ) ལམ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན།	144
ཀ) ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།	144
ཀ) རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།	146
ཀ) བྱང་མེས་ས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།	151
ཅེ) གཞི་ཤེས།	174
ཀ) སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་རྒྱལ།	174
ཁ) འཇུག་ཡུལ་གཞི་ཤེས།	174
ཁ) འཇུག་པ་སློབ་པ།	175

༤༩ ལྷགས་འབྲས་མཐོང་ལམ།	175
ཀྱ གནད་གྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ།	177
༥༡ སྐབས་གཉིས་པའི་ལམ་ཤེས་ལྷ་པར་དག་བྱེད་གྱི་གཞི་ཤེས།	178
༥༩ སྐབས་དོན་ཐེག་དམན་གྱི་ཉོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས།	198
༥༩ ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་ལྷ་པར་བསྐྱུ་བའི་ཆེད་དུ་གོ་རིམ་བསྐྱོག་སྟེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་མཐུག་བསྐྱུ་བ།	217
༣༧ ལྷ་ཐོགས་སྦྱོར་བ།	218
ཀ༡ གཞི་ཤེས་གྱི་འོག་ཏུ་ལྷ་ཐོགས་སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན།	218
ཀྱ བཤད་པར་བྱ་བ་ལྷ་ཐོགས་སྦྱོར་བ་དངོས།	219
༣༧ ཕྱི་མའི་སྦྱོར་བ།	268
ཀ༡ ལྷ་ཐོགས་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་ཕྱི་སྦྱོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན།	268
ཀྱ རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་ཕྱི་སྦྱོར་དངོས།	269
༣༨ མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ།	284
ཀ༡ ཕྱི་སྦྱོར་གྱི་འོག་ཏུ་མཐར་གྱིས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན།	284
ཀྱ རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་མཐར་གྱིས་པ།	286
༣༧ སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ།	288
ཀ༡ མཐར་གྱིས་པའི་འོག་ཏུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན།	288
ཀྱ རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དངོས།	289
༣༩ འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲ།	290
ཀ༡ སྐད་ཅིག་མའི་འོག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན།	290
ཀྱ རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲ་དངོས།	290

ག༡ བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག་ཏུ་བསྟན་པ།	304
ག༢ བསྐྱུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུ་བ།	304
མཚུག་བྱང་།	305
འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་རག་དོན་བཞུགས་སོ།	308
ག༡ བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་	308
ཁ༡ ཐ་སྙད་ཚིག་གསལ་པའི་དོན་དུ་མཚན་གྱི་དོན།	308
ཁ༢ གཞུང་ཚད་ཚིག་གསལ་པའི་དོན་དུ་བམ་པོའི་གྲངས།	309
ཁ༣ གྲུས་པས་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བྱུག་འཆལ་བ།	309
ག༢ ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས།	309
ཁ༡ བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ།	309
ཁ༢ བཤད་པ་ཉིད་ཉིད་བར་འགོད་པ།	310
ག༡ བརྗོད་བྱ་མངོན་ཚིག་གསལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཚན་བརྗོད།	310
ག༢ རྗོད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་	314
ག༣ བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་པར་ཚིག་གསལ་བ།	314
ང༡ རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྟུན་དུ་བྱེ་བ།	315
ང༢ བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག་ཏུ་བསྟན་པ།	406
ང༣ བསྐྱུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུ་བ།	407
ཁ༢ བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་བྱ་བ།	407
ག༢ བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ།	408
མཚུག་བྱང་།	408

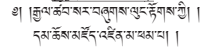
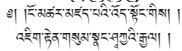

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
མངོན་རྟོགས་སྐྱོན་གྱི་གཞུང་ལྔ་སྤྱིའི་འབྲེལ་དང་

1

དོན་གཉིས་རྣམས་ལ་འབུལ་ལོ་སྒྲར་བཤད་དོན་གཉིས་གྲུབ་པར་མཛོད། ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་རྩལ་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤོད་
པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་མདོ་སྐད་པར། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་སྟེགས་བཅུར་
གང་བཞུགས་པ། ཀྲུལ་ལམ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། མགོན་པོ་སྐྱ་
སྐབ་ཀྱིས། གང་སྐད་སངས་རྒྱལ་འཛིན་རྟེན་གཙོ། ཐུགས་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ལ། ཉེ་ལོ་
སྐད་དུ་དག་མ་ཁྱོད། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། རིགས་
ཅན་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གང་དག་བདེ་གཤེགས་
ཉན་ཐོས་འབྱུང་བར་བྱ་སྒྲུལ་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འབྱུང་འདོད་པ། །
བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཏེ། ཉེ་ལོར་ན་རྒྱ་རོལ་པ་རོལ་འགྲོ་དོགས་མི་མཐོང་
བཞིན། ཞེས་དང་། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐབ་ཀྱིས། སངས་རྒྱལ་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་དང་། ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བརྟེན་མ། ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་པུ་ཐར་པའི་ལམ། ཉེ་ལོར་གཞན་དག་མེད་
པར་ངེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱ་བསམ་
བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་སྒོ་སྐྱུ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་དུ་མེད་ཅིང་། བརྗོད་པ་
ཆོག་གིས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་དུ་ཡང་མེད་དེ། མདོར། ཟབ་ཞི་སྒྲིམ་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་
མ་བྱས། བདུད་ཅི་ལྷ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཁོ་བོས་རྟོད། སྐུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་རུས་པས། མི་
སྐྱ་ནགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གནས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་མ་པམ་པས། གང་ཞིག་ཡོད་མིན་མེད་
མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་གཞན་དུ་འང་། བརྟག་པར་མི་རུས་ངེས་ཆོག་དང་བྲལ་སོ་སོར་
རང་གིས་རིག་ཞིབ། ཞེས་དང་། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐབ་ཀྱིས། འདིར་ཁྱོད་བརྟོད་པར་སྐུས་རྗེ་ཐོགས། །
མཚན་མ་མེད་ཅིང་ཡི་གེ་མེད། རྒྱ་གི་ཡུལ་ཀུན་ལས་འདས་མ། གང་ཁྱོད་འགར་ཡང་བསྟན་མི་
མངའ། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་འཛོམས། སྐྱ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན། མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་བ། རྩལ་
གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལྷར་ཡིན་
ཀྱང་གདུལ་བྱས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཐ་སྟོད་དུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། སྒོ་འེ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་

བསམ་དུ་ཡོད་ཅིང་བརྗོད་པ་ཆོག་གིས་བསྟན་དུ་ཡང་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། སློབ་མ་བཟང་པོ་སླ་
མར་གྲུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། །སླ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་
མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །དེ་དག་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་སྟོན། །ཞེས་དང་།
བྱང་ཆུབ་སུང་པོར་ཞེན་ནས་མཆོག་འཛིན་མ་བྱེད་ཅེས། །དང་པོའི་ལས་ཅན་དེ་ལ་དེ་སྐད་བསྟན་
པར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་མ་ཡམ་པས། སློ་ལྡན་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་འདི་ལ་མོས་པ། །སངས་རྒྱས་
ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་འགྲུར་ཏེ། །ཅེས་དང་། མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས། །གང་གིས་ཐུགས་བརྩམ་
ཉེར་བཟུང་ནས། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །གོ་ཏྟ་དེ་
ལ་ཐུག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེར་ཕྱིན། སོ་སོ་
རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཆོག་གི་སྟོན་ནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བསྟན་པའི་ཆུལ་ལ།
ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུ་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་གསུངས་པའི་སྤྲོས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་
པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་གསུངས་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་འདིའི་
གཞུང་ལྷ་ཕྱིའི་འབྲེལ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ།

སྤྱིར་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྟེ་ཉི་ཤུའི་རྣམ་གཞག །དེ་ལས་ཆོས་ལྡན་མདོ་རི་
ལྟར་འཆད་ཚུལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་བཅོས་འདིས་མདོ་རི་ལྟར་འཆད་པའི་ཆུལ། རྒྱབས་སུ་བབ་པ་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་པའོ། །གྲགས་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྟེ་ཉི་ཤུའི་རྣམ་གཞག

དང་པོ་ནི། །གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་སྟེ། བྱམས་པས་མཛད་པའི་
ཆོས་ལ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་སྟེ་ལྷ་དང་སྟོང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བདུན། དབྱིག་གཉེན་
གྱིས་མཛད་པའི་བྲ་ཀ་ར་ཏ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །ཆོས་ལྷ་ནི་རྒྱན་གཉིས། འབྲེད་གཉིས། རྒྱད་སྟ་མ་སྟེ།
འདི་དག་གི་དོན་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྟེ་སྟོན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས་ཆོས་ལྷར་ངེས་ཏེ། །དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་མདོ་སྟེ་རྒྱན་དང་། རྒྱད་སྟ་
སྟེ། སྟེ་མས་ནི་མདོ་སྟེ་དྲང་ངེས་མ་བྱེ་བར་གཏན་ལ་འབེབས། བྱི་མས་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་མངོན་

རྟོགས་རྒྱུ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདུལ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ཡིན་ལ།
 འདིས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་འབྱེད་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཏེ། འདིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་
 མོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། མདོ་སོ་སོ་བ་དང་། སྤྱོད་མོང་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་བྱམས་ཆོས་ལྡར་ངེས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མདོ་དང་། མངོན་རྟོགས་
 རྒྱུན་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྲས་འཕགས་པ་གསུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་ལྷན་
 པའི་མདོའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པས་གསུམ་པོ་མདོ་སོ་སོ་བ་དང་། དབུས་མཐས་གང་ཟག་
 གཅིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བའི་ལམ་རིམ་སྟོན་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་
 གྱིས་དེའི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་རིམ་སྟོན་པས་གཉིས་པོ་མདོའི་དོན་སྤྱོད་
 མོང་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། གཙུག་པོ་ལུས་
 ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་དང་། གྱིས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱམས་
 ཆོས་ལྡར་ངེས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་དང་། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་
 གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་དང་། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་དང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་གཏན་
 ལ་འབེབས་པས། གཙུག་པོ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། རྒྱུད་སྤྲས་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་དུ་
 རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དེ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་ནས། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་བསྐྱུབ་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་
 འབྱེད་ནི། དབུས་མཐར་ཐེག་པ་སྤྱོད་མོང་པའི་ལམ་རིམ་བསྟན་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ལམ་རིམ་མ་བསྟན་པ་དེ། འདིས་བསྟན་པས་གཉིས་པོ་གྱིས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་
 བཅོས་ཡིན་ཞེས་བཞེད་དོ། །རང་ལུགས་ནི་འོག་དུ་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི་ཐོགས་མེད་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་བདུན་ལས་སའི་དངོས་གཞི་དང་རྣམ་
 པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་གཉིས་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་ཆ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་
 དེ། སྡེ་མས་ནི་གང་ཟག་གི་ཆ་ཆུན་བསྟན་ལ། སྤྱི་མས་ནི་དེའི་ནང་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གི་ཆ་ཆུན་གྱི་དོན་ནི།

གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱུ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ལ་དམིགས་ཡུལ། ཉམས་ལེན། འབྲས་བུ་གསུམ་ཀ་དགོས་
པས་དེ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་བྱའོ། །གཞི་བསྟར་བ་དང་རྣམ་གངས་བསྟར་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་
ཆ་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་དེ། སྤྲོ་མས་ནི་རྫོང་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟེ་སྟོང་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་
ཚུལ་དང་། ཕྱི་མས་ནི་དེ་དག་གི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མིང་གི་རྣམ་
གངས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྟོན་བསྟར་བས་ནི་ཆོག་དེས་དོན་དེ་རི་
ལྟར་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་སའི་དངོས་གཞིས་གང་ཟག་གི་ཆ་རྒྱུན་རི་
ལྟར་གཏན་ལ་འབབས་ཞེ་ན། སའི་སྤྱི་སྟོན་དུ། རྣམ་གཤམ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ས། ཡིད་གྱི་ས་དང་
གཞན་གསུམ་སྟེ། རྟོག་དཔྱོད་བཅས་ལ་སོགས་པ་དང་། རྟིང་འཛིན་བཅས་དང་མ་ཡིན་དང་། །
སེམས་མེད་པ་དང་སེམས་ཡོད་དང་། རྟོག་དང་བསམ་དང་སྟོན་པའི་ས། རྟེན་བཞིན་ཐེག་པ་
གསུམ་ལྷན་དང་། རྟུང་པོར་བཅས་དང་ལུང་པོ་མེད། རྟེན་གསུངས་པའི་དོན་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་
པ་ཁ་ཅིག རྟུང་པོ་དགུས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། བར་པ་དུག་གིས་སྟོང་པའི་བདག་ཉིད། ཐ་
མ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྟན་ཅེས་གསུངས་ལ། སའི་སྟོང་འབྲེལ་དུ། རང་བཞིན་དང་ནི་རི་ལྟར་
འཇུག རྟེན་ལ་དེ་ཡི་གནས་སྐབས་དང་། ཁོ་རིམ་དང་ནི་གང་ཐོབ་དང་། རྟེན་ལ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ན་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་དང་པོ་གཉིས་ཏེ།
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་རྣམ་གཤམ་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་
ལྟར་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་གསུམ་སྟེ། གང་
ཟག་དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་མན་ཆད་དུ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་དང་
བཅས་པའི་སྟོན་ནས་འཇུག །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དུས་སུ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱི་སྟོན་ནས་
འཇུག །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྟོན་ནས་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་རོ། རྟེན་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟིང་རིང་འཛིན་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་
བཞི་སྟེ། གང་ཟག་དེ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དུ་རྟིང་རིང་འཛིན་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་པར་
རྟིང་རིང་འཛིན་དང་མ་བཅས་པ་དང་། སྟོན་སྟེན་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་
མེད་པ་དང་། རྟེན་གཞན་དུ་ནི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐོས་

བསམ་སྒྲོམ་པའི་ས་གསུམ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁང་ཐོབ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་གསུམ་སྟེ། ཐོབ་བྱའི་ཐེག་པ་ནི་གསུམ་དུ་འདུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷག་མ་གཉིས་པོ་སྟེ། དེ་ལྷ་ལུའི་གང་ཟག་དེ་
ཡང་མཐར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐུང་འདས་གཉིས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོམ་གཉིས་ལས་ཀྱུན་
བརྒྱས་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོམ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་ཏུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་
གཞག་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མཛན་ཉིད་གསུམ་དང་། རྣམ་གཤམ་ཚོགས་བརྒྱད་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་ཡིན་ཏེ། དེར་བཤད་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དེ་སེམས་
ཙམ་པའི་ལུགས་གྱི་གཞི་ལས་འབྲས་ལུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རང་རྒྱུད་དུ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྷ།
གཞན་འགྲེལ་ཁྲི་ཀར་བཏགས་པ་གསུམ་སྟེ། དྲ་ཀ་ར་ཏ་སྟེ་བརྒྱད་བརྩམས་པ་ལས། འདི་དག་གི་
དོན་ལ་སྟོན་གྱི་མཐས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷ་བ་སྟོན་པ། དེའི་རྒྱུ་བྱེད། དེ་ལ་རྩོད་
པ་སྟོང་བ་དང་གསུམ་དུ་བྱས་ནས། དང་པོ་ནི། སུམ་ཅུ་པའི་རབ་བྱེད་དེ། ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མཛན་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་བདག་མེད་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།གཉིས་པ་ནི། ཉི་ཤུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། རྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྷ་རྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་
ཡིན་ན། ལུང་པོ་ལུའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ལུང་པོ་ལུའི་
རབ་བྱེད། ལས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་རྩོད་པ་སྟོང་བ། ལས་རྒྱུ་བ་པའི་རབ་བྱེད།
ཉན་བཤད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་རྩོད་པ་སྟོང་བ་རྣམ་བཤད་རིག་པ། མཛན་ཉིད་
གསུམ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་རྩོད་པ་སྟོང་བ་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ། རྟེན་འགྲེལ་
བཅུ་གཉིས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་རྩོད་པ་སྟོང་བ་རྟེན་འགྲེལ་གྱི་མདོ་འགྲེལ། རང་
དོན་ཡར་སྟོན་བྱུག་དང་གཞན་དོན་བསྐྱུ་དངོས་བཞིའི་སྟོད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་
རྩོད་པ་སྟོང་བ་མདོ་སྟེ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོས་

འདི་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་རྩྭ་པ་ཡིན་ན། འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་དེ་དང་དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩྭ་པར་བཞེད་ནས་སོ་སོར་རྩྭ་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དམ་སྟུམ་མོ། །གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྒྲའི་འགྲེལ་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཉིས་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོས་སྟེར་མི་བགྲང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞལ་འཇུག་པ་དང་བཅས་ཏེ་གསུང་གི་མདངས་ལྟར་རན་ནོ། །¹¹⁹ དེ་ལས་ཆོས་ལྡན་མདོ་ཇི་ལྟར་འཆད་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་ཆོས་ལྡན་མདོ་ཇི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོག་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་དང་། རོན་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལོ། །¹²⁰ ཆོག་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ། མདོ་དང་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་བཤད་བྱའི་མདོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྤུན་མང་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་སྟོད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དེས་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་ལྷན་པའི་མདོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོའི་མདོ། ལུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ལྷན་པའི་མདོ། ལྷག་བསམ་བསྟན་པའི་མདོ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་མདོ། དཔལ་སྤེང་གི་མདོ། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བྱམས་པའི་ཆོས་ལྟ་བུ་དེས་མདོ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་གཏན་ལ་འབབས་པ་དང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་གཏན་ལ་འབབས་པ་དང་། དྲང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་སྟོ་ཆོགས་པ་གཏན་ལ་འབབས་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིགས་གཅིག་གཏན་ལ་འབབས་པ་དང་། རིགས་དུ་མ་གཏན་ལ་འབབས་པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཏེ། དེས་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་ཁོ་ན་གཏན་ལ་

འབེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྒྱུད་སྒྲ་སྟེ། དེས་སྒྲར་བཤད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་དེ་རྣམས་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་ཕྱིར། གྲུ་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་འབྱེད་རྣམ་གཉིས་ཏེ། དེས་
དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། གྲུ་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་
མདོ་སྟེ་སྟེ་ཚོགས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་མདོ་སྟེ་རྒྱུ་ཏེ། གཞིའི་དྲུས་སྒྲ་རིགས་ཆད་ཀྱི་
སེམས་ཅན་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ལམ་གྱི་དྲུས་སྒྲ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་མེད་དྲུ་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་མདོ་གྲུ་དོན་དྲུ་སྟོན་པ་དང་། འབྲས་སྒྲའི་དྲུས་སྒྲ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དྲུ་ངེས་
པ་གྲུ་དོན་དྲུ་བསྟན་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དྲུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གྲུ་དོན་གྱི་མདོ་
སྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞིའི་དྲུས་སྒྲ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྟོང་པོ་ཅན་དྲུ་བསྟན་པ་དང་། ལམ་གྱི་དྲུས་སྒྲ་ལར་ཕྱིན་དུག་དང་། བསྐྱེད་ངོས་བཞིའི་སྒྲིབ་པ་
དང་། འབྲས་སྒྲའི་དྲུས་སྒྲ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་དོན་གྱི་
མདོ་སྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མདོ་དང་སྒྲུར་བའི་དགོས་པ་ནི། འོ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ས་བཙུ་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་བྱང་བ་ཅུ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་
ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དགར་མི་རྩོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། སྟོན་པས་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་
རྒྱལ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་རྗེས་སྒྲུ་འབྲང་བ་དེ་བསྟན་པ་རྣམ་དག་ཡིན་གྱི།
དེའི་རྗེས་སྒྲུ་མི་འབྲང་བ་དེ་བསྟན་པ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཆད་དྲུ་ཐུབ་པའི་བཀའ་དང་སྒྲུར་བ་ཁོ་ན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་
དང་རིགས་པ་ལ། བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་
ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཛིན་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་རྒྱལ་
བཞིན་ཀུན་མཁུན་གྱིས་མཁུན་གཞན་མིན་པ། ཉེ་ཕྱིར་དྲང་སྟོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྟེ་གང་
ཡིན་དེ་མི་དཀྱུག ཐུབ་རྒྱལ་བཞིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་
སོ། །

གཉིས་པ་དོན་རི་ལྷར་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་བསྟུས་ནས་སྟོན་ཏེ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །
དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །ཅིས་སོ། །རྒྱུད་སྤྱ་མས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་
མདོ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྟོ་རྟེའི་གནས་བདུན་དུ་བསྟུས་ནས་སྟོན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཆོག་གས་
ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། །ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱུ་ཕྱིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱང་གྱི་ལུས་
ནི་མདོར་བསྟུས་ན། །རྟོ་རྟེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ། །ཅིས་སོ། །དབྱུས་མཐའ་རྣམས་འབྱེད་
ཀྱིས་ཐེག་པ་སྤུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
གཉིས་སྟོན་ཏེ། མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དེ་ལོན། །གཉིན་པོ་དག་ནི་སྒྲིམ་པ་དང་། །དེ་ཡི་གནས་དང་
འབྲས་བུ་ཐོབ། །ཐེག་པ་སྤྱ་ན་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམས་འབྱེད་
ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཅན་འཁོར་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལྷན་ལས་འདས་པ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྟོན་ཏེ། འདི་
ཐམས་ཅད་ནི་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའོ། །ཆོས་ཀྱིས་
རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ནི་འཁོར་བའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལྷན་ལས་འདས་
པའོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱུན་གྱིས་ནི་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་དུ་མའི་དོན། གསེར་ལས་
བརྒྱུད་བྱས་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ། དཔེ་ལྷན་མཚོན་པའི་དོན་ལྷར་བསྟུས་ནས་སྟོན་ཏེ། གསེར་ལས་
བརྒྱུད་བྱས་འདྲ་ཞིང་པདྨ་རྒྱས་པ་འདྲ། །བཀྲེས་པས་ཉན་པ་གཡོས་ལེགས་ཁ་ཟས་ཟ་བ་འདྲ། །
ཕྱིན་ཡིག་ལེགས་པ་ཐོས་འདྲ་རིན་ཆེན་སྒྲིམ་བྱེ་ལྟའི། །ཆོས་དེ་འདིར་བཤད་པའང་དགའ་བའི་
མཚོག་བསྐྱེད་དོ། །ཅིས་སོ། །
། ༡༩ རྩ་བཤད་ཀྱི་མདོ་རོལ་ཤིང་ལྷ་ཕྱིའི་འཆད་པའི་ཚུལ་

གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་བཅོས་འདིས་མདོ་རི་ལྷར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ་ལྷ་སྟེ། བཤད་
བྱའི་མདོ་ངོས་གཞུང་བ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྟོ་རྟེའི་སྟོལ་འབྱེད་ངོས་གཞུང་བ། དེས་སྟོལ་རི་ལྷར་
བྱེ་བའི་ཚུལ། བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ངོས་གཞུང་བ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རི་ལྷར་
བྱུང་བའི་བྱང་ཆུལ་ལོ། །
། ༢༠ བཤད་ཀྱི་མདོ་རོལ་ཤིང་ལྷ་ཕྱིའི་འཆད་པའི་ཚུལ་

དང་པོ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྣམས་ཡིན་ལ། འདི་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་
དུག་དང་། སྤྲོ་བཏུ་གཅིག་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། །ཡུམ་དུག་ནི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དང་། སྟོང་

ཕྱག་ཉེར་ལྷ་པ་དང་། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སྟེ་རྒྱུ་པ་སྟོར་གསུམ། ཤེས་རབ་ཁྱི་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་སྟེང་པ་སྟེ། བསྐྱུ་པ་སྟོར་གསུམ་མོ། སྤྲུལ་བཅུ་གཅིག་ནི། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་སྐུ་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལྷ་བཅུ་པ་དང་། སྟོ་ཉེར་ལྷ་པ་དང་། རབ་རྩ་ལ་རྣམ་གཞོན་གྱིས་ཞུས་པ་དང་། ཀའ་ལྷ་གས་ཞུས་པ་དང་། ཡི་གེ་ཉུང་དུ་མ་དང་། ཡི་གེ་གཅིག་མ་དང་། རྩོ་རྩེ་གཅིག་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པོའོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་དུག་པོས་ནི་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་བཅུ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྟོན་པས་ན་ཡུམ་དང་། ཕྱི་མ་བཅུ་གཅིག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པས་སྤྲུལ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་ལ་གྲངས་ངེས་མི་འབད་པ་དང་། ཐ་སྙད་མི་འབད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་མདོ་སྟེང་པ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལུ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལོགས་སུ་བགྲངས་ན་ལྷ་ག་པར་འགྲུར་ཞིང་། སྤྲུལ་པའི་སྟོང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། ཉི་མའི་སྟོང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལག་ན་རྩོ་རྩེ་རྣམས་མ་ཆང་བས་ཆད་པའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་མི་འབད་པ་ནི། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུར་བྱེ་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཡུམ་དང་། དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པ་ལ་སྤྲུལ་གྱི་ཐ་སྙད་གང་ནས་གྲང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པས་ན་ཡུམ་དང་། མདོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་མི་སྟོན་པར་ཡུལ་སྟེ་མེད་ཅུ་སྟོན་པས་ན་སྤྲུལ་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འབད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པས་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པས་ཡུམ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་སྟེ་མེད་དུ་སྟོན་པ་ནི་བདག་མེད་བརྟོག་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པས་ཡུམ་གྱི་ཐ་སྙད་འབད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པས་ཆོགས་སྟོར་གཉིས། འཕགས་པའི་ས་བཅུ་སྟེ། ས་བཅུ་གཉིས་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། རྩོ་རྩེ་གཅིག་པས་ནི་མོས་སྟོན་གྱིས་དང་། བྱང་སེམས་གྱིས་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱིས་སྟེ། ས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པོས་ནི་ལམ་ལྷའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བཤད་བྱའི་མདོ་གང་ཞེ་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འཕགས་བཞེད་ཡུམ་དུ་གྲུར་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བརྟོག་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་ཡུམ་གྱི་ཐ་སྙད་འབད་པས་དེ་ཉིད་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བའི་མདོ་ཡིན་ནོ། །

༡༩ འགྲེམས་འབྱེལ་གིང་རྩོམ་གྱི་ལྷན་པོ་འཕྲིན་པོས་གསུང་བ།

གཉིས་པ་ནི་མྱ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །ཤེར་བྱིན་གྱི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྲེད་
དེ་ལ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང་། གྲུ་སྒྲུབ་གྱིས་མཛད་པའི་
དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས། དཔལ་པོས་མཛད་པའི་འབུམ་ཁྲིཀ། བློགས་གྲུང་གིས་མཛད་པའི་
བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་བཞིར་གྲངས་ངེས་སོ། །འོ་ན་དེ་དག་གིས་སྒོལ་ཇི་ལྟར་བྱེད། དང་པོས་
ནི་སྐྱས་དོན་མངོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མཛད་ལ། གཉིས་པས་ནི། དངོས་བསྟན་སྟོང་
ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་གསལ་བར་མཛད། གསུམ་པས་ནི་ཡུམ་གྱི་དོན་སྟོན་གསུམ་ཙམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གི་
སྟོན་སྟོན་ཏེ། སྟོན་གསུམ་ནི་ཐོག་མར་སྟེང་གཞིས་སྐབས་བྱེད་ནས་གདུལ་བྱ་དབང་ལོན་ལ་ཤུ་རིའི་
བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཛང་རྒྱ་
བར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གང་གིས། གང་གི་བྱིར། གང་ལ། བསྐྱབ་ཚུལ་
བཞིས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྟོ། །དེ་ནས་སྐབས་དང་པོའི་
བར་ལ་འབྲིང་དུ་བསྟན་པའི་སྟོ། །དེ་ནས་མཐུག་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྟོ་སྟེ་
གསུམ་སོ། །

རྣམ་གངས་བཅུ་གཅིག་ནི། དང་པོ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། དེ་ནས་རབ་
འབྱོར་གྱིས་བཤད་པ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་གཉིས་དང་། རབ་འབྱོར་
ལ་བཀའ་སྩལ་པ་བཞི་དང་། བྱམས་པ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་གཉིས་དང་། ཀུན་དགའ་པོ་ལ་བཀའ་
སྩལ་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གཏད་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ །བཞི་པས་ནི་ཡུམ་གྱི་གཙོ་བོའི་དོན་སོ་
གཉིས་སུ་བསྐྱེས་ནས་སྟོན་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱེས། རྟེན་དང་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། །ལས་
ནི་སྟོམ་པ་དང་བཅས་དང་། །རབ་དབྱེ་རྟོགས་དང་ལྷུང་བ་དང་། །ཕན་ཡོན་བཅས་པར་ཡང་དག་
བཟོད། །ཅིས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས། དབང་དུ་བྱ་བ་འཁོར། །ལས་ཡུམ་ལ་ཆོས་སྟོན་
བཅུས་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ། སྟོམ་པ་རྣམ་གཡང་གི་རྣམ་རྟོག་བཅུའི་གཉེན་པོར་སྟོམ་པ་བཅུ། རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག །རྟོགས་ལ་བདུད་ལས་ཀྱི་རྟོགས་དང་། བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟོགས་
གཉིས། ལྷུང་བ་ཤེར་བྱིན་སྐངས་ན་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ། །ཕན་ཡོན་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་
ནས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས་ཡུམ་ལ་སྦྱད་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ཤེས་

འཛིན་ལྟར་བྱེད་པའི་ལུས།

12

དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་གིས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་
ཀའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཅེས་སོགས་གིས་
དངོས་བསྟན་སྐྱེ་མེད་གྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་དེ། མདོར། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་བར་སྐྱེ་མེད་དུ་གསུངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད། རྒྱ་ལ་དབྱེད་པ་དོ་རྗེ་ཟེགས་མ། འབྲས་བུ་ལ་དབྱེད་པ་
ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག །གཉིས་ཀ་ལ་དབྱེད་པ་སྐྱ་བཞི་སྐྱེ་འགོག །ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ།
ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོན་གྱི་མཁས་པ་
རྣམས་སྤྲོས་དོན་མངོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་གྱི་
རིམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་དང་གནད་གཅིག་ཅིང་། དོན་ལ་
ཡང་གནས་ཏེ། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་འདི་མདོའི་སྤྲོས་དོན་
ཡིན་ལ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ནི་མདོའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ། །
༡༣༥ འགད་ཐབས་ གྱི་མན་ངག་ རོམ་གསུང་བ།

བཞི་པ་ནི། སྐྱིར་རྒྱ་བོད་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གིས། མདོ་འཆད་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་དུ་མ་
སྤྲང་ཡང་། འདིར་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གང་ཞིག་བདག་བས་སྟོང་མན་ཞིང་། །མདོ་
རྣམས་འཆད་འདོད་དེ་དག་ལ། །མན་ངག་ཅུང་ཞིག་སྐྱེན་པར་བྱ། །དགོས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་
བཅས་དང་། །ཚིག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། །བརྒྱལ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ། །
མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ལེན་པ་དང་ནི་འཛིན་པ་ལ། །ཉན་པ་པོ་དེ་གྲུས་བྱེད་པས། །ཐོག་
མར་དགོས་པ་བརྟེན་པར་བྱ། །དགོས་པའི་དོན་ནི་བསྐྱུས་དོན་ལས། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་ཚིག་
དོན་ལས། །ཁོ་རིམ་རིགས་པ་ལྟ་བུ་དག །མི་འགལ་བ་ནི་གཉིས་ལས་སོ། །ཞེས་མདོ་དོན་
ཐམས་ཅད་བཤད་ཐབས་གྱི་མན་ངག་ལྟའི་སྟོན་ནས་བཤད་པར་བཞེད་ཅིང་། །དེ་ཉིད་མགོན་པོ་
བྱམས་པའི་མན་ངག་ཀྱང་ཡིན་པར་གྲགས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱིས་མདོ་འཆད་པའི་ཆེ་བཤད་
ཐབས་གྱི་མན་ངག་ལྟ་ཆང་བས་སོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་སོ། །

རི་ལྟར་ཆང་ཞེན། འདི་ལ་མི་འཐད་པའི་ལུགས་དགག །བཤད་ཐབས་གྱི་མན་ངག་
ངོས་གཟུང་། དེ་ཉིད་འཐད་པར་སྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་སྤྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
མདོའི་དགོས་དོན། ལུས་རྣམ་གཞག་གིས་བསྐྱུས་དོན། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ཚིག་དོན། དེ་
ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་དང་། དེ་ནས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
མཚམས་སྦྱར། རིགས་ཀྱི་བཀལ་ལན་དང་། སྒྲོམ་ལམ་དང་། སྤྱད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དང་། སྤི་
མ་སེལ་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པའི་བཀལ་ལན་རྣམས་ཀྱིས་མདོའི་བཀལ་ལན་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་
བཞེད་དོ། །དེ་ལ་དགོས་དོན་གྱི་ངོས་འཛིན་དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་གྱིས་མདོ་འཆད་པའི་ཚེ་མདོའི་
དགོས་དོན་འཆད་དགོས་པ་ལས། དགོས་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་གིས་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་དོན་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚམས་སྦྱར་གྱི་ངོས་འཛིན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིར་མཚམས་སྦྱར་ནི་གོ་
རིམ་སྤྱི་ཕྱི་མི་འགལ་བའི་སྦྱབ་བྱེད་བསྟན་དགོས་པ་ལས་དེ་ནས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་དེ་
བསྟན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཀལ་ལན་གྱི་ངོས་འཛིན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིར་བཀལ་ལན་
ནི་རིགས་པ་སྤྱི་ཕྱི་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་ནི་རྒྱུད་ལྔར། དེ་ལྟར་ཡིད་
ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོའི་དངོས་བསྟན་ལ་མེད་ཀྱང་
བསྟན་བཅོས་མཁན་པོས་སྦྱར་བའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྲ་གྱི་བཀལ་ལན་དེ་རྣམས་ནི་མདོ་ཉིད་
ལས་གསུངས་པའི་བཀལ་ལན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་མདོའི་དགོས་སོགས་ཚོས་ལྷ་རྒྱུན་གྱིས་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལ་མཆོད་བརྗོད་
ཀྱིས་དགོས་དོན་བསྟན། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་གིས་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
དགོས་དོན་བསྟན་ཏོ། །བསྐྱུས་དོན་དང་ཚིག་དོན་གྱིས་བསྟན་ཚུལ་སྤྲ་དང་འབྲུ་ཞིང་། མཚམས་
སྦྱར་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཀལ་ལན་ནི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
པོ་རྒྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་ངོ་བོ་མཐུན་པས་འཐད་པ་དང་། གོ་རིམ་མཐུན་པས་འཐད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་དགོས་དོན་བསྟན་ཏེ། དགོས་དོན་ལ་མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་
ཐོས་ནས། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་ཚང་བ་ཅིག་དགོས་ཤིང་། མདོ་དོན་གྱི་ཆེ་བ་
རང་དོན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་བརྟེན་ཏེ། གཞན་དོན་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཚོས་

འཁོར་བསྐྱོར་བ་དེ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་བསྟན་པས་མཆོད་བརྗོད་ངག་གི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཚྱུ་ལྔ་
གཉིས་པོ་ཡུམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བས་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་འདོད་པའི་
གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ཡང་དེ་དང་དེ་ལ་བསྟེན་པའི་གསུང་རབ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟུང་བ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །ལུས་
རྣམ་གཞག་གིས་བསྟུས་དོན་བསྟན་ཏེ། དགོས་པའི་དོན་དེ་བསྟུས་དོན་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་
གསུངས་པ་གང་ཞིག་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་ཕྱིན་དེ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིར་སྒྲུང་
དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེན་བཤད་པ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ནི་ཆོག་
དོན་བསྟན་ཏེ། བསྟུས་པའི་དོན་དེ་ཆོག་དོན་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་ལུས་རྣམ་
གཞག་གི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དངོས་བརྒྱུད་དོན་བདུན་ཅུ་པོ་དེ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལས་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་དུ། བསྟུས་པའི་དོན་གྱི་ཆོག་
ལེའུར་བྱས་པ་རྣམས་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གིས་འཆད་པས་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྲུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་བསྟན་ཏེ།
མཚམས་སྦྱར་གྱི་དོན་ནི་གོ་རིམ་སྡུ་ཕྱི་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་དེས་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་གོ་རིམ་མི་འགལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་གི་གོ་
རིམ་ལས་མ་གསུངས་སོ་སྟུམ་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་གོ་རིམ་ལ་གཞི་ཤེས་དང་པོར་
བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟུ་དང་། སྐབས་བཞི་པའི་གཞུང་ལས་རྟོགས་ལུས་
ཤིང་རྣམ་མཁྱེན་དང་པོར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་ཉིད་ལས་
རྟོགས་ལུས་སོ། །འདིར་མཚན་ཉིད་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཉིར་སྒྲུང་དུ། དང་པོར་བསྟན་
པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མཚན་ཉིད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། ཞེས་

གསུངས་པས་མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚས་གྱིས་མཚོན་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བར་ལས་སྐྱབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་
 ཉིད་ཅིས་དང་། འགྲེལ་པར་མཚན་ཉིད་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་རྟོགས་གཞན་རྣམས་
 གྲང་རང་གི་མཚོན་བྱེད་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ན། བྱང་གཞི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་
 བས་འཛིག་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །སྐལ་ལྷན་དག་དགའ་སྟོན་མཛོད་ཅིག །ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་
 རྒྱ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བཀྲལ་ལན་བསྟན་ཏེ། བཀྲལ་ལན་གྱི་དོན་ནི་རིགས་པ་སྤྱི་མི་འགལ་བར་
 བསྟན་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་གཞུང་དེས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དང་།
 དྲུག་ཏུ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་བསྟན་ན་ཡུལ་དང་། སྒྲིང་བ་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་འདུས་པས་བརྒྱད་གྱི་
 རྒྱབས་སུ་ཡུལ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་བསྟན། དྲུག་གི་རྒྱབས་སུ་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་
 པས་མི་འགལ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་དོན་མདོའི་དངོས་བསྟན་ལ་མེད་ཀྱང་
 བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་ཉིད་གྱིས་སྤྲུལ་དོན་སྒྲུབ་བ་ལ་འཛིག་དགོས་པ་ནི་རྒྱད་གྲུབ་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་གོ་རིམ་མཐུན་པ་ནི་དེ་ལྟར་བྱས་ན། དགོས་པ་བསྟན་པའི་དོན་བཅས་དང་། །
 ཚིག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྒྲུབ་བཅས། །བཀྲལ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་དབྱིག་
 གཉེན་རང་ཉིད་གྱིས་གསུངས་པའི་གོ་རིམ་དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་རྟེན་པར་ཤེས་པར་
 འགྱུར་བས་འདི་ལས་འོས་མེད་དོ། །
༡༥ དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མི་ལྟར་ལྟར་ཡིན་ལྟར་ལྟ།

ལྷ་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་འཕགས་པ་
 ཐོགས་མེད་གྱིས་མ་ཐམ་པ་ལས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དངོས་སུ་གསན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་
 རྣམ་ངེས་མཛད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་མེ་གཞུང་འགྲེལ་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་བོད་དུ་མ་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་དབྱིག་གཉེན་
 གྱིས་མཛད་པའི་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛོམས་འདི་ཉི་མེ་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ལོ་ཆེན་
 གྱི་ཞལ་ནས་པརྟེ་ཏ་འགའ་ཞིག་ང་ལ་གཞུང་འགྲེལ་ཡོད་ཟེར་ནས་བཏུས་པས། འབུམ་ལྷོ་ཀ་ཏུ་
 སོང་ནས། འདི་འབུམ་ལྷོ་ཀ་ཡིན་བྱས་པས་དེ་ག་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་འཕགས་

པ་གྲོལ་སྒྲིམ་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་དང་སྐྱར་བ་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་མཛད། དེའི་འོག་ཏུ་བཙུན་པ་གྲོལ་
སྒྲིམ་ཉི་ཁྲི་དང་སྐྱར་བའི་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་ཉི་ཁྲིའི་རྒྱན་དུ་གཟིགས་ཏེ་ཉི་ཁྲི་དང་སྐྱར་བའི་ལེུ་བརྒྱད་མ་མཛད།
དེའི་འོག་ཏུ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་རྒྱན་དུ་གཟིགས་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་མཛད། དེའི་འོག་ཏུ་ཡུམ་
གསུམ་ཆར་གྱི་རྒྱན་དུ་གཟིགས་ཏེ། ཡུམ་གསུམ་གྱི་ཡུང་ཁུངས་ཙམ་དང་སྐྱར་ཁིང་རང་གི་འདོད་པ་
མདོར་བསྐྱས་ཏེ་སྟོན་པ་འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་མཛད་དོ། །འདི་གསུམ་བརྒྱམས་པའི་གོ་རིམ་ནི་
པ་རྗེ་ཉ་དག་གིས་རྣམ་གཞག་གཞན་དུ་འཆད་པ་མང་ཡང་། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་གཞིར་གཞག་པ་ན་དེ་
དང་མཐུན་པ་དང་། སལ་ཆེར་མཐུན་པ་དང་། སལ་ཆེར་མི་མཐུན་པར་འདུག་པས་རང་གི་གྲུབ་
མཐའ་ལོགས་སུ་འཛོག་མི་རུས་པ་དང་། ཟུང་ཟད་འཛོག་རུས་པ་དང་། རང་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་ལ་
གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཏེ། ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་དང་བསྟན་ན་དེ་ལྟར་རིགས་སོ། ཞེས་
འབུམ་པ་འཆད་དོ། །སྟེད་འགྲེལ་གསར་མ་ནི་བལ་པོ་ལོ་ཙུ་དང་། བུཊ་ལྷོ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དང་སྐྱས་
སྐྱོས་མཐུན་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། འབུམ་པ་དང་། མ་རྒྱུ་ནི་སྐྱས་
སྐྱོས་མི་མཐུན་པས་མ་ཡིན་པར་མཛད། འགྲེལ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པ་བརྒྱམས་ལུགས་དང་
མཐུན་པས་སློབ་མ་རྗེས་འབྲང་ཞིག་གིས་མཛད་པ་ཡིན་གསུང་། དེའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱུས་ཡེ་
ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མདོ་སྟེད་པའི་འགྲེལ་པ་མཛད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བུ་རྟེན་པས་ཉི་ཁྲི་དང་སྐྱར་བའི་
འགྲེལ་པ་དག་ལྟར། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྐྱར་བའི་སྟིང་པོ་མཆོག་ །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་དག་སྟེ་
གསུམ་མཛད། འདི་སློབ་དཔོན་ལ་འགྲན་རྟོག་པའི་པ་རྗེ་ཉ་ཡིན་པས་ཉི་ཁྲི་ལེུ་བརྒྱད་མ་མ་དག་
པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལ་སྟིང་པོ་མེད་པ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལ་མན་དག་མེད་པ་ཡིན་
ཞེས་ཟུར་ཟ་བར་གྲགས་སོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལ། གསེར་སྤིང་པ་དང་། ཤེར་
འབྱུང་སྟོ་གོས་དང་། གུ་ལེན་དང་། རཏྱ་གྲི་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་འགྲེལ་བཤད་མཛད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
ཨ་རྒྱ་ཡ་ཀ་རས་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྐྱར་བའི་གནད་ཀྱི་སྒྲ་འདོད་དང་། བུཊ་ལྷོས་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་
ཐེང་བ་རྣམས་མཛད་དོ། །

༡༣. རྒྱབས་སུ་བབ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་པ།

བཞི་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟེན་

བྱ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བཟྃས། རྫོང་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྱེད། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཟྃས་བྱ་མཛོན་རྟོགས་བཤད་པའོ། །

རྫོང་བྱ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བཟྃས།

དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕགས་པས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ། གནད་ཀྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉིན་སྐར་དུ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉི་པར་དགོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་ཐོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བཟྃས་པ་འདི་ནི་དེའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་མན་ངག་བཤད་སྐར་དུ་བྱེད་སྟེ་པས་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱེད་ཞེས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་བཤད་པ་འདི་སྐར་བར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ཞེན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་ལས་ཞེས་པ་ནས་བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆལ་བ་ཉི་པར་བཀོད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་ཡང་དག་པར་མཆོན་པའི་དོན་འདི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གཞི་བསྟན་པས་སམ། འོན་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྟན་པས་སམ། དེ་སྟེ་རྣམ་པ་བསྟན་པས་རྒྱུ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཟྃས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཅིར་འབྱུང་ཞེན། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་དངོས་བསྟན། རྒྱགས་བསྟན། འཕྲོས་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཅས་སོགས་ཏེ། མཆོད་བཟྃས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གསུམ་པོས་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཟྃས་ཅིང་། བཞི་པས་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཤེས་པའི་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི་དངོས་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དེའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཤེས་ཕྱིན་དེའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་བརྩམ་པར་དམ་བཅས་པ་ནི་རྒྱགས་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། རྒྱགས་བསྟན་ལས་འཕྲོས་ནས་དགོས་པ་གང་ཡིན། བཟྃས་བྱ་གང་ཞིག་བསྟན་པས་རྒྱུ་དུ་བྱེད་ཅིན། དང་པོའི་ལན་དུ་དགོས་འབྱེད་ཀྱི་གཞུང་འདོན།

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཟྃས་བྱ་ལ་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གང་རུང་དུ་ངེས་པས་

གཞི་ཁོན་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་དུ་བྱེད་དམ། གཉེན་པོ་ཁོན་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པས་སམ། རྣམ་པ་ཁོན་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པས་རྒྱུན་དུ་བྱེད། གསུམ་ག་ལ་ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་གནས་སོ་ཞེས་པ་ནི་བཀལ་བ་ཡིན་ལ། གཞི་གཉེན་རྣམ་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེས་པ་ནི་ལན་ནོ། །གང་དག་ཉིར་སྤང་དང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས། བཀལ་ལན་གྱི་གཞུང་འདི་རྣམས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི་འདི་འདྲ་བའི་འཆད་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་སྒྲོན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ནི་རྒྱུན་གྱིས་མདོ་འཆད་པའི་ཆོན་ཡང་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྷ་ཆང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་མདོ་དོན་འཆད་པ་ལ་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྷ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྷ་འོ་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བཞེད་པ་ལས། ཐོག་མར་མཆོད་བརྗོད་ལ་ལྷ་ཆར་སྒྱུར་ནས། དགོས་འགྲེལ་མན་ཆད་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་དང་། ཆོག་དོན་ཅམ་ཞིག་སྒྱུར་ཞིང་། ལྷ་བས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བཀལ་ལན་སྒྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་གཞོན་ནུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲིང་བསྐྱར་བར་བྱས་ནས་རྩ་བའི་ངག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྷ་སྒྱུར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལ་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྷ་ངོས་གཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགོས་པའི་དབང་གིས་མཆོམས་སྒྱུར་ཐོག་མར་སྒྲོབ་པ་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཏེ། མཆོམས་སྒྱུར་སྐྱེ་འགྲེལ་དུ་བཀོད་པ་ནི་འགྲེལ་བ་འདིའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོམས་སྒྱུར་གྱི་དོན་གོ་རིམ་སྐྱེ་ཕྱི་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ་འཆད་དགོས་ཤིང་། གཞུང་འདིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་མཆོད་བརྗོད་དང་པོར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེ་ཞིག་དང་པོར་ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་ལལ་ཆེར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགོས་དོན། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་དོན། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱར་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོག་དོན། དེ་

བའི་དོགས་པ་རེ་བསྐྱར་དུ་ཡོད་པས་བཀལ་ལན་ཐུག་མེད་དུ་བཤམ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་ལུགས་དང་པོ་ཉིད་ཡིན་པས། འདི་ལ་ཡན་ལག་
ངོས་གཟུང་བ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགོས་དོན་བསྟན་ཏེ། དེ་
ཐོས་ནས་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མཆོད་བཞེད་དག་གི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྫོ་རྩལ་གཉིས་ཀ་དང་བ་
སྒྲིབ་པའི་དམིགས་རྒྱུན་བསྟན་ནས་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་དང་བ་སྒྲིབ་ཚུལ་སོ་སོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་བསྟན་ཏེ། དགོས་པའི་དོན་
བསྟན་དོན་ལས་རྟོགས་པར་གསུངས་ཤིང་། གང་ཟག་གཉིས་པོ་དང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་ལ་
འཇུག་དགོས་ན་ཡུམ་རིམ་བྱུང་ལ་འཇུག་སྟུང་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་བསྟན་པར་བྱེད་པའི་
མཁྱེན་གསུམ་ལ་འཇུག་དགོས་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚིག་དོན་
བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་གོ་སྒྲ་བར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་བྲུག་འཆལ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀལ་
ལན་བསྟན་ཏེ། འདི་ནི་སྒྲིན་གྱི་མཁས་པ་པལ་ཆེར་ཡང་བཞེད་ཅིང་། མཁས་བྱུང་གཡག་གི་བཞེད་
པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསུམ་གྱིས་བརྒྱུད་བསྟན་ཚུལ་
དང་། བཀལ་བ་དང་ལན་གྱི་ཚུལ་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་མདོ་ལ་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས་མཁྱེན་གསུམ་རྒྱ་ཆེ་བའམ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་སྦྱར་བཞི་
དང་ཆོས་སྒྲིབ་རྒྱ་ཆུང་བའམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱ་ཆུང་བ་བསྟན་པའམ། ཐུན་
མོང་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ཞེས་བཞེད། འབྲེ་ཆེན་པོས་དེ་བཀག་
ནས། མཁྱེན་གསུམ་རང་བཞིན་དང་། སྦྱར་བཞི་དང་ཆོས་སྒྲིབ་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་རང་བཞིན་
གྱིས་གནས་སྐབས་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་སོ་ཞེས་བཞེད། ཡང་གྱིས་དེ་བཀག་ནས་མཁྱེན་
གསུམ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་པོ་དེ་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་ཡིན་པས་དེས་སྦྱར་བཞི་དང་
ཆོས་སྒྲིབ་བསྟན་པར་བཞེད། གཞོན་ནུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དེ་བཀག་ནས་འབྲེའི་བཞེད་པ་རང་ལུགས་
སུ་མཛོད། ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་གི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་ལ་མཁྱེན་གསུམ་དུ་

བཞག་པ་ནི་མཁུན་གསུམ་སྒྲིམ་བསྟུམ། སྒྲོར་བཞི་ལམ་གྱིས་བསྟུམ། ཆོས་སྐྱུ་རྣམ་མཁུན་གྱིས་བསྟུམ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འབྲེའི་བཞེད་པ་ལ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྟུམ་པར་མ་སོང་བར་ལྷ་བསྟུམ་པར་སོང་བས་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སྐབས་བསྟུམ་པ་ལ་ནི་དོན་ལ་གནས་པའི་ཆ་གས་ཡོད་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱ་ཆུང་བ་བསྟུམ་པ་ལ་ནི་དེ་དང་འདྲའོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྟུམ་པའི་མཁུན་གསུམ་ནི་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་དང་། ལུས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་པོ་བསྟུ་བྱར་འཛོག་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་སྤྱད་བྱེད་དེས་ལུས་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟུམ་ཏེ། ལུས་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་དེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟུམ་པས་ལས་སྐྱབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་རྫོགས་སྒྲོར་བཞི་སྒྲོར་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟུམ་ཏེ། རྣམ་རྫོགས་སྒྲོར་བ་དེ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེ་སྒྲོར་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟུམ་ཏེ། ཅེ་སྒྲོར་དེ་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་གྱིས་པ་གོ་རིམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟུམ་ཏེ། མཐར་གྱིས་པ་དེ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་རིམ་དུ་སྒྲོམ་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་མཐར་ཐུག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟུམ་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དེ་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་སྐྱུ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟུམ་ཏེ། ཆོས་སྐྱུ་དེ་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་སྒྲིན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། བསྟུས་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ནི་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་དེས་མངོན་རྟོགས་དང་པོ་གསུམ་པོ་སོ་སོར་བསྟུམ་གྱིང་། རྣམ་རྫོགས་སྒྲོར་བ་མན་ཆད་རེ་རེ་ཡང་མཁུན་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་བསྟུམ་དགོས་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པའི་ཅལ་ཅལ་དུ་སྤྲོད་ངོ་། །འདི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དགོངས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། མཆོན་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྲོར་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་འགྲེལ་པ་དེ་མཐོང་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཚིང་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཕྱི་མ་ཁ་ཅིག །གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྟུམ་པའི་གཤེགས་བྱེད་དུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པར་བཞེད་ནས་བརྒྱད་ལ་བསྟོད་

པར་མི་བཞེད་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སྒྲུབ་ནི། གསེར་གྱི་ཨ་ལོང་དང་ཚོས་
མཚུངས་ཏེ། གསུམ་ལ་བསྟོད་པས་བརྒྱད་ལ་བསྟོད་པར་འགྱུར་པའི་གེས་བྱེད་དུ་གསུམ་གྱིས་
བརྒྱད་བསྐྱུས་པ་བཀོད་ནས་སྤར་ཡང་དེའི་གེས་བྱེད་དུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པས་བརྒྱད་ལ་བསྟོད་པ་
བཀོད་འདུག་པས་ཟད་རྒྱ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱལ་ལན་གྱི་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་ནི་ཁ་ཅིག །མཁའ་གསུམ་བརྟེན་བྱར་བྱས་
པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ན་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དག་དེ་ བཀའ་གསུམ་མཁའ་གསུམ་བརྟེན་བྱར་
བྱས་པར་ཡིད་དབྱེད་གྱིས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་མཁའ་གསུམ་བརྟེན་བྱར་བྱས་པའི་རྒྱན་རྩོམ་
ན་ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྲོས་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཉིར་སྤང་དུ། མཚོད་བརྟེན་གྱི་ཤུགས་ལ་མཁའ་
གསུམ་གྱི་རྒྱན་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་པར་གསུང་གི་བརྟེན་བྱར་བྱས་པའི་རྒྱན་རྩོམ་པར་དམ་
བཅས་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་གསུངས་ན་གཞི་ཁོ་ན་བརྟེན་བྱར་བྱེད་དམ་ཞེས་
སོགས་གྱི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་གཞི་ཁོ་ན་བརྟེན་བྱར་བསྐྱུས་པའི་སྒོ་
ནས་གཞི་གེས་གྱི་རྒྱན་དུ་བྱེད་དམ་ཞེས་སོགས་གྱི་དོགས་པ་གསུམ་བཀོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
མཚོད་བརྟེན་གྱི་སྐབས་སུ་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་བཞེན་དུ་མཁའ་གསུམ་རེ་
རེ་བཤེད་ནའི་རྒྱན་དུ་བྱེད་དམ་ཞེས་དོགས་པ་སྐྱེ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འཐད་པའི་ཤུགས་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གང་ལ་རྩོད་པའི་ཡུལ། གང་གིས་རྩོད་པའི་གང་
ཟག །རི་ལྷར་རྩོད་པའི་ཚུལ། ལན་གྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི་མཚོད་བརྟེན་གྱི་སྐབས་སུ་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་རྩོམ་པར་ཤུགས་ལ་དམ་
བཅས་པ་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་རྩོམ་པར་ངེས་ཀྱང་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་
གང་བརྟེན་བྱར་བྱེད་མ་ངེས་ཤིང་སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་གྱི་བརྟེན་བྱེད་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་གང་ཟག་
གིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་གཞི་ཁོ་ན་བསྐྱུས་པས་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་རྩོམ་མམ། དེ་བཞེན་དུ་ལམ་
ཁོ་ན་དང་། རྣམ་པ་ཁོ་ན་བསྐྱུས་པས་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་རྩོམ། གསུམ་པོ་གང་ཁས་བླངས་ཀྱང་
གཞུང་ནས་བཀོད་པའི་སྒྲོན་གསུམ་ཡོད་དོ་ཅེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི་སྒྲོན་དེ་དག་མེད་དེ། གཞི་
གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་བརྟེན་བྱར་བསྐྱུས་པའི་སྒོ་ནས་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཆར་དགོངས་པ་གཅིག་པར་སྤང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་
དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་དང་། ཡུམ་བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་ལུང་ཁུངས་
གཉིས་བསྐྱུན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་འགྲེལ་པ་གཉིས་བྱད་པར་མི་སྤྱད་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་མདོའི་དོན་ལ་དབྱད་པ་ལ། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་
ལམ་ཐམས་ཅད་གྲེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་དང་གྲེས་བྱའི་
ལམ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ནི་སྐབས་གཉིས་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་གྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱ་ཞིང་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་རང་གི་སྤང་རྟོགས་རྫོགས་པའི་ཆད་ལ། ཁ་ཅིག་ས་བརྒྱད་པ་
ནས་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འདྲེས་པའི་སྟོན་ཡིན་ཞིང་། གཞན་
དག་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ནི་ཀུན་བརྟུས་སུ་ཅིག་ཆར་ཉོན་མོངས་
པ་དང་། གྲེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་སྤྱོད་ངོ་། ཅིག་ཅར་དགྲ་བཙུག་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་
ངོ་། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་གཉིས་དང་། ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་
ངོས་འཛིན་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་མོ། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་གི་སྤང་རྟོགས་ས་
བརྒྱད་པ་ནས་རྫོགས་ཏེ། དེར་ཉོན་ཡིད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོར་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་གྲེས་པ་དང་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་
ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པའོ་ཞེས་པའི་བཟོད་པ་དེ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞོད་འཛོམས་སུ། བཟོད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྗེའི་གྲེས་རབ་
ཆེ་བར་བསྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགྲ་བཙུག་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་
བུའི་གྲེས་པ་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་རྣམས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཞུགས་པ་
མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་གྲེས་པ་དང་སྤྱོད་
བ་ནི་བཟོད་པ་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་དོ། །དེ་ལན་ཆད་དུ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དེ་ཅེས་དང་། སྤྱིང་པོ་མཆོག་ཏུ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཟག་པ་མེད་པར་གྲེས་པ་ནི་བཟོད་པའོ། །དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
ནི་ས་བརྒྱད་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ས་དང་པོ་ནས་རྫོགས་ཏེ། བྱང་

སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ལ་ཉན་རང་གི་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཆར་གྱི་རྒྱས་པ་
ཆར་བས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉན་
སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་སངས་གཉིས་ཀྱང་
འདི་ཉིད་བཞེད་དེ། ཉིན་སྤང་དུ་སྤར་བཤད་པའི་བཟོད་པའི་ངོས་འཛིན་དུ་བཟོད་པ་དེ་ཡང་གང་
ཞེན་སྟག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །འདི་གང་ལས་ཤེས་ཞེན་ལམ་གཞན་ཁྱད་ཡོད་
པ་ཡིན་ན། རིགས་དང་། དབང་པོ་དང་། ཆོགས་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མ་ལུས་པར་འདུས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་
པའི་ཆད་འདི་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་མངོན་
རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་ཆེན་དུ་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་
པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་བ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་
པའི་བཟོད་པ་འཕམ་སྟག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་སོ། །ལྷགས་འདི་ལ་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་རྟོགས་པ་རྫོགས་ཤིང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྤངས་
པ་རྫོགས་ཞེས་པ་འབྲད་པར་སྤང་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱིས་རི་ཙམ་
རྟོགས་པ་རྟོགས་ཤིང་རི་ཙམ་སྤངས་པ་སྤོང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་རི་ཙམ་
སྤངས་པ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཟིན་པར་གསུངས་
པ་ཡང་དོན་འདི་ལ་གནས་ཏེ། གཞན་ངོར་བྱང་སེམས་འཕགས་པར་འཛོག་པའི་ཆེ་སྟག་བསྐལ་ལ་
ཆོས་བཟོད་སྤྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་དུང་སྒྱུར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་
ལས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདིར་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་ལས་མ་བཤད་
ཅིང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་དང་རྒྱུད་སྤར་ཡང་ཆོགས་དུག་ལས་གཞན་པའི་ཉན་ཡིད་ཁས་མི་ལེན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་དང་པོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤང་རྟོགས་རྫོགས་པར་བཞེད་པ་ནི་ལྷགས་
འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །སྤོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཆད་ནི་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་དུ། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤོན་ལམ་ནི། །

སེམས་དཔའ་འདུན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་སར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་
ལམ་གྱི་མཚོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའོ། །སེམས་ཅན་སྒྲིན་པ་ནི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་དངོས་སུ་སྤོང་བ་དང་གཉིན་པོ་མཐོང་ལམ་
དངོས་སུ་སྐྱེ་རུང་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་སྤྱུལ་སྤྱུར་སངས་རྒྱ་བའི་འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་དེ་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་
པ་ནི་སྒྲིན་པར་བྱས་པའི་ཚད་དེ། རྒྱན་དུ། རི་ལྟར་མ་དང་ཟས་ལ་དེ་དག་གི། གཟག་དང་དབྱེད་
དུ་རུང་བ་སྒྲིན་འདོད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉེན་འདིར་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་ཞི་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་སྤྱེད་པ་
ཉིད་དུ་སྒྲིན་པར་བསྟན། །ཅེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྱེད་སྤྱེད་པའི་ཚད་ནི་རང་སྤྱང་ལ་
སྤོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བ་སྟེ། ཞིང་དག་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་
མཐར་ཐུག་པའོ། །འདི་གསུམ་ཆ་མཐུན་པ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡང་ཡོད་
མོད་ཀྱི། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འདི་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ནི་ས་
བརྒྱད་པ་ནས་འཛོམས་པོ། །དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། ཡང་དག་མཐའ་དོས་གཟུང་ཞིང་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་ལ། ཡང་དག་མཐའ་ནི་
སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་དུ། འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་
འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ་འདིར་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། དབུས་མཐར།
སྤྱང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་
དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་
མངོན་དུ་བྱས་པར་ནི་མི་འཛོག་སྟེ། ཆོགས་སྤྱོད་དུ་དེ་དོན་སྤྱིའི་ཆུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡོད་ཅིང་། ས་
བཅུའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མཉམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱས་པར་མི་འཛོག་སྟེ། དོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་
བའི་ཆོད་ག་སར་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པར། རིགས་ཀྱི་བྱ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ལྟར་སྤྱུམ་ན་ཆོས་གསུམ་མ་བྱས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་ནི། དག་

སར་སྒྲིབ་པ་སྐོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དུས་དེ་
སྤྱིད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བའོ། །འདི་ལ་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པར། དུས་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་མཉམ་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་འཕགས་པས་རེ་
ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཆད་པས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུང་འདས་སུ་གསུངས་སོ། །ཆོས་
གསུམ་བྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆད་ནི། ཆོས་གསུམ་རྫོགས་པར་བྱས་པས་གཞན་དོན་འབད་
མེད་ལྟར་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། འདི་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་
བཞག་པ་མི་མངའ་བའི་མ་འདྲེས་པ་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །བསོད་ནམས་བསགས་
པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །

གསུམ་པ་གནད་ཀྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
མངོན་རྟོགས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མངོན་རྟོགས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་མདོའི་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་།
དེའི་འབྲས་བུ་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་མདོའི་སྐྱེད་གཞི་ལ་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་རྐང་དང་པོས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་སྟེ་མེད་དུ་
རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དེ་བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་ཞི་
བ་ཆོལ་བ་རྣམས་རྟོགས་རིགས་དེ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་བྲིད་པར་
མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་རྐང་པ་གཉིས་པས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
རྟོགས་པ་བསྟན་ཏེ། རྟོགས་རིགས་དེ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤངས་ཤིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
གཞན་ལ་ཡང་བསྟན་པས་འགོ་བ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་རང་གཞན་རྣམས་ལམ་ཤེས་
ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་རྐང་གསུམ་པས་ནི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏེ། རྟོགས་རིགས་དེ་རང་གིས་ཉམས་སུ་
སྤངས་པས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་གང་དང་ཡང་དག་ལྟར་བས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཀྱན་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་གསུངས་པ་འདི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ལྷ་མིག་གི་བྱང་མེས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ནི་ཡུལ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། རང་སྤྱོད་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།
ཞེས་པ་ནི་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་ལོ། །སངས་རྒྱུས་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན་ཉན་ཐོས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔེ་ཚོགས་དང་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་ལ་ཅུ་བའི་དགོངས་པར་བསྟན་པ། འཕགས་པའི་དགོངས་
པར་བསྟན་པ། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་བསྟན་པ། གཞུང་གཞན་གྱི་དགོངས་པར་བསྟན་པ་
དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཅུ་བར་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་མཁུན་གསུམ་དང་། མཆོད་
བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་གནད་གཅིག་པར་བཞེད་ནས་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐུབ་པའི་
ཞེས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔེ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་མཆོད་
བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་གི་གང་ཟག་དང་སྦྱར་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་
བྱུང་བསྟུ་བའི་ཆོན་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱོམ་པར་སྐབས་བཞི་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་རྟོགས་པ་རབ་རྒྱ་ལྷུང་པ་ཅེ་སྦྱོར་ཡིན་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཛོན་རྟོགས་སུ་བསྟན་
པའི་ཆོ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་འབད་མེད་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །
བཤད་ཚུལ་འདི་ལ་རྣམ་མཁུན་དང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་གི་གང་ཟག་ནི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པར་འཆད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉིར་སྤྱང་དུ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་ལོ་ལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་
ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ་ཞེས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་གསུངས་
ཤིང་། མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མཛོན་རྟོགས་བསྟུས་པར་ཡང་གསུངས་པས་ན་བྱང་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེས་འཕགས་པ་བཞི་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་
བསྟུས་པའི་དོན་དུ་བཞེད་ཅིང་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་མཛོན་རྟོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
དང་བྱེད་པར་མེད་པར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི་འབྲེལ་ཆུང་ལས། གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མས་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཚོགས་སུ་
བཅད་པའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་གཞོད་པ་མ་མཐོང་ནས་ཞེས་པ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་
ཀྱི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ལ་བཞེད་དེ། དེ་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་
རྒྱན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟུས་པར་བཤད་
པས་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བསྟུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དང་རྒྱུད་སྤྱ་གཉིས་ཆར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པའི་ས་
བོན་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མངལ་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་
མ་མ་བཞི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ལུས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་དེ་འདིར་བསྟན་པའི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་
དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་སྐྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ས་དང་པོའི་བྱང་
སེམས་འབྱུང་ཞིང་། འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མགོན་པོ་སྤྱ་རྒྱུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་
མངོན་དགའི་བདག་ཉིད་ཅན། དཔལ་བོ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། གསོ་མཛད་བསྐྱེད་པར་མཛད་
པ་སྟེ། །ཁྱེད་ནི་བྱམས་མའི་ཡུམ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མཚོན་བཞེད་
ཀྱི་མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ལ་སྦྱར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་དུ་འཛོག་
པའི་ཆེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དུ་འཛོག་པ་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་བཞེད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྤྲང་ཞིང་
དེས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟུས་པའི་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་མདོའི་
དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ངོས་གཟུང་བ། མདོའི་དགོས་པར་འགྱུར་ཚུལ། དེ་ལ་ཤེས་
བྱེད་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚོགས་རྒྱུད་དང་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གཞི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་
རིགས་བསྟན་ཏེ། སྤྱབ་བྱེད་གཞུང་དང་སྦྱར་བ་ནི་སྤྲང་དང་འདྲའོ། །ཚོགས་རྒྱུད་གཉིས་པས་ནི་

སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་ལམ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏེ། རྟོགས་རིགས་དེ་གདུལ་བྱ་
བྱང་སེམས་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་བསྟན་པས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་
རྟོགས་རིགས་དེ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ལམ་གཤེད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་
པའི་བྱིར་རོ། །ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་པས་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་རང་
ཉིད་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་
བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའོ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཆོགས་བཅས་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་བྱེད་ཆོས་ལ་སྦྱར་བ་སྦྱར་དང་འབྲེལ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས་མདོའི་དགོས་པ་བསྟན་ཏེ། མདོའི་དགོས་པ་
མཐར་ཐུག་པ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་ལྷན་པའི་འབྲས་བུ་གེར་ཕྱིན་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྦྱར་ལྟར་བཞི་ལས། དང་པོ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི་རྩ་བར་ཐོབ་
བྱའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་
མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བཤད་པ་ལས་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས། སྦྱོར་
བཞིས་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ན་ཕྱིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་བྱེད་པ་
དེ་འབྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་བདག་སྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་མཆོད་
བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྲུང་བའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཟུང་བྱས།
ཐོག་མར་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་མཇུག་ཏུ་ཕྱིན་ལས་སྦྱོས་པ་དང་འབྲེལ། །

གཉིས་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི་ཉིར་སྒྲུང་དུ་དང་པོར་བསྟན་པའི་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མཆོན་ཉིད་པའི་གཤེད་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
པས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་གེར་ཕྱིན་བསྟན་པར་ཡང་བཞེད་དེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
ཐོག་མར་བསྟན་པའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོག་མར་བསྟན་པའི་
རྣམ་མཁྱེན་དང་། སྤྱག་གི་ཐོག་མར་བསྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་བ་བསྐྱེད་པའི་
ཆེད་དུ་འབྲས་བུ་ཐོག་མར་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་
ཆེ་ཡུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་
འདས་མ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ཆར་གྱུར་པའི་མཁའ་གསུམ་དེ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་ཆེན་དུ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་བ་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲེལ་བ་
རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་དོ་ཅེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་སྟེ་གཙོ་བོ་
ལས་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་
ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་གཞུང་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས། འཕགས་མ་ཡོན་ཏན་
ལྷག་ཁྱོད་དང་། །སངས་རྒྱས་འགོ་བའི་སྤྱི་མ་རྣམས། །ཁྱད་པར་ཡོད་པར་མ་ཁུམས་ཏེ། །ཁྲི་བ་
དང་ནི་ཁྲི་འོད་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་གཉིས་མེད། །ཡི་
ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་མདོའི་
གྲུང་གཞི་ལ་སྒྱུར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ངོས་གཟུང་བ། གྲུང་གཞི་ལ་རི་ལྷ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ། དེ་ལ་
ཤེས་བྱེད་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོག་རྐང་དང་པོས་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། གཉིས་
པས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དང་། གསུམ་པས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་རྣམ་མཁའ་བསྟན་ཏེ། གཞུང་ལ་སྒྱུར་བ་ནི་གོ་སྒྲ་སྟེ། དེའི་ཆོ་བྱ་ལ་འཆོལ་བའི་ཡུལ་ནི་འཕགས་
པ་སོ་སོའི་མཁའ་བ་གསུམ་ལ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། གང་དང་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ཕྱག་འཆོལ་བའི་
ཡུལ་གྱི་ཡུམ་དང་འབྲེལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པས་བྱབ་རྣམས་
རྣམ་པ་ཀྱན་ལྷན་སྟེ་ཆོགས་འདི་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་འབྲེལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་འཁོར་ཆོགས་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཆོགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། གྲུང་གཞི་ལ་
སྒྱུར་བའི་སྒྲུབས་སུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་བཤད་ཚུལ་དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱེད་བྱེད་ཀྱི་

ད་ལྟ་ཞི་བ་ཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཀྲུལ་ཤེས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་ཞིབ་ཁྲིད་པར་བྱེད་དགོས་སོ།
ཞེས་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཡང་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དང་
ཡང་ཐབས་ཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་བཟང་སྟོང་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་
བསྟན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུངས་ཐོབ་པ་མ་ཉམས་པའི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
འབྲས་བུ་བསྟན། རྟེན་དེས་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་
ནི་སྟམ་དུ་བྱམས་པས་དགོངས་ནས་རྟེན་ནི་འགྲོ་ལ་པན་པར་བྱེད་རྣམས་ཞེས་དང་། ཐབས་ནི་
ལམ་ཤེས་ཉིད་ཅེས་དང་། འབྲས་བུ་ནི་འཛིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་ཞེས་བསྟུན་ཏེ་བསྟན་
ཏོ། །འོ་ན་བྱམས་པ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་སོ་སོའི་མངོན་རྟོགས་ལ་སྒྱུར་བའི་ཆོ་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་སྒྱུར་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སྒྲིན་མེད་དེ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འཆད་པའི་
ཆོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་བཟུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
དགོ་འདུན་ལ་དོན་ལ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱལ་གཟུང་བ། དོན་ལ་བྱང་སེམས་ཡིན་
ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱལ་གཟུང་བ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པས་ཆོག་ཀྱང་དང་པོས་
བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་དོན་ལ་སངས་
རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་གཟུང་བ་དང་། བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ཆོག་
ཀྱང་གཉིས་པས་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཡང་དོན་ལ་བྱང་སེམས་ཡིན་ཀྱང་
མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
རྒྱལ་སྟོན་པ་དང་གཉིས་ཡོད་པས་ཆོག་ཀྱང་གསུམ་པས་བསྟན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཡང་གཉིས་
ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲིང་གཞི་དང་སྒྱུར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཞུགས་ཐབས་
བཤམ་པ། ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པ། ཆོས་བཤད་པའི་དུས་མཁྱེན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གདན་སང་གའི་ཁྲི་བཤམ་པ་དང་། སྒྲོ་རྩེའི་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་དུ་
བཞུགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོ་གོས་བཞི་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་གདན་སང་གའི་ཁྲི་

བཤམ་པར་མཛད་དོ་ཅེས་པ་སྟེ། ཆོས་འདིའི་གདན་ཅོམ་ཡང་གཞན་གྱིས་བཤམས་པར་མི་ལུས་ན་
རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་པ་དང་། བྱི་མའི་དུས་ན་ཆོས་འཆད་པ་དག་ལ་སྟན་འདིངས་པ་མེད་ན་ཡི་
ཆད་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ཉིད་གྱིས་གདན་བཤམ་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞབས་དོ་རྗེའི་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་།
སྒྲུབ་པོར་བསྐངས་ཏེ་དགོངས་པ་མངོན་དུ་མཛད་ནས་བཞུགས་སོ། །སྟོན་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་
པའི་དགོས་པ་ཡང་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་
པའི་ཆེད་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དང་། རྩུ་འཕྱལ་གྱི་དང་། ཆོས་སྣང་བའི་ཆོ་
འཕྱལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དང་། སེང་གེ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་ཆོ་
འཕྱལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་གི་ནང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་
ཅད་འདུས་པར་གྲུབ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །སྟོམས་
པར་ཞུགས་ནས་ཆོ་འཕྱལ་བསྟན་པའི་གངས་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ནི་སྒྲིལ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་
ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། སྟོན་པོ་དང་། ཤེལ་དང་དབུལ་གྱི་ཁ་
དོག་ལྟ་བུ་སྟེ་དུག །འཁོར་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དང་བཅས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་བཀྲེ་བས་
དུག་ཅུ་དུག་ཅུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བ་སྒྲིལ་བྱ་ག་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀྲེ་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྣམ་
སྒྲིལ་གྱི་འོད་རང་ལུགས་སུ་བཞག་པ་ན་སྟོང་གསུམ་ཁབ་པར་བྱེད་པ་མངའ་བ་ལས་སྐབ་པའི་སྐབ་
མོང་མ་ཡིན་པ་གོ་བའི་དོན་དུ་འོད་འདོམ་གང་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཆོ་སྟོང་
གསུམ་ཁབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་བཀྲེ་བ་དང་། བཞི་པ་ནི་ཞལ་གྱི་སྟོན་ནས་ལྷགས་གྱི་དབང་པོ་
བཀྲམ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ཁབ་པར་མཛད་ནས་དེ་ལས་འོད་ཟེར་བྱུང་བའི་ཚེ་མོ་ལ་བསྐྱེད་སྟོང་པོ་རེ་རེ།
དེའི་ལྟེ་བ་ལ་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཤྱག་བྱུབ། འདབ་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཡར་བྱིན་དུག་ལས་
བརྒྱམས་པའི་ཆོས་འཆད་པའི་སྣང་བས་ཕྱོགས་བཅུར་ཁབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བྱང་

རྒྱལ་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་འོད་དང་། བྱི་མ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སྟོན་པའི་སྤྲ་ལྷས་སུ་གྱུར་པའི་འོད་
ཅས་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སང་གེ་རྣམ་པར་རོལ་པ་ལ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་རྟོ། །སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཆོ་འཕུལ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་འགྱུར་དུག་
དང་། ལྷས་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྟོགས་འགྱུར་བ་ཟུང་དུ་བསྐྱེད་པས་ན་དུག་ །བརྒྱུད་ན་བཅུ་
གཉིས་ལ་སོགས་པས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་སྦྱང་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པའི་སྟོད་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་
རྣམ་འགྱུར་དུག་ནི། གཡོས་པ་དང་། འགྲུལ་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། འབྲུག་པ་དང་། ཆེམ་པ་དང་།
འུར་བ་སྟེ་དུག་ །དེ་རྣམས་ཉིད་ལ་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་གསུམ་དུ་བཞག་
པས། ལྷས་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་བྱི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྤར་སྦྱང་བ་མ་བྱས་པ་དང་
ཅུང་ཟད་སྦྱང་བ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་གཉིས་བཞག་ །སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་
ངན་སོང་དུ་སྦྱེས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷ་སྤྲོ་ཆོགས་ལ་མོས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་
ལྡན་པ་བཞི་ཡོད་པས། དེ་དག་ངན་སོང་ནས་ཐོན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཆག་པ་དང་། ལྷར་སྦྱེ་བ་དང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཆེར་འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ།
གནས་མི་གཙང་བ་དང་། ཉན་པ་པོ་སྟོད་དུ་མི་རུང་བ་རྣམས་ལ་ཡུམ་བསྟན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གོ་
བའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པ་དག་གིས་བཤད་དོ། །རྟོགས་འགྱུར་བ་ཟུང་དུ་བསྐྱེད་པས་ན་དུག་དང་། བརྒྱུད་
ན་བཅུ་གཉིས་ནི་དུག་པོ་དེ་དག་ལ་གཡོས་གཡོས་ཞེས་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་འཕུལ་གྱི་ཆོ་འཕུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱུལ་པའི་ཆོ་འཕུལ་དང་། ཕྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་ཆོ་འཕུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གདུལ་བྱའི་ང་རྒྱལ་བཅག་པའི་དོན་དུ་སྦྱུ་ཁྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པ་
དང་། ཞུམ་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་སྦྱུ་ཐམས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆགས་སྤང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྟོང་
བའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་དུ་མཉམ་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དད་པ་ཅན་རྣམས་མཆོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སྟོབས་བྱ་བས་དེ་དག་བསོད་
ནམས་སྤེལ་བའི་དོན་དུ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་སྤང་བའི་ཆོ་འབྲུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་བསྟན་
པ་དང་། འཁོར་བསྐྱུས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་སྟོན་པ་ལ་བཟང་ངན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་
རྒྱས་འཁོར་དང་བཅས་པ་མཐོང་བར་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རིན་ཆེན་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་རང་རང་གི་
སྟོན་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལྷས་པ་དང་། སྟོན་པས་དེ་
ལུང་བསྟན་པ་དང་། དཔག་དོག་མེད་པའི་ཐུགས་དགོངས་བཟང་པོ་རིག་ནས་རང་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་འོང་བར་བྱས་པ་དང་། བསྐྱོའི་སྐྱེས་བསྐྱར་བ་དང་། སྟོན་སྐྱེ་བ་དང་།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྤྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་དང་
བཅས་ཏེ་གནང་བ་དང་། གནང་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་མཆོད་རྗེས་སྟོན་གོ་བྱས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་འདིར་འོངས་ནས་སྟོན་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་འབྲུལ་བ་དང་། བསྐྱོ་རྣམས་གང་ནས་འོངས་པའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐུས་བཅས་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་གཏོར་བས། ཕྱོགས་བཅུའི་
འཛིག་རྟེན་དུ་བསྐྱོའི་ཉེ་བར་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཤུག་ཐུབ་བཞུགས་ནས་འདབ་མ་ལ་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ལ་ཡུམ་ལས་བརྒྱུམས་པའི་ཆོས་འཆད་པའི་སྤང་བས་བྱུང་བ་དང་། ཕྱོགས་
བཅུ་ནས་འོངས་པའི་འཁོར་རྣམས་གང་ནས་འོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་། སྟོང་དོག་ནས་འོངས་པ་
རྣམས་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་གནས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་བཤད་པའི་དུས་མཁྱེན་པ་ནི་ཉན་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་
རྣམས་འཆོགས་པར་མཁྱེན་ཏེ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ཐམས་
ཅད་འདུས་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་བྱ་རྒྱུ་དཔེ་རིམ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱེ་དང་ལྷགས་ལས་འོད་བྱེད་བྱེད་ནས་བསྐྱོའི་ཉེ་བར་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་རེ་བཞུགས་པ་དང་། སྐྱུལ་པའི་
ཆོ་འབྲུལ་གྱི་དུས་སུ་སྐྱུའི་སྤང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྟན་པ་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དང་འཁོར་བསྐྱུས་པས་ཐུགས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། བསྐྱོ་ཕྱོགས་
བཅུར་གཏོར་བ་ན་ཉེ་བར་བཞུགས་པའི་སྐྱུ་སྟེ། སྐྱུའི་སྤང་བ་ནི་སྟོན་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟེན་

བསྟན། ལས་ཕྱིན་བྱུག་དང་ཡུམ་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་འཆད་པའི་སྣང་བ་རྣམས་གྱིས་ནི་འབྲས་
བུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་བསྟན། རྟེན་དེས་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
གྱི་ཐབས་གྱིས་ཡིན་ནོ་སྟེ་འབྲས་བུ་དེ་གོངས་ནས་རྟེན་ནི་ཐུབ་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། ཐབས་
ནི་གང་དང་ཡང་དག་ལྟར་པས་ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱུན་ལྟར་སྤྲོ་ཆོགས་འདི་གསུངས་
པ་ཞེས་བསྟན་ནས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གཤམ་བྱེད་འགོད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི་བསྟན་
བཅོས་རྩ་བར་རྣམ་མཁྱེན་ལུས་གྱི་ཐོག་མར་ཡོད་བཞིན་དུ་མཆོད་བརྗོད་གྱི་སྐབས་སུ་གཞི་གཤམ་
དང་པོར་བཤད་པ་འདི་དང་། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་བཅས་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་
སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་
དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་འདི་དང་། སྐབས་དེར་ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཆོགས་དང་། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། གནད་འདི་གསུམ་
གྱིས་བསྟན་བཅོས་རྩ་བའི་དགོངས་པར་གདོན་མི་ཟེེ། །

གཉིས་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི། ཉིར་སྣང་དུ། གང་གི་ཕྱིར་གཞུང་སྟོང་
ལྷག་ཉིར་ལྷ་པོ་འདི་རྣམས་གྱི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་འབྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་
སོགས་པ་ཆོས་གྱི་སྒྲུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དངོས་པོ་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུང་འདི་ཐོན་ལས་གྱི་མཇུག་ཏུ་འབྱུང་བས་སྟངས་གཞི་ཐོན་ལས་གྱི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་སྟེ་མན་ངག་། དེ་ནི་ཁོ་པོའི་ལུགས་གྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མཛད་
པ་ཐོན་ལས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་མཆོན་པའི་ཆེད་དུ་མཐའ་ཐོག་གཉིས་པོ་སྒྱར་བའི་ལུགས་
འདི་ལ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟངས་གཞི་ཐོན་ལས་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆོ་མཆོད་བརྗོད་གྱི་
བརྗོད་བྱ་ཡང་ཐོན་ལས་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྷར་སྟེན་ན་མཆོད་བརྗོད་གྱི་ལུལ་
དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྟོབ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་
ལ་ལཔ་བསྐྱར་བཞིན་ཉམས་སུ་བྱུངས་ཏེ། ཆོས་སྒྲུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ཐོན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་

འབྱུང་ལ་ཐིན་ལས་དེ་ཉིད་ལ་གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་བྱབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣ་ཚོགས་
འདི་གསུངས་པ་ཞེས་པའི་དོན་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི། འགྲེལ་ཆུང་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྟུན་པར་མཛད་པ་ནི་
གདོན་མི་ཟ་བར་སྲིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་དང་། སངས་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་
བ་དེ་ཞེས་ཅུ་བར་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཐོག་མར་ཡོད་ཀྱང་འགྲེལ་བར་སངས་རྒྱལ་ཐོག་མར་
སྟོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོགས་རིགས་གསུམ་པོ་དེས་ཐོག་མར་
སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོགས་རིགས་གསུམ་པོས་བདག་ཆེན་བྱས་ཏེ་ཚོས་
འཁོར་བསྐྱོར་བས་སྤྱོད་ཡང་འཕགས་པ་གཞན་རྣམས་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་སོ། །

བཞི་པ་གཞུང་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུད་སྤྱད། འདི་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
སོ་སོ་བ། །གོ་རིམ་རི་བཞིན་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོར། །སྤྱོད་གཞི་ལས་ནི་གནས་གསུམ་རིག་
བྱ་སྟེ། །ཞེས་མདོ་སྟེ་དུ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པའི་ཆོ་ན་ཡང་རྟོ་རྗེའི་གནས་དང་པོ་
གསུམ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོའི་མདོའི་སྤྱོད་གཞི་དང་སྤྱད་བར་མཛད་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
མདོ་གཅིག་ཤུའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པའི་ཆོ་དོན་དེ་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་
ན་རྒྱུད་སྤྱད། རྟོ་རྗེའི་གནས་དང་པོ་གསུམ་སྤྱོད་གཞི་དང་སྤྱད་ཞིང་འདིར་དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས་
ལོགས་སུ་མཆོད་བརྗོད་སྤྱོད་གཞི་དང་སྤྱད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་
པོའི་མདོའི་སྤྱོད་གཞིའི་གོ་རིམ་དང་རྟོ་རྗེའི་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མཐུན་པས་ལོགས་སུ་
མ་སྤྱད་ལ། འདི་ནི་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པས་ལུས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལས་ལོགས་སུ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གོ་རིམ་
སྤྱོད་གཞི་དང་སྤྱད་བར་མཛད་པ་ཅུམ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེས་ན་རྒྱུད་སྤྱད་ཡང་མཛད་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་འདི་ཉིད་བསྟན་ཏེ། མཐར་
ཐུག་གི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་ཀྱི་བྲི་མ་སྤྱངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་
ན་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་མཛད་པ་ཐིན་ལས་འབྱུང་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་

སྐབས་སུ་གྲོང་གཞི་ནས་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འཕགས་མཆོག་གྲུ་སྐྱབ་གྱི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གང་སྤྲད་སངས་རྒྱས་འཛིག་ཏེན་གཙོ། །
ཐུགས་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཁྱོད་གྱི་སྤྲུལ། །དེ་ཡི་སྤྲད་དུ་དགོ་མ་ཁྱོད། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོ་ལགས། །
ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་གསུམ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡུམ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་
བྱུང་པའི་འཕགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་རིན་
ཆེན་སྒྲོན་མའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ། གྲོང་གཞི་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤྲུལ་དོན་མཆོག་
རྣམས། །ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ལྷག་འཆོལ་ཆོགས་བཅད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེ་
ཨར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་གྱི་མཁུན་པ་རྣམས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལ་དབང་འབྱོར་པ་གལ་ལ་རོང་
གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ཐེ་ཆོས་དང་སོམ་ཉི་མི་བྱུངོ། །མཆོད་བརྗོད་ཆོག་གིས་
མཁུན་གསུམ་རྗེར་བཅས་ནས། །དགོས་འབྲེལ་ངག་གིས་ཡུར་བ་ནས་བྱངས་ཏེ། །མངོན་རྟོགས་
བརྒྱུད་ཀྱི་ཁིང་ལ་བཅུས་པ་ཡིས། །རང་དོན་མཁུན་གསུམ་ལོ་རྟོག་རབ་རྒྱས་ནས། །གཞན་དོན་
གྲོང་གཞིའི་ཚུལ་གྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ། །རང་རང་བཞེད་དོན་ཟས་ལ་སྦྱོད་པ་ཡི། །སོ་ནམ་ཚུལ་
འདི་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །མཛད་པའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་རྟོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ཡང་
ཤུགས་འབྱུང་དུ་བྱིས་སོ། །མཆོད་བརྗོད་བཤད་ཟེན་ཏོ། ། །

། ༡༩ རྗེད་ཀྱི་དབྱེད་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་མན་ངག་དགོས་འབྲེལ།

གཉིས་པ་རྗེད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ནི། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་ལམ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། འདི་ལ་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་
བསྟན་བཅོས་བརྒྱུམས་པའི་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་
ཆར་ལ་སྦྱར་བའི་གསལ་ཀ་མི་སྣང་ངོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་རྒྱུད་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ།
བར་པ་བཞིས་ཉིད་དགོས། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ། འབྲེལ་པ་ཤུགས་ལས་བསྟན་པར་བཞེད་
དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཞེས་ཆོག་སྦྱོར་དང་བསྟན་ན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བརྗོད་བྱ། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་
ཉིད་དགོས། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསྟན་ཏེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཁུན་གསུམ་གྱི་ཡོན་
ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུམ་ལ་ལྷག་འཆོལ་ནས་མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་རྩིས་པར་དམ་བཅས་པ་
ན་དེའི་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་

སངས་རྒྱུ་གི་སའི་མཁྱེན་གསུམ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གི་ཐ་སྟད་མཛད་པ་དེ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུར་བྱས་ནས་དེ་ཐོབ་བྱེད་གི་ལམ་མཛོད་བཛོད་གི་བཤད་ཚུལ་དང་པོས་བསྐྱུས་པའི་བྱང་སེམས་གི་རྒྱུད་གི་སྒྲུབ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གང་ཟག་གི་ཆ་རྒྱུན་གི་སྒྲོ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་འདིར་བཛོད་བྱ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་དེ་ཉིད་བཀའ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་སྟོབས་གིས་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་ན། སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་ཞེས་ཏེ། སྟོན་པས་ཤེར་ཕྱིན་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གི་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མི་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་ཤེར་ཕྱིན་གི་མདོ་ནས་བཤད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གི་ལམ་འདིར་འཆད་དམ་ཞེ་ན་གཞན་གིས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཏེ་ཤེར་ཕྱིན་གི་མདོར་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གི་ལམ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་ཐེག་པ་གཞན་གིས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་དེ་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །རྟོགས་ཅིགས་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གི་རྟོགས་ཅིགས་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གི་རྟོགས་ཅིགས་ཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་དམན་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་ནི་གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་ཏེ། གཞན་གིས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། འོག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གི་རྣམ་གཞག་རེ་རེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་གི་ལམ་རྣམས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཕགས་སེང་གཉིས་གིས་བསྟན་བཅོས་འདིས་འཕགས་པ་བཞི་ཆར་གི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཅུ་བར་ཡང་། སྟོབས་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་རང་གི་དོ་བོ་བྱང་སེམས་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། འཕགས་པ་བཞི་ཆར་གི་རྟོགས་ཅིགས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ལ། དངོས་བསྟན་ལ་ཐེག་དམན་གི་ལམ་མེད་པ་ནི་མི་འགལ་ཞིང་གཞན་གཅིག་པར་རྟོགས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྟོན་པས་བཤད་ཟིན་པས་བསྟན་བཅོས་བརྒྱམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། དེའི་ལན་ནི་ཆོག་རྒྱུ་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མ་བརྒྱམས་ན་སོ་སོ་སྒྲུབ་རྣམས་གིས་མདོ་དོན་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་པས་དེས་དོན་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་ཞེས་པའི་

དོན་རྟོ། །

གསུམ་པ་ཉིང་དགོས་ནི། འོ་ན་སོ་སོ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མདོ་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཆོས་སྟོན་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གསུམ་སྟེ། སོ་སོ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མདོ་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྟོན་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མདོ་དོན་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཞག་ནས་ཆོག་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐལ་པ་གུངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་དང་པོར་ཆོས་སྟོན་བཅུ་མདོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ཅེས་པའི་དོན་རྟོ། །

འདི་ལ་ཆོས་སྟོན་བཅུའི་ངོ་བོ་དང་། དེས་མདོ་དོན་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ས་དང་པོ་ནས་འཛོག་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། འདིར་བསྟན་གྱི་ཆོས་སྟོན་བཅུ་ཡི་གེ་འདྲི་མཚོད་སྒྲིན་པ་སོགས་དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ལ་བྱེད་པ་དང་། སར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་བྱེད་པའི་ལུགས་གསུམ་སྤང་ཡང་བསྟན་བཅོས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ལོ་རྒྱུ་བ་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ཉིད་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོས་སྟོན་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། མདོ་དོན་ཞེས་པས་མདོ་དོན་མ་ལུས་པ་ཆོས་སྟོན་བཅུས་བསྐྱུས་པར་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་ལམ་ཞེས་པའི་ལམ་དེ་དང་། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ཆོས་སྟོན་བཅུ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་དང་། འགྲེལ་ཆུང་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་པ་ལེགས་པར་བཞག་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་བཅུའི་དང་པོར་བསྟན་པ་དང་འགྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། གཞུང་དེས་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་སྟོན་བཅུའི་དང་པོར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་ཆོས་སྟོན་བཅུས་བསམ་པ་མ་བསྐྱུས་སོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་ནས་བསམ་པ་ཡང་བསྐྱུ་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་བཅུས་མདོ་དོན་བསྐྱུས་པའི་ཆོན་བསམ་པ་

སེམས་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོད་བཅུར་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་བསམ་པ་མ་བསྐྱེས་སོ་སྐྱེས་པ་ནི་མི་
དགོས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུར་འཛོག་ཅེ་ན། སྤྱོད་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
གྱིས། ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། བྱ་རན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། གསུང་རབ་ཆེ་དང་བསོད་
ནམས་དང་། འབྱུང་འབྱུར་རེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལའོ། ཞེས་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་
ལས་སྐབས་འདིར་ནི་ལམ་ལ་འཇུག་ལ། དེའི་སྤྱོད་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་སྟེ། གོང་གི་ལམ་
ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེན་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུས་མདོ་དོན་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡར་ཕྱིན་བཅུ་པོ་འདི་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཟུང་
པའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན། སྤྱོད་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཡང་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་
བསྟན། ཆོས་སྤྱོད་སྐབས་སུ་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་
བྱས་ན་ཡར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཞི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཡར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྟངས་མཛད་ནས་དེ་ཉིད་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལ་
སྤྱོད་སྐྱབ་པ་དང་། སྤྱོད་བཞིའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་དང་ཡང་
འབྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཉིད་དགོས་མ་མཐའ་ས་དང་པོ་ནས་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཅི་ཡིན་སྐྱེས་ན། སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མདོ་དོན་བདེ་སྒྲག་
ཏུ་རྟོགས་མི་ལུས་པས་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་མདོ་དོན་དེ་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་བསྟན་བཅོས་ལ་
མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་དོན་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བཀའ་དགོངས་པ་རང་
དབང་དུ་འགྲེལ་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། འདི་ལ་དགོངས་ནས།
གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི། དབང་བྱས་ནས་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །
ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། ཇི་ཡང་བྱང་སྤྱོད་བཀའ་བཞིན་སྤྱོད་པོས་སྤྱོད། ཞེས་
གསུངས་སོ། །མདོར་ན་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་པོ་འདིས་རྫོང་བྱེད་མདོན་

རྟོགས་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས། བརྗོད་བྱ་དགོས་པ་ཉིང་དགོས་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་
བསྟན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་
དོན་ངོ་བོ་ཆོས་སྟོད་བཅུ་ཡིན་ཀྱང་བསྟན་ཚུལ་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དོན་སྟོའི་
ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་ཆོགས་སྟོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཉམས་སུ་བྲལ་བས་
ས་དང་བོར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་
ལེན་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་ལྟོས་པར་མདོའི་དོན་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པར་བསྟན་ཏེ་གསུང་རབ་
མཐའ་དག་གི་དགོངས་པའོ། །འདི་སྟོ་ཡུལ་དུ་མ་གོང་བ་དག་གིས་གཞན་གྱི་སྟོ་ཆོད་འཇུག་པ་ནི་
ཁོན་པའི་ནང་གི་སྐལ་ཚུང་དང་མཚུངས་སོ། །
༡༩ བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་
བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ། བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་དུག་ཏུ་བསྟན་པ། བསྐྱེས་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་
སྟེ་གསུམ་ལས། གྲ་རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ།

དང་པོ་ལ་བསྐྱེས་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་དང་། ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་
ལས། བཅུ་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག

བསྐྱེས་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་འཆད་ཅིས་པའམ་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྷའི་སྒྲོ་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་ན་དགོས་དོན་སྐར་བསྟན་ཟིན་པས། བསྐྱེས་དོན་འཆད་པ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཅོ་ལྷ་སྟེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད། བཤད་
ཚུལ་དང་པོས་བསྐྱེས་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་གང་ཟག་གི་ཆ་རྒྱུན་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
བཤད། ཞར་ལ་སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ནི་
བརྗོད་བྱ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ཅིས་པ་ཡང་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས་
དང་པོ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གཞུང་ནི་དེ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པ་དང་ལམ་ནི་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏགས་པའི་
དགོས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དོན་དུ་གཉེར་བས་གཞུང་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་ཅིང་ལམ་བསྐྱེས་བྱར་

ཤེས་པའི་དོན་དོ། །དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་
 འགྲེལ་ཆེན་དུ། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་
 ཡིན་ལ་དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚིག་དང་རྒྱ་གི་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐོང་བ་
 ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 བཏགས་པ་བཤོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོའི་ཞལ་སྡུ་ནས། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་
 བྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་དོན་སྦྱར་བ་ཡི། །གཞུང་དང་
 ལམ་ལ་དེ་སྒྲིལ་བ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་བརྒྱད་པོས་
 འཛིན་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཚིག་ཀྱང་དུག་སྟེ། དེ་ནས་ཞེས་
 པའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་རིམ་ངེས་པ། དགོས་པ་ནི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ། །
 དེ་རྣམ་བརྒྱད་ཅེས་པའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲངས་ངེས་པ། དགོས་པ་ནི། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་
 རྒྱ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ། །འདིར་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་འཆད་པའི་ཆོ་བརྒྱད་པོ་སྡུ་མ་
 སྡུ་མའི་འོག་དུ་བྱི་མ་བྱི་མ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་དགོས་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་འོག་དུ་རྣམ་རྗེས་
 སྦྱར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་ཅེས་པ་ནི་དུག་གི་གོ་རིམ་དང་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་འོག་དུ་སྦྱར་བཞི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་ཅེས་པ་ནི་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་དང་
 ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པའོ། །ཁོ་བོ་ནི་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་འོག་དུ་རྣམ་རྗེས་
 སྦྱར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་ཅེས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་སྒྲགས་སྟོན་མཛོད་ཅིག །བརྒྱད་
 པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་གཞུང་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་རྒྱུད་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། རེ་རེ་ལ་
 ཡང་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཀྱང་གྲངས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལུས་དང་སྦྱར་བ་གཉིས་གཉིས་གསུངས་
 ཤིང་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ནི་འདི་ནས་བསྟན་པའི་མཁྱེན་གསུམ་དང་མཚོན་བརྗོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་
 མཁྱེན་གསུམ་དོན་གཅིག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་སྦྱར་བ་ཡང་གསུངས་སོ། །
 ལུས་དང་སྦྱར་བ་ལ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་མཐུག་དུ་སྦྱར་བ་དང་། བར་དུ་སྦྱར་བ་དང་། ཐོག་མར་
 སྦྱར་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་དང་ཅེ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་རྗེས་སྦྱར་
 བ་དང་འབྲས་བུ་ཚོས་སྦྱོའོ། །གསུམ་པ་ནི་མཐར་གྱིས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བའོ། །བསྐྱས་

དོན་བཤད་ཟིན་ནས། ཐོག་དོན་ལག་རྒྱུ་བཤད།

ཆོག་དོན་འཆད་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། 39 རྒྱལ་མཁའ།

དང་པོ་རྣམ་མཁུན་ལ་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ་སོའི་
འབྲེལ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། ཆ9 རྒྱལ་མཁའ་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན།

དང་པོ་ནི། མཁུན་གསུམ་སྟོན་པའི་སྐབས་གཞན་དུ་གཞི་ཤེས་ཐོག་མར་བསྟན་ནས་
འདིར་རྣམ་མཁུན་ཐོག་མར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྐབས་གཞན་དུ་གཞི་ཤེས་
དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། འདིར་རྣམ་མཁུན་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་འཕགས་པ་སོ་སོའི་མཁུན་གསུམ་འཆད་པའི་ཆོག་ཞི་ཤེས་དང་པོར་སྟོན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་དམན་མཚོག་གི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྤྱིར་གཞིའི་གོ་
རིམ་དང་མཐུན་ནོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གསུམ་འཆད་པའི་ཆོག་ཞི་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟོགས་རིགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་དང་པོར་བསྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་
ས་བཞིའི་རིམ་པས་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་རྟོགས་སྤྱིར་
བའི་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིར་བ་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁུན་གསུམ་འཆད་པའི་ཆོག་ཞི་ཤེས་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
རྒྱའི་ངོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་
ངོས་ནས་སྤྱིར་གཞིའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་
མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་འཆད་པའི་ཆོག་ཞི་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་
རྣམ་པ་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཚོན་བརྟོན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་ནི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁུན་གསུམ་དང་། སྤྱིར་གཞིའི་གོ་རིམ་གསུམ་
ཆར་ཆར་སྟེ་སྤྱིར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི་མཁུན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལལ་ཆར་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འདིར་རྣམ་མཁུན་ཐོག་
མར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འདིའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་

ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ལ་སློབ་སྦྱིས་ཏེ་དེའི་རྒྱ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་
 མཐར་ཐུག་དེ་ཐོག་མར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྣམ་
 མཁུན་ནི་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཆོས་བཅུ་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་སའི་རྣམ་མཁུན་ལ་འཇུག་སྟེ། མཆོད་བཟྃས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྣམ་
 མཁུན་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་ལམ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་དང་པོ་བོ་གཅིག་པ་
 ཡིན་ནོ། །འཆད་ཚུལ་ནི་མི་གཅིག་སྟེ། སྤྲུལ་གཉིས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཆར་ལམ་དུ་བྱས་
 པའི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བཤད་ཅིང་། འདིར་ནི་མངོན་རྟོགས་ཕྱི་མ་བདུན་ལམ་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུའི་
 སྒོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཡུལ་དུ་གཞག་པའི་ཆོ་ཆོས་བཅུ་
 པོ་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ལ་འཇུག་གོ།

༡༩ མཆོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ་སོའི་འབྲེལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ་སོའི་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ།
 རྣམ་མཁུན་མཆོན་པའི་ཚུལ། གཞུང་སོ་སོའི་སྐབས་ལ་འཇུག་པ་དང་གསུམ་ལས།

༢༠ མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ།

དང་པོ་ནི་གྲོང་གཞི་རྫོགས་པའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
 བུ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་
 བསྐྱེད་བསྟན། བསྐྱབ་ཚུལ་ཞུས་པའི་ལན་གྱིས་གདམས་ངག་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྟན།
 དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པའི་མིང་གི་དོན་
 དྲིས་པའི་ལན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བསྟན། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆགས་པ་མེད་པ་
 ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དྲིས་པའི་ལན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་བསྟན།
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པའི་ལན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། གོ་
 རྒྱུ་དང་། འཇུག་རྒྱུ་བསྟན། གོ་རྒྱུ་ཀྱི་སྐབས་སུ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ། ཞེས་གསུངས་ན་རི་
 ཅམ་གྱིས་ན་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ལགས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་གྱིས་ཆོགས་
 དང་པོ་བཅུ་བསྟན། འཇུག་རྒྱུ་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་ལས་འཕྲོས་ནས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ལགས། རི་ཅམ་གྱིས་ན་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་
 ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱ། བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ནས་དེས་པར་འབྱུང་བར་

འགྱུར། བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། བྱང་སེམས་
ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དྲི་བ་ལྷ་ལས། དྲི་བ་
དང་པོའི་ལན་གྱིས་ཐབས་མཁས་ནས་གཞུངས་གྱི་བར་ལྷ་བསྟན། གཉིས་པའི་ལན་གྱིས་སའི་
ཚོགས་བསྟན། བྱི་མ་གསུམ་གྱི་ལན་གྱིས་གཉེན་པོའི་ཚོགས་བསྟན་ཏེ། མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་
ཚོགས་སྐྱབ་བཞི་དང་། སྒྲོམ་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་དང་པོ་དང་། བྱི་མ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་
བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་
མནན་ཏེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་བསྟན་ཏེ། ༥༩ རྣམ་མཉེན་མཚོན་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི་སྤྲ་རབས་པའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཚོས་བཅུ་པོས་རྣམ་མཁུན་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་བཅུ་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་
མཁུན་ནོ། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་སྤྱིར་རྣམ་མཁུན་ལ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་གཙོ་བོ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་དང་། བདེན་
གཉིས་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འདིའི་སྐབས་གྱི་རྣམ་
མཁུན་དེ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་གང་དག་དང་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་མཁུན་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་བཤད་མི་གཅིག་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་མཁུན་ཚུལ་ལ་དམིགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་ལ་བཞག་
ནས་དེའི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་མཁུན་པ་དང་། དམིགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཞག་ནས་དེའི་ཀྱན་
རྩོབ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་མཁུན་པ་དང་། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བཞག་ནས་དེའི་དོན་དམ་པའི་
རྣམ་པ་མཁུན་པ་ལ་རྣམ་མཁུན་དུ་བཞག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟན་པ་དང་།
གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པ་གང་དག་དང་ཞེས་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཚོས་གཅིག་
གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དེ། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་སྟེ། །འོ་ན་ཚོས་
བཅུ་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་རི་ལྟ་སྟེ་ཡིན་སྟེ། རྣམ་
ཚོས་བཅུ་པོ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་གམ། འབྲས་སུ་མཐའ་དག་གམ།
ལམ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་ཀ་གཉན་ལ་དབབ་པའི་བྱིར་ན་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀྱན་

བརྟམ་སུ། རྩ་ས་ཡོད་ཤེས་བྱ་གཟུགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཚོས་དྲུག་ཅུ་པོ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་ཡང་མུང་
 ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མཐའ་དག་གཏན་ལ་དབབ་པས་མུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེར་
 འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོས་བརྟམ་པོ་རེ་རེས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རི་ལྷོར་གཏན་ལ་དབབ་སྟམ་ན།
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ་དང་། གདམས་
 རག་གི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་བར་བཤད་པ་དང་། རེས་
 འབྱེད་ཡན་ལག་གི་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཆར་བ་དེ་མཐོང་ལམ་ནས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ལ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་རེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་དང་།
 སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་སྐབས་སུ་དོད་ནས་གཟུང་སྟེ་རྒྱན་མཐའི་བར་གྱི་སྐྱབ་པ་མཐའ་དག་བཤད་པ་
 དང་། དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བཤད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བའི་སྐབས་སུ་ཆེན་པོ་
 གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བཤད་ཅིང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྟུས་ཤིང་
 དེ་ཉིད་མདོ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དུ་བཤད་པའི་ལམ་མཐའ་དག་ཀྱང་བསྟུས་པ་དང་།
 གོ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་བཤད་ཅིང་།
 བསྐྱབ་བྱ་པར་ཐོན་དྲུག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡང་བསྟུས་པ་དང་། འཇུག་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོད་
 བས་རྒྱན་མཐའི་བར་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་བཤད་ཅིང་། འཇུག་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་།
 འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་བསྟུས་པ་དང་། ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་
 བར་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་བཤད་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 ཡང་བསྟུས་པ་དང་། རེས་འབྱུང་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་དག་སའི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་བཤད་ཅིང་།
 རེས་བར་འབྱུང་ས་བརྒྱད་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡང་བསྟུས་པས་ན་ཚོས་བརྟམ་པོ་འདི་ལ་རྣམ་པའི་
 རབ་དབྱེར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཆོན་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྒྱས་
 འབྲས་བུ་མཆོན་པའི་ཚུལ་ཡང་འདི་ལ་གནས་ཏེ། ཚོས་བརྟམ་པོ་དེས་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 སྐྱབ་པ་བསྟན་ནས། སྐྱབ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ ༤༩ གཞུང་སྐོར་མའི་སྐབས་ལ་འཇུག་པ།

གསུམ་པ་གཞུང་སོ་སོའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་བརྟམ་པའི་གངས་རེས་པ། གོ་

རིམས་ངེས་པ། སོ་སོའི་དོན་ནོ། ། ༡༡ ཆོས་བཟུང་གྲངས་ངེས་པ།

དང་པོ་ནི། ལོ་ཆེན་གྱིས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་།
སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྐྱབ་པའི་ཆོས་བཞིར་ངེས་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ཆོས་བཞི་
དང་ལྟན་པ་སྟེ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གདམས་ངག་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐོབ་
པ་དང་། སྦྱར་བའི་ཁྱད་པར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་རིགས་དང་ལྟན་པའོ། རྟེན་ཆོས་བཞི་ལྟན་དེས་དམིགས་པ་བརྟུག་ཅིག་ལ་དམིགས་ཏེ།
ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཞི་བྱས་པས་རྣམ་མཁུན་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་གསུངས་སོ། ། འབྲེས་རྣམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྟུ་པོ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་
བསྟན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་གང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་
ནི་རྒྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཞེད་དོ། ། རང་ལུགས་ནི་རྣམ་མཁུན་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་
ཆོས་བརྟུར་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྦྱར་བ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ། གཉིས་པ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་སྲིད་པའི་སྐྱབ་
པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་བྱམ་མོང་གི་ཆོས་དང་
གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། དང་པོ་ནི་གདམས་ངག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པའོ། ། གཉིས་པ་ལ་
ཐེག་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་སྐྱབ་པའི་ས་མཚམས་དང་། དེའི་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ནི་རྟེན་རིགས་ཏེ། སྐྱབ་པའི་
རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལ་རྟེན་ཆོས་རྟོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་གནད་
ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། གསུམ་པ་ནི་དམིགས་པ། བཞི་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟེ་སྦྱར་བའི་
དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ཅུ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་མཁུན་ཅུ་དུ་བཤད་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་པའོ། ། དེ་གཉིས་ཀའི་བྱམ་མོང་གི་ཆོས་ལ་གོ་སྐྱབ་པ་སོགས་པ་བཞིར་ངེས་སོ། ། ༡༢ གོ་རིམས་ངེས་པ།

གཉིས་པ་གོ་རིམ་ནི་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་འོག་ཏུ་གདམས་ངག་སྟོན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དམིགས་
ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གདམས་ངག་ཉན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་འོག་ཏུ་ངེས་

འབྲེད་ཡན་ལག་སྟོན་ཏེ། གདམས་ངག་གི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས་ངེས་འབྲེད་ཡན་ལག་
 འབྲེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་སྟོན་ཏེ། ངེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ཐོབ་ནས་སེམས་ཀྱི་
 ཆོས་དབྱིངས་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཐེག་པ་གཞན་དུ་འབྱུང་མི་སྲིད་
 པའི་སྐྱབ་པ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོོ་འདོགས་གཙོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་སྟོོ་འདོགས་གཙོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་
 མ་ངེས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོོ་འདོགས་གཙོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་ཆེན་པོ་གསུམ་
 དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གོ་སྐྱབ་སྟོན་པ་སོགས་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གྲུ་ཆོ་སོའི་དོན།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བརྟུ་ལས། ^{དུ།} ^{སེམས་བསྐྱེད།}

དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཞུང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་།
 དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་མཆོན་ཉིད་
 ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་གོང་དུ་
 སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་སྟོན་པས་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་འདིར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཇི་ལྟར་བསྟན་སྟུམ་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཡུམ་
 གྱི་མདོ་ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་ངག་གིས་བསྟུས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་
 སྟོན་པས་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་སྐུར་བཞི་དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞེན་དུ། ཅེས་
 སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་སྟོན་པས་བརྗོད་པ་དེ་
 ཡང་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ས་གསེར་ལྷ་བ་མེ། ཞེས་སོགས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྟོན་ན། ས་ལྟ་བུའི་
 སེམས་བསྐྱེད་དེས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཀ་མདོར་
 བསྟུས་ནས་སྟོན་ཏེ། ལྷ་མོའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟོན་པར་

བྱའོ་ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་མདོར་སྟན་ཅིང་། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བརྒྱ་རེ་རེ་ཞིང་གསལ་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདེལ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་གཞན་དོན་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྟུས་ནས་ས་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གསུངས་པའི་ཆོས་དཀར་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་འཛིག་དགོས་སོ། །ཉིར་སྣང་དུ། གཞན་དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་མདོ་འདི་མེ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་དོན་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་སྒྲིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་གི་དག་ལ་སྒྱོར་བའི་ཆོས་ལྷ་བུ་ལས་གཞན་དུ་སྒྱོར་དུ་མེད་དོ། །གསེར་བཟང་པོ་དང་། ལྷ་བ་ཆོས་པ་དང་། མེ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོ་བོ་པར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན། གཉིས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོ་བོ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན། གསུམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོ་བོ་མཁའ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏེར་ལྷ་བུ་མན་ཆད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞན་དོན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་དཔེ་དུ་མའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དང་དེ་ནི་ཞེས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱང་ཆུབ་དེ་དང་། གཞན་དོན་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ་ཅེས་པ་ནི། མདོ་ལས་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་བསྟུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། བསྟུས་དང་རྒྱས་པའི་སྟོན་ནས་བརྗོད་ཅེས་པ་ནི་རྒྱུ་གི་དག་གིས་ཀྱང་བསྟུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བརྗོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །རྒྱུ་གི་དག་དེ་ཡང་ས་གསེར་ལྷ་བ་མེ་ཞེས་སོགས་དང་འབྲེལ་ཡོ། །རྒྱུ་གི་དག་གཉིས་པོའི་དངོས་འཛིན་ལ་བསྟུས་ཏེ་བརྗོད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་། རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ནི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་མདོ་དང་སྒྱུར་བར་བྱར་མེད་ན། སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཡོད་ན་རྗེ་ལྷ་ར་ཡིན་ཞེན། ཡུམ་གྱི་མདོ་རྗེ་ལྷ་བ་

བཞིན་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 བྱིར་དང་། བརྗོད་ཅེས་པའི་མཛུགས་གཤམ་གྱི་ཡང་ཞེས་པའི་ཚིག་སྦྱར་འབྱུང་བའི་བྱིར་
 དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མདོ་སྦྱར་གྱི་ཐོག་མ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པར་ཉིར་སྦྱར་
 ལས་བཤད་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་རྒྱས་བཤད་དུ་ངོས་
 འཛིན་ནི། བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་ཀྱི་མདོ་དང་། ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །འོ་ན་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་མདོ་སྦྱར་མེད་དམ་ཞེན་སེམས་བསྐྱེད་ཉིར་
 གཉིས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་མདོ་སྦྱར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་མདོ་ལས་འོགས་སུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
 མདོར་བསྟན་ཀྱི་མདོ་སྦྱར་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྟན་ལ་མདོ་མེད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་
 དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་དག་ཀྱང་ས་ཞེས་པའི་རྒྱུན་ཚིག་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསེར་ལྟ་བུ་ལ་
 སོགས་པ་གསུམ་པོ་ངེས་ནི་བྱང་ཆུབ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། གཏེར་ལྟ་བུ་མན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་
 དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པས་གཞན་དོན་མདོར་བསྐྱུས་པའི་དག་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་བྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ས་ཞེས་
 པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་ཡིན་ཀྱང་མཉམ་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། གཞུང་
 རྒྱ་མས་སེམས་བསྐྱེད་དེས་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ལ་དམིགས་པར་བསྟན་ནས།
 དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ས་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་མདོར་བསྟན། གསེར་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །ཚོགས་ལམ་རྒྱུང་དུས་བསྐྱུས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན།
 མ་མཐའ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྦྱིན་པའི་
 ལར་བྱིན་དང་ལྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་རྩ་བར་སེམས་
 བསྐྱེད་མདོ་དང་སྦྱར་བ་ནི་གདམས་དག་ནས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་བར་ནམས་ཀྱང་མདོ་དང་སྦྱར་བར་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བ་ནི་ཚིག་མང་དུ་དོགས་པའི་བྱིར་རོ། །
 མདོ་དང་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ནི་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་ཞེན་ལྟའི་དབང་གིས་བསྟན་བཅོས་རང་དགར་བརྩམ་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། རྒྱར་ཡང་

བཤད་ཟིན་ཅིང་། རྒྱུད་སྒྲར་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ལ། མཚན་གཞི་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ཡིན་དབྱེད། སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་འགལ་མི་འགལ་ལ་དབྱེད། དེ་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་སེམས་སྤྱུ་བཞེད་དེ། ཉིར་སྒྲུང་དུ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་པའོ་རྣམ་པར་གཤམ་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་སྟེ། དཀའ་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་འདོད་པ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཞེད་ནས་བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་པའི་ལན་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་པའི་འདོད་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཏགས་མིང་ཡིན་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་བསྐྱེད་དུ་སྒྲོན་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མགོན་པོ་བྱམས་པས་སེམས་བྱུང་ལ་བཤད་དེ། འདིར་ཡང་ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་དུ། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་མེད་སྤྲུམ་ཆེད་ཀྱང་འདི་ཉིད་བཞེད་དེ། བྱང་སར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་དང་། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡོན་ཏན་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་ཀྱི་དོན་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་བྱུང་འདུན་པ་དང་། སེམས་པ་གཉིས་ལ་འཛོག་དགོས་ཏེ། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་པའི་འདོད་པ་དེ་འདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སེམས་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རི་ལྷར་ཞེན། སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཆོག་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་དུ། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ། །ཞེས་སེམས་པ་དང་འདུན་པ་གཉིས་སྤྱུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་བྱུང་གཉིས་པོ་དེར་ངེས་སམ་ཞེན། སེམས་བྱུང་

གཉིས་པོ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ནམ་ཞིག་སོང་བའི་ཆེ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། སེམས་བྱུང་ལྷ་བཅུ་ཅུ་གཅིག་ལྟ་བུ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ལྷོག་པ་ནས་མ་སྟོས་པའི་སྐབས་འགོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྟོར་བ་དང་། སྐབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཙོ་བོ་སེམས་བྱུང་གི་སྟེང་ནས་འཛོག་ཀྱང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཆར་ཡོད་པ་མངོན་པ་གོང་འོག་སོགས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཆོད་ལྷན་གྱི་གཞུང་ལུགས་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུ། ཉེས་སྦྱོང་སྦྱོང་བ། དག་བ་ཚོས་སྦྱང། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་ཤིང་གསུམ་པོ་དེས་མ་བསྐྱས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་སྐྱུ་པའི་རྩེ་བཅུན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པས་སྦྱིར་སྟོན་པ་ལ། སྟོན་པའི་སེམས། སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྟོན་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བ་དང་གསུམ། འཇུག་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་སེམས། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ། འཇུག་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བ་དང་གསུམ་དུ་མཛད་ནས་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྟོ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོས་ནས་སྟོམ་པས་མ་ཟིན་པའི་ཆེ་ན་སྟོན་པ་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་ཙམ་དང་། སྟོམ་པས་ཟིན་པའི་ཆེ་ན་སྟོན་པ་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་མན་ཆད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བ་དང་། འཇུག་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཞེད་དོ། །དེས་ན་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་སྦྱོས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་སྦྱོས་པ་ལ་སྟོམ་པས་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་གོས་ཤིང་། དེ་སྦྱོས་པའི་ཆེ་འགོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱོས་དགོས་ལ་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པ་དཔུལ་པའི་ཤིང་རྩ་འདྲེན་པའི་གྲང་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆེ་བྱང་རྒྱུ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལམ་མ་ཞུགས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་འཇུག་

གཤམ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །
སློན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ནས་ཇི་སྲིད་གནས་གྱི་བར་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་སློན་འཇུག་གི་སེམས་ཙམ་ནི་སེམས་བྱུང་
འདུན་པ་དང་སློན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་སེམས་པའི་
སྤོང་ནས་འཛིག་པ་ཡིན་པས། སེམས་པ་དེ་སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་
ནམ་ཞིག་སོང་བའི་ཆོ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་
སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་
རྒྱས་ཐ་དད་པ་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་གཉིས་
ཡོད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཡང་མ་དེས་སོ་སྐྱེས་ན་མི་འཐད་དེ། གཙོ་བོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་
སེམས་བྱུང་སེམས་པ། རྒྱས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སློན་འཇུག་
གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་རྒྱས་སུ་ཅ་ལྟར་བྱུང་ནས་དེ་གཉིས་གཏོང་མི་སྲིད་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐྱེས་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་
ལམ་ཐོབ་ནས་ལམ་མ་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་ཡང་ཅ་ལྟར་གི་དབང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཉམས་ནས་ངན་སོང་དུ་ལྟར་བ་ཡོད་ཅིང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་མ་བཏང་ན་སྤོམ་པའི་ཅ་བ་མ་བཏང་བས་ལམ་
ཞུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སློན་ཡང་མེད་དོ། །སློན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
ན་སྤོམ་པས་ཟིན་པ་དགོས་ན། སློན་འཇུག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སློན་པའི་སེམས་ལས་ནི། འཁོར་ཆོ་
འབྲས་བུ་ཆེ་འབྱུང་ཡང་། །རི་ལྷར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་འབྱུང་
བ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སློན་མེད་དེ། སློན་པའི་སེམས་ནི་སྤོམ་པས་མ་ཟིན་
པའི་སློན་པའི་སེམས་ཙམ་ལ་དགོངས་གིང་། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་དེ་
ཉིད་སྤོམ་པས་ཟིན་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་གང་ནས་
བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །མི་སྤྲོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་
སུ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་སྤངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་གྱང་

བསོད་ནམས་ལྷགས། རྒྱན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག ཞུམ་མཁེན་མཉམ་པར་རབ་རྒྱ་འབྱུང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་
རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་གཞག་པ་བྱུང་བར་མེད་ན། སྒྲོན་འཇུག་རྒྱ་འགོ་བར་འདོད་དང་འགོ་བ་ཡི། །
བྱེ་བྲག་རི་ལྷར་ཤེས་པ་ལྷར། ཏེ་བཞེན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། བྱེ་བྲག་རིམ་བཞེན་ཤེས་
པར་བྱ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ། གཞུང་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་
སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་འགོ་བར་འདོད་པའི་སྒྲོ་དང་། འགོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་པ་
གཉིས་ཡོད་པ་ལ། སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་སུ་གཞག་པར་བསྟན་པས་ལྷགས་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ཏེ་ལས་གཞན་དུ་འགོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་ཆོ་འགོ་བར་འདོད་པའི་སྒྲོ་མེད་པ་ནི་ཤིན་རྒྱུ་མི་
འཐད་དེ། འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འགོ་བར་འདོད་པ་དང་། འགོ་བ་དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་པས་འཛིག་
རྟེན་ན་འགོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་ཀྱང་འགོ་བར་འདོད་པའི་སྒྲོ་མེད་ན་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པ་འཇམ། ཕྱིར་
ལྷག་པར་སྒྲོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། འགོ་བའི་བྱ་བས་མ་ཟིན་པའི་གོང་དུ་འགོ་བར་འདོད་པའི་
སྒྲོ་ཙམ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཙམ་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། འདི་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
དམིགས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་པ་དེ་འདུན་ལྡན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གཞག་ཅིང་། སྒྲོབ་དཔོན་
ཀྱིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོན་འཇུག་
གཉིས་སུ་བཤད་ནས། དེ་ཉིད་དཔེར་སྒྲོན་ཉིད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་གཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཏེ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཐ་མ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྒྲོན་
འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའང་འདོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཞག་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེན་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱིས་ནི་དོན་བདུན་ཅུའི་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བར་དུ་ཚོགས་
རྒྱུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུའི་ཡུལ་ཙམ་ཡོ་ཤེས་དང་། ཐ་མ་ཕྱིན་ལས་དང་གསུམ་གྱི་ས་
མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་གཞག་པས་དོན་གཞན་རྣམས་
ཀྱི་ས་མཚམས་ཀྱང་བདེ་སྒྲག་རྒྱ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཞག་པ་ཡིན་གྱི་
བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་གསུམ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་དུ།

སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིན་ལྷ་
བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ས་བརྩ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ལ་འཛོག་པ་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་དུས་སུ་སྤྱིན་འཇུག་གི་སེམས་ཙམ་ཡོད་ལ་དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱིན་
འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་སྤྱིན་པ་དང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡང་
འཕགས་སེར་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་
བཏགས་པ་དེ་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་དུས་
མཉམ་ཡིན་ན། རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེང་སང་ཨལ་ཆེར་སྤྱིན་འཇུག་གཉིས་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
དབྱེ་བར་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་དང་དོན་དམ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་
དོན་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
སྤྱིན་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཤིང་གཞུང་དེས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་
ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱིན་
འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བསྐྱེད་ཤིང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས།
ཨར་ཕྱིན་དུག་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཆུལ་ཁྲིམས་
ལེའུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉེས་སྦྱོད་སྦྱོང་བ། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཆུལ་
ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་ཤིང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་གསུམ་
པོ་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།
གནད་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་གཅིག་
གི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགོ་ལ། ཡུལ་ངེས་ལ། དགེ་བ་བརྩ་གཅིག་སྟེ་སེམས་བྱུང་ཉེར་གཅིག་འབྱུང་ལ།
ཀུན་འགོ་ལྷའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་པ་དང་། ཡུལ་ངེས་ལྷའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུན་པ་

དེ་སློན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་སོང་བའི་སློབས་ཀྱིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་
 བྱང་ཐམས་ཅད་སློན་འཇུག་གི་སེམས་སེམས་བྱང་དུ་འགྱུར་བ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡུལ་ངེས་
 ལཱའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་དེ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སུ་སོང་བའི་སློབས་ཀྱིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱེད་དུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་
 སེམས་བྱང་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པའི་ཆ་ནས་སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལམ་སྐྱབ་པའི་སེམས་པ་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་ཆ་ནས་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད། ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཆོད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ནམས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ཐོགས་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
 གཉིས་པོ་མི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སློན་འཇུག་གཉིས་པོ་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མི་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པས་སློན་
 མེད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་
 མ་ནི། གོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་ཅུ་བའི་སྟོབས། ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། མི་བརྟན་
 པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། ཁྱིམ་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་ཕྱི་
 མ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་བསྐྱེན་བྱས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །
 ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། ཁྱིམ་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་
 ལྟར་བྱས་ན་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སློན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སློན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྐྱུས་ན་ཐེག་ཆོན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སྐྱབ་པ་བྱུང་པར་བཤོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པའི་མཆོན་ཉིད། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་

ཁྱད་པར་བཀའ་ཞིག །མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དབང་
ལྡན་རྒྱུ་ཆགས་པའོ། །

དབྱེ་བ་ལ་ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། ལྷག་
བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་དང་བཞིའོ། །དཔའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ས་ལྷ་བྱུ་ནས་སྒྲིན་ལྷ་བྱུའི་བར་ཉེར་གཉིས་སོ། །
དམིགས་ལུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྒོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད་
དེ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལམ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དང་། མ་བསྟུས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན།
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཁྱད་པར་བཀའ་ཞིག །འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་འདུན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལམ་སྒྲིབ་
པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཀྱན་རྫོབ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཁྱད་པར་བཀའ་དང་། དེས་མ་བསྟུས་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
ཁྱད་པར་བའོ། །¹⁵⁹ བཏམས་ངག་

སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་ཐིན་ནས། ད་ནི་གང་མས་ངག་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་མས་
ངག་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་མས་ངག་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱད་པར་བཀྱི་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་
ཟག་དེས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་
ཤེར་བྱིན་ལ་སྒྲིབ་དགོས་ན་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་པར་བཀྱི་ཞེས་དྲིས་པའོ། །ལན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་
བའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ལ་ཤེར་བྱིན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་སུ་

ཡེན་དགོས་པས་དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གདམས་པ་དང་། རྗེས་སུ་གདམས་པ་གཉིས་འཆད་ཅེས་
པ་སྟེ། གདམས་པ་གཉིས་མདོ་རྗོད་པའི་མཐར་ཡང་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་
ཆེན་པོ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་གདམས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
འཆད་པར་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལ་གདམས་ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་གང་ཟག་གང་ལ། སྟོན་པ་གང་གིས། སྐྱབ་པ་
གང་ལ། དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་གདམས། གདམས་པ་དང་རྗེས་བསྟན་གྱི་བྱང་པར་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། དང་པོ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ཡེན་པའི་ཆེད་དུ་གདམས་པ་གཉིས་
བའི་གང་ཟག་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱལ་པའི་སྐྱུ་ལྟ་བུས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་
ལའོ། །བཞི་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་པའི་རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་བྱག་
པ་འདི་རྗོད་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །ལྷ་པ་ནི་དེ་ལ་དོན་དུ་གཉིས་བའི་དོན་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་
པ་ནི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་ཐེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་དོན་
གྱིས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་གདམས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་བྱིར་རོ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གདམས་པ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། སྐྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ།
འདི་ལ་ལྷ་རབས་པ་རྣམས་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་དང་། དམིགས་ཡུལ་དང་། བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་
འདོམས་པ་གསུམ་དུ་མཛད་ཀྱང་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་གཞུང་ལྟར་ན་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་
ལ་འདོམས་པ་དང་། བྱང་པར་ལ་འདོམས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་རྟོན་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་སུ་མཛུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དང་པོ་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བའི་སྐྱབ་པ་
ངོས་གཟུང་། དེ་ཉན་ཐོས་དང་བྱུང་མཛད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་པ་
དངོས་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་མོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསལ་ཏོ།
།བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ཡུམ་ལ་སྐྱད་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་

གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་
ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་ཡང་། བྱང་
ཆུབ་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མིང་ཡང་། ཡུམ་ཡང་། ཡུམ་གྱི་མིང་ཡང་། སྟོད་ཅེས་བྱ་བར་། མི་སྟོད་ཅེས་
བྱ་བར་ཡང་། སྟོད་ཀྱང་སྟོད་ལ་མི་སྟོད་ཀྱང་མི་སྟོད་ཅེས་བྱ་བར་། སྟོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་། གཟུགས་། ཆོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བྱང་སེམས་དང་དེའི་མིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་དང་། ཀྱུན་
བཏུས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས། རྣམ་
གཡང་གི་རྣམ་རྟོག་བཏུའི་གཉེན་པོར་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བཏུ་བསྒྲུམ་པ་ལ་སྦྱར་ནས་
འཆད་དོ། །ཡུམ་དོན་དཔུ་མར་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདེན་གཉེས་ལས་མི་འདའ་བའི་རྒྱུབ་པ་
བསྟན་པར་བཞེད་དེ། ཉིར་སྣང་དུ། མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སྦྱར་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཀྱུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་སྦྱར་བའི་གསལ་ཀ་མི་སྣང་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱུན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྟོག་དང་ཨར་གྱིས།
བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ་ཞེས་པས་ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་བསྟན་
པར་བཞེད་ཀྱང་། མཁས་བྱུང་གཡམ་པས། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ། ཅེས་པས་བསྟན་
པར་བཞེད་པ་ཉིད་ལེགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མིང་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་
བཞིན་དུ་ཅེས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དུ་མི་
དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་བ་ཙམ་མི་འགོག་པའི་ཀྱུན་རྫོབ་ལས་མི་འདའ་བ་
རེ་རེ་ འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྟོད་པ་པོ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྟོད་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། སྟོད་
པར་བྱ་བ་ཤེར་ཕྱིན་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། སྟོད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བསྒྲོག་ལྷན་དང་བཅས་པར་ཞེན་པ་དང་།
ཤེས་བྱ་སྤར་པོ་ལྟར་ཞེན་པ་སྟེ་ལྷ་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་བྱང་སེམས་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་། ཡུམ་
དང་། སྟོད་སོགས་མཐའ་བཞི་དང་། སྤར་པོ་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དཔེ་དུག་པོ་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚལ་སྤོམ་པ་ནི་
རྟོགས་རིགས་གཅིག་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་དོད་ལ་སོགས་
པར་རིགས་གཅིག་ཅེས་པའི་དོན་རྟོ། །ལམ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་ནི་དཔེ་ཕྱི་མ་དྲངས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ཐ་
མར་ལམ་སྤོམ་པ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཤེས་པའི་
ཆེད་ཡིན་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིན་གཅིག་ཤེས་རབ་བསྟོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞེས་
པ་སྟེ། ཉིན་གཅིག་ཤེས་རབ་བསྟོམས་པ་ལ་རུས་པ་དེ་ཙམ་ཡོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉིད་
ཡིན་རོ། །འོན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་ཅི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའམ། སྦྱོང་པ་ལ་ཞུགས་པའམ།
ཕྱིར་མི་བསྐྱོག་པའམ། སྦྱོང་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན། རེ་ཞིག་བཞི་པ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུ་པ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་མི་བསྐྱོག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུད་
པ་ལ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཕྱང་འདས་བཀག་པས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གྲུབ་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྤེ་ས་བརྩུ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་
དག་མངོན་པར་འབྱུང་པའི་སྒོ་ལ་བརྩུག་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་འདི་དེའི་ཆོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཕྱ་བན་ལས་
འདའ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དེའི་ཕྱ་བན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཕྱང་འདས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རིང་དུ་སྤྲངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱ་བན་ལས་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་
མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིར་ཕྱང་འདས་ལ་ཕྱེ་མོ་ཐོབ་པ་ན་དགེ་རྩ་
ཆད་པ་ཕྱ་བན་ལས་འདས་པ་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ན་བན་འགྲོ་ཕྱ་བན་ལས་འདས་པ་དང་།
བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཕྱ་བན་ལས་འདས་པ་དང་། རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ན་སྤྲིད་པ་
བརྒྱད་པ་ཕྱ་བན་ལས་འདས་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་བ་ལ་འདོད་པའི་སྤྲིད་པ་གཉིས་པ་ཕྱ་བན་ལས་
འདས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱ་བན་ལས་འདས་པ་དང་། དབྱ་བཙོམ་པ་
རྣམས་ལ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཕྱ་བན་ལས་འདས་པ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཕྱ་བན་ལས་

འདས་པ་དང་ནམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་མ་སྟེ་རེ་ཞིག་གཞན་དོན་རྒྱུ་ཆད་པ་ལ་དགོངས་ནས་
 བྱང་འདས་སུ་བཅགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཏུ་
 ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་ཉན་ཐོས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་གྱུ་བ་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་དང་
 བོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བོ་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །

གསུམ་པ་ནི་འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉིན་གཅིག་བསྒོམས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་
 རྒྱར་བཤད་པའི་རྟོགས་པ་ཆོས་དུག་ལས་རི་ལྟར་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ན། འདི་ལ་གྲངས་ཀྱི་བྱང་
 པར། མཐུའི་བྱང་པར། རིགས་ཀྱི་བྱང་པར། རྒྱུའི་བྱང་པར། དཔའི་བྱང་པར་དང་ལྷ་ལས། དང་
 བོ་ནི་བརྒྱུའི་ཆར་ཡང་ཞེས་པ་ནས་གྲངས་སུ་ཡང་ཞེས་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆར་ཡང་།
 གསུམ་པ་ནི་བགྲང་བར་ཡང་། བཞི་པ་ནི་རྒྱར་ཡང་། ལྷ་པ་ནི་དཔེར་ཡང་། ཞེས་པས་སྟོན། བཞི་
 པ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བས་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་པར་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཤེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ནི་ཆེད་དུ་
 བྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུར་ལས་འདེམ་པའི་ཆེད་དང་། སྟོར་བ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་
 སྟོན་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཆོས་སྐྱོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་གནས་སུ་གྱུར་
 པ་སྐྱབས་པར་བྱེད་པའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱིན་གནས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན་དགོ་
 བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷའི་རིགས་
 ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུ་ཏུ་ཞུགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་བྱང་སེམས་མེད་
 ན་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆེད་དུ་བྱང་པ་དང་། སྟོར་བ་དང་། རྟོགས་པ་རྣམས་
 བྱང་སེམས་ཉིན་གཅིག་ཤེས་རབ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུར་མི་འཐད་དེ། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་
 གསུམ་དུ་ཤེས་རབ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མར་མེད་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མི་འགལ་བའི་ལན་གདབ་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དངོས་ནི། ཡུལ་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་གདམས་ངག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་སེམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབས་པ་
བསྐྱབ་པའི་ཆད་དུ་བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་
སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་མདོ་ཆོག་གོ། །དེས་ན་འདིར་བསྟན་གདམས་ངག་བཅུ་པོ་
ཐམས་ཅད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་གྱི་ཆོག་ལ་འདིར་བསྟན་གདམས་ངག་བཅུ་འཛོག་པ་
ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་མ་ཕྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་བྱང་པར་ལ་འདོམས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་པར་དུ་འགྱུར་བའི་རྩལ་
དང་། དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤང་ཙམ་ལ་སྐྱར་པ་མི་འདེབས་ཤིང་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་བདེན་
གཉིས་ལས་མི་འདའ་བ་ཙམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་སྐྱབ་ལུས་སམ་སྟམ་ན་དེ་ལ་ཡང་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་དམིགས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་དང་།
སྐྱབས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གནས་
སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམས་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ནི།
བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །འདིར་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བའི་
གཞི་བདེན་པ་བཞི་ལ་གཞག་པ་དང་། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཅེས་པའི་སྐབས་
སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞག་པ་དང་། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་
བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གཞག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ནི་རྟོགས་རིགས་ཐུན་མོང་
བའི་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། མཉམ་
གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཞན་དག་ནི་ཐེ་ཆོས་
ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་སྤང་ངོ་། །རྟོགས་རིགས་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་
པས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པར་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་
བདེན་བཞི་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབས་གསུམ་པོ་ནི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་སྒྲོར་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཆད་དུ་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན།

འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་
 པ་ཉམས་སུ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་པོ་ནི་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་སྐྱབ་པ་ཁྱད་
 པར་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད། ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་
 སྐྱབ་པ་སྤྲར་མི་ལྟོག་པར་བྱེད། ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སེམས་ཁུམ་པའི་ལེ་
 ལོ་སྤངས་ནས་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྟང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་དང་མངོན་ཤེས་ནི་སྐྱབ་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་ལྡན་རང་དོན་སྤང་དོར་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིག་པར་བྱེད། མངོན་ཤེས་
 དུག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་
 གཉིས་པོ་ནི་སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་མཐོང་སྤང་
 དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་དགུར་གྲངས་ངེས་
 པ་ནི་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་དེས་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་སྐྱབ་པ་ལ། དགུ་པོ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཆང་ན་སྐྱབ་མི་
 རུས་ཤིང་དགུ་ཆར་ཆང་བས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རིམ་ནི་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཙམ་ཡིན་
 པར་མངོན་ནོ། །དེ་དག་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་ངོས་འཛིན་ནི་སྤྲ་མ་ལ་དབག་ནས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྐྱབ་དང་མངོན་
 ཤེས་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་
 ལས།

དང་པོ་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པས། སངས་རྒྱུ་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྦྱོ་ཤེས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཆོས་ནི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་
 པའི་འགོག་པ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་སྦྱོབ་མི་སྦྱོབ་
 གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བུ་ནི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། མཛོད་དུ། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་
 སྐྱབས་འགོ་དེ། །སངས་རྒྱུ་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སྦྱོབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །བྱ་ངན་
 འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་སྤེལ་སངས་རྒྱུ་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྦྱོ་

ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་སངས་རྒྱུས་སུ་འདོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་
འདོད་ཚུལ་འདྲའོ། དག་འདུན་ནི་སངས་རྒྱུས་ལས་གཞན་པའི་སྟོབ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པ་དང་དེ་
དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བཤེན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་དུ་བསྟན་
བཅོས་ལས་ནི་མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་སངས་རྒྱུས་ཡིན་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་མི་འབྱུང་ངོ་། འོ་ན་རི་རྒྱུད་
དུ་འབྱུང་ཞེ་ན་སངས་རྒྱུས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་མ་
བཀག་པས་དེའི་ཕྱིར་ལྷན་ཀར་མི་རུང་བ་ཉིད་ཅེས་སོ། གང་ཞེས་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་ནི་
ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། དུམ་ཞི་
བར་མཆན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། དག་སྟོང་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ན་
དག་སྟོང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། ཁེམས་ཙམ་པས་བྱབ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་
ཡིན་ལ། བསྟན་པའི་ཆོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུག་ཉིས་དང་། སྐྱབ་པའི་ཆོས་འཕགས་ལམ་
ཡན་ལག་བརྟུད་འཁོར་བཅས་དང་། རོན་དམ་པའི་ཆོས་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མས་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་ལྷགས་
གནས་བརྟུད་དང་། རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱང་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་འདོད་དེ། དབྱིག་
གཉེན་གྱིས། དམིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། འོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ། ཅིར་ཡང་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེར། །
གྲུས་པས་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། རྣམ་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། སྐྱབ་པའི་འཕགས་ལམ་བརྟུད། སྟོན་
པའི་གསུང་རབ་ལ། གྲུས་པས་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དང་། དབྱ་བཅོམ་དག་
ལ་སོགས། རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ། གྲུས་པས་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་འགའ་ཞིག སངས་རྒྱུས་ནི་སྐྱེ་གསུམ། ཆོས་ནི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ། དག་
འདུན་ནི་གང་ཟག་བརྟུད་དུ་འདོད་དེ། ལྷ་གསལ་གྱིས། བྱབ་དབང་དག་གི་སྐྱེ་གསུམ་དང་། ཕྱ་
ངན་འདས་དང་གང་ཟག་བརྟུད། ཅེས་སོ། དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་འདོད་དེ། སྤྱི་འཇུག་ལས་དབྱ་བཅོམ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཕྱག་བྱས་ཕྱིར། འདི་དག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཞན་མིན། སངས་རྒྱུས་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་
འདོད། ཅེས་གསུངས་སོ། རྒྱུད་སྐྱེར། འདུས་མ་བྱས་གིང་ལྷན་གྱིས་བྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་

ཏན་ཏུག་གམ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་སྒྲིའི་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏུག་གམ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་བྱུང་གི་བདེན་པ་ནི་ཚོས་དཀོན་མཆོག་།
ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏུག་གམ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ནི་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །
གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁུན་དང་བརྟེ་དང་ལྷན་པར་ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་
སངས་རྒྱལ་ཉིད། །ཅིས་དང་། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉན་པོའི་
ཕྱོགས་ཉིད་གྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་པ། །བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས། །
ཞེས་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །སྟོ་ལྷན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
པའི་ཚོགས། །སྒྲུ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཉིད། །ཅིས་སོ། །འདི་དག་ནི་གནས་སྐབས་སྒྱབས་
གསུམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་གི་སྒྱབས་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱལ་གཅིག་ཉིད་ལ་གསུམ་
ཆར་ཆར་བར་ཡོད་དོ། །འོ་ན་འདིར་གང་གཟུང་ཞེ་ན། རྒྱུད་སྒྲ་ནས་གསུངས་པའི་གནས་སྐབས་
སྒྱབས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་གཟུང་བར་འཕགས་སེང་གཉིས་གྱིས་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྒྱུའི་བྱང་པར་དང་། སོ་སོའི་བྱང་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གང་ལས་
གསུངས་པའི་སྟེ་སྟོན་གྱི་བྱང་པར། གང་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གི་བྱང་པར། གང་ལས་བྱུང་བ་
རྒྱུའི་བྱང་པར། བྱ་བ་ལས་གྱི་བྱང་པར་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། ལྷན་ལྷ་ནི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། བརྟན་བཙོས་ཁོ་ན་ལས་གསུངས་ལ།
མདོན་ཤེས་དུག་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟེ་སྟོན་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ལྷ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ལ། མདོན་ཤེས་དུག་
ནི་ཐེག་པ་སུམ་ཆར་དང་། དང་པོ་ལྷ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷན་ལྷ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་
པ་ལོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས་འབྱུང་ལ། མདོན་ཤེས་དུག་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་གི་
ཉམས་ལེན་མེད་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་ཞིང་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་
འབྱུང་ངོ། །འོ་ན་ཀྱང་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་

ཤིན་ཏུ་དག་པ་བ་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟིན་པ་དང་། རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་གསུམ་ལས་འབྱུང་བར་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དུ་བཤད་དོ། །བདག་རྒྱུན་ལ་ཡང་རྒྱུན་ལྷ་ནི་བདག་
རྒྱུན་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བཅུན་པ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པས། ཤེས་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་
འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་བསྒྲམས་པས་ཤེས་ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི་བདག་རྒྱུན་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱུན་ལྷས་ནི་རྒྱུ་པ་ལ་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་པར་བྱེད་དེ། ཤེས་རྒྱུན་
གྱིས་ཡར་རྟོན་པ་དང་། མར་སྒོ་བ་མ་གང་ན་ཡོད་པ་ཤེས། ལྷས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་
དང་སྐྱེ་བ་ཤེས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྲམས་པར་བྱ་བའི་བདག་མེད་གཉིས་ཤེས། ཆོས་ཀྱིས་གོགས་
དགེ་འདུན་གྱི་རྟོགས་པ་ཤེས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་ཤེས་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་། ལམ་མ་
ཞུགས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷས་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཅི་རིགས་པ་རྒྱུ་པ་ཅུ་མ་ཡིན་ལ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དྲུག་གིས་ནི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་གཞན་དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་
དེ། རྒྱ་འཕྲུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས་གཞན་སེམས་ཤེས་པས་
གཞན་གྱི་སྟོན་པ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་སོགས་ཤེས་ཏེ་ལྷའི་ན་བས་དེ་དག་གི་སྐད་དང་
མཐུན་པར་ཆོས་རྟོན་རྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་གང་ནས་འོངས་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་
གང་དུ་འགོ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་འདོམས་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཤེས་རྒྱུན་ནི་བདག་རྒྱུན་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ལ་བརྟེན་
པའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་ཤེས་སོ། །འདི་བསམ་གཏན་གྱི་སམ་བསྐྱས་
སུན་མ་ངེས་ཏེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ས་པའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་རྒྱུན་ནི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་བས་གཏན་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་
བསྒྲམས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཆོ་འདིར་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སམ་
བསྐྱས་ཀྱི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པའོ། །འདི་དང་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་པར་

ཤེས་པའི་བྱུང་པར་ནི་ཆོ་འདིར་བསམ་གཏན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་དང་བྱུང་བའོ། །
 ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ས་བཙུ་གཅིག་གི་
 མཉམ་གཞག་རྣམས་སོ། །འདི་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དོན་གཅིག་གོ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ནི་རང་
 དང་རྒྱུད་ཚོད་མཉམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣེས་སོགས་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །འདི་དང་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་རྟོན་གྱི་
 གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་སྐར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ལ་འདིའི་ཡུལ་ནི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུབ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །རྗེས་མཐུན་པ་ས་བདུན་པ་ནས་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་
 སྤྱིང་གི་སྐབས་སུ། བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཡར་ལ། གཟུང་པ། གཡག་གསུམ་གྱིས་རྗེས་མཐུན་
 པ་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཅིང་མཚན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ། ཅེས་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལས། སྒྲོམ་ལམ་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་
 མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཉི་ཆོ་བ་དང་། ལྷ་ཆོགས་ཉིད་ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་དམིགས་པ་
 དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་པོ་སོགས་ལ་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉིར་སྒྲུང་
 དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཉིལ་དང་དཔེ་སྒྲུར་བའི་ཆོ། མཐོང་ལམ་ལས་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་མེད་
 པར་གསུངས་པའི་དོན་རྗེས་ཞེ་ན་མཉམ་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་པ་སུམ་ཆར་ལ་ཡང་
 མཐོང་ལམ་ལས་སྒྲོམ་ལམ་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་
 ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་རྟོགས་རིགས་
 ཐ་དད་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཉམ་གཞག་གིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་
 ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ལ་ཡང་ཐ་དད་མེད་དེ། ངེས་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་

དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲོམ་པ་
དང་ཡང་བྲལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲོམ་པ་དང་ཡང་བྲལ་བ་ལ་ངེས་ཤེས་དངས་པའི་ཆོ་
ངེས་ཤེས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་
མཉམ་གཞག་གིས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་དེས་
མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ངེས་ཤེས་དངས་པས་འགའ་ཞིག་ནི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཅན།
འགའ་ཞིག་ནི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་
ན་མཉམ་གཞག་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་སྟུམ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་གཞག་གིས་སྐྱེ་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ལུགས་ལ་མཚུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་
གཞག་གིས་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མི་རྟག་སྤྲུལ་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་
པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མི་རྟག་སྤྲུལ་བསྐྱེད་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ་སྟུམ་ན་དེ་ནི་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
སུ་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངེས་ཤེས་སྒྲེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
མེད་པ་དང་། མི་སྒྲེབ་པ་དང་། དཔེན་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགའ་
ཏེ། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན། འཇིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་མི་སྒྲེབ་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་འགའ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མི་
རྟག་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱེ་སྤྱད་པས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་པར་མཚུངས་སོ་
སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་མི་རྟག་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་ཡིན་
ཀྱི་ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་རྗེས་ཐོབ་
ཏུ་མི་རྟག་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་དག་ནི་དབྱེད་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་སྤྲོད་རོ། །དེ་དག་གིས་གདམས་ངག་བཅུ་སྟེར་
བཤད་ཟིན་ནས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་དང་།
གཞན་དོན་ཕྱིན་ལས་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་ལོགས་སུ་
གསུངས་པ་ནི། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྩོན་པོ་དག་ཅིས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ་འདི་དག་ལ།

མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད། མཚོན་ཚུལ་རྣམས་མཐའ་ཚད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་དབྱེད་དགོས་པ་ནི་ཁོ་
བོས་བྱས་པའི་སྒྲིམ་བྱ་མཚོག་གི་གསལ་བྱེད་དུ་བསྟན་ཟིན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །^{༡༩༩ རིས་འབྱེད་ལམ་ལག་}

གདམས་ངག་བསྟན་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པས་གདམས་ངག་ཉན་ཏེ། དེའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འབད་
པས་རི་སྒྲིབ་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁུངས་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི་ཚོགས་ལམ་པལ་
པ་ཡིན་པར་ཚོས་བཤེས་གྱིས་བཤད་ལ། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁུངས་པའི་ཆོ་རྣམ་
རྒྱུ་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དོན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམ་
པ་ལས་ཀྱུན་ནས་ཉན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་ཆོ་རྒྱུད་དང་།
རྣམ་བྱུང་གི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་ཆོ་རྒྱུད་དང་། གང་ཟག་རྒྱས་
ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་ཆོ་བཟོད་པ་དང་། སྒྲིམ་བྱ་བྲག་གས་
ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཚོས་མཚོག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་འོ། །

འདི་དག་གི་དོན་ལ། མདོ་ལས་རི་ལྷ་ར་གསུངས་པའི་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་སུ་རི་ལྷ་ར་
བསྟན་པའི་ཚུལ། བྱང་པར་གྱི་ཚོས་བྱེད་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། གདམས་ངག་གི་མདོ་རྒྱུ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱུ་སྒྲིམ་བྱེད་ཆུང་ཆུང་དེ་དམིགས་རྣམ་བསྟན།
དེའི་འོག་ཏུ་ཆུའི་བྱང་པར་བསྟན། དེ་ནས་བྱེད་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་ནས་ཚོས་མཚོག་ཆོན་པའི་
དམིགས་རྣམ་གྱི་བར་དང་། དེ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་། དེ་ནས་ཡོངས་འཛིན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོའི་དོན་ཉན་རང་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྲིམ་པར་དུ་བསྟན་
ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། མདོའི་རིམ་པ་ལྷ་ར་བྱང་ཆོས་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅུད་གཉིས་ཏེ། འདི་
ལ་གང་གིས་བྱང་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཚོས། གང་བྱང་པར་དུ་བྱེད་པའི་གཞི། གང་ལས་བྱང་པར་དུ་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་
སྟེ། ཉན་རང་གི་སྒྲིམ་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འདིས་ནི་བདེན་བཞིའི་

སྟོང་གི་མི་རྟག་སོགས་ལ་ཡང་དམིགས་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སྦྱར་ལམ་ནི་མི་རྟག་སོགས་སུ་མདོན་
པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འདི་ནི་མདོན་ཞེན་བཀག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཉན་རང་གི་
སྦྱར་ལམ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་དང་། གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་ཙམ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཐེག་པ་སུམ་
ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སྦྱར་ལམ་ནི་བྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་
དང་བྲལ་བས་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་
དམན་དུ་མི་ལྷུང་བར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆོས་བཞིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་
སོ། །འདིར་རྣམ་རྟོག་བཞི་དང་ལྷན་པ་བྱང་ཆོས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བགྲངས་ནས་ལྷར་བྱེད་པ་ནི་རྩ་བའི་
དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ཡོངས་འཛིན་གྱི་གོང་དུ་རྟོག་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་འདིར་རྟོག་པ་འོག་ཏུ་
བྲངས་ནས་ཡོངས་འཛིན་ཡན་ཆད་ལ་ཡིས་ཞེས་པའི་བྱེད་ཆོག་སྦྱར་བ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །
དེས་ན་མདོར་བསྟན་དུ་ཡོངས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤར་གསུངས་པ་ནི་ཆོགས་བཅད་སྦྱར་བདེ་བའི་
ཆེད་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ་དེ་ལས་བསྐྱོད་སྟེ་གསུངས་པ་ནི་རྟོག་པ་སྦྱར་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས་སུ་ཤེས་
པའི་ཆེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འབྲེད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། རྒྱས་བཤད་ནི་མདོའི་གོ་རིམ་ལྟར་
ཡིན་ལ། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་བྱང་གཞིའི་ཁོངས་སུ་བགྲངས་པ་ནི་རྟོག་པ་ཉན་རང་
ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་
ན་མདོར་། རྟོག་པ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྤར་གསུངས་པའི་དོན་ཅི་སྟམ་ན་བྱང་གཞིའི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཉིར་སྤང་གི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ་
འདི་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་པར་
རྣམ་པ་བཞིས་འཕགས་པ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་བྱུང་པར་དང་། རྣམ་པའི་བྱུང་
པར་དང་། རྒྱུའི་བྱུང་པར་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱུང་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་
ན་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་
བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤར་བར་བྱ་བ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པ་ཡང་
བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྲང་སྟམ་ན། སྦྱར་ལམ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་
མདོ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་ཡང་བྱང་ཆོས་བཞི་པོ་དེར་ངེས་པའི་སྟམ་ན་དེར་མ་ཟད་

རྟོག་པ་ཡང་བརྟོག་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བྱང་པར་ལྷས་འཕགས་པ་བརྟོག་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བརྟོག། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྟོག་པ་བྱང་ཆོས་སུ་བགྱང་བའི་འབྲུལ་གཞི་
ཡང་འདིས་བྱས་པར་མངོན་ནོ། །འོ་ན་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ་ཞེས་པའི་འོག་ཏུ། ཉིར་སྒྲུང་དུ།
རེ་ཞིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ལས་བྱང་པར་རྣམ་པ་དུག་གིས་བྱང་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་དེའི་དོན་ནི་སྐབས་གོང་འོག་གི་སྦྱོར་ལམ་རྣམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་
བྱང་པར་བརྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྐབས་དང་པོར་བརྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་དེ་སྐབས་འོག་མ་
རྣམས་སུ་བརྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལས་བྱང་ཆོས་དུག་གི་སྒོ་ནས་བརྟན་པས་སྐབས་འོག་མ་རྣམས་
དང་ལྗོས་པའི་སྦྱོན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་བྱང་ཆོས་ལྷར་འདོད་པ་ལ་
ཡང་ལུང་འདིས་གཞོད་ཅིང་ཉིར་སྒྲུང་ཉིད་ལ་ཡང་ནང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་
དཔྱད་ཅིག །

གཉིས་པ་བྱང་གཞི་ནི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྦྱོབ་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
གཅིག་སྟེ། ཉན་གྱི་བྱང་པར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྦྱོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། རོ་བོ་དྲོད་སོགས་
བཞི་ཡིན་པ། ལྷན་རྒྱལ་གྲངས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྐབས་པའི་རྣམ་རྟོག་
བཞི་པོ་ལྷན་ཅིང་། མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་དགག་པའི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྷན་པ་དང་།
དབྱེ་བའི་བྱང་པར་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་སྟེ། བྱང་ཆོས་བཞི་དང་
ལྷན་པའི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ཉིད་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །འདིར་བྱང་ཆོས་ཙམ་དང་།
ཉན་རང་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་གཉིས་མཐོར་བ་གལ་ཆེའོ། །

གསུམ་པ་གང་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནི་ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོན་
ཏོ། །འོ་ན་གང་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གཞི་ལ་བྱང་ཆོས་བཞི་སྦྱོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེན།
ཉན་གྱི་བྱང་པར་སྦྱོས་པ་ནི། སྦྱོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། རོ་བོའི་
བྱང་པར་ནི་འོག་གི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷན་པའི་གཞི་དང་། རྒྱུད་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་

གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་གཞི་ངོས་གཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ལྷན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་པའི་གཞི་དེ་ཡང་རྟོག་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་བའི་
བྱུང་པར་ནི་དོན་སོགས་བཞི་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་གོང་དུ་
བཤད་པའི་བྱུང་ཆོས་བཞི་བཞི་དང་ལྷན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཆོག་རྒྱུད་བར་པ་
བཞིས་བསྟན་པའི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཆོག་རྒྱུད་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་ཡིན་ཏེ། ཆོག་རྒྱུད་
དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བྱུང་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་
གཞུང་འདི་མ་དགྲུགས་པར་རང་སོར་ཞོག་ཅིག །

གཉིས་པ་མདོའི་རིམ་པ་ལྟར་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དམིགས་ནམ་རྒྱ་
གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད། །ལྷན་པ་ནམ་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད། །ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅུད་པ་བདུན་
ཏེ། སྒྱུར་ལམ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་དམིགས་པ་དང་ནམ་པ་དང་རྒྱའི་བྱུང་པར་གསུམ་
གསུམ་དང་ལྷན་པར་བསྟན་ཏེ། །དེ་ཡང་མདོར། དོན་རྒྱུད་འདི་དམིགས་ནམ་གྱི་འོག་ཏུ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལས་གང་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའམ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སའམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཐེག་
པ་གསུམ་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་རྒྱའི་བྱུང་པར་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཐེག་པ་
སུམ་ཆར་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་འབྲིང་ལ་སོགས་པ་བྱི་མ་བཅུ་གཅིག་པོ་ལ་ཡང་
སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅུད་པ་གཉིས་ཏེ།
མདོར་ཡང་གནས་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱས་བཤད་དུ་ཡང་གནས་སྐབས་འདིར་
གསུངས་པ་ནི་གང་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གཞི་དེ་ཡང་རྟོག་པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་
པའི་སྒྱུར་ལམ་ཡིན་གྱི། དམན་ལམ་སྟོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་
 ཟླ། འཕགས་པས་ཚིག་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། གསུམ་པས་ནད་གི་ཡོད་པ་འཛིན་ཐབས་མཁས་དང་།
 གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་ཕྱི་ཡོད་པ་འཛིན་དག་བཞེས་དང་། བཞི་པས་དོན་བསྟུ་བསྟུན་པར་
 བཞེད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་ཚིག་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་འཛིན་དག་བཞེས་ཀྱི་བྱུང་
 ཚུལ་གསུམ་ལ་སྟོར་བར་མཛད་དོ། ། །འོ་ན་རྟོག་པ་བྱུང་གཞིའི་ཁོངས་སུ་བགྲངས་ན་བྱུང་ཚུལ་
 བཞིའི་གོ་རིམ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན་ཐོག་མར་དམིགས་པའི་བྱུང་ཚུལ་བསྟུན་དགོས་ཏེ། བྱུང་ཚུལ་
 འོག་མ་རྣམས་འདི་ལ་བཞེན་ནས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །དེ་ནས་རྣམ་པའི་བྱུང་ཚུལ་སྟོན་ཏེ།
 མི་རྟག་སོགས་ཀྱང་དམིགས་པར་བྱེད་ན་རྣམ་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན་འདིར་ཚུལ་སྟུ་ལ་བའི་གཉིན་
 པོ་ཡིན་པས་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། ། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན་དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུའི་བྱུང་པར་བསྟུན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་ཆར་བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པས་ད་ལྟ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་
 ཆར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། ། །ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེན་
 དེའི་འོག་ཏུ་ཡོད་པ་འཛིན་སྟོན་ཏེ། ཕྱི་ནད་གི་ཡོད་པ་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྷུང་བར་
 ཐེག་ཆེན་དུ་ཡོད་པ་སུ་འཛིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། ། །གོ་རིམ་འདིས་ཀྱང་རྟོག་པ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ཁོངས་
 སུ་མི་བགྲངས་བར་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཚུལ་བྱེད་ཐབས་ཏུ་བཤད་པ་ལ་དམིགས་རྣམ་གྱི་བྱུང་པར་ལས་
 འཕྲོས་ནས་སྟོ་རིགས་ངོས་གཟུང་བ། རྒྱུའི་བྱུང་པར་ལས་འཕྲོས་ནས་རྟོགས་རིགས་གསུམ་པོ་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་དབྱེད་པ། བྱུང་གཞི་རྟོག་པའི་དཀའ་གནས་ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ནི་སྤྲ་མ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་བཀག་
 ཅིང་དོན་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །གཞན་དག་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་
 ཅད་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཅུམ་ལ་དགོངས་སོ། །འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནི་རྒྱུན་
 ལྷགས་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྲ་གྱི་ཉོན་སྤྱོད་ཀྱི་

ལྷག་མ་སྒྲོང་དགོས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པའི་ཆོ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་སོང་ལ་ཡང་རེས་འགའ་མངོན་དུ་འགྱུར་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་དེ་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་ན་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བར་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་ལ། བྱང་སེམས་
སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་འཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྱུར་ལམ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་
གསུམ་པོ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བ་ལ་
ཡང་སྒྱུར་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་དེར་མ་རེས་ཏེ། བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་
ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོགས་རིགས་གསུམ་པོ་དེ་རོ་
བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུལ་
པའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་དུ་
ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བཀག་ཅུས་ལ་
དེའི་ཆོ་བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་རྟག་སོགས་བརྩུ་དུག་གི་སྒྲོས་པ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དང་། གཟུང་བའི་དོན་དུ་སྒྲོས་པ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་གཟུང་
བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དང་། མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་དུག་གི་སྒྲོས་པ་བཀག་
པའི་ཆ་ནས་འཛིན་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མཆུངས་ལྷན་རྟོག་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ལ། རོ་བོ་དང་སྤང་བྱ་
གང་དུ་ལྷན་དབྱེད། དགག་རྟོག་དང་སྒྲུབ་རྟོག་གང་ཡིན་དབྱེད། མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གང་
ཡིན་དབྱེད། སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། ལ་ཆེན་གྱིས་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་རྗེས་ཐོབ་ཁོ་ན་ལ་ལྷན་ཅིང་། ལྷན་
ཚུལ་རང་གི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་སྤང་བྱང་ལྷན་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་འབྲེས་མཉམ་གཞན་ག་རྟོག་པ་

མེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མཐོང་ལམ་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དགག་
 པ་མཛད་དོ། །ཨ་མ་རས་དཔེར་ན་དང་པོར་དགྲ་བཙེན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཉམས་དམོད་པ་དང་།
 མཚོན་དང་པོ་བརྒྱབ་པ་དང་། མཚོན་གཉིས་པ་བརྒྱབ་ནས་གནད་དུ་ཕྱག་པ་དང་། ཤི་བའི་གནས་
 སྐབས་དང་ལྷ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཚོགས་ལམ་དུ་རྟོག་པ་བཙེན་དུ་འཛིན། དེས་འབྲེད་དུ་མཛོན་
 འགྱུར་དང་ས་བོན་མགོ་གཞོན། མཐོང་ལམ་དུ་རགས་པ་སྟོང་། སྒྲིམ་ལམ་དུ་ཕྲ་བ་སྟོང་། མི་སྟོབ་
 ལམ་དུ་རྟོག་པ་འགག་པའི་གནས་སྐབས་དང་ལྷ་ཡོད་དོ་ཅེས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་དྲགས་པོ་
 དང་། བྱུང་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་སྟོང་ལྟར་པ་ཞེས་བསྟན་ནས་དེ་དག་སྤང་བའི་གཉེན་
 པོའི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འབྲེས། སོ་སོ་སྒྲོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་
 འོག་ཅེས་སྒྱུར་ལམ་བཞི་པོ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་འོག་གི་གཉེན་པོར་
 འགལ་ལོ་ཞེས་བཀག་ནས། རང་ལུགས་ལ་འདི་དག་བྱུང་པར་བྱེད་ཚེས་སུ་བཤད་པས་སྒྲུབ་རྟོག་
 མ་ཡིན་ལ་མཐོང་ལམ་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བས་མཉམ་གཞག་ན་མི་ལྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཞིང་། ཕྱིན་ཅི་འོག་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་འོག་གི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་སྤང་བྱར་ལྟན་པ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཨ་ར་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཡིན་ཡང་ཐོགས་མེད་གྱིས་སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་
 པོ་དང་། མགོ་གཞོན་པའི་གཉེན་པོར་བཤད་པ་དང་། འདི་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཚེས་སུ་ལྷ་བའི་གཉེན་པོ་
 ཉིད་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པས་གཉེན་པོར་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བཀག་ནས་སྤང་བྱར་ལྟན་པར་འདོད་
 དོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་རབ་དུ་མང་བར་སྤང་ཡང་གནད་གྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཞུང་
 ཉིད་ལས་ཉོད་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྟར་ཞེས་པ་དང་།
 བསྟན་ཞེས་འབྱུང་བས་ལྟར་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་སྤང་བྱར་ལྟན་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྤང་
 བྱལ་ལྟར་པའི་སྒྲ་སྒྲོར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིར་སྤང་ལས་ཀྱང་དེ་ལ་དེས་པར་འབྲེད་པའི་
 ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་
 སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དག་ཀྱང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་དང་། འབྲེལ་ཆུང་དུ་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་གངས་བཞིན་དུ་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་གྱི་སྤང་བྱར་ལྟན་པ་རུང་བ་དང་།

ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྒྱོར་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་འདོད་དེ། སྐབས་
འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་པ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱོད་པ་གཉིན་པོ་ལ་སྒྱོར་བའི་
ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་པས་སྤང་མ་ནི་སྒྱོར་ལམ་བཞི་ཆར་དང་། ཕྱི་མ་ནི་
སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འཛིག་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ན་འགྲེལ་ཆེན་དང་། གནད་ཀྱི་ཁྱོད་སོགས་ལས། སྒྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆ་གས་སུ་ཕྱེ་
ནས་སྤོང་། བར་ཆད་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བར་བཤད་པ་དང་གནད་གཅིག་
པར་འབྱུང་སྟེ། མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་འགྱུར་བ་བཞི་པོ་དེ་ནི་སྒྱོར་
ལམ་མཉམ་གཞག་བཞིས་སོ་སོར་སྤོང་བས་སྒྱོར་ལམ་བཞི་ལ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་
གསལ་སྤང་ཐོབ་པ་སོགས་སུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བོན་བཞི་པོ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་
ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་གཅིག་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱོར་བཞིར་འཛིག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ལྷན་པའི་དོན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱོར་ལམ་རྗེས་ཐོབ་བཞི་ལ་དངོས་
བསྟན་སྒྱུ་རྟོག་བཞི་པོ་དོ་བོར་ལྷན་ཞིང་། མཉམ་གཞག་བཞི་ལ་ཤུགས་བསྟན་དགག་རྟོག་བཞི་
པོ་དོ་བོར་ལྷན་པས་ན་ལྷན་ཞེས་པ་དང་། བསྟན་ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་འབྱུང་སྟེ་མཉམ་རྗེས་གང་
དང་གང་ཉམས་སུ་ལན་པའི་ཆེ་དེའི་དོ་བོར་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
སྒྱུ་རྟོག་རྗེས་ཐོབ་ལ་དོ་བོར་ལྷན་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་སྤྲུམ་ན་དྲོད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཀྱན་ནས་ཉན་
མོངས་ཀྱི་ཆོས་སམ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ནི་དོར་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་
པར་ཞེན། ཅུ་མོའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་སམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་
བུ་དང་བཅས་པ་ནི་སྤང་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན། བཟོད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་
སུ་མཉམ་གཞག་གི་ལྟ་བས་མ་ཟེན་པའི་ཆེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེས་གང་ཟག་རྗེས་
ཡོད་ལ་དམིགས་ནས་འོངས་སྤྱོད་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན། ཆོས་མཆོག་གི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ནི་ཆོས་ལ་
དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེས་སྤྱེས་བུ་བྱུགས་ཡོད་ལ་དམིགས་ནས་འོངས་སྤྱོད་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་
པའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ནི་དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་འདིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་
འགྱུར་རོ། །མཉམ་གཞག་ལ་དགག་རྟོག་དོ་བོར་ལྷན་པའི་ཚུལ་ནི་དྲོད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཀྱན་

80

སྤྲོམ་གྱིས་སྤྲོམ་པ་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་བཀག་པའི་ཚུལ་རྣམས་གནད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་གོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དུན་བསྐལ་པར་བཅའ་ཀྱང་གོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དགག་རྟོག་དང་སྐྱབ་རྟོག་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་སྐྱབ་རྟོག་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་དགག་རྟོག་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་། ཡོ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་འགའ་ཞིག་རྟོག་པ་བཞི་པོ་སྤྲོར་ལམ་ལ་ངོ་བོར་ལྷན་དགོས་པས། གསུམ་པ་དགག་རྟོག་དང་གཞན་གསུམ་པོ་སྐྱབ་རྟོག་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་དུ་མ་སྤང་ཡང་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མདོར་རྟོག་པ་གཞན་གསུམ་ལ་དགག་རྟོག་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། སྐྱབ་རྟོག་ཤུགས་ལ་བསྟན་ལ། བསྟན་བཅོས་སུ་ནི་གཞན་གསུམ་དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་བསྟན་པས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་སྐྱབ་རྟོག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དགུ་བཞི་སོ་དུག་ལ་དམིགས་ནས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། སྐྱབ་རྟོག་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོའི་དངོས་བསྟན་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཤུགས་བསྟན་ནི་དགག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སོ་དུག་ལ་དམིགས་ནས་གཟུང་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། འཛིན་སྟངས་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་རྟོག་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ་ན་ཡང་། ལུམ་པ་བདེན་མེད་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ལྟ་སུ་ནི་དགག་རྟོག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འཛིན་སྟངས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་འཛིན་སྟངས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་ན་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྤང་བྱ་ཡིན་དགོས་ཏེ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཡང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མགོ་ལ་ཀྱན་བཀྲགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གྱོན་པ་དག་གིས་ནི་མ་མཐོང་བར་སྤང་རོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་ནི། དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱབ་རྟོག་བཞི་པོ་ནི་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཉིར་སྤང་དུ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཅི་ལྟར་ཞེན། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།

གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཅམ་སྒོམ་པ་ནི་བྱད་པར་གསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། སྒྲིམ་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་མཉམ་གཞག་བཞི་ཆར་མཐོང་སྤང་གི་སྤོང་བ་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་སྒྱུར་བའི་ལམ་ཡིན་ཞིང་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་མཉམ་གཞག་དང་། འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་། མཐོང་སྤང་དུ་གྲུབ་སྟེ་སྤང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོ་ན་ཉིར་སྤང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་ཆུང་ལས་མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཆུལ་དང་། འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སྒྲིན་མེད་དེ། དངོས་བསྟན་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཡང་། རྒྱགས་བསྟན་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤོང་མི་རྣམས་པས་བདེན་ཞེན་མེད་པར་ཆོས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཛིན་པར་སོང་བའི་ཆོ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡང་མདོན་དུ་འགྱུར་སྤིང་ལ། དེ་ཉིད་སྐབས་ལྷ་པ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་རྟོག་པར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྩ་བའི་ཕྱི་ཀྱུན་རིག་གི་ཞལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཕ་བར་ཡང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་དང་། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པས། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་གཏན་མེད་པ་དང་། དངོས་རྒྱགས་མ་སྤྱེ་བའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་ལ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཆར་གྱིས་མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲིམ་སྤང་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་གནད་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་། གཞན་དུ་ན་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་ལ། སྒྲིམ་སྤང་དང་མཐོང་སྤང་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ན། སྒྲིམ་སྤང་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ནི་ཕ་བར་མ་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་སྤྱི་བ་གཉིས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་སྐབས་ལྷ་པར། མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཕ་བརྒྱད་སྤངས་པ་ན། དེ་དག་གིས་བསྟུས་པའི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་སྤངས་ཞེས་དང་། སྒོམ་སྤང་
རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་རྒྱལ་སྐབས་འདིར་
བསྟན་གྱི་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ཆར་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
པའི། ཤེས་སྒྲིབ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཉན་རང་གི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་
སྒྲིབ་གཞུང་རྟོག་མེད་དོ་ཅེས་མགིན་པ་བསྒྲིགས་ཏེ་སྤྲོ་བར་བྱས་སོ། །ཅུ་བའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་
ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་སྤང་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བཞི་པོ་དེ་གང་ཟག་གི་ངོས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་
སྤང་བྱའི་རིགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཚང་སྟེ། གཞུང་རྟོག་གཉིས་ལ་གཞིའི་རྟེན་ཅན་དང་། དེའི་གཉེན་
པོའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། གཞི་དེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་
ཅམ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་དེ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཅམ་དུ་བྱས་ནས་སྤང་དོར་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་
རང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་རྟོག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གཞི་དེ་
ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་
དང་བཅས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྤང་དོར་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བྱང་སེམས་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་
སུ་གནས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་རྟོག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྩ་ས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གང་ཟག་རྩ་ས་
ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་
པའི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཆོས་ལ་རྩ་ས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་
གྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །སྐབས་དང་པོར་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་འདུས་པའི་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཞི་
དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། སྐབས་ལྷ་པར་གཞུང་རྟོག་གཉིས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་དང་།
རྩ་ས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་མདོར་བསྟན་སྐབས་དང་པོ་དང་མཐུན་ཅིང་། རྒྱས་བཤད་དུ་བྱང་སེམས་གྱི་
སྤང་བྱའི་རིགས་བསྟན་པ་ནི་གཞུང་ན་གསལ་བས་ཀླན་ཀའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །མདོར་ན་མཐོང་
སྤང་རྟོག་པའི་ནང་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་འདུས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་བྱང་
སེམས་གྱི་སྤྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་འདུས་པ་དང་། དེའི་

འབྲས་བུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཆར་
 བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་དག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་རྣམ་དག་ཆར་བ་ནི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདྲིའི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤང་སྟེ། སྤང་བྱ་ཆར་ཚུལ་
 བྱི་སྤང་བཤད་ཟེན་ལ། གཉེན་པོ་ཆར་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བྱད་ཤིང་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྟོགས་རིགས་
 ཆར་ཚུལ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ཞེས་དང་། རྣམ་དག་ཆར་ཚུལ་ནི། ལམ་གསུམ་
 ཉམས་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི་དག ཁྱེད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་
 གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་མངོན་གྱུར་ཆ་ཤས་སུ་བྱེ་བྲས་སྤོང་ཞིང་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ས་བོན་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེན། ཤིན་ཏུ་ཡང་ཁས་
 ལེན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱུ་ཆོས་བཟོད་གཅིག་ཉིད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 སྤང་མ་ལུས་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་
 ཀ་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་གི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་གཉིས་ཆར་གྱི་བྱེད་
 པ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་སྤྱད་དུ་ཡང་ཉིར་སྤང་དུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་
 གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མ་ལུས་པ་འདུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་
 དང་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་འདི་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་སྤྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་ཡང་
 མཐུན་ཏེ། རྒྱུད་སྤང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་
 སྤོང་བ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བར་བཤད་ཅིང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འཁོར་
 བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཟེན་པར་ཡང་བཤད་པས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་སུ་སྤངས་ཟེན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་དེའི་ཉོན་སྒྲིབ་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལ་དགོངས་སོ་སྐྱམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་
 འཛོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། མཉམ་གཞག་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་དགོངས་སོ་
 སྐྱམ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་ནི་

གཞུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་གྱི། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞུང་ཏོག་དང་། རྣམ་བྱང་གཞུང་ཏོག་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱེམ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་བཞི་པར་བཤད་པའི་ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཏོགས་རིགས་ཡིན་གྱི་ལམ་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་དུག་པོ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཏོགས་རིགས་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པས་ལེགས་པར་དབྱེད་ལ་སྒྲིམ་གྱིག། ། ཁོ་བོ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྡན་གྱི་མགོ་མཁུག་བསྐྱིགས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དང་སང་གི་རི་བོང་ཅལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྐབས་ལྷ་པའི་གཞུང་འདི་ཉིར་སྤང་ལས། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་སྦྱིས་པ་ན། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གྱིས་བསྐྱེས་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་པོ་རྣམ་པར་ཏོག་པ་བཞིས་བསྐྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་མཛད་པར་སྤང་ཡང་། ལུང་དེའི་དོན་ནི་མཐོང་སྤང་ཏོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་དུ་སྤང་སྟེ། ཉིར་སྤང་དུ། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཞེས་པའི་སྐབས་གྱི་དྲི་མ་དགུ་པོ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཏོག་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་ཡང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །¹⁵⁶ ལྷ་པའི་རྟེན།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཤད་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་སྟོན་ཏེ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཐོབ་ནས་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉིར་སྤང་དུ་ནི། རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་མར་རིགས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་འབྲས་བུའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་སྟོན་པ་ཏོགས་པའི་གོ་རིམ་དུ་བཤད་དོ། །

འདི་ལ་རིགས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཏོགས་པ་ཡི་ནི་ཚོས་དུག་དང་། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་དུ་སྒྱུར་ནས་བྱོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་དབྱིངས་ལ་རིགས་ཞེས་བཞེད་པ་ནས་ཡེ་གཤམ་རོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་

ཚེས་དབྱིངས་ལ་རིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་བར་བཅུ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་ཚིག་གི་དོན་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱུ་ལ་ནི་སྐྱེ་བའམ་
 ཡོད་པ་ཉིད་ཡོད་པའམ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། འདིས་ནི་བརྟེན་པ་བྱང་རྒྱུ་རྗེས་
 སུ་མེད་པའི་འཐད་པས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཉིར་སྣང་དུ་
 བཤད་དོ། །ལུགས་འདི་ལ་ཚེས་དབྱིངས་དེས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆོ་ན་རིགས་སུ་འཛོག་པ་
 ཡིན་གྱི། བར་ཆད་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཆོ་རིགས་སུ་མི་འཛོག་པར་བཞེད་དེ། ཉིར་སྣང་དུ། གལ་
 ཉེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་གྲག་མ་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་
 བར་གསྐྱའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མུ་འན་ལས་འདས་ཀྱང་ད་དུང་དུ་ཡང་
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་ལྷན་པའི་གྲོག་ཆགས་རྣམས་མུ་འན་ལས་མ་འདས་ཤི་ན།
 དེ་ནི་ཉེས་དམིགས་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། གྲོགས་ངན་པ་དང་།
 མོངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་རྣམས་ནི་དེའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 འདིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་མཛོན་པར་འདོད་དོ། ཅས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ལུང་འདིའི་དགོངས་པ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་ལ་འཆད་དགོས་
 གྱི། གཞན་དུ་ན། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱན། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤིང་པོ་ཅན། ཞེས་པ་
 དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་
 གྱི་དབྱིངས་ལ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་ལུས་རྣམ་གཞག་ལས་བསྐྱེད་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་
 དེ་ཉིད་ལ་རིགས་ཞེས་བསྟན་པས། འདིར་ཚེས་དབྱིངས་དང་རིགས་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་
 ལ་བཅུ་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དུག །བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག །ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་སྟེ། སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པས་དེའི་རྟེན་ཚེས་དབྱིངས་བཅུ་གསུམ་ལ་
 རིགས་བཅུ་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱུ་པ་བརྩུགས་པའི་ས་མཚམས་རི་ལྟར་སྒྲུལ་ན། ལྷོ་སྤྱི་ལྟར་ན། དང་པོ་དྲུག་སྒྲིབ་
ལམ་བཞི་དང་། མཐོང་ལམ་དང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཡོད། བདུན་
པ་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་གསུམ། ས་བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་དང་། བརྩུ་པ་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཡོད།
བརྩུ་པ། བརྩུ་གཅིག་པ། བརྩུ་གཉིས་པ་གསུམ་ཡང་དག་པ་ས་གསུམ་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཡོད།
བརྩུ་གསུམ་པ་ས་བརྩུ་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ན་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །ཆོས་བཤེས་ལྟར་ན། དང་པོ་
ལྷ་སྤྱི་དང་འབྲ། དྲུག་པ་སྒྲོམ་ལམ་སྤྱི་ན། བདུན་དགུ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ན། བརྒྱད་པ་ས་འོད་བྱེད་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་ན།
བརྩུ་པ་ས་བདུན་པ་ན། བརྩུ་གཅིག་པ་ས་མི་གཡོ་བ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་ན། བརྩུ་གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་
གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྤྱི་དང་ཐ་མ་པ་ན། བརྩུ་གསུམ་པ་ས་བརྩུ་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་རྩི་རྩེ་
ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ན་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་འཕགས་པའི་ལུགས། སྤྱོད་དཔོན་རྩེས་འབྲང་དང་བཅས་
པའི་ལུགས། བོད་སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་ཉིར་སྤྱང་དུ། དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་རྩོད་ལན་དང་། དཔོན་སྤྱི་བསྟན་པའི་རྩོད་
ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱིར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ་ཞེན་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་ནས་དེའི་ལན་
དུ་རི་ལྟར་དམིགས་པ་ན། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་
བརྗོད་པ་དེས་ན་འདིར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ཅི་སྟེ་ཆོས་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་ནི་སྤྱིར་
བཤད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱུ་པ་པས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པ་ན་ཆོས་
དབྱིངས་དེ་འཕགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ས་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས་སྐྱུ་པ་པའི་རྟེན་དུ་
གྱུར་པའི་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པས། སྐྱུ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གནས་པར་ཐལ་བའི་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་དོ། ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་
ཡིན་ཞེས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་

མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་ལན་དུ་བརྟེན་པའི་ཚས་ཀྱི་
 བྱེ་བྲག་གིས། དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་ཅེས་ཏེ། འཛིན་པ་གཅིག་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་
 མེ་ལྷུ་གཅིག་གིས་སོ་བཅར་བའི་སྟོང་གསུམ་ལ་སྦྱང་ཅི་དང་། ལི་ཁ་ར་ལ་སོགས་པའི་བཅུད་ཀྱི་བྱེ་
 བྲག་གིས་སྦྱང་ཅིའི་སྟོང་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། རྟེན་ཚས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱབ་པ་ཐ་
 དད་པའི་སྟོན་མེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པར་འཛིན་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་པས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི་འཕགས་པས་འགོད་པའི་ཚུད་པ་སྡུ་མ་དེ་ཉིད། ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །
 རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་མཛད་ནས་དེའི་ལན་དུ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ལན་
 དང་། གཞུང་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལན་གཉིས་མཛད་པར་སྦྱང་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལན་དང་། རྟེན་པའི་ཚས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལན་
 གཉིས་ཚུད་པ་གཅིག་ལ་འདེབས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཚུད་པའི་སྐབས་སུ་ཚུད་པ་ཕྱི་
 མ་ཁ་བསྐྱངས་ནས་མཛད་པར་སྦྱང་ཡང་། དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་
 བའི་ལན་ཞིག་ཀྱང་གཟིགས་མོད་ཀྱི་སྐྱ་ཚས་ཉིད་དུ་ཅེས་པའི་ཚིག་གི་རྣམ་པས། ལན་གཉིས་ཀ་
 ཚུད་པ་གཅིག་གི་ལན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ཅེས་པའི་ལན་དུ་སྦྱར་བ་ནི་འཕགས་
 པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིར་སྦྱང་དུ། འདིའི་ཚུད་ལན་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ལྟར་
 ཡང་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ཞེས་གཞུང་ལས་བསྟན་པའི་ཚུད་པ་གསུང་དུ་གསུངས་
 བས། ལན་འདེབས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྗེས་འབྲང་ལ། ཚས་བཤེས་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་པ་དག་གིས། སེམས་ཙམ་
 པ་ལྟར་རིགས་ཐ་དད་པ་དང་རིགས་ཆད་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས། སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པའི་ངོ་
 བོ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཞུགས་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་ཐེག་པའི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པའི་རིམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལ་སོགས་པར་དཔྱིགས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། འདིར་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་འཕགས་པའི་ཚས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 རྒྱུའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་མེད་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལས་རིགས་བྱུང་པར་ཅན་བཅུ་

གསུམ་ཉིད་དུ་ཐ་སྟངས་འདོགས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །གསེར་གླིང་པས་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཐེག་པ་དང་ལ་སོགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྒྲོ་ནས་གོང་དུ་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཇི་
ལྟར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པས་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་
ཆར་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན། ཉན་ཐོས།
རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྟངས་འདོགས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། འབྲོམ་ནི་སྤར་གྱི་ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཉིད་བཞེད། དུགས་པོ་ནི་
སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཞེས་པ་དོན་ལ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལ་རིགས་གསུམ་དུ་
འདོད་པ་བཞིན། དེད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རིགས་སུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །
གཉལ་པ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་སློབ་པ་ན། ཉན་ཐོས་ལྟ་བུར།
རང་རྒྱལ་ལྟ་བུར། ཞེས་པ་རྣམས་རྒྱད་གཅིག་ཀྱང་ནང་གི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པས་འཛོག་པ་བཞིན་
དུ། རྟོན་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པས་རྟོན་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ།
ཅས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་དཔེ་སྟོན་པར་
འདོད་པའི་ལུགས་སུ་སྤང་ཞིང་། དེ་ལ་ཁྲི་ཀར། དཔེ་སྟོན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞུང་འདི་ཉིར་སྤང་
གི་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་དཔེ་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་མི་རུང་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་རུང་ཞེས་པའི་དཔེ་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲོན་དེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཁུར་དགོས་པར་སྤང་རོ། །རང་ལུགས་ནི་འཕགས་
པའི་དགོངས་པ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་རང་
ཉིད་གྱིས་གསུངས་པའི་རྩོད་ལན་འདེབས་པའི་ཆོ། དེ་དང་འབྲེལ་ཆ་བའི་རྩོད་པ་ལ་ལན་དུ་མ་
སོང་བ་འདྲའོ། །འོ་ན་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། ལོ་ཆེན་གྱིས་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་
རྒྱབ་པའི་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྐབས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རིགས་སུ་
བྱས་ནས་དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ་སྒྱུབ་པའི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་ལ་དོད་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་རུང་
བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་
ངོ་བོ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། རྟེན་ཆོས་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་དབྱིངས་དེའི་དབྱེ་
བ་ཡང་དོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྩ་བའི་དགོངས་པར་སྣང་ངོ་། །

གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞེསྟེ། བྱེ་བྲག་རྩ་སྐྱབ་པའི་
ལྷགས། མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་སོ། །

དང་པོ་ནི་སེམས་བྱང་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་འདོད་པ་རྒྱུད་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་
རིགས་སུ་འདོད་ཅིང་དེ་ལ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
ལས་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་
དང་། གནས་མལ་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་གསུམ་དང་། སྒྲོང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བ་
སྟེ་བཞེ་ཡོད་དོ། །དེ་ལས་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་ནི་འདོད་པ་རྒྱུད་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་
ལ་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་བསྐང་བ་དང་། སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་བསྐང་བ་སྟེ། བསྐང་བ་གཉིས་དང་
ལྷན་པ་དེ་འབྱུང་ཞིང་། བསྐང་བ་ཉིས་ལྷན་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ལ་རབ་རྩ་བཙོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདོད་པ་རྒྱུད་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པའི་སེམས་བྱང་དེ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་ནི་མི་འཛོག་སྟེ།
རང་བཞིན་གྱི་དོན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷགས་འདི་ལ་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཡང་འཛོག་པར་མ་
ངེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པར་ངེས་པ་དེ་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་འཛོག་རྩ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འཁྱུར་བ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ངེས་པ་དང་། རིགས་ཆད་པའི་རྣམ་གཞག་མེད་པ་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་
བཤད་ཀྱང་། རིགས་ཆད་པ་ལྷགས་འདི་ལ་ཡང་འདོད་དགོས་པ་འབྱསྟེ། འོག་སྟེང་ཅན་སེམས་
བྱང་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་སྦྱེ་མི་རུང་བ་ཅིག་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་རིགས་ངེས་པ་ནི་མེད་དེ། སེམས་བྱང་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་

བཟོད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་སེམས་གི་བྱོད་མ་ཐོབ་གི་བར་དུ་རྒྱུན་དབང་གིས་ཐེག་པ་
གཞན་དུ་བསྐྱར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཐོབ་ནས་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་བ་ནི་རྟོགས་པའི་སྟོབས་གིས་
ཡིན་གྱི་རིགས་གི་སྟོབས་གིས་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་རྟོན་གི་གང་ཟག་གི་སྟོན་ནས་དབྱེན། རིགས་
ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་གི། རང་རྒྱལ་གི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡོད་པ་
དང་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྟོགས་པའི་སྟོབས་གིས་རིགས་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་
ཡོད་ཅིང་དེ་རྣམས་གི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་གི་རིགས་ཡིན་པར་འདོད་
དོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་པ་དག་གིས་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གི་ས་
བོན་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། སྐྱོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་
ཆོས་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་གི་ས་བོན་འབྲས་
བུ་འབྱུང་རུང་གི་ལུས་པའོ། །ཁོ་ན་རྣམ་རིག་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འབྱུང་རྟོགས་ན། སོ་སོའི་
སྐྱེ་བོ་དང་། ཞེས་སོགས་སྟོས་ཏེ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་གི་རིགས་དེ་ནི་རྒྱུན་དབང་གིས་གསར་དུ་
བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པར་འདོད་ལ། འདི་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་
ན་སྤར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་བཞག་པ་དང་། སྐྱོབ་པའི་གནས་
སྐབས་ན་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ན་ཡང་དེའི་ས་བོན་ཡོད་པ་
རིགས་སུ་འདོད་པས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །འདི་ལ་ཡང་རྟོན་གི་སྟོན་ནས་དབྱེན་བ་སྤར་བཞིན་དུ་
རུང་ཞིང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། སངས་རྒྱས་གི་རིགས་སུ་མི་འདོད་པ་ཡང་
སྤར་དང་འདྲའོ། །ཁོན་ཀྱང་འདི་ལ་རིགས་གི་སྟོབས་གིས་རིགས་ངེས་པ་ཡང་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ།
ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་དེ་ཉན་ཐོས་གི་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཐོས་སོགས་དང་། རང་རྒྱལ་གི་
འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཐོས་སོགས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཐོས་སོགས་
གིས་བཞག་པ་རྣམས་ནི་དེ་དང་དེའི་རིགས་གི་སྟོབས་གིས་རིགས་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། འཕགས་
ལམ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྐྱེད་དུ་རུང་བའི་ཐོས་སོགས་གིས་བཞག་པ་ནི་རིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་བྱང་ས་ལས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་འོངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
བཤད་དོ། །

འདི་ལ་ངོ་བོ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། དབྱེ་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ན་བྱང་
རྩལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། རྒྱ་མཚོའི་སྤྱོད་དུ་སྐྱེ་མཆེད་
དུག་གི་བྱང་པར་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་འོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དང་། སྤྱིབ་པ་སྤོང་
རུང་དང་། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་
ཡོད་དེ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ནང་ནས་བྱང་པར་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་
ཡོད་པ་ལས་བྱང་པར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་དང་ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་
ཡོད་པ་ལས་བྱང་པར་ས་བོན་གྱི་ཆ། དེ་ལ་ཡང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ས་བོན་གསུམ་ཡོད་
པ་ལས་བྱང་པར་དགེ་བའི་ས་བོན། དེ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་
བྱང་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་རྣམ་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །
ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡུལ་ཏེ། ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས། ས་རྣམས་སྤྱོད་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་
པོ་དགེ་བའང་དེ། སྤྱིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྤྱོད་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་གསུང་བར་མཛད་དེ། །
ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བསམ་པ་འོ། །སྤྱིར་བྱང་ས་ནས་གསུངས་པའི་བྱང་པར་
གསུམ་པོ་དེ་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་པས། དབུ་མ་པ་རྣམས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་འདོད་
དགོས་ལ་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཉིར་སྤངས་ལས་བཤད་
དེ། མ་འདྲེས་པར་བྱའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་རུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུན་དང་སྤང་ན་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གསུང་རབ་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གསོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་སྤར་བ་ཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་རིགས་ངེས་པ་དང་། རིགས་མ་ངེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་སོ་སོའི་རྒྱར་ངེས་པས་རྒྱུན་དབང་གིས་བྱང་ཚུབ་གཞན་
དུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རིའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ནས་གསེར་འབའ་ཞིག་དང་། དཔུལ་འབའ་
ཞིག་དང་། ཟངས་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུན་དབང་གིས་ཐོག་པ་གསུམ་ཀའི་
རྒྱར་སྒྱུར་དུ་རུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། རིའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ནས་རེས་འགའ་ཟངས་དང་། རེས་
འགའ་དཔུལ་དང་། རེས་འགའ་གསེར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་ཆད་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་གས་ཆེ་བའི་
རྒྱས་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །འདི་ལ་ཡང་རིགས་ངེས་པ་ལ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་
རིགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སུ་མི་འདོད་ལ། རིགས་མ་ངེས་པ་ནི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་ཆོ་ཟག་
མེད་ཀྱི་རིགས་ཅམ་དུ་འདོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལ་སོགས་པར་མི་འདོད་ཅིང་། ལམ་དུ་ཞུགས་
པའི་ཆོ་གང་ནས་ཞུགས་པ་དེ་དང་དེའི་རིགས་སུ་འདོད་དོ། །མདོར་ན་མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གསུམ་
དུ་འདོད་པ་དག་གིས་རིགས་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཀྱིས་མ་ཁྲལ་པར་འདོད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའི་
གནད་ཡིན་པས་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག །

བཞི་པ་ལ་ངོ་བོ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། ཉེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ། རིགས་སུ་འགྱུར་
ཚུལ་དང་ལྷ་ལས།

དང་པོ་ནི་དཔལ་ཐེང་གི་མདོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
འདི་ཉིད་ཉན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ལས་མ་གྲོལ་བ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བགྱིའོ།
ཞེས་ཆོས་སྐུ་ལ་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཞེས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་
ཀྱིས། གང་ཞིག་ཀྱུན་ཏུ་མ་ཤེས་པས། སྤྲིད་པ་གསུམ་ན་རྣམ་འཁོར་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ངེས་གནས་པའི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བཤད་པ་དང་།

ས་ར་ཉམ། མེམས་ཉིད་གཅིག་དུ་གྲུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། ཞེས་དང་། གྲུ་སྒྲུབ་གྱིས། ཉོན་མོངས་དྲ་
 བས་གཡོགས་པ་ན། མེམས་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན། ཉིད་ཉོན་མོངས་བྲལ་གྱུར་ན། སངས་
 རྒྱུ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། ཅིས་མེམས་ལ་བཤད་པ་སོགས་དུ་མར་སྒྲུབ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་
 ལུ་རྗོགས་པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲུབ། རྗོགས་སངས་རྒྱུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། ཉིད་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་
 དང་། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་གྱུན། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱུ་སྟོང་པོ་ཅན། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གསུམ་པོ་དེ་ཡི་ངོས་འཛིན་ལ། འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཆོས་སྒྲུབ་དང་། ཉིད་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་གྲང་
 རྟེ། ཉིད་ནི་དཔེ་གསུམ་གཅིག་དང་ནི། ལྷ་རྣམས་གྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཅིས་དོན་རྣམ་པ་དགྲུང་
 ཕྱེ་ནས། དཔེ་དགྲུང་མཆོན་པར་གསུངས་སོ། རོན་དགྲུ་ནི་ཆོས་སྒྲུ་ལ་གྲོ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་དབྱིངས་
 དང་། ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་། བརྗོད་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་
 གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཞིང་། ཉིད་བཞིན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། རིགས་ལ་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱུ་འབྱུང་གྱི་རིགས་གཉིས་དེ་གཉིས་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲུ་གསུམ་དང་
 ལྷར་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཆོས་སྒྲུ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་དང་། ཉིད་ཡི་རྒྱ་
 མཐུན་ཟབ་པ་དང་། རྒྲ་ཆོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་པའོ། ཞེས་དང་། གཏེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་
 དུ། རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་སྒྲུང་བ་
 མཆོག་ཉིད་དོ། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱུ་གྱི། རྒྱུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། ཉིད་
 པོས་སྒྲུ་ནི་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉིད་ལ་རྗོགས་
 སངས་རྒྱུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པས། རྒྱུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཕྱིན་ལས་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་བསྟན་ཏེ།
 འཕྲོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲུབ་དཔེ་དགྲུ་དོན་དགྲུ་རྒྱུ་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་
 ཡང་། ཉིད་བཞིན་བདེ་གཤེགས་མཉམ་མེད་གནས་རྣམས་ལ་འང་། སངས་རྒྱུ་སྒྲུན་གྱིས་རང་ཆོས་
 ཉིད་གཟིགས་ཏེ། རྒྱིབ་མེད་ཕྱི་མཐའི་མུར་གནས་བྱུགས་རྗེ་ཡི། ཁབ་ག་རྒྱུན་སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་
 གྲོ་ལ་བར་མཛད། ཅིས་སོགས་སངས་རྒྱུ་གྱིས་རང་གི་ཆོས་ཉིད་མེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་
 གཟིགས་ནས་རྒྱིབ་པ་སྒྲུང་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་གསུངས་པ་རྣམས། རྗོགས་སངས་རྒྱུ་ནི་འཕྲོ་
 ཕྱིར་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་སྒྲུ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡང་རྟོགས་པ་ཆོས་སྒྲུ་

བརྟེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཆོས་སྐུ་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་
དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པས་འགལ་རྒྱུན་སྒྲིབ་པ་སྤང་དུ་རུང་བར་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་དབྱེར་མེད་
པས་དྲི་མའི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་པར་མཆུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ཞེས་པས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་དུ་རུང་བར་བསྟན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་པས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
དང་རྒྱས་འབྱུང་གི་རིགས་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་སུ་སྐྱེ་གསུམ་འབྱུང་བར་གཞུང་
ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེ་བར་བཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ལ་ཡང་དོན་དེ་གསུམ་ཆར་ཆང་ཞིང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལ་ཡང་དོན་དེ་གསུམ་ཆར་ཆང་བ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱ་དུས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་
སྙིང་པོར་འཛིག་པ་ལ་ནི་འཛིག་བྱེད་གསུམ་ཆར་དགོས་ཤིང་། རིགས་སུ་འཛིག་པ་ལ་ནི་གསུམ་
ཆར་མི་དགོས་ཏེ། གསུམ་པོ་དེའི་ནང་ཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་རྒྱ་དུས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མཆོན་ཉིད། རྒྱེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་
འཇུག་ཏུ་རུང་། འགལ་རྒྱུན་སྒྲིབ་པ་སྤང་དུ་རུང་། འབྲས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་དུ་རུང་བའི་ཆོས་དབྱིངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་གསུམ་
གང་རུང་དུ་འབྱུང་དུ་རུང་ཞིང་། དྲི་མ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་དབྱིངས་སམ། རིགས་སངས་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་དགེ་རྩ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེས་པའི་རྒྱུའི་ཆའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུན་མཐའི་བྱང་སེམས་ལོངས་
སྐྱར་འབྱུང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པས་མཆོན་ཉིད་དེ་ཞུགས་སོ་སྟེ་ན། རྒྱུན་མཐའི་བྱང་སེམས་གང་ཟག་
གི་ཆ་ལོངས་སྐྱར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཡེ་ཤེས་བཞིར་གྱུར་ཅིང་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་སྒོ་བྱུར་དྲི་བལ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོ་ན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་
ཤེས་དང་། དབྱིངས་རྣམ་དག་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ལོངས་སྐྱེ་དང་། བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐྱེལ་སྐྱུར་འབྱུང་བར་འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སངས་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དབྱིངས་རྣམ་དག་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། ཡེ་ཤེས་གཞན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ལ་རྒྱས་འབྱུང་གི་

རིགས་སུ་འཛོག་པ་དང་། རྒྱུ་སྒྲུབ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སུ་འཛོག་པ་གནད་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཡང་སྐལ་བ་དང་མི་ལྷན་པ་དག་གིས་གོ་བར་དགའོ། །དེང་སང་ཆོས་དབྱིངས་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་དུ་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་འདོད་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་མ་གོ་བ་སྟེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཉིད་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱིངས་དང་། རིགས་དང་། རྒྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ནི་སྤྱིར་རིགས་ཙམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་རིགས་དང་། ཁམས་དང་ས་བོན་དང་། ཉེར་གནས་དང་། སྟོན་འགྲོ་ཞེས་ལྷ་དང་ལྷན་ནོ། །རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ཏེ། ལྷ་པ་མཉམ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་རི་ལྷ་ར་ཞེན་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དང་ཆོས་དབྱིངས་ནི་འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཙམ་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཞེས་པའི་ཟུར་གྱི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱ་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱིས་མ་དེས་པ་བརྗོད་ནས། རང་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་དང་ཆོས་དབྱིངས་དོན་གཅིག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིར་སྒྲུབ་དུ། གཞན་དག་ནི་རིགས་ནི་སྟེ་མཆོད་དུག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་དོན་བརྗོད་དགོས་སོ། །རྒྱུའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ་ཞེན། རྒྱུ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་དེས་ན་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །ཡང་ན་དེ་དག་གི་རིགས་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདི་དང་དེ་འགྲིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲིཀ་ལས། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་དེང་སང་པལ་

ཆེར་གྱིས་ཆོས་ཅན་གསལ་བའི་སྟོང་གི་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་སུ་འདོད་པ་བཀག་ནས་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་གསལ་བ་ཡང་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འདོད་དགོས་ཏེ། བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཡུགས་གྱི་
བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་ལ་བཞེད་པས་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཡང་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པའི་
ཡུགས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
དོན་དམ་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་རྣམས་གཞན་དབང་གི་སྟོང་དུ་ཀྱན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་
ཉིད་རིག་པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་པས། ཡིན་བྱུང་མཉམ་
ཡིན་གྲང་དབུ་མ་པའི་ཡུགས་ནི། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་དང་། རང་བཞིན་
གནས་རིགས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་གསལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་བཀག་པའི་
ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་འཇུག་ལ་འདོད་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ནི་བདེན་པའམ་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་བཀག་པའི་གནས་ཡུགས་གྱི་ཆ་ནས་འཛོག་པས་བྱད་
པར་གྱིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བྱང་འཇུག་གི་སྟོང་པའི་ཆ་ལ་སྟོང་ཉིད་སོགས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།མདོར་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ཡུགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན་ཆོས་དབྱིངས་མ་ཡིན་
དགོས་ཏེ། ལྷ་མ་ནི་འདུས་བྱས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་
པའི་ཡུགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན། ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་སྐྱར་
བསྟན་ཟེན་ཅིང་། བསྟན་བཅོས་རྩ་བར་ཡང་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཆོས་དབྱིངས་ཉིད་ལ་རིགས་ཞེས་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བ་དག་ལས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་
མཚོག་ཀྱང་སྐྱབ་གྱིས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་གནས་སྐབས་གྱི་སྟོན་དབྱེ་བ། རོ་བོའི་སྟོན་དབྱེ་བ། རྟེན་ཆོས་
སྐྱབ་པའི་སྟོན་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་ལ་སྟོན་ནས་རིགས་མ་ངས་པ་དང་། ངས་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་
ཡང་གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་

ལ་ལྷོས་ནས་རིགས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་
 ངེས་པ་ཡང་མེད་དེ། རིགས་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་སུ་ངེས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡིན་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡིན་
 པའི་གོ་ཚད་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པས་དེ་དང་དེར་རིགས་ངེས་
 པར་ནི་འཛིག་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡིན་པ་ཙམ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 རྒྱལ་གྱི་སྐབས་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་འཛིག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དང་དེར་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་
 བ། རྒྱུ་དབང་གིས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་མཐར་ཐུག་
 ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་མཐར་ཐུག་ལ་ལྷོས་ནས་རིགས་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་
 གཉིས་རིགས་ངེས་པ་ལ་ཡང་མཐར་ཐུག་ཉན་ཐོས་དང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པ་གསུམ་དུ་
 འདོད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་འདོད་པས་ནི་མཐར་ཐུག་ལ་ལྷོས་ནས་དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་
 མི་འདོད་པ་ནི་བྱུང་མཐའ་གོང་འོག་གི་གནད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ལས། དང་
 པའི་མཚན་ཉིད། གྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་རུང་གི་དྲི་མ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་
 ཚོས་དབྱིངས་སོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དྲི་མ་ལས་མ་
 གྲོལ་བའི་དགེ་རྩ་གང་ཞིག གྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་མཐའ་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་
 སུ་འགྱུར་དུ་རུང་བ་སྟེ་གནད་གཅིག་གོ། ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་ལམ་ནི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་མ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ལྷུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྒྱུད་སྒྲར། ཡང་དག་སྒྲངས་པ་མཚོག་
 ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སུ་འཛིག་པ་ལ་རིགས་སད་པའི་
 ལྟོབས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བརྟན་པ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ཀྱང་
 རིགས་སད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུད་དུ། སྦྱོར་བའི་སྟེན་དུ་སྦྱིང་རྗེ་དང་། ཁོས་པ་དང་ནི་བཟོད་
 པ་དང་། དཔེ་ལ་ཡང་དག་སྦྱོད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ངེས་པར་བཤད། ཅེས་དང་།
 དབུ་མ་འཇུག་པར་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ། རིགས་
 པ་དུག་ཅུ་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཚོགས་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་

དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་གཉིས་མེད་པས་ཀྱང་གྲུབ་བོ། །མདོ་འགའ་ཞིག་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཞུགས་པ་དེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་
པ་ལས་ལམ་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བར་བཤད་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ན་
ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལམ་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མདོར་ན་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ན། ཐེག་པ་གཞན་ལ་མ་ཞུགས་པར་རང་གི་ཐེག་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱབ་རྒྱས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཞུང་འདིར་བཤད་པ་ནི་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་
བཅུ་གསུམ་མོ། །འབྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་ལྟར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་
གསུམ་དུ་ཡང་དབྱེར་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལ། ཉིར་སྒྲུང་དུ། དེས་ན་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཉིད། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལ། འདིའི་དོན་ནི་སེམས་ཀྱི་
དབྱིངས་དེ་དག་རྩ་ས་སད་པའི་ཆེ། འཁོར་བ་སྒྲོང་འདོད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་བློ་སྒྲེ་བ་ནི་སེམས་རང་གི་གནས་ཚུལ་སྟེགས་པར་
འདོད་པའི་བློ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་སེམས་རང་གི་
གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཆེ། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། །པོད་ཁ་ཅིག་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ན་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ་འཐད་
པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། འབྲེས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་སྐྱབ་
པའི་རྟེན་དུ་བཤད་ཅིས་དང་། ཁ་ཅིག་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན་ལ་དེ་སྒྲེ་
མཆེད་དུག་ལ་གདགས། སྒྲེ་མཆེད་གཞན་ལྷ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་བརྟེན་ཅིང་དེའི་རྩ་བ་ཡང་
ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པས་ཆོས་དབྱིངས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་འཛོག་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་རེ་ལ་
བསམ་ན་འགལ་བ་མེད་མོད། ཞིབ་ཏུ་བྱས་ན་གཞིའི་དུས་སུ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་
དབྱིངས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་དུས་སུ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་ལ་བརྟེན་པ་

དང་། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་འབྲས་བུའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་དབྱིངས་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་གཞན་
དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་གཤམ་སོ། །

ལྷ་པ་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལ་རྟེན་གྱི་སློ་ནས་རིགས་སུ་འཛོག་པ་དང་། དམིགས་
པའི་སློ་ནས་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱུའི་
དོན་ཡིན་པས། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྤྱུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། །
དང་པོས་སྤྱུ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་རིགས་
སུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས་གནད་དོས་ཟིན་པ་ཤིན་ཏུ་གཅིག་སོ། །
༡༩༡ རྒྱུ་པའི་དམིགས་པ།

རྒྱུ་པ་པའི་རྟེན་བསྟན་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་པ་པའི་དམིགས་པ་འཆད་དེ། རིགས་
སངས་པའི་གང་ཟག་གིས་དམིགས་པ་ལ་སློ་འདོགས་བཅད་ནས་རྒྱུ་པ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་པ་དོས་གཟུང་བ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་པ་
དགག་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་
གཉིས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྟར་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་ནས། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་
པར་བཤད། སློབ་དཔོན་ལྟར་ན། དང་པོས་མདོར་བསྟན། གཉིས་པས་ཅུང་ཟད་བཤད།
ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

འདི་ལ་བཞི་སྟེ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ཚུལ་རི་ལྟར་ངེས་པ། གངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་
ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
བདེན་གཉིས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ནི་ཚིག་རྒྱུ་པ་གཉིས་
དང་། གཅིག་དང་། ཡང་གཅིག་དང་། ཡང་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་
ཟངས་ལོན་པེ། དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཚིགས་ལམ་གྱི་དམིགས་པ། འཛོག་རྟེན་པ་དང་། དེ་
ལས་འདས་པ་གཉིས་ནི་སྤྱོར་ལམ་གྱི། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི། འདུས་བྱས་
འདུས་མ་བྱས་ནི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ནི་སྤྱོབ་ལམ་གྱི་

དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་ན་སྐྱབ་པ་
མེད་པས། དེའི་དམིགས་པ་འཛིག་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དགེ་མི་དགོ་
ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་དེ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ལ་
སོགས་པར་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོར་ནི་ཆོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
ཡབ་པ་དང་། སྒྲུབ་ལམ་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་བསྒྲོམ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་
ཅིག་ཏུ་ནི་རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་ཞེས་སོགས་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པས་ན། གྲུག་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སྤང་བུ། ཁ་ཅིག་ནི་དོར་
བུ། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ། ཁ་ཅིག་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་དེ་དག་གི་
མཚན་ཉིད་རི་ལྗེར་གནས་པ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
དེ་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྒྲོ་
འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ནི་འདིར་འདུས་པས་འདི་ལས་མང་བ་མི་དགོས་ལ།
འདི་ལས་གང་རུང་ཞིག་མ་ཆང་ན་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་མ་འདུས་པར་འདུར་བས་འདི་ལས་
ཉུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རང་གི་དོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་གོ་
རིམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་ཀྱང་། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་ལྟོས་ནས་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་
རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གིས་བདག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ན་སྤང་
བར་བྱ་བ་ནི་གང་། དོར་བྱ་ནི་གང་། རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་བྱ་ནི་གང་སྟོམ་པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་
བས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་དགེ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་བཞག་གོ། །དེ་ནས་མི་
དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་སྟེ། དགོ་བ་ཉིད་ལ་ཡང་དང་པོར་སྤང་བར་བྱ་
བ་དང་། བྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་སྟོམ་པའི་སྒྲོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་གཞག་གོ། །དེ་ནས་ཡང་འཛིག་
རྟེན་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤང་བྱ་ནི་གང་། གཉེན་པོ་ནི་
གང་ཡིན་སྟོམ་པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བས། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱ་དང་། ཟག་པ་མེད་

པ་གཉིས་པོ་ཉིད་དུ་གཞག་གོ། །དེ་ནས་ཡང་ཟག་བཅས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་སྟེ། ཟག་མེད་
 གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་གང་ཡིན་སྟེ། བའི་བློ་སྦྱོར་བས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱིན་
 རྒྱུ་བྱི་བདེན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་བཞག་གོ། །དེ་ནས་ཡང་
 འདུས་བྱས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་སྟེ། བའི་
 བློ་སྦྱོར་བས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་སྟོབ་མ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས་བཞག་སྟེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་གྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ལོ། །སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པ་ནི་གནས་སྐབས་
 དེ་དང་དེ་ནས་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དམིགས་པ་དགག་པ་ནི། ཉིར་སྤྱང་ལས། གང་དག་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཉིད་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ། དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་དམིགས་པ་དག་པ་གོང་ནས་གོང་
 དུ་བྱུང་བར་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བརྗོད་དགོས་སོ། །ཁུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་
 རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ནི་འོན་མེ་
 མཐུན་པ་དང་གཉིས་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བ་མེད་པས་དག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ལ་ནི་དམིགས་པ་མེད་དོ་ཅེས་
 པ་འབྱུང་བས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དམིགས་པ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་
 ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཉིས་ནི་དངོས་
 པོའི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་ལ་གཉིས་ཀྱང་འབྲུལ་པ་
 ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་
 འབྲུལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་འདི་ལ་ཁྱེད་འབྲུལ་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་
 ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་ཀར་ཡང་གཉིས་ཀ་མ་
 བཀག་པ་དེས་ན་རྟོན་དང་དམིགས་པ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དམིགས་པ་དག་པའི་
 མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་ཡང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གང་ཡིན་ཞེན་རང་བཞིན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་རྣམ་
འགྱུར་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་དག་གི་དོན་རྟོག་དམ་པའི་རྒྱ་ཀ་ལས་ཞིབ་ཏུ་བཞོད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་
འདིར་ནི་མ་སྒྲོས་སོ། །^{ཉ་} རྒྱུ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ།

རྒྱུ་པའི་དམིགས་པ་བསྟན་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ།
དམིགས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་རྒྱུ་པ་དེ་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་འབད་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་རང་
བྱུང་གི་ཞེས་པ་སྟེ། རང་བྱུང་དངོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའའོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མདོ་ལས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཞེས་
གང་བརྗོད་པ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་
པོ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤེ་ཆེན་པོའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་རང་བྱུང་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་རང་བྱུང་གི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སེམས་ཆེན་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་
སེམས་དང་། ཞེས་ཏེ། སྤང་གི་མདོ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་ལྷན་
བསྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ནམ། ཡང་ན་ཆོགས་ཆེན་པོ་སྟེ་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྤེ་
ཆེན་པོ་ནི། འཕགས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཕྱིར་མི་
བསྐྱོག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་རོ། །དེ་དག་ནི་འདིར་སེམས་ཅན་ཀུན་ཅེས་པར་བསྐྱེས་ལ་མཆོག་
ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲུ་གསུམ་མོ། །འདི་
དག་ནི་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་སྤྱིར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་དང་། སྤང་བ་དང་།
རྟོགས་པ་གསུམ་པོ་ལ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སེམས་རི་ལྟ་བུ་ཞེན་དོ་རྗེ་ལྟ་
བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྒྱབས་པོ་ཆེའི་སེམས་དང་། མི་བསྐྱལ་བའི་སེམས་དང་ཕན་བདེའི་
སེམས་དང་། ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་། ཀུན་དགའ་བ་དང་། ཀུན་དགའ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་

བརྩོན་པའི་སེམས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་གོས་པ་མེད་པའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་མཆོག་ཉིང་
 དུ་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱའི་དུས་སུ་སེམས་དེ་དག་བསྐྱེད་ནས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་རྒྱ་ལྟ་བུ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དང་།
 རྒྱུ་དང་། གསོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་། ཤེད་བདག་
 དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཆོར་བ་པོ་དང་། ཤེས་པ་པོ་དང་། མཐོང་བ་པོར་ལྟ་བུ་བ་དང་། ཆད་
 པ་དང་། རྟག་པར་ལྟ་བུ་བ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་ལྟ་བུ་བ་དང་། ལུང་པོར་ལྟ་བུ་བ་ནས་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་ལྟ་བུའི་བར་དང་། བ་པོ་ལ་རྒྱ་བྱེད་པར་ལྟ་བུ་བ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱོར་བར་ལྟ་བུའི་བར་རྣམས་ཉེ་ལྟ་བུ་ལ་འདི་དག་རབ་རྒྱ་སྤོང་བའི་སྤྱད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 ཆོས་སྟོན་པར་བགྱིད་ཀྱང་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བགྱིད་དེ། དེའི་སྤྱད་དུ་བྱང་སེམས་ཆེན་
 པོ་ཞེས་བགྱིའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྟ་བུ་དང་པོ་བརྩུག་ཉིས་ལ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ།
 ཆད་པ་དང་རྟག་པར་ལྟ་བུ་བ་ནི་མཐར་འཛིན་ལྟ་བུ། ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ལྟ་བུ་བ་ནི་ལོག་ལྟ་སྟེ་སོ་སྟེ་
 དང་བྱམ་མོང་བ་དང་། ལུང་པོར་ལྟ་བུ་བ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ལྟ་བུའི་བར་ནི་ཉན་རང་དང་བྱམ་མོང་
 པ། ལྟག་མ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་དང་བྱམ་མོང་བ་སྟེ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་གྱི་
 སྐབས་སུ་འཆད་པར་འཕྱུར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའོ། །ལྟ་
 པ་འདི་དག་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནི་སྤོང་བ་ཆེན་
 པོའོ། །

གསུམ་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས།
 ཐམས་ཅད་མཁེན་པའི་སེམས། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས། མཉམ་པ་མེད་པའི་སེམས། མི་
 མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 སེམས་གང་ལགས་པ་དེ་ལ་ཡང་རང་དོན་དུ་མ་ཆགས་ཤིང་མ་ཞེན་ཉེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཆེན་
 པོ་ཞེས་བགྱི་བའི་གྲངས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འབྲེལ་ཆེན་དུ། སྤྱིར་བསྟན་ཞེས་
 གསུངས་ཉེ་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་དུ་འདུག་གོ། །བར་པ་བཞི་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་སྐྱར་ནས་ཐ་མ་ནི་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ནི་རྟོགས་པ་
ཆེན་པོའོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་ནི་ཆོགས་ལམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད།
བར་པ་བཞི་ནི་མོས་པས་སྦྱོད་པ་དང་། ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། སྦྱོབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་། རྣམ་
པར་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། ཐ་མ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའོ། །ཞེས་སྒྲ་རབས་པ་འགའ་
ཞིག་བཞེད་པ་ནི་རྒྱུ་དབྱེད་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་
མངོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲར་ན་སྒྲ་མ་གཉིས་དང་འགྲིག་གོ། །^{ཏམ་རྒྱལ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པ།}

སྦྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བསྟན་ཟིན་ནས་སྦྱོབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་
ཡང་སྦྱོབ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་བསྦྱོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྦྱོབ་པ་དང་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོབ་པའི་བྱེད་པར། སྦྱོབ་པ་བཞིའི་ས་
མཆོམས། སྦྱོབ་པ་བཞིའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ། སོ་སོའི་དོན་ལ་འདྲུག་པ་དང་བཞི་ལས། ^མ

དང་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཤེས་འབྱུང་སྒོ་
གོས་ཀྱིས་སྦྱིའི་སྦྱོབ་པ་དང་། བྱེད་པར་གྱི་སྦྱོབ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟན་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་
དཀའ་པོའི་ཆོས་རྗེས་སུ་སྦྱོབ་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་རྗེས་སུ་སྦྱོབ་པའི་རང་
བཞིན་དུ་འདོད་དོ། །གསེར་གླིང་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ནི་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་ཡིན་ལ་སྦྱིར་དགོ་པའི་ཆོས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ཞིང་།
དེའི་རྟེན་ཅན་ནི་དེ་ལ་གནས་པའི་སྦྱོབ་པའོ། །རྣམ་པ་ཀླན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་
སོགས་པ་བཞི་པོ་རེ་རེའི་བསྒྲུལ་པར་བྱ་བའི་རྟོགས་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་རྟེན་
ཅན་ཏེ། བརྟེན་པ་སྦྱོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་སྦྱོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྒྱུ་ནི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སྦྱོབ་པ་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་བཤད། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་
བསམ་གྱིས་ཤེས་པའི་དོན་གོམས་པའི་མཐུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིར་དགོ་པའི་ཆོས་སྒོ་དུ་མ་
ནས་སྦྱོད་པའི་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་དེ་མཁྱེན་གསུམ་དང་འབྲེལ་པའི་སྦྱོབ་པ་ཡིན་ལ། མཁྱེན་
གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པའི་དོན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འདྲིས་པའི་མཐུས་དགོ་པ་སྦྱོབ་པ་རི་རྩེད་པ་
ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལྷན་དུ་བསྦྱོབ་ཀྱིས་པའི་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་དེ་སྦྱིར་བཞི་དང་འབྲེལ་པའི་

སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱ་མ་ལ་གོ་སྐྱབ་སོགས་བཞི་དང་། བྱི་མ་ལ་ཡར་བྱིན་དུག་གི་སྐྱབ་པ་དུག་
 ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གནད་གྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་པལ་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
 སྦྱར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བྱ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པར་འཛིག་པ་ཡིན་
 གྱི་ཡར་བྱིན་དུག་ལྷན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་མཁས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་།
 མངོན་ཞེན་བཀག་པས་འཛིན་པ་མེད་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐབས་གང་དུ་བསྟན་ན་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
 བསྟན་ཏོ། །རྣམ་རྗོགས་སྦྱར་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཆུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡན་
 ཆད་གྱི་སྐྱབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་རེ་རེ་ཞིང་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་དག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་མཁས་པས་ཐོགས་
 པ་མེད་པ་དང་མངོན་ཞེན་བཀག་པས་འཛིན་པ་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐབས་
 གང་དུ་བསྟན་ན་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྗོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 བཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཉིར་སྒྲུང་དུ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 ཡུལ་ལ་ནི་སྦྱར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་
 པར་རྗོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཞི་ལ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 སོགས་ལ་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་དག་གིས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཡང་མཁྱེན་པ་
 གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། སྦྱར་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་
 བསྟན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་རོ་བོའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྷོག་པ་ནས་
 བསྟན་ལ། སྦྱར་བཞིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཐོས་བསམ་རབ་གྱི་མཐར་བྱིན་
 པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡན་ཆད་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་
 པའི་བྱིར་རོ། །ཁོ་ན་མཚན་མེད་རབ་ཏུ་བྱིན་ལ་སོགས་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐར་པ་

ཆ་མཐུན་དེ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བྱུང་པར་ཅན་དང་། དེ་མན་ཆད་གྱི་ཚོགས་ལམ་པལ་པར་འཛོག་པའི་བྱུང་པ་གང་ལས་གཤམ་སྤྲོས་ན། ཉིར་སྤང་དུ། དེ་ལྟར་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྱུར་བ་དང་ལྟན་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་གོམས་པས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ལས། རྩོམ་གྱུར་བ་ཞེས་དང་། དེའི་དོན་འབྲེལ་ཆུང་ལས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པར་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་གྱི་འོག་ཏུ་ཞེས་དང་། ཆོས་བཤེས་གྱིས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་པོར་བྱས་ཏེ་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་གྱི་ལམ་པལ་པ་སྤྲོས་ནས་སྐབས་བཞི་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བསྐྱེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་སྤྲིད་དོ། ། ཐར་ལྷུང་པ་བཞིའི་ས་མཚམས།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བ་དང་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། སྒྱུར་བ་དང་ཞེས་པས་གོ་སྒྲུབ་དང་། འཇུག་སྒྲུབ་དང་། ཚོགས་སྒྲུབ་དང་པོ་བཅུ་ལྔ་དང་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ལ་བརྐྱད་ནས་སྒྱུར་བ་ཚོགས་ལམ་དང་། དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་ལམ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་སྒྱུར་བ་ཆོས་མཚོག་ཆེན་པོ་ནས་ཡོད་པར་བསྟན། མཐོང་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་ཞེས་པས་ས་དང་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་དང་། མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་གཉིས་མཐོང་ལམ་དང་། ས་ལྟག་མ་རྣམས་གྱི་ཚོགས་སྒྲུབ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་གཉིས་སྒྲོམ་ལམ་ནས་ཡོད་པར་བསྟན། བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ཅེས་པས་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ལམ་ས་བརྐྱད་པ་ནས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐོགས་མེད་གྱིས་གོ་ཆ་དང་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྐྱད་པ་དང་། དངོས་སུ་སྒྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཚོགས་དང་མོས་པས་སྒྱུར་པའི་སས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། ཚོགས་གྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་བཅུ་བ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་གཞུངས་གྱི་བར་ནི་མངོན་སུམ་དུ་སྒྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཆོས་མཚོག་ཆེན་པོས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་གྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་མཐོང་བའི་

ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཡིན་ཞིང་། གཉིན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །
 འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་ཤིང་། ཨ་ལྷ་ཡ་ཡང་བཞེད་དོ། ། ཁྱུང་པོས་གོ་རིམ་
 རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། གོ་ཆ་སྤྱོད་ལམ། འཇུག་པ་མཐོང་ལམ། ཚོགས་ས་
 བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ། དེས་འབྱུང་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་པ་
 ཡིན་ཞེས་དང་། བྱི་མ་དག་གཞུང་འདིས་སྐྱབ་པ་བཞིའི་ས་མཚམས་བསྟན་ན་སྐྱབ་པ་བཞི་དང་།
 ལམ་བཞི་རིམ་པ་ལྷར་སྤྱོད་དགོས་པར་འགྱུར་བས་ས་མཚམས་མ་བསྟན་ཞེས་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བྱངས་པའི་དོན་མ་ཉོགས་པའོ། ། ཐུག་པ་འཛོམས་བྱུངས་དང་གོ་རིམ་དེས་པ།

གསུམ་པ་ལ་སྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཉིར་སྐྱབ་དུ། གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་གྱི་
 རྒྱུ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གོ་བཤོས་པ་ནི་འཇུག་གོ། ཞུགས་པ་ནི་དཔུང་གི་ཚོགས་སོ། །
 དཔུང་ཚོགས་གསོག་པ་ནི་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པས་དེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་ལ་འདིའི་དོན་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་འབྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱ་ནི་མཐོང་
 སྐྱབ་དང་སྒྲོམ་སྐྱབ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ལ་དམག་དཔོན་དཔལ་པོ་གཡུལ་དུ་
 འཇུག་པའི་དཔེ་དང་སྐྱར་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོར་གོ་ཆ་བཤོས་པ། དེ་ནས་དཔུང་ཚོགས་པའི་ཆེད་དུ་
 གཡུལ་དུ་འཇུག་པ། དེ་ནས་དཔུང་མ་ལུས་པ་གསོག་པ། དེ་ནས་མི་མཐུན་སྤྱོགས་དང་གཡུལ་
 བསྐྱད་དེ་དེ་ལས་རྒྱལ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་སྐྱབ་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་
 བསམ་པས་གོ་བཤོས་པ་ནི་གོ་ཆ། སྤྱོད་བས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་འཇུག་པ། གཉིན་པོའི་
 དཔུང་ཚོགས་གསོག་སྤེམ་མཐུན་སྤྱོགས་དང་གཡུལ་བསྐྱད་པ་ནི་ཚོགས། མི་མཐུན་སྤྱོགས་ལས་
 དེས་པར་འབྱུང་བ་ཐོབ་པ་ནི་དེས་འབྱུང་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་གངས་དང་གོ་རིམ་གཉིས་ཆར་དེས་
 པའོ། །འདིར་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོ་ནས་བཞག་པ་དང་། དེས་
 འབྱུང་སྐྱབ་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཞག་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་སུ། སྤྱོད་

བ་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་སྒྱུར་བའི་ལམ་ནི་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲིང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་གང་གི་འོག་ཏུ་ནམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་བཤད་པས་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་གཉིས་མཐོང་སྤང་དངོས་སུ་སྒྲིང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འདྲ་ཡང་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱིར་ལོགས་ནམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྒྲོམ་སྤང་ཏོག་པ་སྤྲར་མི་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཟིན་པས་དེ་ཡན་ཆད་ནི་ཏོག་པ་གཉིས་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་འབྲེལ་བར་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆུང་དུ་སྒྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོགས་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་སའི་སྐྱ་གསུམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསམ་པས་གོ་བགོས་པས་གོ་ཆ། སྒྱུར་བས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པས་འདུག་པ། རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་ཆོགས་པ་ནི་ཆོགས་སྒྲུབ། བསྒྲུབ་བྱ་དེར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་ས་མཆོམས་ནི་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་འོན་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རི་ལྟར་ཆང་སྟམ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་ས་བརྩ་གཅིག་གི་མཉམ་གཞག་ལ་བྱེད་པར་མེད་པས་དེ་དངོས་སུ་བསྒྲིང་བའི་རྣམ་པ་ཆང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པར་བསྒྲུབ་བྱ་དེར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི་མཆོན་འཛིན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །ལུགས་འདི་གཉིས་ཆར་ཡང་བསྟན་བཅོས་རྩ་བའི་དགོངས་པར་སོང་ཞིང་དོན་གྱི་གནད་ཀྱང་གཅིག་པར་སྤང་སྟེ། ཆད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཐོ། །

མོ་མའི་དོན་ལ་འཇུག་པ། དཔ གོ་སྒྲུབ།

བཞི་པ་སོ་སའི་དོན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་གོ་སྒྲུབ་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་སྒྲིན་ལ་སོགས། ། ཞེས་ཏེ། འདི་ལ་སྤྲད་བྱེད་དུག་ངོས་གཟུང་། བསྐྱེད་བྱུག་ཆན་དུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ། དེ་

ཉིད་གོ་ཆར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་སྤྱིན་པའི་གོ་སྐྱབ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་བར་ནས་པ་དུག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། མཚན་གཞི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན། ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་དེ་ཉིད་
 སྤྱིན་པའི་སྤྱིན་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤོང་བ་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་
 བྲིམས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྟན་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པ། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཚེ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྱིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་
 འདྲས་པའི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་ནི་སྤྱིན་པའི་བསམ་གཏན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པ་ནི་སྤྱིན་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱི་སྤྱིན་པའི་གོ་ཆ་དུག་ཡིན་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་གཞན་གཤོར་སྤོང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ལྟ་བུ་ལ་དུག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རེ་རེ་
 ལ་ཡང་དུག་དུག་སྤྱོད་པ། ཉིད་སྤྱོད་ལས། དང་པོ་གཉིས་འདྲ་བ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་ཉེ་བར་རྟོག་པ་ནི་བཟོད་པ་དང་། དགོ་
 བའི་རྩ་བ་དེ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
 ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲས་པའི་རྩ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པ་ནི་བསམ་
 གཏན་དང་། སྤྱོད་མའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པས་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། གཏོང་བ་པོ་དང་།
 ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཏུ་བཤད་དོ། ཁོ་ན་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱེད་
 སྤྱིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། སྤྱིན་པ་ཙམ་དུ་འཛོག་པའི་ཆ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། མཚན་
 གཞི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུ་དེ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཅོ། གོ་སྐྱབ་དུག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་སྟུང་ན་
 འདི་ལ་ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་སྤྱིན་པ་དུག་སྤྱིན་པར་ཚོས་མཐུན་ཞེས་འཛོག་པའི་ཚུལ་དང་སྤྱིན་པའི་
 བསྐྱེད་བྱེད་སྤྱིན་པར་ཚོས་མཐུན་ཞེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྤྱོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་འཐད་དེ།
 འདིར་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གོ་ཆ་དུག་པོ་དེ་ཉིད་གོ་སྐྱབ་ཏུ་འཛོག་ཅིང་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུག་དུག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
 ཚེ་སྤྱི་ཕྱོ་སྤྱོད་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་སྤྱི་བས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་དག་གི་གྲངས་ངེས་པ་
 དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི་ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་སྤྱི་བས་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི་འཕགས་པ་ལྟར་ན་ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྟུང་།

པའི་བསམ་པས་བྱུང་བར་བྱས་པ་ནི་གོ་བགོས་པའི་དོན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་གཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་
ཆེད་དུ་ཡ་ལད་ལ་སོགས་པ་བགོས་པ་ལ་གོ་བགོས་པར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་
བསྐྱོམ་བྱ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྐྱོམ་བྱེད་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་བསམ་
པས་གོ་བགོས་པ་སྟེ་འབྲེལ་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་གོ་
ཆ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །^{༡༩} འཇག་ལྷག

གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྒྲིན་སོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་
རང་གི་ངོ་བོ་དང་། ཡུལ་དང་། གོ་རིམ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་འཇུག་ཡུལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལས་འདས་ནས་སྐྱོར་བའི་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་འཛིག་པའི་སྐྱབ་པ་སྟེ་མདོར། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་པོ་ཇི་ཙམ་
ཀྱིས་ན་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཛིག་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འཇུག་པ་དང་འཛིག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏེ། ཉིར་སྐྱང་
དུ། དེ་ཡང་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི་འཛིག་པ་ཡིན་ལ་འཛིག་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་ལ་རྒྱའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ནས་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་བར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱི་མ་གསུམ་མོ། །ཡང་ཆཅན་པ་གསུམ་དུ་ཡང་
བསྐྱེ་སྟེ། རང་དོན་གྱི་དང་། གཞན་དོན་གྱི་དང་། གཉིས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་
ནི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སོགས་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱམས་སོགས་གསུམ་མོ། །
གསུམ་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སོགས་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་གོ་རིམ་ནི། དང་པོར་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ལ་
འཇུག་གོ། །དེ་བསྐྱོམས་པས་སེམས་བརྟན་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བ་ཐོབ་པ་ན། ཆོགས་གཉིས་གསོག་
དགོས་པས་སྒྲིན་སོགས་དུག་ལ་འཇུག་གོ། །ཆོགས་གཉིས་བསགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་སྒྲོམ་

གྱི་ལམ་སྐྱེ་བས་ལམ་ལ་འཇུག་གོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་མི་སློབ་པ་དང་བྱང་པར་གྱི་ལམ་ཡང་
 ཡང་གསུངས་པ་ནི་དག་པ་ས་ཡི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །དེ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་གྲུབ་པར་བྱས་
 ཟེན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་དོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་མེད་བཞི་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ནས་ཡང་གང་ཟག་དང་
 ཚོས་གྱི་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་གཞན་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པས་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་
 བདག་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་གོ། །གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་ཏུ་དམིགས་
 པ་མེད་ཀྱང་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློ་མ་སྤངས་ན་གཞན་དོན་མི་རྣམས་པས་དེ་ནས་
 འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །འཁོར་གསུམ་དག་པའི་སྦྱོད་པ་དང་ལྷན་པ་དེས་རང་
 དོན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་བསྐྱབ་དགོས་པས་དེ་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་གནས་
 སྐབས་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་མཐོན་པར་ཤེས་པ་
 འཇུག་ལ་འཇུག་གོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་དེ་ནས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ། །^{དེ་ཚོགས་སྒྲུབ།}

གསུམ་པ་ཚོགས་སྒྲུབ་ནི། བརྩེ་དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དུག །ཅིས་སོགས་ཏེ། འདི་
 ལ་ཚོགས་བརྩེ་བདུན་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། དང་པོར་སྒྲུབ་པའི་གོ་རིམ་དང་། ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི་ཚོགས་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡི། རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ན། རིམ་པ་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་སྟེ་ན། ཐོག་མར་སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བརྩེ་བ་མཐོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་
 གཞན་དོན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་ལ་རིམ་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ནས་གཞན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་
 པའི་ཞི་གནས་ལ་ཞུགས་ནས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་དོ། །སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
 ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པས་དེ་ནས་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བུར་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་སློབ་
 བོ། །གཉིས་པོ་ལ་བསྐྱབས་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་འཐོབ་བོ། །
 དེ་ལས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་སྐྱེ་ལོ། །ཚོགས་གཉིས་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ལམ་ལ་
 འཇུག་ཅིང་ལམ་ཐོབ་པ་ལས་མི་བརྗེད་པའི་གཞུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ས་བརྩེ་ཐོབ་

ནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་གཉེན་པོ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་འཕགས་པ་ལྟར་ན་ཚོགས་དང་པོ་བཙུ་ལྷ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོགས་པས་མཐོང་སྤང་དང་གཡུལ་འགྲེད་པར་བྱེད་པའོ། །སའི་ཚོགས་ལ་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནི་ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོགས་པས་མཐོང་སྤང་གི་གནས་ངན་ལེན་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅིང་། ས་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་དང་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོགས་པས་སྤར་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའོ། །གཉེན་པོའི་ཚོགས་ལ་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་ནི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྒོ་མ་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་ནི་སྒོ་མ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་ཚོགས་པས་སྤང་བྱ་དེ་དང་དེ་སྤར་མི་སྤྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའོ། །སྤྱོད་དཔོན་ལྟར་ན་ཚོགས་དང་པོ་བཙུ་ལྷ་སྤྱོད་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཏུ་ཅིག་ཅར་ཚོགས་པས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་སའི་ཚོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྤར་མ་རྣམས་ནི་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཕྱོགས་རེ་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་། བ་མ་ནི་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཚོགས་པའོ། །འོ་ན་ལམ་གྱི་ཚོགས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་ཚོག་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་ལ་བཞག་པས་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོར་ཚོགས་སོག་པ་འགལ་ཏེ། དེར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟོད་པའི་གཟུངས་མེད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེན། སྒོན་གྱི་མཁས་པ་དག་ལམ་དང་གཟུངས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་དང་། རོ་བོ་ཚོགས་པ་དང་གཉིས་ལས། སྤར་མའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་བར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། སའི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། གཉེན་པོའི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་འཕགས་པས་རི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ། དེའི་དགོངས་པ་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་རི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ། དེའི་དགོངས་པ་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ། འཕགས་པའི་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་བཞེ་ལས།

ཚོགས་ཀྱི་ས་དང་། མོས་པས་སྟོད་པའི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་འཛོག་པའི་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ནི་སྟོར་ལམ་བཞི་ཀ་དང་། བཞི་པ་འཛོག་པའི་སྟོར་ལམ་ནི་ཚས་མཚོག་ཡིན་ཞེས་བཞེད་དོ། ། བྱང་གིས། དང་པོ་གསུམ་འཛོག་པའི་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ནི་སྟོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་དང་། བཞི་པ་འཛོག་པའི་སྟོར་ལམ་ནི་ཚས་མཚོག་ཡིན་པས་སྟོར་ལམ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛོག་པར་བཞེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་སྟོང་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལམ་ནས་འཛོག་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་འདིས་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་ཆུལ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཉིར་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་དང་འབྲེལ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་མཐའ་སྟོར་ལམ་ནས་འཛོག་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་དེ། སྟོར་ཚོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་རྒྱབ་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཚས་མཚོག་མན་ཆད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ཞེས་པས་སྟོར་ལམ་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྟོར་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ནི་ཚོགས་སྟོར་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ཚོགས་ལམ་གྱི་རྒྱས་བྱངས་པའི་ཆེ་སྟོར་ལམ་དང་། སྟོར་ལམ་གྱི་རྒྱས་བྱངས་པའི་ཆེ་ཚོགས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ཞེས་པ་སྟོར་ལམ་བཞི་ཀ་དང་། སྟོར་བའི་ལམ་ཞེས་པ་ཚས་མཚོག་ཡིན་ན་ཐ་སྟོང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་རིགས་ཤིང་། སྟོར་ལམ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛོག་ན། དང་པོ་གསུམ་དང་བཞི་པ་སོ་སོར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུའི་ས་མཚམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐར་གྱི་ཉིར་སྐར་གི་ལུང་དེ་ཉིད་འབྲེལ་ཆེན་ནས་བྱངས་པའི་དེའི་དོན་ཡང་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ས་མཚམས་ངེས་པ་ཅན་དང་བྲལ་བ་ནུམས་ཀྱི་སྐབས་དོན་ཡང་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུའི་ས་མཚམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གང་དག་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སྟོན་པའི་མངོན་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཁོ་ན་བསྟན་ནས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། མངོན་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་བསྟན་ནས་ཡུལ་ཅན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་

རིམ་པ་མ་བརྟན་པར་འགྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་སྐབས་དོན་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་
 གྱི་བརྟན་བཅོས་གྱི་དོན་མདོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་འདོད་
 ན་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐར་བཟོད་ཟིན་པ་དང་། ལྷིས་བཟོད་པར་
 བྱ་བའི་གོ་རིམ་དང་བྲལ་བས་ན་བརྟན་བཅོས་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་
 དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སའི་ཚོགས་ཀྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། གྲུ་དོན། ལྷ་
བར་གྱི་ཚོས་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ལ་ས་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟགས་པ་ཕྱི་མ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །
སྐབས་དོན་བྱང་སེམས་གྱི་སའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་གེས་རབ་དང་།
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ས་རྟགས་པ་ཕྱི་མ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཉམས་
ལེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་དུ། བྱང་རྒྱུད་སེམས་དཔལ་འཛམས་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་
གེས་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་
ཏན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ས་ཙམ་ལ་དབྱེན། ཉན་ཐོས་གྱི་ས། རང་རྒྱལ་གྱི་ས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། བསྐྱབས་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་མི་སྣང་ཞིང་། གསུམ་པ་ལ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་གསུམ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལ་ཡང་ས་
དང་པོ་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་ནས་ས་བརྩུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་བར་བརྩུར་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བར།
རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། ཉེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིའི་སྒྲོན་དོན་དང་། སོ་སོའི་སྒྲོན་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྒྱན་དུ།
འབྲུང་པོ་དཔག་མེད་འཛིགས་མེད་ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། །ཕྱི་ཕྱིར་གང་དུ་འགོ་
ལྷན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་དུ། བྱང་ཆུབ་ལ་
ནི་ཉི་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་རྒྱུ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྤྱི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་
རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འཆལ་ཆུལ་རྩེ་ལ་བའི་བྱི་བྲལ་ཕྱིར། །བྱི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྱ།
།ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་
ཆོས། །རབ་ཏུ་སྤྲེག་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་དང་ལྷན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་བསྤྲེགས་པས་འོད་
འཕྲོ་ཅན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྲིན་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར།
།སྤྱོད་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲང་དགའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྤྲང་དགའ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་
བརྟེན་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མངོན་
དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། །བཤོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་
འདོད་དོ། །འདུ་གཤམ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངེས་པར་བརྗོད། །སོ་སོར་
ཡང་དག་རིག་སྤྱོད་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྤྱོད་གྲོས་ཡིན། །སྤྲིན་བཞེན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་
མཁའི་ཆོས། །བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་བརྟུག་གཉིས་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར། རྗེས་
ཐོབ་ཏུ་ངེས་ཤེས་བྱང་ཆུལ་གྱི་བྱེད་པར། །ཡང་དག་པར་འགྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་བྱེད་པར། །གང་ཟག་
རྣམ་པར་དག་པའི་བྱེད་པར། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པར། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལུང་པོ་ལྷ་སྤྱོད་
པའི་བྱེད་པར། །པར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱེད་པར། །རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱོད་པ་འཛོལ་པའི་བྱེད་པར། །སྤྲང་བྱ་
སྤྱོད་པའི་བྱེད་པར། །ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར། །ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་ཀྱི་བྱེད་པར། །འཕྲོ་
ཆུལ་གྱི་བྱེད་པར་རོ། །

དང་པོ་ནི་ས་བརྟུ་པོ་རྣམས་ལ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་ཆུལ་ལ་ནི་
བྱེད་པར་མེད་དེ། །ཆོས་དབྱིངས་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྤྱོད་ལུང་བྱི་བྲལ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་མཐོང་ཆུལ་ལ་ནི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། །ས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་སྤྲེལ་

རྣམས་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བའི་བྲལ་བ་གསར་མཐོང་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོར།
 སྤྱིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར་ཁྱོད་ཕྱོགས་གཅིག་སྟོ་གྲོས་ཅན། །སྟོ་མིག་དག་པའི་
 འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་ཆོས་སྐུ་གང་
 དག་སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱན་
 མཐོང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་རྣམ་པས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ས་དང་པོར་ཆོས་
 དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས། གཉིས་པ་ལ་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས། གསུམ་པ་ལ་
 རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཆོག་དུ་རྟོགས། བཞི་པ་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས།
 ལྷ་པ་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། རྒྱལ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། བདུན་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། བརྒྱད་པ་ལ་འབྲི་
 བ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དབང་བཞི་ལས་ཆོས་དབྱིངས་ནི་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་དང་། ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། དགྲ་
 པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། བརྩ་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ལས་ལ་
 དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས་ཉེ། དབུས་མཐར། ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །རྒྱ་མཐུན་
 དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་
 དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་མིན་དོན་དང་། །ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །འབྲི་མེད་
 འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་དོན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་དང་པོས་ས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པས་ས་བརྒྱད་
 པ་དང་། གསུམ་པས་ས་བརྩ་པ་འབྲུག་སྟེ། བྱང་སར་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་དང་པོས་
 ནི་མོས་པས་སྟོན་པ་ལ་གནས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་
 ཐོབ་སྟེ། དེ་རྟག་ཏུ་འབད་པས་ཐོབ་ཀྱི་མི་འབད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གངས་
 མེད་པ་གཉིས་པས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་ནས་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་རྩོལ་བ་
 དང་བཅས་པའི་བར་ལས་འདས་ཉེ། མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ལྷུན་གྲིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ངེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་
ངེས་པར་འབད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་པས་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་གནས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི་ས་དང་པོ་ལ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དང་། གསུམ་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དང་། བཞི་པ་ལ་ཆོས་ལ་
ང་རྒྱལ་སྤངས་པའི་དང་། ལྷ་པ་ལ་རྒྱད་ཐ་དད་པར་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་དང་། འུག་པ་ལ་ཀྱུན་བྱང་
ཐ་དད་པར་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་དང་། བདུན་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་པ་དང་ལྷན་པའི་སློ་ཐོབ་པའི་
དང་། བརྒྱད་པ་ལ་བཏང་སྟོམས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དང་། དགྲུ་པ་ལ་
སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་དང་། བརྩ་པ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་མཐུ་ཆེན་པོ་
དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སྤྱལ་པའི་ལུས་ངེས་པར་
སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་
བའི་གང་ཟག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་པ། །
ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མཉམ་པར་གཞག་ ཆོས་ལ་ང་སྤངས་རྒྱུད་དང་ཀྱུན་ཉོན་མོངས། །
རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐ་དད་ང་རྒྱལ་མེད། །སྐྱད་ཅིག་གཅིག་སློ་ཐོབ་པ་བཏང་སྟོམས་པ། །ཞིང་
རྣམས་སྦྱོང་བ་སེམས་ཅན་སྟོན་བྱེད་པར། །མཁས་པ་མཐུ་ཆེན་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་པ་དང་། །
ངེས་པར་སྟོན་ལ་མཁས་པ་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀྱི་རྟེན་དང་། གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་དང་། གསུམ་པར་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། བཞི་པར་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱིས་
བསྐྱོམ་པས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ལྷ་པར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་། འུག་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་ཅིང་། ས་
ལྷག་མ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱན་དུ། ཆོས་ཉིད་
རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་སེམས་དང་། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་

ཐེས་སྒོ་བ། །ཤེས་རབ་སྒྲིབ་ཡུལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་དེ་ནི། །མི་ཤེས་ཤེས་
སོགས་འཇུག་པ་ཉིད། །ཤེས་རབ་སྒྲིབ་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུས། །དེ་ས་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་གནས། །
བསྐྱབ་པ་རྣམས་དང་སྒྲོམ་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །མཚན་མེད་འདུ་བྱེད་དང་
བཅས་པར། །གནས་པ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ཡིན། །དེ་ཉིད་མངོན་འདུ་བྱེད་མེད་དང་། །ཞིང་ནི་
རྣམ་པར་དག་པ་དག །འབྲས་བུ་གཉིས་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་སྒྲིན་པ་འགྲུབ་ཉིད་
དང་། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ནི། །འགྲུབ་པ་འབྲས་བུ་དམ་པ་ཡིན། །འབྲས་བུ་
རྣམ་པ་འདི་བཞི་ནི། །ས་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་ནི། །ས་དང་པོ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷའི་རྟེན་ཡིན་ལ། །ས་གཉིས་པར་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱང་། །ས་གསུམ་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱང་། །བཞི་པ་ནས་དུག་པ་འི་
བར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱང་། །བདུན་པ་ཡན་ཆད་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། །རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་སྦྱང་སྟེ། །རྒྱ་ཏུ། །ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོ་སྦྱང་། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་
སྦྱང་། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ནི། །སྒྲིབ་རྣམ་བཞི་དང་ཐོགས་པ་ཡི། །སྒྲིབ་པ་ལས་ཀྱང་
རྣམ་གྲོལ་དང་། །གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྦྱང་། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། །ས་དང་པོར་སྒྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྟག་པར་སྒྲིབ་པ་ནས་ས་བཅུ་པར་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལྟག་པར་སྒྲིབ་པ་སྟེ། །དབུས་མཐར། །སྒྲིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཅོལ་
འགྲུལ། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །སྒྲོན་ལམ་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །འདི་དག་
ཡ་རོལ་སྒྲིན་བཅུ་པོ། །ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་མེད་ནི། །ས་བཅུ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
སོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། །མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པར། །ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་རྟོག་པའི་གྲིང་གི་
དབང་ཕྱུག་སེར་སྒྲའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེར་སྒྲའི་དྲི་མ་སེལ་བའི་བདག་པོར་
འགྲུར་པོ། །གཉིས་པ་ལ་གྲིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྲུར་ཏེ་ཤས་
ཆེར་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆལ་ཚུལ་དང་མི་དགོ་བ་ལས་བསྐྱོག་ནས་དགོ་བ་ལ་འཇུག་དོ། །གསུམ་

པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་གྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་བསྐྱོག་པ་ལ་མཁས་སོ། །བཞི་
པ་ལ་འཐབ་བྲལ་གྱི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཐབ་བྲལ་དུ་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་ཆོགས་ལ་
ལྷ་བ་བསྐྱོག་པ་ལ་མཁས་སོ། །ལྷ་པར་དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཡོངས་སུ་དགའ་ལྷན་དུ་གྱུར་
ཏེ་མུ་སྟེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་པ་ལ་མཁས་སོ། །དྲུག་པ་ལ་འཕྲུལ་དགའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་
འཕྲུལ་དུ་གྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་བསྐྱོག་པ་ལ་མཁས་སོ། །བདུན་པ་ལ་
གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་གྱི་བདག་པོ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྐྱུར་དུ་གྱུར་ཏེ་ཉན་རང་གི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་སྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་མཁས་སོ། །བརྒྱད་པ་ལ་སྟོང་གི་བདག་པོ་ཆོངས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་ཤིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་
ཡོངས་སུ་བྱིས་པ་བསྟན་པས་མི་འཕྲོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཆོངས་
པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོན་པ་ལ་བྱང་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་
བ་ཡོངས་སུ་བྱིས་པ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་པ་ལ་འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་
རྒྱལ་པོ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་པར་བྱིན་སྟོན་པ་ལ་མཁས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བྱིས་པ་བསྟན་པས་མི་འཕྲོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
དག་གི་དོན་ཡང་པར་བྱིན་ལྷག་པའི་བྱུང་པར་དང་། སོ་སའི་སྐྱོད་ན་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱིལ་
ནས་རིན་ཆེན་སྤང་བར། དེ་དག་དང་པོར་རབ་དགའ་བ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བྱེད་
བྱིར། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཉི་ཤུ་གསུངས་སོ། །

དགུ་པ་ནི་དབུས་མཐར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྐྱིབ་
པ་བཅུ། །ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱིབ་པ་བཅུ་རིམ་པ་བཞིན་སྟོང་བར་བཤད་ཅིང་། ཀུན་བཅུས་སུ། ས་
བཅུས་ཤེས་སྐྱིབ་བཅུ་དངོས་སུ་སྟོང་བའི་ཞར་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་བཅུ་ཡང་སྟོང་བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སར་སྐྱིབ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པར་བཤད་དོ། །འདི་དང་རྒྱད་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ལྷགས་ནི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཐེག་པ་འོག་མའི་སྤང་བྱའི་རིགས་མ་ལུས་པ་
དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོམ་སྤང་ནི་ཤེས་སྐྱིབ་སྐྱོམ་

སྤང་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་དགྲུང་ཕྱེ་ནས་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ནས་བརྩུ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བར་བཞེད་དེ།
ས་དགྲུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མ་ཡི། གཉེན་པོ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ་ལ། སོགས་
པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། དེ་ཡང་སྒྲོམ་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྤྱུབ་དང་། སྒྲོམ་
ལམ་ཅེ་སྤྱོད་གྱི་སྤྱུབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་གཉེན་པོའི་རྣམས་པ་དགྲུ་དགྲུ་ཡོད་པ་ལས།
ཉིད་འདོད་པ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་གྱིས་དགྲུ་པོ་རེ་རེས་བསྐྱུས་པའི་རྣམས་པ་དགྲུ་དགྲུ་ཡོད་པ་ལས།
ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགྲུ་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བར་ནས་རྒྱུད་དུའི་
རྒྱུད་དགྲུ་ས་བརྩུ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་བར་དུ་གཤེགས་པར་བྱའོ། །

བརྩུ་བའི། ས་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བརྩུ། གཉིས་པ་ལ་བརྩུ། གསུམ་པ་ལ་ལྷ།
བཞི་པ་ལ་བརྩུ། ལྷ་པ་ལ་བརྩུ། དུག་པ་ལ་བརྩུ་གཉིས། བདུན་པ་ལ་ཉི་ཤུ། བརྩུ་བ་ལ་
བརྩུ། དགྲུ་པ་ལ་བརྩུ་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་བསྐྱེད་པས་དགྲུ་བརྩུ་གོ་ལྟའོ། ས་བརྩུ་པ་ལ་ཡོངས་
སྤྱོད་ལོགས་སུ་མི་བགང་བའི་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འབྲས་བུའི་སྤྱོད་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱུབས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིར་སྤྱང་དུ། སའི་ཚོགས་ནི་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ས་
བརྩུ་པོ་རྣམས་སོ་སོར་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་དབྱེ་བས་རྣམས་པ་བརྩུར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་ས་བརྩུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གང་སྒྲུམ་ན་ས་དགྲུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་ཉིད་
ས་དགྲུ་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྩོགས་པ་རྩོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་བ་ནི་ས་དགྲུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་
ཡིན་ལ་རྩོགས་ནས་ས་བརྩུ་པའི་རྩོག་ཐོབ་དུ་འགྱུར་བའི་ས་བརྩུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ནོ། ཡང་
ཡོངས་སྤྱོད་དང་པོ་ནི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་ལྟག་པ་ཡིན་པས་ས་བརྩུ་བ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་
ལ། གཉིས་པ་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་རྩོགས་སུ་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་ས་དགྲུ་པའི་
ཡོངས་སྤྱོད་གཙོ་ཆེ་ལ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་མན་ཆད་ནི་གཞན་རོར་ཕྱིན་ལས་བྱེད་རྒྱུ་ལ་
སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་ས་བརྩུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གཙོ་ཆེའོ། ཡོངས་སྤྱོད་འདི་
རྣམས་ས་མ་ཐོབ་པ་སྤྱོད་ངམ་ཐོབ་ཐོབ་སྤྱོད་ཞེན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ཆེད་དུ་སྤྱོད་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མདོར། རབ་འབྱོར་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་

སེམས་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། ས་བཅུ་པའི་མདོར།
ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་རོ། འོ་ན་ས་ནི་དང་པོ་འཐོབ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ནི་ས་དང་
པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བཅུ་པོ་
སྦྱངས་པས་བཅུ་པོ་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ས་དང་པོ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ས་
གཉིས་པར་འཕོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་ན་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཡོངས་སྦྱོང་མ་རྫོགས་པ་དེ་
སྤྱིད་དུ་ས་དེ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སྦྱོང་རྫོགས་ནས་ས་གཞན་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ལེགས་
པར་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་ནི་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པར། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་འཛིགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་འདི་
ལྟ་སྟེ། འཆོ་བ་མེད་པའི་འཛིགས་པ་འཕམ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་འཛིགས་པ་འཕམ། འཆི་
བས་འཛིགས་པ་འཕམ། ངན་འགོས་འཛིགས་པ་འཕམ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆོ་བས་འཛིགས་པ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ས་བཅུ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལར་
ཕྱིན་བཅུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡང་ས་དང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་
པར། འདོད་ན་བཅོམ་འགྱུས་ཅོམ་པ་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུས་བྱིས་དང་། རྒྱུང་མ་དང་། འོངས་སྦྱོང་
ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཅིག་
ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་
དག་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་
དང་། ཞིང་བརྒྱར་འགོ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བར་བྱས་ནས་གཞན་
དག་ལ་སྟོན་པ་དང་། སྤྱུལ་པ་བརྒྱས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་
པ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་
འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་སྤྱུལ་པ་དང་།
ལུས་རེ་རེ་ཡང་འཁོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྟན་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཞེས་

གསུངས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་ཕྱག་དང་། གསུམ་པ་ལ་འབུམ་དང་།
 བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་དང་། ལྷ་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་དང་། རྒྱག་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་འབུམ་དང་། བདུན་
 པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་ཁྲིག་འབུམ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྱག་བཅུ་ཉི་རུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་
 རུལ་སྟེན་དང་། དགུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྱག་བཅུ་ཉི་རུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་
 རུལ་སྟེན་དང་། བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲིག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་
 བཅུ་ཉི་རུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རུལ་སྟེན་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་དབྱུང་མ་འཇུག་པར། དེ་
 ཆེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་དགུར་གསུངས་སོ། །བཅུ་
 གཉིས་པ་ནི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་ཇི་སྟོན་དུ་ལྷུང་བའི་འབྲུལ་པ་
 ཆ་ཕྱ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱེད་མི་ལུས་པ་དེ་སྟོན་དུ་ས་དང་པོ་དང་ལུས་པ་ན་
 གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཇི་སྟོན་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་རྒྱལ་འཛིན་མི་ལུས་པ་དེ་སྟོན་དུ་གཉིས་པ་དང་། ལུས་པ་ན་གསུམ་
 པའོ། །དེ་ནས་ཇི་སྟོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ལན་མང་དུ་གནས་པར་བྱེད་མི་
 ལུས་ཤིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྟེན་པ་ལས་སེམས་སྡུག་པར་བཏང་
 སྟོམས་སུ་འཛོག་མི་ལུས་པ་དེ་སྟོན་དུ་གསུམ་པ་དང་། ལུས་པ་ན་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཇི་
 སྟོན་དུ་བདེན་པ་བཞི་བསྐྱེམ་པ་ན་འཁོར་བ་དང་མུ་རན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་གཅིག་དུ་ཕྱོགས་པ་
 དང་། མངོན་པར་ཕྱོགས་པའི་སེམས་བརྒྱུག་སྟེ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱེམ་
 པར་མི་ལུས་པ་དེ་སྟོན་དུ་བཞི་པ་དང་། ལུས་པ་ན་ལྷ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཇི་སྟོན་དུ་འཁོར་བས་
 སྟོབ་པ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་མི་ལུས་པ་དེ་སྟོན་དུ་ལྷ་པ་དང་། དེ་ལུས་པ་
 བརྒྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཇི་སྟོན་དུ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་མཉམ་
 པར་འཛོག་མི་ལུས་པ་དེ་སྟོན་དུ་བརྒྱུག་པ་དང་། ལུས་པ་ན་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཇི་སྟོན་དུ་
 ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་མི་ལུས་པ་དེ་སྟོན་དུ་བདུན་པ་དང་།
 ལུས་པ་ན་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་དབང་དུ་
 མ་གྱུར་པ་དེ་སྟོན་དུ་བརྒྱད་པ་དང་། གྱུར་པ་ན་དགུ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་ཡང་དག་པར་རིག་པར་མི་རྣམས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་དགུ་པ་དང་། རྣམས་པ་ན་བརྟུ་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྤྱུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཐོབ་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་དང་།
ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེད་པར་བྱེད་མི་རྣམས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་བརྟུ་པ་དང་རྣམས་པ་དེའི་ཆེ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

སྒོ་གོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོར། ས་དང་པོ་ལ་ཕྱི་ལམ་དུ་སྦྲོང་གསུམ་གྱི་སྦྲོང་ཆེན་
པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐམས་གཏེར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྦྲོང་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཐོང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ལ་སྦྲོང་གསུམ་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྦྲོང་དུ་མས་
ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་མཐོང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལ་བདག་ཉིད་དཔའ་ཞིང་གོ་ཆ་ཐོགས་ནས་པས་ཀྱི་
ཁྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བར་མཐོང་ངོ་། །བཞི་པ་ལ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་ལའོར་
བཞི་ལས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་ཆེན་པོ་ལ་མེ་རྟག་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་
དུ་འཐོར་བ་མཐོང་ངོ་། །ལྷ་པ་ལ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་མགོ་ལ་མེ་རྟག་
ཙམ་པ་ཀའི་ཐེང་བ་འདོགས་པར་མཐོང་ངོ་། །དུག་པ་ལ་རྫིང་ཐེམ་སྐྱས་བཞི་དང་ལྷན་པ་གསེར་
གྱི་བྱེ་མ་གདལ་བ་རྫོགས་པ་མེད་ཅིང་དྲངས་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་རྒྱས་ཡོངས་སུ་གང་ལ་
མེ་རྟག་ལྷུངས་དང་། ཀྱུ་མུད་དང་། པརྟ་དཀར་པོས་བརྒྱན་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཅེ་
དགའ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པར་མཐོང་ངོ་། །བདུན་པ་ལ་ངོས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ན་སེམས་ཅན་
དཔུལ་བའི་གཡང་ས་མཐོང་སྟེ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་མ་རྣམས་མ་ཉམས་པར་སྤྲོད་ལྟོག་པ་མཐོང་ངོ་། །
བརྒྱད་པ་ལ་ཐུག་པ་གཉིས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རལ་པ་ཅན་ཅོད་པན་ཐོགས་པ་གཅན་
གཟན་ཕྱ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐྱག་པར་བྱེད་ཅིང་འདུག་པ་མཐོང་ངོ་། །དགུ་པ་ལ་ལའོར་ལོས་སྦྱར་
བའི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་སྟེ། སྦྱེ་བོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བཏྟས་
ནས་མགོའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྲོས་པའི་གདུགས་འཛིན་པ་མཐོང་ངོ་། །བརྟུ་པ་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོ་མཐོང་སྟེ་སྤྲོ་མདོག་གསེར་ལྟ་བུ་འོད་འདོམ་གང་བ་ཆངས་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་
ཁྲིག་བརྒྱ་སྦྲོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བཏྟས་ནས་ཆོས་སྦྲོན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་
གསུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་ནས་ཀྱང་ས་བརྟུ་

པོ་ལ་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་གཞོན་ཅུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
 མོགས་པ་རྣམས་ནི། བྱང་འཕགས་ལ་གཉིད་མེད་པས་མི་ལམ་མི་སྲིད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་བདེན་
 པ་མཐོང་བ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ལས་བཀྲལ། མོམ་ཉི་ལས་བཀྲལ་བར་གསུངས་ན། བྱང་སེམས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནི་ས་ཐོབ་པའི་རྟགས་མི་ལམ་ལ་ལྟོས་པ་མི་
 སྲིད་པས། ས་མ་ཐོབ་པའི་སྒྲུབ་པ་གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །མཁན་ཆེན་པ་ནི། ས་ཐོབ་ནས་མི་དགེ་བའི་གཉིད་མེད་ཀྱང་དགེ་བའི་གཉིད་ཡོད་པས་མི་
 ལམ་གྱི་རྟགས་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པརྟེ་ཉ་ནི། མི་ལམ་གྱི་
 རྟགས་དེ་དག་མོས་སྟོད་གྱི་ས་ལ་སྦྱར་ན་རུང་མོད་ཀྱིས། འཕགས་པའི་ས་ལ་དངོས་སུ་སྦྱར་ན་
 མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་དང་འགལ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་དོན་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལས་འགྲོད་གཉིད་མི་
 དགེ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །ཅེས་ཁམས་གོང་དུ་སྒྲེས་པའི་སོ་སྒྲེ་ཙམ་ལ་
 ཡང་གཉིད་མེད་པར་བཤད་ན། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 མཐར་གནས་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཐོབ་པའི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་
 བྱིར་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པར། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་བྱུང་བའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བའི་ཆེད་དུ་ཡུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་པར་གསུང་ཞིང་།
 བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ལས་ཉོན་མ་ལུས་པ་སྦྲངས་ཐེན་པས་ལས་སྒྲིབ་སྦྱང་བའི་ཆེད་དུ་ཡུང་པོ་
 གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་པ་ཡང་འགལ་བའི་བྱིར། འོན་ཅི་ལྟར་སྟམ་ན། ཕྱི་སྦྱོར་ཐོབ་ནས་ཐེག་
 པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ས་བརྩ་འཐོབ་པར་ངེས་པས་ན་དྲོད་ཀྱི་ཕྱི་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་མི་
 ལམ་གྱི་རྟགས་བརྩ་ཆར་འབྱུང་ཞིང་དེ་དག་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ས་དེ་དང་དེ་དག་
 འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཕྱི་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་མི་ལམ་གྱི་
 རྟགས་བྱུག་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་པར་མངོན་ནོ། །

ད་ནི་གཞུང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ས་དགུ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྟོན་སྐབས་བསྟན་
 པ་དང་། ས་བརྩ་པ་འབྲས་བུའི་སྟོན་སྐབས་བསྟན་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ་དགུ་ལས་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཤུ་ཡིས། །

ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚིག་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་ནི་གྲངས་འདོན་པ་བསྐྱར་ཏེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གསལ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་སྦྱོང་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། སྦྱོང་ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་འཐོབ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་པར་བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། བསྐྱོར་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་ནི་བསམ་དང་ཞེས་དང་། གཉིས་དོན་གྱི་བསམ་པ་ནི་ཡན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་ཞེས་དང་། གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད་ཅེས་པའོ། །

སྦྱོར་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཟང་ཟིང་གིས་སྦྱད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཚོས་གྱིས་སྦྱད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཏུ་བསྐྱར་བའི་སྦྱོར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་གཏོང་བ་དང་། གཉིས་པ་ལ་རང་སྦྱད་པ་ནི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། དམ་ཚོས་དམིགས་པ་ཚོལ་བ་གཉིས་དང་། གཞན་སྦྱད་པ་ནི་འོག་གི་ཚོས་སྟོན་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྟག་ཏུ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་དང་། བདེན་པའི་ཚིག་སྒྲིས་པའོ། །བསྐྱོར་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་བཀྲུང་འདོད་དགའ་བའོ། །སྦྱོང་ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་འཐོབ་པ་ནི་འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཤེས་པར་བྱ་ཅེས་པ་སྟེ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་འདིར་ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་གི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ས་དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྦྱོང་བ་ལ་སའི་ཚོགས་སུ་འཛོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཚན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཉམས་ལེན་འབྱུང་བྱེད་པས་དེ་དག་གི་པའི་ཆེད་དུ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས་སྦྱོང་བར་གསུངས་པ་སྟེ་མོས་བསྐྱོར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་རྣམས་ལ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །འདིར་ཟང་ཟིང་གི་གཏོང་བ་དང་། ཚོས་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ནི་ས་དང་པོར་སྦྱོན་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་བཅུ་པོ་འདི་དག་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཆོས་དང་པོ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཟིན་པས། ས་གཉིས་པར་འཕོས་པ་ཡིན་ལ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཛོཾ་གྱིས་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ཡོངས་སྦྱོང་བརྩམ་པོ་

འདི་དག་སྒྱུར་བར་བཤད་པ་ནི་སྒར་བྲངས་པའི་མདོ་གཉིས་དང་འགལ་ལོ། །

ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྒྱུར་ནི། རྩལ་བྲིམས་བྱས་པ་གཞོ་དང་བཟོད། །ཅེས་པ་སྟེ།
འདི་ལ་གཞི་རྩལ་བྲིམས། བསམ་པ་བྱད་པར་ཅན། སྒྱུར་བ་བྱད་པར་ཅན་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། རྩལ་བྲིམས་ཅེས་པ་སྟེ། ཐོགས་མེད་གྱིས་ཉེས་སྒྱུར་སྒྲིམ་པའི་རྩལ་བྲིམས་ཁོ་ན་ལ་
བཞེད་ཅིང་། སྒྱུར་དཔོན་གྱིས་ནི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྩལ་བྲིམས་གསུམ་ཆར་
ལ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་བྱས་པ་གཞོ་བ་དང་། གཞོད་པ་བཟོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་།
སྒྲིང་བཅེ་ཆེ་བ་སྟེ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི་བཀྲར་སྟེ་དང་། བླ་མ་ལ་གྲས་ཉན་དང་། སྒྱིན་སོགས་
ལ་བརྩོན་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །འདིར་རྩལ་བྲིམས་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ནི་ས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་
ཏུ་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་ཅིང་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྒྱུར་བའི་དོན་ཏོ། །ས་གསུམ་པའི་
ཡོངས་སྒྱུར་ནི། ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ས་གསུམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱ་སྒྲིམ་པའི་བསམ་པ་ཆོས་ཉིད་གྱིས་
སྒྱེ་ཞིང་། དེ་ལ་ཐབས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དགོས། སྒྲིབ་པ་སྒྱུར་བའི་རྒྱ་ལ་ཤེས་རབ་དགོས།
དེའི་རྒྱར་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དགོས། དེ་ལ་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ་མཁས་པ་ཅིག་
དགོས། དེའི་ཆེད་དུ་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ཅིག་དགོས་པས་ཐོས་པ་མཚོག་ཏུ་ཉོགས་ཤིང་། དེའི་ཆོ་
ཆོག་བཞི་པ་གཅིག་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་ཡང་སྒྱུར་གསུམ་མེ་ལྟེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་ཀྱང་བཞུལ་བར་
བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ཉིད་དང་ཟང་ཟིང་མེད་པར་གཞན་ལ་ཆོས་སྒྲིན་པ་གཉིས་
འབྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་
པས་སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀྱན་སྒྱུར་བ་དང་། གཞན་ལ་ཆོས་སྒྲིན་པའི་ཆོ་ལོག་སྒྲུབ་བཟོད་པས་འཁོར་
བས་ཡོངས་སུ་མི་སྒྱེ་བ་གཉིས་འབྱུང་། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་རང་དོན་རྗེ་གས་དགོས་པར་མཐོང་
ནས་ངོ་ཆོ་ཤེས་པ་དང་། བྲེལ་ཡོད་པ་གཉིས་འབྱུང་དོ། །རྒྱུ་མེད་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་མཛོན་
ཞེན་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །འདིར་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ནི་ས་གསུམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་
གྱི་བསྐྱབ་པ་སྒྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྒྱེ་བ་ནི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་

ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་ལོ། །ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྒྲིབ་ནི། བཀའ་གནས་འདོད་ཆུང་ཆོག་གཤམ་དང་།
ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་བཅུ་ཡོད་པ་དོན་དྲུག་ཏུ་འདུས་ཏེ། མཐས་ཆམ་དག སྦྱོད་པ་ཆམ་
དག ཡིད་བྱེད་ཆམ་དག སྤྱིན་ལས་ཆམ་དག གཏོང་བ་ཆམ་དག རྒྱལ་འབྱོར་ཆམ་དག་གོ །
དང་པོ་ནི་བཀའ་གནས་དང་། འདོད་ཆུང་དང་། ཆོག་གཤམ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལེན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སྤྲོ་མི་
གཏོང་བ་གཉིས་མོ། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ནི། ཟས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་དང་།
གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་དང་། གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྔ་དང་། སྦྱོད་ལམ་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པ་གཅིག་རྣམས་སོ། །

དང་པོ་ནི་ཟས་བཟང་པོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་བྱིར་བསོད་སྟོམས་པ་དང་། ཡང་ཡང་
ཟ་བ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་བྱིར་སྟན་གཅིག་པ་དང་། བྱིས་མི་ལེན་པའོ། །བསོད་སྟོམས་ལ་སྟོ་
ཐེང་ཆགས་རྒྱ་བ་དང་། ཅི་ཐོབ་པ་ལེན་པ་གཉིས་མོ། སྟན་གཅིག་པ་ལ་ཟོས་པའི་དང་། རྒྱུ་
དང་། སྟན་གྱི་མཐའ་པ་གསུམ་མོ། བྱིས་མི་ལེན་པ་ལ་སྤྱངས་པའི་དང་། ཟ་བའི་མཐའ་པ་
གཉིས་མོ། གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་བཟང་པོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་བྱིར་བྱག་དར་ཁྲོད་པ་
དང་། འཇམ་པོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་བྱིར་བྱིང་པ་བ་དང་། མང་པོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་བྱིར་
ཆོས་གོས་གསུམ་པའོ། །གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་འདྲུ་འཛི་ཅན་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་བྱིར་
དགོན་པ་བ་དང་། སྟེང་གཡོགས་ཅན་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་བྱིར་སྤྲ་གབ་མེད་པ་དང་། བསྐྱོར་
བ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་བྱིར་གིང་དྲུང་པ་དང་། གནས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་བྱིར་
དུར་ཁྲོད་པ་དང་། མང་པོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་བྱིར་གཞི་རི་བཞེན་པའོ། །སྦྱོད་ལམ་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ནི་ཉལ་བ་སོགས་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་བྱིར་ཅོག་ཤུ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་འདོད་པ་
རྣམས་ལ་སྦྱོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བའོ། །ལྔ་པ་ནི་བདོག་ཀྱུན་
གཏོང་བའོ། །དྲུག་པ་ནི་མི་ཞུམ་པ་དང་ལྟ་བུ་མེད་པ་གཉིས་མོ། །འདིར་འདོད་ཆུང་ཆོག་གཤམ་
དང་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལེན་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ནི་ས་བཞི་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡར་བྱིན་ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། བྱང་འདས་ལ་གཞོལ་བ་ནི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་

བདུན་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབསྟོང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ས་ལྷ་པའི་ཡོངས་སྟོང་ནི། འདྲིས་དང་བྱིས་ལ་འབྲེན་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ།
འདི་ལ་ཡང་སྤང་བྱ་བཅུ་སྟོང་དགོས་པ་ཡང་བཞིར་འདུས་ཏེ། བསམ་སྦྱར་མ་དག་པ་དང་།
གནས་མ་དག་པ་དང་། ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། ཟུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་
འདྲིས་དང་བྱིས་ལ་འབྲེན་པ་སྟོང་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འདུ་འཛིར་གྱུར་པའི་གནས་སྟོང་
བའོ། །གསུམ་པ་ནི་བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྦྱད་པ་དང་། མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་སྟོང་བ་
གསུམ་སོ། །བཞི་པ་ལ་ད་རྒྱལ་ནི་རྣམ་པས་ཁེངས་པ་དང་། མ་དག་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་།
ཐེ་ཚོམ་དང་ལྟ་བའི་སྟོང་ན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བ་མཐོང་སྟངས་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་སྟོང་བར་
བཤད་པ་ནི་གནས་རན་ལེན་སྟོང་བའམ། ཐག་བསྐང་པའི་གཉེན་པོ་ལ་དགོངས་ནས་གསུང་ཞིང་།
ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཟོད་པ་སྟེ་བཞི་སྟོང་བའོ། །འདིར་འདུ་འཛིར་གྱུར་པའི་གནས་སྟོང་བ་
གསུངས་པ་ནི་ས་ལྷ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། མཐོང་
སྟངས་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི་བདེན་བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབསྟོང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ས་
དྲུག་པའི་ཡོངས་སྟོང་ནི། སྤྱིན་དང་རྩལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུམ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་
ལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་སོ། །

དང་པོ་ནི་ཡར་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་པའོ། །ཡར་ཕྱིན་དྲུག་ས་དང་པོ་ནས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་
ནམ་སྟུམ་ན་ཐོབ་མོད་ཀྱི་འདིར་ནི་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བྱང་རྩལ་གྱི་གོགས་དང་། སྟོང་བ་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པའི་གོགས་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། སྟོབ་མ་དང་། བསེ་རུ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོར་འཇུག་པའི་གོགས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་
སྒྲག་པའི་སེམས་སོ། །བར་དུ་སྦྱབ་པའི་གོགས་ནི་བསྐྱངས་ན་སེམས་ཞུམ་པ་དང་། བཏང་ན་མི་
དགའ་བའི་སེམས་སོ། །ཐ་མར་མཐར་ཕྱིན་པའི་གོགས་ནི་དབུལ་ཡང་སྟོང་བ་མི་སྟོང་བའི་སེམས་
སོ། །འདིར་སྦྱར་ཡར་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་པས་སྤང་བྱ་དྲུག་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི་སོ་སོར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་མ་

ཡིན་པས་གཉེན་པོ་རྫོགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤངས་པ་རྣམས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གྲངས་སོ་
སོར་བགྲངས་གིང་སྤང་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་བྱེད་གཉེན་པོའི་ལྷོག་པ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
འདིར་པར་ཕྱིན་དུག་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ས་དུག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་
ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲག་པ་སྤོང་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་
པའི་ཤེས་རབ་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་དང་། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་
གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་སྤང་
བྱའི་དབྱེ་བ་དང་། ཉེས་པ་སྤངས་པས་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་
གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སོ་སྤྱེ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། བྱང་སེམས་
ལས་དང་པོ་བ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནས་ཉག་པར་འཛིན་པའི་བར་
དུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་སུ་ལྟ་བའི་མངོན་ཞེན་གྱི་བར་བཅུ་
གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤོང་ཉིད་ལ་རྩྱེད་པ་དང་། སྤོང་ཉིད་དེ་དང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
འགལ་བའི་ཉེས་པ་འཛིན་པ་གཉིས་སོ། །ཉེས་པ་སྤངས་པས་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ནི་ཉི་ཤུ་གང་ལ་
རྣམ་ཆད་པ། །དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་ཐོབ། །ཅིས་པའོ། །

འོན་དང་པོ་དུག་པོ་འཛིན་ཆོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་ཡིན་པས་ས་དང་
པོ་ནས་སྤངས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན། འདི་ལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་བདེན་པར་
འཛིན་པ་དང་། བརྟགས་པ་ཅོམ་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་སྤྱི་བ་ཡིན་པས་ས་
དང་པོ་ནས་སྤངས་ཟིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་དང་། ལྷན་སྦྲེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་བརྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ས་དང་པོ་ནས་སྤངས་ཟིན་ཏེ། སོ་སོ་སྤྱེ་
བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྗེས་དང་བརྟགས་ཡོད་པར། །རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་
འདོད། །ཅིས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི་ཁོ་བོའི་ལུགས་ཀྱི་ཉོན་
སྤྱི་བ་ཡིན་ཞིང་། བརྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་པས་གཉིས་ཆར་ཡང་མཐོང་སྤང་རྟོག་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་སྐྱེས་སུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་སློན་མོ་སྒྲིམ་
སྤང་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ས་བདུན་པའི་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མདོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་སྤྱད་ཅིང་དེའི་ཆོ་
མཁན་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་འབྱུང་བས་ལམ་གྱི་དངོས་པོའི་རྒྱུན་དང་མི་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། རྩེས་ཐོབ་
ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་འབྱུང་མི་སྤྱད་པའི་ཆོ་ས་བདུན་པ་རྩོགས་པར་ཐོབ་ནས་ས་བརྒྱད་པར་
འཕོས་པ་ཡིན་པས་ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་ཆད་པ། །དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་ཐོབ། །ཅིས་གསུངས་པ་
ཡང་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །

ཆོས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ཆོས་སུ་བདེན་པ་དང་། དེར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་སྟེ། འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །ཞེས་པའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་རྩེས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །ཁྱི་མ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་། །ལྷན་སྐྱེས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མཐོང་སྤང་སྟེ། ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ཞེས་པའི་དངོས་
བསྟན་དང་དོན་གཅིག་གོ། །འདིར་རོང་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། མདོར་བསྟན་
དུ་གང་ཟག་ལ་རྩེས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཆོས་ལ་དེ་དང་དེར་
འཛིན་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དུ་དེ་ལས་བསྐྱོད་ཀྱི་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ནི་འཆད་
རྒྱུ་ལ་འདིའི་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་སོང་དུས་མཐས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷན་སྐྱེས་ནི།
བདག་ཉིད་རིམ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ནི། །ཅིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་འདིར་
བཤད་པའི་མཁན་མར་འཛིན་པ་སོགས་བཅུ་གཉིས་དང་དོན་གཅིག་པས་ས་བདུན་པའི་རྩེས་ཐོབ་
ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་སྤྱད་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཕགས་པས་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་རྟོག་
གཉིས་ལ་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གདགས་པའི་རྒྱ་མཁན་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་
པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་། གཉིས་ཀ་ཡང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པར་བཞེད་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྩ་
བའི་དགོངས་པར་གནས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་བྱེད་གཉེན་པོ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ།
འདིར་གཉེན་པོ་རེ་རེས་སྤང་བྱ་རེ་རེ་སོ་སོར་སྤངས་པས་ཡོངས་སྤྱོད་གི་གངས་ལོགས་སུ་མ་སྒྲོས་
ལ། ས་དུག་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་གཉེན་སོ་སོར་སྤྱད་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་གི་གངས་

ལོགས་སུ་སྒྲོམ་སོ། །ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྒྱུང་ལ། སེམས་ཅན་ཀྱན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །
ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་
ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དུ་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་
ཡང་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བཞི་སྟག་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་པ་ནི་གང་ཡང་རུང་
བ་ཡང་ས་དེའི་ཡོངས་སུ་སྒྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཉིར་སྒྲུང་
ལས་བཤད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྒྱུང་བ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་སྣ་མ་ནི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་།
ཕྱི་མ་ནི་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྒྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་འདི་དང་། ཞིང་དག་སྒྱུར་བའི་སྐབས་སུ་སྟོད་
བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སོ་སོར་དག་པ་སྐྱབ་པར་བཤད་པ་ནི་གནད་གཅིག་པས་རྫོགས་སྒྲིབ་སྒྱུང་
གསུམ་ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྒྱུང་བ་མ་མཐའ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་པའི་
དོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་ས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྒྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་ཞིང་དག་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྟོ་སྟེད་པ་ཙམ་མོ། །
དེ་ལྟར་བྱས་ན་བཞི་ཆན་གཉིས་ལ་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་སྒྱུང་བ་སོ་སོར་སྒྲུང་བས་གང་རུང་ཅིག་གིས་
ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྒྱུང་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་དགོས་ལ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ནི་སྣ་མ་
ས་བདུན་པ་དང་བུན་མོང་བ་དང་། ཕྱི་མ་ས་དགུ་པ་དང་བུན་མོང་བར་མངོན་ཏེ། དབྱེད་པས་
ཤེས་སོ། །ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྒྱུང་ནི། སྟོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ།
འདི་ལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་དོན་ལྡར་འདུས་ཏེ། བུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ། ཆོས་སྟོན་
པའི་རྒྱ། བདག་པོ་བུན་སུམ་ཆོགས་པ། ཉིར་སྟོད་བུན་སུམ་ཆོགས་པ། འབྲས་བུ་བུན་སུམ་
ཆོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོག་སོ་སོར་རིག་པ་ལྟ་ལ་
སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོར་རིག་པ་རྒྱ་བའི་རྒྱུན་ལྟར་མི་ཟད་པ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལུས་དག་པ་དང་། དག་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་དུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱལ་
ཏེ་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། ཉིར་སྟོད་བུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་རྣམས་སོ། །འབྲས་

བུ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅེས་པ་སྟེ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་དུ་
སྦྱར་རོ། །འདིར་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་པར་བྱིན་ལྷག་པའི་གོ་རིམ་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་
འཐད་ཅིང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཚོག་ལ་སོགས་པ། ས་བརྒྱའི་བྱང་སེམས་ལ་འཐད་པས་ས་
དགུ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འཐད་སྟུམ་ན་སྟོན་མེད་དེ། སྔ་མ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་
བྱས་ལ། བྱི་མ་ནི་ས་བརྒྱ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་
ས་དགུ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པའི་གནད་ཀྱང་ས་སྔ་མའི་
ཡོངས་སྦྱང་དེ་མ་རྫོགས་པ་དེ་མིན་དུ་ས་སྔ་མ་དེ་ཡིན་ལ། རྫོགས་པར་བློབ་ནས་ས་བྱི་མར་འཕོས་
པ་ཡིན་པས་ཡོངས་སྦྱང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འདི་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཞིབ་དུ་དབྱེད་ན་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ས་བརྩུ་པ་འབྲས་མུའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །
 ཞེས་སོགས་ཏེ་མདོ་ལས། རིགས་གྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་།
 བསྐབས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། ཉན་
 བློས་གྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་དགུ་ལས་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་
 གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་ས་བརྩུ་པའོ། ཞེས་གསུངས།

འདི་ལ་འདས་ས་ས་དགྲ་འཇུག་པ་བཟུང་བ། དེ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ལ་དབྱད་བ། འབྲས་
 མུའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་རིགས་གྱི་ས་ནི་གནས་སྐབས་ཐེག་
 དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་སྒྱུར་ལམ་བཞིའོ། །བརྒྱད་པའི་ས་ནི་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་རྟོགས་
 པའོ། །མཐོང་བ་དང་། བསྐྱབས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་གསུམ་ནི་འབྲས་
 གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཙམ་པོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་ནི་ཉན་ཐོས་
 དགྲ་བཙུམ་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ནི་འབྲས་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་
 པར་ཙན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་གསུམ་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ཞེས་ལོགས་སུ་བཞག་པའི་
 དགོས་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་གྱི་སྒྲ་པོར་ཉན་
 ཐོས་གྱི་ས་ཞེས་བཞག་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། ཉིར་སྤྱང་དུ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གསལ་བར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ་ཞེས་དང་།
དེའི་དོན་འབྲེལ་ཆུང་དུ། རྒྱལ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པར་དགོངས་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གྲུབ་པའི་དགོས་པ་ནི་ས་བཙུ་བར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་
རིགས་ཡོན་ཏན་ཡར་ལུན་དུ་འདུ་བར་རྟོགས་པའི་ཆད་དུ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་
བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ཆོགས་ན་སྟོང་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་རི་
རྒྱན་བཤད་པའི་ས་དགའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་ས་བཙུ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལས་འདས་པར་རིགས་
ཀྱང་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་ལས་འདས་པར་རི་ལྟར་རིགས་ཏེ། དམན་པའི་ས་བརྒྱད་སྟོན་དུ་མ་
སོང་ན་ནི་དེ་ལས་འདས་པའི་དོན་མེད་ཅིང་། སྟོན་དུ་སོང་ན་ནི་ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས་ཀ་བགོད་
ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
སུ་ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་ལུན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་དུ་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་ནས་དེ་ཕྱིན་ཆད་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་ལུན་དུ་མི་སྐྱོམ་པས་དམན་པའི་ས་
བརྒྱད་ཆར་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིག་སྟེ། ཉིར་སྤྲང་དུ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའོ།
ཞེས་གསུངས་པས་ན་འདི་ནི་གཞན་གཙོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྟོང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །
བཟོད་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེན་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མདོར་ན་ས་དང་པོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤང་རྟོགས་རྫོགས་པའི་ཆོ་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་ལས་འདས་
ཟིན་ཅིང་དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགའ་ལས་འདས་པས་ན་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་ལས་འདས་
པ་ནི་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགའ་ལས་འདས་པ་
ནི་ལམ་ཕྱི་མ་སྟེས་པ་ན་སྤྲ་མ་ལས་འདས་པའི་དོན་ནོ། །སྟོན་ཆད་འདི་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་འབྱུང་
བའི་ཞལ་གྱི་པད་མོ་དགོན་ཙམ་འདུག་པས་ཟབ་དོན་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་

ནམས་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསལ་ནས་གཟུང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ས་བཏུ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒོ་ནས་མི་སྟོན་པར་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་
སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལོ་ཆེན་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་ནི་ས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་
ལ། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་ས་སྒྲ་མ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་དེ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གཞུང་ལས་བཤད་པས་ས་
སྒྲ་མ་ལས་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། གྲུབ་ཏུ་རྒྱལ་ན་ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་གི་
སྒོ་ནས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་གི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ད་དུང་ཚོལ་དགོས་
པས་དབྱེད་པ་མ་རྫོགས་པའོ། །འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་འདི་ཡིན་ཏེ། ས་དགུ་པོ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒོ་
ནས་བསྟན་པ་ན་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་འགའ་ཞིག་དེ་ལ་འཇུག་པར་མི་ལུས་སོ་སྟུམ་དུ་
སེམས་ལུས་པར་འགྱུར་བས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུར་མ་ཟད་གནས་སྐབས་ས་བཏུ་པ་ལ་ཡང་
འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲོ་བ་སྦྱོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། ས་བཏུ་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོད་
ཀྱང་ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཁོངས་སུ་བསྟུན་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་གིང་འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན།
སྐབས་ལྷ་པར་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། མཐོང་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །
ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སྤང་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་ནི་སྤང་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཐ་སྟངས་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་དང་། སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་
ལ་སྒྲུབ་བར་བཞེད་ཅིང་། འཕགས་པས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དངོས་
པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཟག་
རྫས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྲིམ་བུ་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི།
སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་བརྟགས་པ་
ལ་བརྟེན་པ་དང་། བརྟགས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུད་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱུད་པོ་ངེས་པར་འབྱུང་བྱུང་བྱས་ནས། ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེས་

ཤེས་པ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་པ་ཅུས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་གཞུང་ལྷ་ཤིའི་འབྲེལ་དང་དཀའ་གནས་ལ་དབྱེད་པ་སྤྱོད་དོན་ཟབ་མོའི་

འབྱུང་ཚུལ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཀྱན་རྫོབ་ཁས་སྤངས་པའི་ལན་གྱིས་མཐོང་སྤང་གཉིན་པའི་ཚོགས་སྒྲུབ་དང་། དེ་དག་མི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་གྱི་ལན་གྱིས་སྒྲོམ་སྤང་གཉིན་པའི་ཚོགས་སྒྲུབ་གསུངས་སོ། །^{༡༩} དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ།

བཞི་པ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་དེས་པར་འབྱུང་ས་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་བདུན་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་དང་། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་རྒྱུན་མཐའ་ན་ཡོད་པར་བོད་རྒྱམས་བཞེད་ལ། ཉི་མེ་སྤང་བར། ཆོད་པ་ལྷན་པ་ཤུ་རེའི་བུ་སྒྱུན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཛིག་རྟེན་པ་ཡང་ཡོད། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བས་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཉི་ལྔར་དགོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་རྒྱུན་མཐའ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ལེགས་ཤིང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ན་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །དེས་པར་འབྱུང་ས་བརྒྱད་པོ་དེར་བར་ཆད་མེད་པར་དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་ཅིང་། དངོས་སུ་དེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་འཛིག་ན་རྒྱུན་མཐའ་འཛིག་དགོས་པར་སྤྲང་ངོ་། །སྤྱོད་དོན་ཟབ་མོའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྲེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་གཞུང་སོ་སོའི་འབྲེལ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་རྒྱམས་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །^{༢༠}

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ་རྒྱམ་མཁྱེན་གྱི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཁོན་དང་། རྒྱ་མཁོན་ཅན་གྱི་གཞུང་གི་དོན་གཉིས་ལས།^{ཆ༡ རྒྱམ་མཁྱེན་གྱི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཁོན་།}

དང་པོ་ལ། དོན་གྱི་འབྲེལ་དང་། ཚིག་གི་འབྲེལ་གཉིས།^{ཆ༢ དོན་གྱི་འབྲེལ་།}

དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་རྒྱམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱ་ལམ་ཤེས་དགོས་པས་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་རྒྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་བྱངས་པ་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་མོ། །^{ཆ༣ ཚིག་གི་འབྲེལ་།}

གཉིས་པ་ལ་གསར་དུ་ལྷགས་པའི་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་གནས་པའི་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱམ་མཁྱེན་གྱི་མདོ་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བུ་རྒྱམས་ལྷགས་པ་ན་དེ་དག་ལ་སྤང་གྱི་རྒྱམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་གྱི་རྟོགས་པ་དེ་

བསྐྱབ་དགོས་པས་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་བརྗོད་ན། སྒྲུ་མ་ནས་གནས་པའི་ལམ་རྒྱུ་མ་མཁུན་པ་སྒྲེ་བར་
འགྱུར་བས། ལམ་ཤེས་འདིས་སྒྲུ་མ་གྱི་རྒྱུ་མཁུན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྒྲུ་མ་ལྷན་ཁྲིམ་གྱིས་
གསུངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་ནས་གནས་པའི་ལམ་ཁ་ཅིག །སྒྲུ་མ་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་
ནི་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་དམ་
སྒྲུ་མ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པས་སྒྲུ་མ་ཆོས་ཙམ་ཞིག་བྱངས་ནས་བྱང་སེམས་གྱི་རྟོགས་བྱར་བསྐྱབ་
པའོ། །
ཆ༩ རྒྱ་མཚན་ཙན་གྱི་གསུང་གི་དོན།

གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་ཙན་གྱི་གསུང་གི་དོན་ལ་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་
ལག་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ལས།
ཆ༡༠ ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག

དང་པོ་ལ་སྒྲུ་མ་ཡན་ལག །རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག །བྱེད་ལས་གྱི་ཡན་ལག་དང་
གསུམ།
ཉ༡ རྒྱ་མཚན་ཡན་ལག

དང་པོ་ལ་སྒྲུ་མ་བསྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་འགལ་སྐྱེན་དང་བྲལ་བའི་རྟོན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་
སྐྱེན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྐྱེད་དང་གསུམ་དུ་མཛད་ནས་བྱེད་པའི་དོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
གིས་བྱེད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཉིར་སྒྲུང་དུ། བྱེད་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདིར་ཡན་ལག་ལྷན་ཆར་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་སྐྱུར་དགོས་པ་
སྐྱབས་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་བསྐྱབ་ཡན་ལག་ལྷན་ཆར་ཡང་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་
ལག་ཡིན་པས། འོད་གིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། །ཞེས་པས་ལམ་ཤེས་སྐྱེད་བར་རུང་བ་
བསྐྱབ། ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཞེས་པས་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ངེས་པ་བསྐྱབ། བྱེད་པ་དང་ཞེས་པས་
ལམ་ཤེས་གྱིས་བྱེད་པ་བསྐྱབ། རང་བཞིན་དང་ནི་ཞེས་པས་ལམ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་བསྐྱབ།
དེའི་ལས་ཞེས་པས་ལམ་ཤེས་གྱི་བྱེད་ལས་བསྐྱབ་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྷན་ཆར་དང་པོས་ལམ་ཤེས་
དངོས་སུ་སྐྱེད་རུང་བ་ལ་གོགས་ང་རྒྱལ་མཛོན་གྱུར་བས་མཚོན་པའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་བ་
ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱབ་ནས་ཡོངས་གཙོ་ལ་སྐྱུར་ལམ་ཆོས་མཚོག་ཆེན་པོ་
ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེས་ང་རྒྱལ་མཛོན་གྱུར་བས་མཚོན་པའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་བ་

བཅོམ་པས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་རུ་བསྟན། རྣམ་བཅད་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་
ཆགས་བྲལ་དེས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་བཅོམ་ཀྱང་སྤྲིད་ཅིའི་ཉན་
མོངས་མངོན་གྱུར་བ་མ་བཅོམ་པས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་མི་རུང་བར་བསྟན། འོ་ན་ཉན་མོངས་
མངོན་གྱུར་བ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་རུང་ངམ་སྟམ་ན་ཡུལ་ངེས་པ་དང་
ཞེས་པས་དེའི་སྟེང་དུ་མཐུན་རྒྱུན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་
ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་བསྟན། འདིས་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་
པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གོགས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་བ་བཅོམ་པའི་སྟེང་དུ་མཐུན་རྒྱུན་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་རུང་དུ་བསྟན་ནས། རྣམ་
བཅད་ལ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཉན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་མཐུན་རྒྱུན་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་མི་རུང་བར་བསྟན། འོ་ན་འཛིག་རྟེན་
པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་
ལ་ལམ་ཤེས་གཏན་མི་སྐྱེའམ་སྟམ་ན་བྱུང་པ་དང་ཞེས་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་
བསྟན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྐྱབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་
རྣམ་མཁུན་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན། དེས་ན་བྱུང་
པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་
དང་འགལ་ཞིང་། རྒྱལ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱལ་འཆད་པ་ཡང་དེ་དང་དོན་གཅིག་
པས་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། འདིའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
རྟེན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆོགས་བཤད་ནས་
འདིས་ནི་དེ་དག་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་
བའི་རྒྱལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཤུན་དག་དབྱེད་མཛོད་ཅིག །

འོ་ན་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་
བཅོམ་དགོས་ན་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་སྟོད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཉན་མོངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་
སྤོང་ངམ་ཞེན་དེའི་ལན་དུ། ཉམ་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་རང་བཞིན་དང་ཞེས་པས་ལམ་གྱིས་ཉོན་
 མོངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤྲོད་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གཞན་དོན་དུ་སྤྲོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པའི་རྒྱུར་དགོས་པས་ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤྲོད་པ་དེ་ལམ་གྱིས་རང་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་ཉོན་མོངས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ ཉོན་
 མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལ་འདོད་པ་དང་།
 འགའ་ཞིག་དགོ་ཅུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འདོད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།
 དང་པོ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཟིན་པས་བསལ་ལ། གཉིས་པ་ཡང་རྒྱུད་སྐྱར་མཉམ་
 རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤྲོད་པའི་གཤམ་སྤྱི་བ་ཀྱི་དོས་འཛིན་ཉོན་མོངས་
 པའི་བག་ཆགས་ལ་མཛད་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤྲོད་པ་འགལ་ལོ། །དེས་ན་སྤོན་གྱི་མཁས་
 པ་དུ་མ་དང་། མཁས་བྱུ་བ་གཡག་པས་གསུམ་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། སྤྲོད་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་གཤམ་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲོད་རྟེན་ཀུན་ནས་བསྤངས་
 པས་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་པར་གཞན་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པའམ་སྤྲོད་པ་ནི་
 སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མི་སྤྲོད་རྒྱུའི་དགོ་ཅུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཞིང་། སྤོ་གྲོས་
 རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དགོ་ཅུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་བརྒྱུད་གསུངས་པའི་
 གཅིག་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ།
 དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད། སྤྲོད་བྱར་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན། གང་ཟག་གཞན་ལ་སྤྲོད་བྱར་
 བསྟན་པ། དོགས་པའི་གནས་གཞན་དབྱེད་པ། གཤམ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྐྱར་བ་དང་བདུན་ལས།
 དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་བྱེད་
 སེམས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་
 མཁས་དེ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟིན་ན། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་སྐྱོར་
 བར་བྱེད་པ་གཤམ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་
བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཆོས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི་འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་སྤང་བུ་ཡིན་ནམ་སྤྲོས་པའི་
དོགས་པ་མེད་པས་ལམ་ཤེས་གྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་ཞེས་སྤྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་སྤྲོས་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤང་བུར་བསྟན་པའི་ཆོ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་
པར་འདོད་པའི་སྤོ་དེ་སྤང་བུར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི་དེ་སུ་ཞིག་གིས་སྤང་བུར་བྱེད་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་སྤང་བུར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་
འཁོར་བ་སྤངས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ་ནི་འོ་
ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་པ་དེ་སྤངས་ཟིན་པས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དཀའ་བའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་
ལུགས་འདི་ལ་མཐའ་ཆོད་པའི་བཤད་པ་དགོས་པར་སྤང་ཞིང་ཅིས་ཀྱང་བཤད་པར་ཁྱེ་ཞེས་
གསོལ་ཞིང་བཤད་ན་འདི་ལ་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་སྤྲོད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་བྱུང་བས་
ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤུལ་པའི་ལུས་
བསྐྱབས་ཏེ། ལུས་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་གནས་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
བསྐྱབ་པར་བཞེད་དེ། རྒྱན་ལས། དོན་བྱས་མ་ཡིན་དེ་སངས་རྒྱས། །མེད་པར་སྐྱེས་ནས་སྤུལ་
དོན་གཉེར། །བསམ་གཏན་དོན་བཅོམ་དེར་བསྟེན་ནས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་པས་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱིས་སྤྲོད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་སྤངས་ཀྱང་། ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་པ་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་དགེ་
ཙ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ནས་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བཞེད་དེ།
སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལས་ལངས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ།
སྤྲོད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀུན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཆོར་བའི་དབང་གིས་
སྤྲོད་པ་ཡིན། །ཆོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཉན་རང་
སྤོབ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འདོད་པའི་སྤྲོད་པ་དེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་

དང་། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བ་སྟེ། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། གང་དག་གིས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་ཀྱང་ཉན་མོངས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་
གོས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཆོངས་པར་ལྷན་པའི་ཉན་མོངས་པ་ནི་འདི་དག་གོ། །བཙམ་ལྷན་
འདས་གང་གི་ཆོ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལགས་ན། དེ་རྒྱ་ཅིའི་སྦྱད་དུ་ཉན་མོངས་པ་ཞེས་བགྱི། བཀའ་
སྤྱུལ་པ། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉན་མོངས་པ་འདི་དག་གིས་བྱང་
སེམས་ཁམས་གསུམ་པོར་ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་ཡང་ཉན་མོངས་པ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་སེམས་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྦྱོབས་བསྐྱེད་
པས་བསམ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་རྟེ། དེས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཆོངས་པར་
ལྷན་པའི་ཉན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རི་སྤྱིད་ཁམས་གསུམ་པོར་ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་བས་ཡིན་གྱིས་
སེམས་ཉེ་བར་ཉན་མོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་མཚམས་སྦྱར་བ་ཐམས་ཅད་ལས་
ཤིན་ཏུ་གྲོལ་བ་ཡང་སྤྱིད་པར་སྦྱོབ་པ་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
གྱི་སྤྱིང་རྩི་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐབས་མཁས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པས་ཀྱན་ནས་ཉན་
མོངས་པ་དག་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་ལ་ཉན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོན་འཁོར་བར་སྦྱོབ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། 99 ཕྱིད་ལས་ཀྱི་མན་ངག་

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི་དེའི་ལས་ཞེས་ཏེ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་
བསྟན། གཞན་དོན་བྱེད་ན་ཡུལ་གང་ལ། རྩལ་རི་ལྟར། ལམ་གང་ཞིག་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་
ཅེ་ན། ཡུལ་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་ལའོ། །རྩལ་ནི་སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱུས་པ་བསྐྱུས།
བསྐྱུས་པ་སྦྱིན། སྦྱིན་པ་གྲོལ། གྲོལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་རྩལ་གྱིས་སོ། །

དེ་ཡང་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི་དང་པོ།
ཚོགས་ལམ་པ་རྣམས་སྦྱར་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི་གཉིས་པ། སྦྱར་ལམ་པ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་
པ་ནི་གསུམ་པ། རིགས་ཅན་འོག་མ་གཉིས་དང་། གོང་མའི་མཐོང་ལམ་པ་རྣམས་སྒོམ་ལམ་ལ་
འགོད། སྒོམ་ལམ་པ་རྣམས་མི་སྦྱོབ་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི་བཞི་པ་ཡིན་ལ་བྱང་སེམས་གྱི་རིགས་ཅན་

ནམས་རང་དང་རྟོགས་པ་མཉམ་པ་ཙམ་ལ་འགོད་ཅུས་ཀྱི། རང་ལས་ལྷག་པ་ལ་འགོད་མི་ཅུས་པས་དེ་
ནི་བྱང་སེམས་གོང་མ་ནམས་དང་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། མད་ཤེས་ཀྱི་རང་འཛིན་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ལམ་ཤེས།

ལམ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པས་དེ་ཉིད་ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པས་འདི་ལ་ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ནི།
ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཏེ། ལམ་ཤེས་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་རི་ལྟར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་
ལ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྟོགས་
རིགས་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། ཞེས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱ། ཞེས་
སོགས་གཞུང་པལ་ཆེར་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་པལ་ཆེར་དེ་ལྟར་དུ་གནས་ཀྱང་བྱང་སེམས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྟུན་གྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཁུན་
པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མཛོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་དང་རྒྱུད་ཆད་མཉམ་པ་
མན་ཆད་ཀྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་ཡོད་མེད་སོགས་རི་ལྟར་བ་བཞེན་དུ་མཁུན་པར་གསུངས་པ་
ནམས་ཀྱང་། ལམ་ཤེས་སུ་གྲུབ་པས་ཅུང་ཟད་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་ལུགས་གསུམ་པ་ཉིད་
འཐད་པས་འདི་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་ཐྱོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་རྒྱུད་
ལ་ཡོད་པ་གཞན་རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྐབས་གསུམ་པའི་མཐོང་
ལམ་གྱི་ཐད་ཀྱི་མདོར། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བསྟན་ནས་འདེལ། ཞེས་པའི་འདུལ་བར་བྱ་བའི་ལམ་དང་། ས་
བརྩུ་པའི་སའི་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་དགུ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པའི་ས་དང་པོ་བདུན་དང་།
ལུས་རྒྱུ་གཞག་ཏུ། སློབ་མ་བསེ་རྩའི་ལམ་གང་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་དང་། འདིར་

ཡང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི། རྣམ་པ་ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཞེས་པའི་
སྐབས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལམ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཚུས་ཀྱི་སྤྱན་དང་། གཞན་
སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་རྣམས་དང་།
ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ཞེས་པ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱའི་ལམ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱའི་ལམ་
གཅིག་ཡོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙོ་བོ་ནི་སྒྲ་མ་སྟེ་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་
དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འོན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན།
རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉེར་དུག་
གསུངས་ཤིང་འདི་ཉིད་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་
དྲུག་དང་སྦྱར་བར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་རིམ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ནི་མི་དམིགས་སྟོན་ནས་ནི། ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་
པར་བྱ། ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་རྟོགས་རིགས་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ནས་ཤེས་པར་
བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྣམ་བཤད་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ལ། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་གྱི་དམིགས་པའོ། །འདི་ནི་རྣམ་པའོ་སྟེ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་སྟེ་སྲིད་པས་དེ་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། མཚན་འཛིན་གྱིས་བར་ཆད་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་མ་ཟིན་པར་མངོན་
ཞེན་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཤེས་བྱ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་གྱི། མི་དམིགས་པའི་
རྣམ་པས་ཟིན་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པར་གྱུབ་བོ། །འོན་ཀྱང་ལྷོག་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།
སྟོ་གཅིག་གི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཤེས་བྱའི་ལམ་དང་།

མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཡུལ་ཅན་ལམ་གྱིས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལུས་རྣམ་གཞག་དུ། སློབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། །ཞེས་པས་གཉིས་བྱའི་ལམ་གཉིས་དང་། །འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཞེས་པ་ནས། བྱ་བ་འདི་ནི་སློམ་པའི་ལམ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཉིས་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ངོས་བརྒྱུད་ནས། །ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །ལམ་གཉིས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། །ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་དམིགས་པའི་སློན་པོས་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཏེ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་མི་རྣམས་པས་མངོན་སུམ་དུ་གཉིས་དགོས་ལ། །དེ་ལ་སྦྱོར་ལམ་དུ་རྒྱུན་ལྷན་དུ་བསྒྲིམ་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་དམིགས་པའི་སློན་པོས་སློམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བསྟན་ནོ། །
།ཉན་རང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་གཉིས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཁ།

གཉིས་པ་རང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་གཉིས་པའི་ལམ་གཉིས་ལ། །ལམ་གཉིས་དངོས་དང་། །དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། །རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅུད་གསུམ་སྟེ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་དང་། །རང་རྒྱུ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་ལམ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་པའི་ལམ་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་རང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་གཉིས་པའི་ལམ་གཉིས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། །མི་སློབ་ལམ་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། །བསེ་རུལ་བྱའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། །ལམ་བཟོད་ཚུལ་དང་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སློན་པོས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། །འདོད་ཁམས་སུ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་རྟེན་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་བྱང་རྒྱུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྦྱོར་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སློན་པོས་སྟོན་པའི་བདག་རྒྱུན་

བྱེད་པའི་མཁའ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི་རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཞེས་སོགས་
གྱིས་བསྟན། འདིར་བསེ་རུ་ཉ་ལུའི་ཡེ་གེས་ནི་ཞེས་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ངོས་གཟུང་བའི་
སྒྲུབས་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པ་དག་གིས་རང་རྒྱལ་སྒྲོམ་ལམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་སྒྲོམ་
ལམ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཉིས་པོ་བརྟེན་བཞི་སང་གའི་གཞུང་མིག་གིས་
མ་བཟུང་པར་རི་བོང་གི་ཅལ་ན་བས་ཉན་པའི་སྒྲོན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྟོན་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་བཞི།
གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྒྲོབ་ལམ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་གྲུབ་
སྟེ། འབྲས་ལུའི་ཁྱད་པར་ནི་རྒྱའི་ཁྱད་པར་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །སྒྲོབ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་
གང་ཞེན། གཟུང་དོན་རྟོགས་པ་སྤྱོད་བྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་
པའི་ཚུལ། སྒོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་བཀྲལ་བའི་ཚུལ། གནད་གྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ།
དོགས་པའི་གནས་གཞན་དབྱེད་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི་མདོ་ལས། ལྟའི་བྱ་དག་གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན། སྤྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཅིའི་བྱིར་ཞེན། གཟུགས་གྱི་རང་བཞིན་ཟབ་པ་མ་ཡིན། སྤྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་
སོགས་རྣམ་མཁའ་གྱི་བར་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པས་གཟུང་རྟོག་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན། གནས་
བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་བཅའ་བར་བྱ། ཞེས་པའི་ལན་དུ་ལྟའི་བྱ་དག་
གཟུགས་ཀྱང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྦྱ་
མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུ། ལྷ་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་འཛིན་རྟོག་མི་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན། ཡུམ་འདི་ལེན་པར་བྱེད་པ་སྦྱ་དག་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་དུ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་
གང་ཟག་གམ། དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཕམ། སྒོན་གྱི་རྒྱལ་
བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་འཕམ། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་དག་པའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དག་གམ། དག་པའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དག་གིས་ལེན་པར་འགྱུར་ཞེས་དུག་གསུངས་གིང་། བརྒྱད་
སྟོང་པ་ལས། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། ལྟ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་།

དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་གསུམ་གསུངས་ལ། མདོ་སྡེ་དཔེ་ལས། གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་
 དག་དེ་ལ་མི་སྒྲག་སྟེ། རྒྱལ་སྐུ་བདེན་ལ་མཁས་དང་ཕྱིར་མི་སྒྲག་པ་དང་། དག་བཅོམ་བྱི་
 བས་ལ་ཞིང་སོམ་ཉི་སྒྲངས་པ་དང་། བཞི་པ་དག་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའོ། ཞེས་
 བཞི་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་པའི་མེ་ཉོག་མ་སྒྲེས་པར་བརྟན་པའི་སྐབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉེན་གྱི་
 རྩད་པར་བརྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་མདོ་དང་པོས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལོར་གྱི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཟབ་པ་
 དང་། མ་བཟོད་པ་ཟབ་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟབ་པ་དང་ཕྱ་བར་རྟོགས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དགག་པའི་ཕྱིར་ཟབ་པ་དང་ཕྱ་བར་འགོག་པ་བརྟན་
 ཞེས་འབྲེལ་ཆེན་པོ་བཞེད་དོ། མདོ་གཉིས་པས། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་སྒྲངས་པར་ནི་
 རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྤྱིད་དོ། སྐམ་ནས་ལྷའི་བྱ་རྣམས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱེད་ལས་ཆོས་ཉན་པ་
 རི་ལྟ་བུར་བཅའ་བར་བྱ་སྒྲུལ་པ་དང་། བདག་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་སྒྲུལ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་པ་ལྟ་
 བུར་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བརྟན་པར་གཞོན་ནུ་ཚུལ་བྱིམས་བཞེད་དོ། མདོ་གསུམ་པའི་དོན་
 ལ། ཉིར་སྒྲུང་ལས། གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་སྒྱུར་བའི་གསལ་ཀ་མི་སྒྲུང་ཞིང་། འགྲེལ་ཆེན་ནས།
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་རྟོགས་པས་རང་བྱུང་ཚུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པའོ། དེ་ཉིད་ནི་རང་གི་བྱུང་ཚུབ་མདོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་ན་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའོ། །
 ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་ཞིང་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་
 བསམ་པ་དང་ལྡན་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའོ། །ལྟ་བ་ལྟར་སུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ལྟ་བ་བར་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའོ། །དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 རང་གི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲངས་པས་ན་མཆོད་པར་འོས་པའོ། ཆོག་འདི་གསུམ་གྱིས་
 ནི་རང་བྱུང་ཚུབ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་པའི་རིགས་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་
 པའི་རིགས་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པའི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཅེས་བཤད་དོ། རམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་
 ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ལན་ཚུན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །སྡེ་པའི་འགྲེལ་པར་ཤེས་རབ་འབྱིང་གི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་

དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ནི་རྒྱལ་སྐྱེས་སོ། །དང་པོར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཕྱོང་པར་ངེས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྟེ་
གཉིས་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པས་ན་དག་བཅོམ་པ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་
སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པས་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏུ་བྱི་
བསལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཐེ་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེ་
ཆོས་སྤངས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་བཞི་པའོ། །
གང་ཟག་བཞི་པོ་དེ་དག་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སྒྲག་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མཐོང་ལམ་པ་ལ་བཤད། ཨར་
གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཆོགས་ལམ་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྟོར་ལམ་པ། དག་བཅོམ་པ་མཐོང་
ལམ་པ་ལ་བཤད་དོ། །གཞོན་ནུ་ཆུལ་བྱིམས་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྒྲུལ་པའི་མེ་ཏོག་གི་རྣམ་པ་ཉི་
བར་བཀོད་པས། དེ་དག་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྟ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ན་མ་མཐོང་ཞིང་། ངས་མ་
མཐོང་བའི་ས་ནས་ཁྱེད་འོང་བའི་རྒྱུ་པ་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་མེད་པར་བསམས་ནས་ལྟའི་དབང་
པོས་གཏོར་བའི་མེ་ཏོག་འདི་དག་ནི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲུལ་པའོ་
སྟམ་པ་དང་། ཞེས་པས་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་གོ། །རབ་འབྱོར་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཤེས་
ནས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ཏོག་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །མེ་ཏོག་འདི་དག་
ནི་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་པས་ནང་སེམས་སུ་གྲུབ་པ་བཀག་གོ། །འཁོར་ཁ་ཅིག་གི་རྟོག་པ་ལ་མེ་
ཏོག་མཆོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མཐོང་བས་འདི་དག་མེད་པར་ནི་མི་འཐད་ཅིང་། ཕྱི་ནང་དུ་བདེན་
པ་ཡང་སྒྲར་བཀག་པས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲ་ནས་གནས་པ་བདེན་ནམ་སྟམ་པ་ལ།
རབ་འབྱོར་གྱིས་གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མེ་ཏོག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མེ་ཏོག་ཀྱང་བདེན་པ་བཀག་
གོ། །དོན་ནི་མེ་ཏོག་དེ་དག་ཕྱི་དང་ནང་དང་། མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་
སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ལ་མཆོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་
རྟོགས་པའི་རྟེན་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཕྱི་དང་། ནང་དང་མ་སྐྱེས་པར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རང་
རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་དོ། །ཅས་རྟེན་ཆོས་ཉིད་བསྟན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱད་པར་གསུམ་པོ་འདི་དག་རང་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་གྱི་བྱད་ཚོས་
 སུ་བྱེད་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་བྱད་ཚོས་སུ་བྱེད་ཅེན། མདོ་དང་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་སྦྱོར་བ་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་། དངོས་གཞི་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྗེས་བསྐྱོད་བ་
 གསུམ་གྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ལ་འཛོག་དགོས་
 ཤིང་དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་། འདིར་རྟེན་གྱི་བྱད་པར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་
 བྱང་སེམས་དང་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ནས་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། སྐབས་དེར་སྒྲོམ་ལམ་མ་བཤད་
 པའི་གནད་ཀྱང་རྟོགས་རིགས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་གོམས་པར་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་བྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཡང་བྱད་ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་ཡོད་པས་སྒྲོམ་
 ལམ་པ་ཡང་འཆད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས། རང་བྱང་རྒྱབ་ལས་བྱིར་མི་
 ལྷོག་པ་ཅེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་བར་མ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བཤད་པས་རང་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་
 པའི་ལམ་གྱི་བྱད་ཚོས་སུ་འཛོག་དགོས་སོ་སྒྲམ་ན་དེ་ནི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གཡག་
 རིང་གཉིས་བཞེད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། ཐེག་པ་སུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱ། ཞེས་རྟོགས་རིགས་དེ་ཐོབ་
 པ་ལ་ཐེག་པ་དེ་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་བྱིར་། བོད་རྒྱམས་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་
 རྒྱམས་སམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་པ་གང་ཟག་གི་རྟེན་དང་མེ་ཏོག་འདི་དག་ནི་སྐུལ་པའི་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རིགས་ཀྱི་རྟེན་བསྟན་པར་བཞེད་ཀྱང་སྐུ་མས་གང་ཟག་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རིགས་ཀྱི་རྟེན་དང་། བྱི་མས་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
 ཀྱང་རྟེན་དུ་རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོན་པ་ཉིར་སྒྲུང་གི་དགོངས་པར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ཉིད་དུ། རྟོགས་
 པའི་རྟེན་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ཞེས་སོགས་དང་། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྟེན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་སྐུལ་པའི་མེ་ཏོག་གི་རྒྱམ་པ་ཉི་བར་དགོད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །རང་
 རྒྱལ་གྱི་སྐར་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ནི་བོད་དག་གཟུང་བ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་

ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཁོན་ལ་འདོད་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་
བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཕྱི་མ་བཅུ་གཅིག་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་དོན་མ་རྟོགས་ཤིང་།
སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱེད་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་མེད་པའི་ལུགས་སུ་སྤང་བས་སྤར་བཀག་ཟེན་ཞིང་ཤེར་སྒྲོན་དུ། རི་སྐད་
བཤད་པའི་བདེན་པ་སྒྲོམ་པ་ཁོན་དང་། དོན་རིམ་བ་བཞིན་དུ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
བསྒྲོམ་པས་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་ཏེ། མུ་རིག་པ་དང་། སྤང་བོ་དང་།
བདག་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རབ་ཏུ་སྤངས་པ་ཉིད་དེ། ཅས་གསུངས་པ་ཡང་མ་
མཐོང་བར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །
ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཡང་དོན་སྤྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་
གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པར་མི་ལུས་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་
སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱན་ལྷན་དུ་བསྒྲོམ་དགོས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་ལྷན་དུ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་
བསྟན་ནོ། །འབྲེལ་ཆེན་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་སྐབས་དང་པོར་ཁ་འཕངས་པ་ནི་ལམ་
ཤེས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཁ་
འཕངས་པ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་ལམ་ཤེས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
གསུངས་པ་ནི་རྟོགས་རིགས་འོག་མ་གཉིས་བསྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པ་དང་།
ལམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་རྣམས་ལོགས་པར་
གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
ཉན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་།

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
པའི་རྒྱལ་ལ། ཤེས་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ནི་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ཞིང་།
རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱན་ལྷན་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་པས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ་ཤེས་པར་
བྱ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་བྱེད་པར་མ་སྒྲོམ་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཞིང་། རྟོགས་རིགས་སུ་

མ་གཉིས་ནི་གཞན་དོན་དུ་མཐོང་ལམ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་ཡན་ཆད་
 རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་བྱད་པར་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཡང་ཤེས་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་རྟོགས་རིགས་
 གཅིག་པས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་བྱད་པར་མ་གསུངས་པར། རང་གི་ངོ་བོ་མཐོང་ལམ་
 དང་། སྒྲུབ་ལམ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་རྟོགས་རིགས་སྒྲུབ་མ་གཉིས་དང་། དེ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་གཉིས་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་བྱད་པར་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་ཟིན་པའི་ཆེ་ཤེས་བྱའི་ལམ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
 གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་ནི་སུམ་ཆར་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཚིག་
 གི་བྱད་པར་མ་གསུངས་པ་སྟེ་སྒྲུབ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་མཁུ་
 དེ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་འདིར་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲུབ་ལམ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་དང་།
 ཤེས་བྱེད་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་ཟིན་པའི་འཛིན་པ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ནི་ཤེས་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཀྱང་ལམ་ཤེས་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་དང་ངོ་བོ་མཐོང་ལམ་ནི་བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་
 དང་། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང་། དེའི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་སངས་རྒྱས་དག །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ལྟ་སྟེ། སྐབས་གཞན་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷོག་པ་
 གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ཀྱང་འདིར་འདི་ཕྱིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
 སྐབས་འདིར་གསུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་བསྟན་པ་དང་། རང་ཉིད་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་
 པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་མཐོང་ལམ་གྱི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ། མཛོད་ཀྱི་ལུགས། ཀུན་ལས་
 བརྒྱས་ཀྱི་ལུགས། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བའི་ལུགས། དབུ་མ་པའི་ལུགས་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྟུ་གྱི་སྟུག་བསྟུ་ལ་བདེན་པའི་སྟེང་གི་བྱད་ཆོས་བཞི་པོ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ས་དེས་བསྟུ་པའི་སྟུག་བསྟུ་ལ་མཐོང་སྤང་སྤང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་

ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཚུལ་བཟོད། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྦྱེས་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཚུལ་གཤམ། དེའི་རྗེས་སུ་ཁམས་གོང་གི་སམ་བསྐྱེས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བདེན་པའི་སྤྲོད་གི་བྱེད་ཚུལ་བཞི་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ས་དེས་བསྐྱེས་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མཐོང་སྤང་སྤྲོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་རྗེས་བཟོད། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྦྱེས་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་རྗེས་གཤམ་ཏེ། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བས་སྤྲོད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་བའི་བྱི་མ་ནི་སྦྱོམ་ལམ་དུ་འདོད་པས་མཐོང་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱུད་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་བདུན་ཏེ་སྤྲོད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲེལ་ནས་སྦྱོམ། །འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་མཐོང་ལམ་སྦྱེ་ཚུལ་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྲུག་བསྐྲུལ་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཁམས་གོང་འོག་གི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཚུལ་བཟོད། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྦྱེས་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཚུལ་གཤམ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་རྗེས་བཟོད། དེའི་འོག་ཏུ་རྗེས་བཟོད་དེ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་རྗེས་གཤམ་ཏེ། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བས་སྤྲོད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རྗེས་ཀྱི་སྦྱོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་སྤྲོས་ལས་སྤྲོད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བཟོད་བཞི་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཚུལ་གཤམ་བཞི་ནི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། རྗེས་བཟོད་དང་། རྗེས་གཤམ་བརྒྱུད་ནི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་འདིར་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞིར་ངེས་པ་ནི་སྤྲོ་མ་ལས་གྲུབ་མཐའ་ཅུང་ཟད་བྱེད་པར་འཕགས་པ་སྟེ། བདེན་པ་གཅིག་ལ་ཁམས་གོང་འོག་གིས་བསྐྱེས་པའི་གནས་ལུགས་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ཡང་གྲུབ་མཐའ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་སུམ་ཆར་གྱི་མཐོང་ལམ་སྦྱེ་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བོད་སྤྲོ་རབས་པ་དག་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ལུགས་འདི་སྦྱར་ཏེ། བར་བསྐྱེས་རྒྱུར་བསྐྱེས་བྱེད་པ་ནི་གང་གི་བྱིར་འདི་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་

ཕྱིར་ཐེག་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གང་དུ་ཡང་སྤྱོད་པ་བརྟེན་པ་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་གཞུང་མ་དུན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི་དང་། རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི་དང་། མཐུག་ཏུ་ཞིག་ནས་འབའ་ཞིག་པའི་སེམས་གཅིག་སྟེ། སེམས་རྣམ་པ་དགུས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གྲང་གདུལ་བྱ་སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཐབས་སུ་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྒྲོས་ཏེ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཅིག་ཁོ་ནའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་བརྒམས་ཏེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བཤད་དོ། །ལྷགས་འདི་ལ་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བར་བཞེད་དེ། བསྐྱེད་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཅིག་ཅར་སྤྱོད་བར་རིག་པར་བྱ་ཡི། རིམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་བདེན་པ་འདྲེན་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་སེམས་གསུམ་གྱིས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་གོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ཡང་གྲུབ་མཐའ་འདིའི་ལྷགས་ཀྱི་ཐེག་པ་སུམ་ཆར་གྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲེ་རྩལ་དུ་འདོད་ཅིང་། ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྤྱོད་པའི་སྟེང་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བྱས་པའོ། །

བཞི་པ་ལ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་རྩལ། བུམས་པས་བཤད་རྩལ། རྗེས་འབྲང་གིས་བཤད་རྩལ། འགལ་མེད་ཀྱི་གནད་དོན་གཞུང་བ། ལྷན་ཀ་མ་ལུས་པ་སྤང་བ་དང་ལྷ་ལས།

དང་པོ་ནི། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །འདི་ལ་བྱེད་བྱ་ག

155

པོར་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྤྱད་བཞི་གསུངས། སྐབས་གཉིས་པར་འདི་ཕྱིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་
 སྒོ་ནས་ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གསུངས། སྐབས་གསུམ་པར་སྒོ་ནས་པ་སོ་གཉིས་དང་
 བུལ་པའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གསུངས། སྐབས་བཞི་
 པར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་
 སྒྱུར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཁྱད་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
 གསུངས། སྐབས་ལྷ་པའི་ལུས་རྒྱུ་གཞག་ཏུ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་མཐོང་ལམ་
 ཅུ་སྒྱུར་བཞི་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ་བཞེད་པས་བསྐྱུས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ། བོད་དུ་འགྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞིག་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་གྱི་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་འདི་ལས་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་། ལུགས་གཞན་དང་བླན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 ཡིན་ཀྱང་། འདིའི་རྒྱུ་གཞག་མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཡོད་པའི་སྒོ་བོར་
 བསྐྱེད་པའི་སྤང་དུ་འཆག་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྟོག་པ་དང་། སྒྲིབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་
 བསྟན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཤེས་པའི་ཆེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཤེས་
 ཀྱི་འབྲུང་སྤྱོད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གོམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་འབྱུང་པས་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་གཅིག་ཏུ་གཞག་གོ། །སོ་སོར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་
 ཏེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་འབྱུང་བས། དེ་སེམས་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱང་དེ་སྟེད་དུ་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་ཡང་
 ལེགས་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་དག་ན་རེ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །
 བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། ཁྱོད་མ་རྒྱུས་ཀྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། ཁམ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་
 ཞིག་ཡོད། ཁྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས། སོ་སོར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་

ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་ཆེན་དུ་སྟོགས་ཕྱི་མ་ཞུགས་པ་དང་། གནས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མི་རུང་བས་སུན་ཕྱུང་ནས་རང་སྟོགས་སུ་བཞག་པ་ནི། ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་རྣམ་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །ཡོན་ཏན་གཞན་སྦྱོར་མི་བྱེད་ན། །ཅེས་པ་ལྟར། བདེན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱོར་འདོགས་པ་དུ་མ་མེད་ན། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཡང་བདེན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱོར་འདོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྟེང་དུ་འཇུག་པས་ན་འདི་ལྟར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཆ་གསལ་མེད་པ་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཆར་མཐོང་བས། མཐོང་བ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཡང་སྦྱོར་འདོགས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མཉམ་གཞག་ཏུ་ངེས་ཅན་དུ་ཐོབ་པ་ལས་བཅུ་དྲུག་གོ ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་བཤད་པ་འདི་ཉིད་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་སྟངས་རོ། །

བཞི་པ་ལ། རང་ངོར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ། སྟོ་གཞན་གྱི་ངོར་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པ། ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པ། ལམ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་རྣམ་པར་གཞག་པ། སྐབས་གོང་འོག་གི་བྱུང་བར་རྣམ་པར་གཞག་པ། ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་དང་བདུན་ལས།

དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་སྦྱེས་པ་ནས། མཉམ་གཞག་གི་རྒྱུན་དེ་ལས་མ་ལངས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོ་དེའི་ངོར་སྐད་ཅིག་ལྷ་ཕྱིའི་བྱེད་བྲག་མེད་དེ། སྟོ་དེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྦྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གང་ཞིག །སྐད་ཅིག་ལྷ་ཕྱིའི་བྱེད་བྲག་མཐོང་ན་ལྷ་མ་འགགས་ནས་ཕྱི་མ་སྦྱེ་བར་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱུབ་ཀྱིས་སྟོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་མཐོང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྟེན་འབྲེལ་སྦྱེ་འགག་མེད་པའི་ཆོས་ཤེས་པའི་འོག་ཏུ་དབྱེད་བ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ནི། བདེན་པ་གསུམ་པོ་སྦྱེ་ཞིང་འགག་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་དང་པོར་ཤེས་ནས། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་མ་ལངས་

ཀྱི་བར་དུ་སྒོ་དེའི་རྩ་སྐད་ཅིག་སྒྲིལ་བྱེད་བྱས་དཔྱད་ཡོད་ན། སྒོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་སྒྲིལ་བའི་
 དངོས་པོ་སྒྱུ་ལག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་མི་མཁས་པར་བཤམ། སྒྱུ་ལག་དང་བཅས་པར་
 སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྒྲིལ་མའི་ལོག་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྒྱུ་བར་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྱུ་ལག་མེད་པའི་དོན་མ་
 མཐོང་བར་བཤམ་ལོ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འོ་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་
 པར་འཇུག་ཏེ། སྒོ་དེའི་རྩ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེན་སྒྱུན་
 མེད་དེ། སྒོ་དེས་སྒྱུ་ལག་མེད་པའི་ཆོས་གཉིས་སྒྲིལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་ཅིང་
 སྐད་ཅིག་སྒྲིལ་བྱེད་བྱས་མི་སྒྲིལ་བའི་ཆ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གཞག་པ་ཙམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་འདི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྒྱུ་ལག་མེད་པའི་དོན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྱུ་ལག་མེད་པའི་དོན་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྒྱུ་ལག་མེད་པའི་ཆོས་གཉིས་སྒྲིལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་ཅིང་
 སྐད་ཅིག་སྒྲིལ་བྱེད་བྱས་མི་སྒྲིལ་བའི་ཆ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གཞག་པ་ཙམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་འདི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྒྱུ་ལག་མེད་པའི་དོན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྱུ་ལག་མེད་པའི་དོན་
 མཐོང་བཡོད་པར་བཞེད་དོ། འོ་ན་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མ་རྟོགས་པར་འཇུག་རོ། ཞེན།
 མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ངེས་ཤེས་དངས་པའི་ཆ་ནས་རྟོགས་པར་གཞག་པ་ཡིན་གྱི་སྒོ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲིལ་བའི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཞིན་ནོ། འདི་ཉིད་
 མགོན་པོ་བྱམས་པ་ཡང་བཞེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་སྒྱེས་ནས་རྒྱུན་མ་
 རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་དཔྱད་སྒྲིལ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་སྐད་
 ཅིག་སྒྲིལ་བྱེད་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་དེ་ཡང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་གྱི་བྱ་
 རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་དེ་སྒྱེས་པའི་ཡུན་ཚད་དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ལྷ་
 བྱའམ། གང་ཟག་གོང་མས་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཆོས་སྐད་ཅིག་
 སྒྲིལ་བྱེད་བྱས་མང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་འབྲེན་པའི་གྲངས་ལ་ལྷོས་ནས།
 སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་པ་ལ་

ཆེར་ལས། རྒྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ལྷགས་འདིའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
གཉིས་ཀ་ལས། ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
གསུངས་སོ། །འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉིར་སྤང་དང་འགྲེལ་
ཆེན་གཉིས་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱུ་སྟོང་སྟོས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་
རྒྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་གྲངས་ལྷག་པ་མེད་པའི་དཔང་པོར་གསུངས་ཤིང་སྐབས་གཉིས་པར་
འགྲེལ་ཆེན་ལས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སོ་སོར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱད་ཅིག་མ་བཅུ་
དྲུག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལྷོག་པའི་སྟོན་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་
ཀྱི་རྒྱད་ཅིག་ལྷ་ཕྱིའི་བྲེ་བྲག་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྦྱིར་བཅུ་དྲུག་ཙམ་སྟོས་རིགས་ཀྱི་རྒྱད་
ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཞེས་སྟོས་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། མཐོང་སྤང་གཉིན་པོའི་ཆོགས་སྒྲུབ་བཞི་
དང་། མཐོང་ལམ་ཕྱེ་སྦྱོར་བཞི་ལ་རྒྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆོག་གི་བྱུང་པར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་རྒྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལ་སྟུག་བསྐྲུལ་ཆོས་བཟོད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་
བཅུ་དྲུག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པའི་སྐབས་གོང་འོག་གི་མཐོང་ལམ་ཐམས་
ཅད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། རྒྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་
མཐོང་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་ཆ་གཉིས་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་སྟེས་ནས་རི་སྟོན་རྒྱུན་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་དབྱིངས་
སྟོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དང་། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་གཉིས་པོ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་རྒྱབ་ནས་
དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟུག་བསྐྲུལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཉིད་
ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་ཆར་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་
དབྱིངས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་བྱུང་པར་ནི་ལྷགས་འདི་ལ་མེད་དོ། །རྒྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་
མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་དེའི་
ལན་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ལས། བདེན་བཞི་ལ་སྟོན་འདོགས་མང་དུ་ཡོད་པས་དེ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ངེས་
ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐོབ་ཅིང་། རྣམ་པ་ཐོབ་

པ་ལ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟོན་འཛིན་པས་ན་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་དུ་
འཐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཁོ་བོའི་རྟོག་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་དང་པོར་མཐོང་བའི་མཉམ་གཞག་གི་
རྒྱན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པས་མཐོང་ལམ་དུ་འཛིན་སྟེ། དཔེར་ན། ཆོས་མཆོག་ཀུང་དུ་
དང་། འབྲིང་གཉིས་པོ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རིགས་སུ་
གཏོགས་པས་འཛིན་རྟོག་ཆོས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། འོ་ན་རྣམ་དུ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། རྩིས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་
འདྲེན་པའི་རྣམ་པ་རྣམ་དུ་ཕྱི་རི་ལ་སོ་སོར་ཐོབ་པས་རྣམ་དུ་ཕྱི་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ཞེས་པ་
ཙམ་གྱི་གྲངས་མ་ཡིན་པར་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་། ཆོས་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་
སོ་སོར་འཛིན་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་དུ་ཕྱི་མ་བཅུ་
དྲུག་པོ་སྟེ་མེད་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྣམ་པ་
མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་པས་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ལ་སོགས་པའི་
བྱེ་བྲག་འཛིན་པར་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུགས་ལ་ཡང་བཞེད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་དེ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་བྲལ་བཅུ་དྲུག་ལ་ངེས་ཤེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱུངས་པའི་
ཆ་ནས་ཤེས་བཟོད་རྣམ་དུ་ཕྱི་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གཞག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་ལ་སོགས་
བཅུ་དྲུག་དང་ཤེས་བཟོད་རྣམ་དུ་ཕྱི་མ་བཅུ་དྲུག་སྟུར་བ་གཞུང་གཞན་ལ་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །

ལྷ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་དུ་ཕྱི་མ་བཅུ་དྲུག་ལས། རྣམ་དུ་ཕྱི་དང་པོ་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་
བཟོད་ཁོ་ན་མཐོང་སྣང་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ཙམ་ཅད་དུ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ཏེ།
རྣམས་སྟེ་མ་རྣམས་སུ་རྣམ་དུ་ཕྱི་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་ཅི་སྟོར་གྱི་རྣམས་སུ་མཐོང་སྣང་སྟོང་
བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་དུ་ཕྱི་གཉིས་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྟུས་
པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་འཕགས་སེང་གཉིས་ཆར་
གྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཆོ། མཐོང་སྣང་ཉོན་ལྷོབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཐམས་
ཅད་སྣངས་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིར་སྣང་ལས། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བཟོད་
པ་སྟེ་པ་ན། འདོད་པ་དང་། གཞུགས་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་མཐོང་

བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིས་བསྐྱས་པ་རྣམས་སྤྲོང་བར་འགྲུལ་རོལ་ཞེས་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དེ་སྐྱེས་པ་ན་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་བདེན་པ་བཞི་ལ་བྱ་བ་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེས་བདེན་པ་བཞི་ཆར་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་བས་མཐོང་སྤང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྐད་ཅིག་གྱི་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐྱེལ་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་ཞིང་དེ་དང་དམིགས་རྣམ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དུག་པའི། སྐབས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་བཞི་དང་། སྐབས་ལྔ་པར་གསུངས་པའི་མཐོང་ལམ་ཅུ་སྟུར་བཞི་ནི་དོན་གཅིག་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་སྟེ། མཐོང་སྤང་བཞི་སྤྲོང་བའི་གཉེན་པོའི་ལྟོག་པ་ནས་བཞིར་བྱེ་བ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི་ངོ་པོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདིས་སྒྲོམ་སྤང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་བཞི་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ཅུ་སྟུར་བཞི་ཡང་ས་གཉིས་པ་ནས་བརྩུ་བའི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞི་བཞིར་བྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པར་གསུངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྩུ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོས་ཤེས་འདྲེན་པའི་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་དག་འདྲེན་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་བརྩུ་དུག་རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་པས་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་མཉམ་གཞག་ལ་འཛིག་གོ། །གཅིག་ལ་དབེར་མཚོན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བཤད་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག་ཡན་ཚུན་རྣམ་གངས་ཀྱིས་གནས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ངོས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་

གསུམ་པ་ནས་བསྟན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཡིན་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཉག་མི་ཉག་གི་སྒྲིམ་བྲལ་ལ་ངེས་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ལ་འདྲུ་ཤེས་ལྷོག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྟོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ངེས་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་མཚན་གྱི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོའི་བར་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷོག་པ་འདྲེན་ཚུལ་རྣམས་མ་འཛོལ་བར་བཞུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐྱབས་གཉིས་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུད་པའི་གནས་སྐྱབས་སུ་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་སུ་བཞག་ནས་དེ་འདྲེན་པའི་རྣམ་པ་མཉམ་གཞག་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུད་པ་ལ་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྟོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་གོང་ལོག་གི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

བདུན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མདོ་སྤྲེ་ས་བཅུ་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་མེད་གོ་རྣམ་བསྐྱིངས་དང་། ཐོད་ཆལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛོན་རྣམས་དང་། མདོ་སྤྲེ་རྒྱན་དུ། རྒྱལ་སྐས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་པ། རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ནི། ཉག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་དང་། །ལྟན་ཅིག་ཏུ་ནི་ཐོབ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོབ་ཅིང་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐྱབས་སུ་ཆོས་ཉིད་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་མདོན་དུ་བྱེད་མི་རྣམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་སུ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་གནད་གྱི་དོན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ནི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཆང་ཡང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་

ནུས་པ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འབྱུང་བས་སྒྲིམ་ལམ་ནས་བཞག་
པར་སྒྲུབ་སྟེ་ཐོད་སྤལ་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་སྤྲུལ་ཀ་མ་ལུས་པ་སྤྲང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྲུབ་མཐའ་གཞན་དང་འགལ་བར་སྤྲང་བ།
རང་གཞུང་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤྲང་བ། རྗེས་འབྲང་གི་གཞུང་དང་འགལ་བ་སྤྲང་བ། སྒྲིམ་
སྤྲང་སྤྲང་ཚུལ་དང་མཚུངས་པ་སྤྲང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མངོན་པ་གོང་མ་ལས་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཞི་
སྟེ་བརྒྱུད་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའི་བྱེད་པར་ཡིན་པར་གོང་དུ་བཤད་
ཟིན་ལ། མངོན་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱུད་དང་། ཀྱན་བཏུས་སུ་བཞི་དང་། འདིར་གཅིག་ཏུ་
གཞག་པ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སྒྲོ་བྱེད་གིས། གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་གཞོད། ཅིས་པའི་
དོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་གིས་མཐོང་སྤྲང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྲོང་
ན་རྒྱུད་སྤྲུལ། ཇི་ལྟར་སྤྲུག་སོགས་རིམ་སྒྲིམ་པས། སྤྲུལ་བྱུང་པ་གཅོད་པ་ལྟར། ཇི་བཞིན་
མཐོང་ལམ་རིམ་སྒྲིམ་པས། མཐོང་སྤྲང་རྣམས་ནི་སྟོག་པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ་ཞེན་དེའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤྲོར་ལམ་དྲོད་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྲུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་མ་
སྒྲིམ་པར་དུ་མཐོང་ལམ་རིམ་གྱིས་སྤྲུལ་བར་འཇོག་སྟེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གཤམ་
གྱི་མེ་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུག་སྤྲུལ་པ་ལ་དྲོད་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྲོར་ལམ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་སྤྲུལ་
བས་མཐོང་སྤྲང་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བཞི་རིམ་ཅན་སྤྲོང་བ་ནི་མཐོང་སྤྲང་རིམ་ཅན་དུ་སྤྲོང་བའི་དོན་
ཡིན་ལ། སྤྲུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་སྤྲུམ་པའི་ཆོ་མཐོང་ལམ་སྤྲུམ་པར་འཇོག་ཅིང་། དེའི་སྤྲང་ཅིག་
ཕྱི་ལོགས་ནས་མཐོང་སྤྲང་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའོ། ཇི་ལྟར་ན་སྤྲུལ་སྤྲུག་པ་ལོག་ན་ཡོད་པའི་དུས་
སྤྲུལ་གྱི་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པས། སྤྲུལ་བྱུང་པ་རིམ་བཞིན་དུ་གཅོད་ཅིང་། རྟེན་པའི་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་སྤྲུག་སྤྲུག་པའི་ཆོ་ལྷན་པ་བཅད་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་བྱས་ན་འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་དུ།
མདོ་ཐ་དད་ནས་གསུངས་པའི་དཔེ་འཁོར་ལོས་སྤྲུལ་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་བཅས་མ་ཐག་པ་དང་།
ནམ་མཁའི་ཡིད་གི་སྤྲུག་སྤྲུག་པའི་སྤྲུབས་ལས་ཐོན་མ་ཐག་པ་དང་། ཡར་ཐོང་ཆོས་གཅིག་གི་སྤྲུལ་

དང་། ལྷོན་གིང་གི་ལྷ་གྲུ་ཐོན་མ་ཐག་པ་རྣམས་ས་དང་པོའི་བྱང་མེམས་དང་དཔེ་དོན་བསྒྲིགས་པའི་དོན་རྣམས་འདི་ལ་འགྲིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་རིམ་བཞིན་དུ་སྤོང་བ་ལ་སྦྱར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་པ་ལ་ཆེད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲེལ་ཆུང་ལས། སྤོང་བའི་ལམ་ལ་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་གསུངས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་སྦྱར་དགོས་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་མཐོང་ལམ་ཁོན་ལ་སྦྱར་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། སྦྱར་བའི་ཆེན་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཞེད་དེ་ཉིད་ལ་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐུབ་སྟེ། སྤང་བའི་སྤོང་བའི་ལྷོག་པ་ནས་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་བཞིར་བཞག་པ་དང་འདྲའོ། །འདི་ལ་སྤོང་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ནས་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་ཞེས་པ་ཙམ་དང་། ཉིར་སྤང་དུ་ཡང་སྤོང་བའི་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བདེན་པ་རྣམས་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་གང་ལ་སྦྱར་གྱི་གསལ་ཀ་མི་སྤང་ཞིང་། བརྒྱ་གྲིས་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་པས་རབ་དུ་བསྐྱས་པ་རྣམས་པ་བཞིའོ། ཞེས་མཐོང་ལམ་བཞེད་པ་བཞི་ལ་སྦྱར་ཞིང་། ཆོས་བཞེས་ཀྱིས་སྤོང་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད་དོ། ཅེས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ངོས་འཛིན་པར་མཛད་དོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་ནས་བརྩུ་བའི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ངེ་ངེ་ཡང་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞི་བཞིར་ཐུབ་ནི་སྤོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྦྱབ་དང་ཆོས་མཆུངས་སོ། །འཛིན་ཚུལ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐུབ་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནི་ས་བརྩུའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྩུ་སྟེ། འདི་ནི་སའི་ཚོགས་དང་ཆོས་མཆུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཞེད་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་ཆར་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བདེན་པ་བཞི་ཆར་གྱི་མཐོང་སྤང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོམ་སྤང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་ནི་མི་མཆུངས་ཏེ། མཐོང་སྤང་ནི་ཆོས་

ཉིད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིགས་ཡིན་པས་མཐོང་བེན་རྒྱུན་ལྷན་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་
མི་ལྟོས་ལ། སྐྱོམ་སྤང་ནི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བེན་གོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིགས་ཡིན་པས་
མཐོང་བེན་གོམས་པ་སྤྱི་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
དག་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་གཞག་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་མི་འདྲ་བའི་
ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་ཞིང་ཐེག་ཆེན་དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་བསྐྱེས་པའི་ལུགས་ངོས་གཟུང་མེད་པ་རྣམས་ལ་འདིར་དགག་སྐྱུབ་
བྱེད་པ་མ་ཡོང་ཞིང་། གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་བཤད་བེན་ལ། ཞིབ་པར་ནི་རང་ལུགས་འདི་རྟོགས་ན་
ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །མཁས་པ་སྤྱི་མའི་གྲུབ་མཐའ་སུན་སྤྱང་ནས། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་ཤིང་རྟོའི་
སྟོལ་འབྱེད་དུ། སྟོན་འདོད་མེད་ཀྱང་རྣམ་དབྱེད་མི་ཡོང་ལ། །གནས་ལུགས་གཟུགས་བརྟན་
འཆར་བ་སུ་ཡིས་འགོག། སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆོད་ལྷན་དང་། །འགལ་བར་སྟོན་
ན་ཁོ་བོས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཅལ་ཅལ་མགྱིན་བསྒྲིགས་ནས། །ཅོལ་ཅོལ་
སྒྲིགས་ལ་བ་སྤྱི་གཡོ་རེ་སྐྱན། །ཞེས་སྒྲུས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་
ནི། ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་པོར་བསྟན་པ་
ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཡང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། །རང་གིས་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་ཆེ་
ཡང་། བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟོགས་རིགས་སྤྱི་
མ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་གྱིས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོན་དགོས་པར་མཆུངས་སོ། །ཞེ་ན་མི་
མཆུངས་ཏེ། །འདི་ནི་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དཔལ་པའི་ལམ་སྤངས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕན་ཡོན་གྱིས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་གཉིས་
ནི་རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མི་རྣམས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་
ཕན་ཡོན་གྱིས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་
ལ་སྐྱབས་དང་པོར་གདམས་ངག་གི་སྐྱབས་སུ་མཐོང་ལམ་དང་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་།
ཆོགས་སྐྱུབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སའི་ཆོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོགས་དང་། སྐྱབས་བཞེ་པར་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་། སྐྱབས་ལྷ་པར་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོའི་ལྟོག་པ་ནས་བསྟན་པ་ལས་

འདིར་རྗེས་ཐོབ་དང་མཉམ་གཞག་གིས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་
ལམ་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཆོ་ཡང་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་བསྟན་དགོས་ལ་རང་གིས་
བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་ཡང་རིགས་མ་ལུས་པ་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང་རིགས་མ་ལུས་པ་དེ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་དང་
མཉམ་གཞག་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དོན་ནོ། །

བྱང་མེས་མ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཟེས་ཐོབ་དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་
 རྫོག་པ་ནས་བརྟན་དགོས་པས། དང་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། བར་དུ་སྤེལ་བ་
 དང་། བ་མར་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མོས་བསྐྱོ་རྗེས་སུ་ཡི་ཤང་གསུམ་
 ཏུ་ངེས་གིང་། གོ་ཤིམ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ནི། ས་
 མཚམས་ཀྱི་རབ་དབྱེད་སྒྲོ་ནས་བརྟན། བསྐྱོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་ནི། བྱེད་པ་དང་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟན། རྗེས་སུ་ཡི་ཤང་སྒྲོམ་ལམ་ནི། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟན་
 བས། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ས་མཚམས་ཀྱི་རབ་དབྱེད་འོག་མ་གཉིས་ལ་སྦྱར། བསྐྱོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་
 ཀྱི་བྱེད་པ་དང་མི་དམིགས་པ་ཡང་གོང་འོག་གཉིས་ལ་སྦྱར། རྗེས་སུ་ཡི་ཤང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཐབས་
 ཤེས་གཉིས་ཀྱང་གོང་མ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ས་མཚམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རི་ལྷ་བྱ་དེ་འོག་མ་གཉིས་ལ་རི་ལྷ་སྒྲིང་
ཞེན། དང་པོ་ནི། གང་ལ་མོས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ཤར་ཕྱིན་དང་། མོས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནི་
ས་གཉིས་པ་ནས་བཏུ་བའི་བར་གྱི་མོས་པ་དགྲུ་པོ་དེ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ནི་སྒོ་དགྲུ་པོ་དེས་ཤར་ཕྱིན་
རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་སུ་མོས་པ་ལ་རང་དོན་མོས་པ་དགྲུ། གཉིས་དོན་ཕུན་
ཚོགས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་སུ་མོས་པ་ལ་གཉིས་དོན་མོས་པ་དགྲུ། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུང་
གནས་སུ་མོས་པ་ལ་གཞན་དོན་མོས་པ་དགྲུར་འཛོག་པ་ནི། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །དེས་ན་དགྲུ་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་རེ་རེ་བཞིན་ས་གཉིས་པ་ནས་བཏུ་
བའི་བར་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ལུགས་གཉིས་གསུངས་པའི་
གཅིག་ཡིན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་རྩ་བར་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱང་དུའི་རྒྱང་དུ་ལ་སོགས་པ་དགྲུ་
དགྲུར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ས་གཉིས་པ་ནས་བཏུ་བའི་བར་དུ་འཛོག་པ་སྒྲུང་སྟེ། ས་དགྲུ་ལ་

ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་དང་ཚུལ་
འདྲའོ། །ཉིར་སྤྲང་ལས། མོས་པའི་ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྒྱུང་འཁྱུང་འཁྱུང་འཁྱུང་སོགས་པ་དཔེ་
གོང་ནས་གོང་དུ་གྱུར་པས། གང་དང་གང་བསྟན་པ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཆེན་པོའི་
ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་
དོན་འདི་ཉིད་བསྟན་ནོ། །ཉིར་སྤྲང་ལས། རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི་གང་གིས་རང་གི་དོན་དངོས་
སུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པའོ། །རང་དང་
གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གིས་གཉིས་ཀའི་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གིས་
གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དེར་ཡང་རང་གི་དོན་ནི་འགྱུབ་པ་ཡིན་གྱི་དེར་རང་གི་དོན་
འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་རང་དོན་མོས་པ་ས་གཉིས་པ་
ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། གཉིས་དོན་མོས་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་དང་། གཞན་
དོན་མོས་པ་ས་བདུ་པར་འཛོག་པ་ནི་རེ་རེ་ལ་ཡང་དགུ་དགུར་བྱེ་བའི་འཛོག་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་
ཅིང་། ཉིར་སྤྲང་ཉིད་ལས། དེ་ལ་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཆེད་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་
ལ། གཉིས་པ་ལ་ནི། སྦྱོར་བ་བར་ཆད་དང་བཅས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི། སྦྱོར་བ་བར་ཆད་
མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་གཞན་དོན་
དངོས་སུ་མི་བྱེད་པར་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་
དགུ་པ་ལ་གཞན་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དེའི་
དོན་ཡང་ས་དགུའི་རྗེས་ཐོབ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་མོས་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་འཛོག་
པར་མངོན་ཏེ། སྤྲ་མའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མོས་པ་བསྒྲོམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་སྦྱོར་བ་
སྦྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རང་དོན་མོས་པ་དགུ་ལ་བསྟོད་པ་དགུ། གཉིས་དོན་
མོས་པ་དགུ་ལ་བཀུར་བ་དགུ། གཞན་དོན་མོས་པ་དགུ་ལ་བསྟུགས་པ་དགུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །མོས་པའི་དབྱེ་བའོག་
མ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། བསྟོར་བ་སྒྲོམ་ལམ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུང་འཁྱུང་འཁྱུང་
འཁྱུང་སོགས་དགུ་དགུར་བྱེ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་ལ་ཡང་རྒྱུང་འཁྱུང་འཁྱུང་འཁྱུང་སོགས་དགུ་ཡོད་

འཕགས་བཞིའི་རྣམ་དག་དེ་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན། དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དྲི་མ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མས་དག་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་དྲི་མས་དག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེན། རང་སྤང་ལ་འདོད་དེ། རང་སྤང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དྲི་མ་གང་དང་གང་དག་
པས་འཕགས་པ་གང་དང་གང་གི་རྣམ་དག་ཏུ་འཛོག་ཅེན། རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་བསྟན་
པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
ངོས་སྒྲུལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་། དེ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་
གཟུང་རྟོག་ཙམ་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་
པ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པས་དག་
པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཏུ་འཛོག་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་
པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འཕགས་བཞིའི་རྣམ་དག་འཆད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་བོ་སྟམ་ན་བརྗོད་བྱའི་
གཙོ་བོ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་འཕགས་པ་
བཞི་ཆར་གྱི་རྣམ་དག་འཆད་དགོས་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རི་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་། རྣམ་
དག་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་སྤྲུལ་གཉིས་ལས་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ།
རྣམ་དག་དང་བོས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཙམ་ལས་མ་སྤངས། གཉིས་པས་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་
བྱ་ཙམ་ལས་མ་སྤངས་ཤིང་ཁྱད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་གྱུར་པའི་
མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། རང་རྒྱུ་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་
པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ལས་
སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་འདིར་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཁྱད་པར་
རྟོགས་པ་ལ་གོང་འོག་གི་རྣམ་དག་གཞན་གསུམ་ཡང་བསྟན་དགོས་པས་འཕགས་པ་བཞི་ཆར་གྱི་
རྣམ་དག་བསྟན་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། གོང་དུ་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་
དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་རྟོགས་རིགས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་བྱང་ཆེམས་ཀྱི་ལམ་ལས་རྟོགས་

རིགས་དམན་པར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐམས་
 ཅད་ནི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཡང་སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། གོང་དུ་
 ཤེས་བྱའི་ལམ་དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། ཤེས་བྱ་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་ལམ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ནི། ལམ་བྱི་མ་དེར་བསྟན་པ་ན་སྤང་བྱ་ཡང་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་ཁོ་ན་སྤོང་ཞིང་རྟོགས་པ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཁོ་
 བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་དེ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སྤངས་པར་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་པ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པའི་དངོས་བསྟན་ལ་
 རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་བསྟན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲོམ་ལམ་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་གི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 ནི། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་སྐབས་སུ་གཉེན་པོ་རྒྱུད་རིམ་
 བས་སྐྱེ། སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག་པར་བསྟན་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་མི་འཐད་
 ཅེས་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། དེ་ལ་ཀླུ་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། ཞེས་
 བཤད་ཅིང་། དེའི་དོན་ནུས་པ་ཐོབ་པར་བྱས་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པས་དག་ཅེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་
 ཡིན་ཅེས་པའི་བྱད་པར་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལས་ལོགས་སུ་
 བྱུར་པའི་སྤང་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་གིས་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་
 པ་གསུམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་བྱའི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲོམ་སྤང་གི་ཆ་ལྡེ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེས་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཆ་བྱི་མ་མ་སྤངས། སངས་

རྒྱས་གྱི་རྣམ་དག་དེས་དེ་སྤངས་པས་ཤིན་ཏུ་བར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་གྱི་རྣམ་དག་དེས་
བྱང་སེམས་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒོམ་སྤང་གེས་སྒྲིབ་མ་སྤངས། སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་
དག་དེས་དེ་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། སྤང་མས་དེ་མ་སྤངས་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་སེམས་གྱི་
མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་ས་དགྲ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་བར་དགྲ་ཡོད་པ་ལས། སྤང་མས་
བྱང་སེམས་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒོམ་སྤང་གེས་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས། ཕྱི་
མས་སྒོམ་སྤང་གེས་སྒྲིབ་རྒྱུད་ཅུང་དུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་དག་དེས་དེ་
སྤངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགྲ་པོ་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་
གེས་སྒྲིབ་དགྲའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ལུས་པ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་དག་དེ་དེ་ཐམས་ཅད་
རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་ནི། ས་དགྲ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་
སོ། །བྱང་སེམས་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པས་
ཁྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་རྣམ་དག་གི་མ་མཐའ་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་རོས་
འཛིན་ལ་དེས་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ཀ་སྤངས་ཟེན་ཞིང་། དེའི་ནང་དུ་
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་འདུས་པའི་རྩིས་ནི་སྤང་བཤད་ཟེན་ཏོ། །རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་
ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོམ་སྤང་གི་ཆ་སྤྲོམ་སྤྲོམ་སྤངས་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་
ཁོངས་སུ་འདུས་པས་ལོགས་སུ་སྒྲོས་མི་དགོས་སོ། །

འདིར་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པའི་ངོས་འཛིན། སྤང་བྱེད་གཉེན་པོའི་ངོས་འཛིན། སྤང་གཉེན་
རྒྱུར་བའི་རྩིས་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ས་དགྲ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། ཞེས་ཏེ། ས་དགྲ་
ནི་འདོད་པ་ནས་སྤྱིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཁམས་གསུམ་ས་དགྲ་སྟེ། ཉིར་སྤང་ལས། དེ་ཡང་འདོད་པའི་
ཁམས་དང་། གཟུགས་གྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ས་དགྲ་པོ་
རྣམས་ལ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་རྒྱུད་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་།
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཏེ་ས་དགྲ་པོ་དག་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་དགྲ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགྲ་དགྲར་བྱེ་བས། བརྒྱད་ཅུ་གྲག་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་

བཞི་འདིར་སྤང་བུའི་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཉིར་སྤང་ལས། ས་དགྲའི་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དགྲར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེན། ས་རེ་རེའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ། །སྐབས་ལྷ་པར་སྒྲོམ་སྤང་བཞེའམ་སྤུམ་
 ཅུ་སོ་དུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ཉིད་འདི་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤུམ་ཅུ་སོ་དུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། སྐབས་འདིར་འདོད་
 པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགྲར་འཛིན་ཅིང་། སྤྱིད་ཅེའི་བར་
 དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཉེན་པོ་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །
 ཞེས་ཏེ། ས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱུ་བའི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགྲའོ། །

གསུམ་པ་ནི། །ཁམས་གསུམ་ས་དགྲའི་སྒྲོམ་སྤང་དགྲའི་སྒྲོམ་ལམ་དགྲས་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་སྤྱོད་བ་དང་། ས་རེ་རེའི་སྒྲོམ་སྤང་དགྲའི་སྒྲོམ་ལམ་དགྲས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བ་
 གཉིས་པོ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་ས་དགྲའི་སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་དགྲ། སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུ་ལ་སོགས་པ་དགྲས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བར་གཞུང་
 ལས་དངོས་སུ་བཤད་པས་གཉིས་པོ་ལས་གཞན་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་
 ལས། ལྷ་མ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ལ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་
 སྒྲོམ་སྤང་ལ་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུར་འཛིན་དགོས་པས་དེ་འདྲ་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་།
 ས་རེ་རེ་ལ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགྲ་དགྲར་ཡོད་པར་མཚུངས་པས་རིགས་པས་ཀྱང་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུགས་སྤྱི་མ་ལས་འོས་མེད་པས་ས་དགྲའི་སྒྲོམ་སྤང་བརྒྱུད་ཅུ་རྩ་
 གཅིག་ཡོད་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱུད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
 ཀྱང་རྗེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་དགྲར་འདུས་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་འདོད་པའི་
 སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནས། སྤྱིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་
 པོའི་བར་དགྲ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱོད་བ་ནས་ས་བརྒྱུ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་
 ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུ་ནས། སྤྱིད་ཅེའི་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུའི་བར་དགྲ་ཅིག་

ཅར་དུ་སྤྲོད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོད་པ་གཞུང་གཞན་
ལས་གྱུར་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་དབང་པོ་རྩལ་གཉིས་ལས། རྣོན་པོས་ཉན་སྒྲིབ་རྣམ་པས་
ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོད་ཀྱས་ན། བྱང་སེམས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་
རྣོན་པོ་ཡིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོད་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷན་ཀ་སྤང་ཚུལ་
ལ། སྤྲོབ་དཔོན་གྱིས་ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གཉེན་པོ་རྒྱུད་རིམ་ནས་སྒྲུ་
ཞིང་། སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག་པར་བཤད་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་མི་འཐད་དོ་
ཅེན། གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་རགས་པ་བཙོ་སྤྲལ་མཁན་གྱིས་འབད་པ་རྒྱུད་རིམ་སེལ་ལ། བྲ་མོ་
འབད་པ་ཆེན་པོས་སེལ་དགོས་པའི་དཔེས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་པ་
ཡི། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟར་ལྷན་ཀ་སྤངས་ཟིན་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཁམས་
གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་
སྒྲིབ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་པ་ནི་ལམ་ནི་འཇལ་དང་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །
ཉིར་སྤང་ལས། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན། །འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད། །དེ་
ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། །གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བསྟན་ནས། གང་ལ་རྩོད་
པའི་ཡུལ་ནི། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་
པ་དང་། འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་པས། འཇལ་བྱེད་དང་གཞལ་བྱ་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལའོ། །རྩི་ལྟར་རྩོད་པའི་ཚུལ་ནི་འཇལ་བྱེད་དང་གཞལ་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་
པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་གཉེན་གཉིས་སུ་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག་ཅིང་
གཉེན་པོ་རྒྱུད་རིམ་ནས་སྒྲུ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། དེའི་ལན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྤྲོན་པར་ཡང་མི་བགྱི། གནོད་པར་ཡང་མི་བགྱིད་པ་ལགས་
སོ་ཞེས་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྤང་གཉེན་མ་གྲུབ་པས་སྤང་གཉེན་གཉིས་སུ་རྟོག་པར་མི་འགྱུར།
ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་ཆོགས་གཉིས་ལ་འབད་པས་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་སྟུང་ན། དེའི་ལན་དུ་
བཙོམ་ལྟན་འདས་ཤེར་བྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་བགྱིད་
ལགས་སོ་ཞེས་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་ཅེས་པའི་

དོན་ཏོ། །འོ་ན་ཐོབ་པ་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལག་ལེན་མེད་པར་འཇུག་རོ་སྒྲུབ་ན། དེའི་
ལན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ནི་ཐོབ་པ་མ་མཆིས། མངོན་པར་རྟོགས་
པ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་མེད།
ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དངོས་བསྟན་དོན་དམ་གྱི་ལན་རྣམས་གྱིས་ནི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་
ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པར་བསྟན་ཅིང་། རྟེན་གསུང་གི་ལྟ་སྟངས་ལྟར་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ལན་རྣམས་གྱིས་ནི་ཀུན་རྫོགས་ཏུ་སྤངས་གཉེན་འབྲུག་པར་བསྟན་པས།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་
པའི་དོན་བསྟན་བཞི། གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཅེས་པའོ། །གཞན་ལ་ནི་བཤད་ཚུལ་འདི་
ལྟ་བུ་མི་སྤང་ངོ་། །སྤངས་དོན་ཟབ་མོའི་གཉེན་གྱི་ཁ་འབྲེད་ལས། སྤངས་གཉིས་པའི་གཞུང་སོ་
སོའི་འབྲེལ་དང་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་བཤད་ཟེན་ཏོ། ། ༥༩ གཉི་ཤེས་

སྤངས་གསུམ་པའི་འབྲེལ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ངེ་ལྟར་བཀའ་པའི་ཚུལ་དང་། གནད་
གྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས་ལས། ༥༩ རྟོག་དཔོན་གྱིས་ངེ་ལྟར་བཀའ་པའི་ཚུལ་།

དང་པོ་ནི། གཞི་མི་མཐུན་སྟེགས་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་ཤེས་པ་མེད་པར་ལམ་
ལེགས་པར་ཤེས་པ་མེད་པས། ལམ་ཤེས་གྱི་འོག་ཏུ་གཞི་ཤེས་འཚད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་
འཇུག་ཡུལ་གཞི་ཤེས། འཇུག་པ་སྒྲིབ་བ། ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ། ༥༩ འཇུག་ལྟར་གཞི་ཤེས་

དང་པོ་ནི། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅུད་གཅིག་གིས་
དངོས་སུ་བྱང་སེམས་གྱི་གཞི་ཤེས་དང་། རྟེན་གསུང་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་བསྟན། དེ་ལྟར་
གཉིས་ལས་རྟེན་གསུང་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་དེ་མཚན་མར་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
འབྲས་ལུམ་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་འབྲས་ལུམ་ལ་རིང་བ་དང་། དངོས་བསྟན་བྱང་
སེམས་གྱི་གཞི་ཤེས་དེ་མཚན་མར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འབྲས་ལུམ་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པས་འབྲས་ལུམ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒྲོན་སྒྲིབ་།
ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅུད་གཅིག་གིས་བསྟན། ཡང་རྟེན་གསུང་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་དེ་

གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཚན་མར་དམིགས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་སྟོན་པ་ལ་གཞི་ལ་མཚན་འཛིན་ཡིན་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཚས་རྣམས་ལ། །སྟོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་ཡིན་པ་ནི། སྟོན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །སྟོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་ཡིན་པ་ནི། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ། །ཞེས་པས་བསྟན། དངོས་བསྟན་བྱང་ཆེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ་གཞི་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ནི་འོག་འཇུག་པ་སྟོར་བའི་སྐབས་སུ་སྟོན་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ལོ། །ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ནི། སྟོན་ལ་སོགས་ལ་རང་འཛིན་མེད། །ཅེས་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ནི། ཚས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྟེན་གྱིས་བསྟན། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ནི། ཚས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྟེན་གྱིས་བསྟན། ཟབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ནི། མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད། །ཅེས་པས་བསྟན། རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། །དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས། །དངོས་བསྟན་བྱང་ཆེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱགས་བསྟན་ཐེག་དཔལ་གྱི་གཞི་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་དོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ལྟགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །༣༩ འཇུག་པ་སྟོར་གྱི་

གཉིས་པ་འཇུག་པ་སྟོར་བ་ལ། དངོས་བསྟན་བྱང་ཆེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་སྟོར་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན། རྒྱགས་བསྟན་ཐེག་དཔལ་གྱི་གཞི་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་སྟོར་བ་ནི་དེའི་རྒྱགས་ལ་བསྟན། སྟོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ལའང་དེ་དང་འབྲེལ། །མ་ཉ རྟོགས་འབྲས་མཐོང་ལས།

གསུམ་པ་ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་ལ། དངོས་བསྟན་བྱང་ཆེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་

སྒྱུར་བ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་མེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་བདེན་པ་
 ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན། འུགས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བསྐྱོམས་པའི་
 འབྲས་བུ་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནི་དེའི་འུགས་ལ་བསྟན། འོ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱོམ་ལམ་མི་
 སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཐོང་ལམ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པས་སྐྱོམ་ལམ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུ་ལྟར་དུ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་
 ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་མེམས་འཕགས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་རྒྱུ་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུ། དེས་ན་སྐབས་
 འདིར་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱོམ་ལམ་མེད་པས་མ་བསྟན་ནོ། ཞེས་པའི་
 སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དོན་
 བསྟུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་གསུམ་ཡོད་པའི་དོན་རྩ་བར་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྟུས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་
 དང་ཡང་འདི་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱི་
 བཞེད་པ་དེ་དག་ལས་འཇུག་ཡུལ་གཞི་ཤེས། འཇུག་པ་སྒྱུར་བ། ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་
 གསུམ་ལ་དངོས་བསྟན་དང་། འུགས་བསྟན་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དངོས་བསྟན་བྱང་མེམས་
 ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་། འུགས་བསྟན་ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་སྒྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ།
 སྐབས་གསུམ་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་འཆད་པའི་ལུས་རྒྱུ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་ཉན་
 ཐོས་ལ་སོགས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སོགས་ཁོངས་ནས་རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་མེམས་བསྟུ་དགོས་
 ལ་དེའི་ཆེ་ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་རྟོགས་འུགས་བསྟན་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་
 གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་བྱང་མེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་བྱབ་པ་
 མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ཡང་ཐེག་དམན་རང་རྒྱུད་པའི་མངོན་
 རྟོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་མེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་
 ཀྱི་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་ལ་དོས་གཟུང་བ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དེ། སྒར་བཤད་
 ཟིན་ཏོ། །ཉེ་རིང་གི་བྱད་པར་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་བྱད་པར་ཐེག་དམན་གྱི་

གཞི་ཤེས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ཞེས་པའི་
ཚིག་གོང་འོག་གཉིས་པོ་དེས་གཞི་གཅིག་ཉིད་ལ་མཚན་མར་དམིགས་ན་འབྲས་ཡུམ་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་དང་། མཚན་མར་མི་དམིགས་ན་འབྲས་ཡུམ་
སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་བྱིར། གཞན་དུ་གཞི་སོ་སོ་
ཡིན་ན། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྟོན་ས། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། ཅིག་ཤོས་ཐབས་
ལ་མཁས་པ་ཡིས། །ཞེས་འབྲུང་རིགས་ཀྱི། དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས་ཞེས་འབྲུང་མི་རིགས་
སོ། །ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་འདིར་བསྟན་མཚན་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐེག་
དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། འདིར་བསྟན་མཚན་འཛིན་ནི་སྦྱོར་དོན་
འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་ཡིན་གྱི་མཚན་འཛིན་
མ་ཡིན་ལོ། །ཞེན། དེ་ལྟར་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་དངོས་སུ་
བསྟན་པ་དང་འགལ་ཏེ། གོང་གི་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྟོ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྐབས་
ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་། །ཞེས་པ་ཐེག་དམན་དང་བྱང་
སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་མི་འཐད་དེ། འདིར་བསྟན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་
གཉིས་སྤང་གཉེན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གཞི་ཤེས་གཉིས་པོ་སྤང་གཉེན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་དུ་
ན་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཚས་ཅན། སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྟོན་ས་ཞེས་པ་དང་། སྟོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་
པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན་གཞན་གྱིས་ཁྱེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དངོས་བརྒྱུད་གང་རུང་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་
ན་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་སུ་འགལ་ལོ། །ལེགས་པར་དབྱེད་ཅིག །ཆེན་གཞན་གྱི་དོན་དོས་གཞན་པ།

གཉིས་པ་གནད་ཀྱི་དོན་དོས་གཞན་པ་ལ་སྐབས་གཉིས་པའི་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་
བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། སྐབས་དོན་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་དང་།
ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་རྣམ་པར་བསྟུ་བའི་ཆེད་དུ་གོ་རིམ་བསྟོག་སྟེ། མཉེན་གསུམ་གྱི་མཛད་བསྟུ་

བ་དང་གསུམ་ལས། མ་ཉམ་གཉིས་ཡི་ལམ་ཤེས་པར་དག་ཅིང་ཁྱི་གཞི་ཤེས།

དང་པོ་ནི། ལྷ་རྟེན་པེ་རྟེན་པེ་ལ་མེད། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བདུན་ཏེ།
འདི་ལ་གཞུང་གི་འབྲེལ་དངོས་དང་། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་རྗེས་སྐྱོད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚིགས་དང་། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚིགས་གཉིས་
ཀྱིས་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་
ལ་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉེ་རིང་གི་བྱེད་པར་སྐབས་གསུམ་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་
སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་དགུ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
དང་། ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན་རྟོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་རྟེན་སམ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་ཤེས་པ་ཆེན་པོས་སྤྱིད་པ་ལ་མི་གནས་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་སྤྱིད་དུ་སྤྱིད་རྗེ་ཆེན་
པོས་ཞེ་བ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐབས་
གསུམ་པ་འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་བྱི་པ་རྟེན་པའི་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་
པ་ནི། ལྷ་རྟེན་པེ་རྟེན་པེ་ལ་མེད། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་དང་བཞི་པས་
བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་འཁོར་འདས་བར་གསུམ་ལ་མི་གནས་ཞེ་ན། དུས་རྒྱུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་
པ་སྟེ། ཉིར་སྤྱང་དུ། དེ་དག་མི་དམིགས་པ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་མཚམས་སྟོར་བཀོད་ནས་
དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་འཐད་པས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཚིགས་བཅད་འདིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གིས་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་
གཞག་དེ་ཉིད་སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་ལམ་ཤེས་སུ་བསྟན་ཟིན་
ལ་འཁོར་འདས་བར་གསུམ་ལ་མི་གནས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་སྐབས་གསུམ་པར་གཞི་ཤེས་སུ་བསྟན་
པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་མ་ལས་ངོ་བོ་བྱ་དང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་མཉམ་གཞག་གི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤར་ཕྱིན་དེ་རྗེས་སྐྱོད་ཏུ་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱི་མ་ལས་སྤྱིད་ན་

རྣམ་མཁུན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་རྣམ་མཁུན་ལ་རིང་བ་ཡིན་ལ། མཚན་མར་མི་
དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབ་སོགས་ལ་སྟོད་ན་རྣམ་མཁུན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རྣམ་
མཁུན་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒྲོ་ནས། ཞེས་སོགས་ཚིགས་
བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན།

དེས་ན་གཞུང་ནས་བསྟན་པའི་ཉེ་རིང་བཤད་གཞིར་བྱས་ནས་ཡུལ་གང་ལ་ཉེ་རིང་དུ་
འཛིག །ཉམས་ལེན་གང་གིས་ཉེ་རིང་དུ་འཛིག །རྒྱ་གང་གིས་ཉེ་རིང་དུ་འཛིག །དེས་ཉེ་རིང་
དུ་འཛིག་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྣམ་མཁུན་ལ་ཉེ་རིང་དུ་འཛིག་དགོས་ཏེ།
འདིར་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་བྱ་དང་། ལམ་ཤེས་ཐོབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཉེ་རིང་བརྟེ་
བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཉེ་རིང་དུ་འཛིག་དགོས་
ཏེ། རྒྱ་མཚན་ལྷ་མ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཟོད་དགོས་ཏེ།
སྐབས་གཉིས་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་འཁོར་འདས་བར་གསུམ་ལ་མི་གནས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་
འདིར་གཞི་ཤེས་སུ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱབ་སོགས་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་མཚན་མར་མི་དམིགས་པ་དང་།
དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་དགོས་ཏེ། མཚན་མར་མི་དམིགས་ན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་
པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། མཚན་མར་དམིགས་ན་མཚན་འཛིན་གྱིས་བར་ཆོད་ཡིན་པས་རྗེས་ཐོབ་
ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་ཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་མར་དམིགས་མི་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེ་རིང་དུ་འགྱུར་ཞེ་
ན། མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྟོ་ནི་རྒྱུད་སྤྱད། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་
སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་མར་མི་དམིགས་པའི་སྟོ་ནི་དེ་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་
བས་གཉེན་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་

ཞབས་ཀྱིས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ས་བདུན་པ་ལ་གཞག་པར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་
འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་མཆན་འཛིན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཉེ་རིང་གཉིས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་དང་ཉིར་སྒྲུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉིར་སྒྲུང་དུ།
ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཐེག་པ་བའི་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཐབས་མི་མཁས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
འདི་ལ་དམིགས་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བགྱིད་ན་ཤེས་ཕྱིན་འདི་འདོར་བར་འགྱུར། རིང་དུ་
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོད་དང་བྱི་མའི་ཆོལ་སྟེས་ཏེ་ཆོག་གཉིས་
སོ། །ཐབས་མ་ཡིན་པ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཆན་མར་དམིགས་སྟོན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ།
རབ་འབྱོར་མིང་ལས་ཀྱང་ཆགས་སོ། །རབ་འབྱོར་མཆན་མ་ལས་ཀྱང་ཆགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཆན་མ་མེད་པ་མིང་མེད་པའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདིར་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་པར་གསུངས་པས། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་དོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་སྐབས་
ཀྱི་དོན་མ་གོ་བ་སྟེ། འདིར་མཆན་མར་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པར་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ན་ཡོད་པ་སྟེ། བསྟོར་བ་སྟོས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱད་པར།
གལ་ཏེ་མཆན་མར་བྱེད་ན་དེ་ནི་བསྟོར་མ་ཡིན། །ཅི་སྟེ་མཆན་མ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་བསྟོར་བ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆུ་མཆན་དེས་ན་ཉེ་རིང་གི་བྱེད་པར་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་སྟོན་ནས་
རྟོགས་དགོས་པས་འདིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་འཛིན་དང་། གཉེན་
པོ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོན་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་སྟོན་པ་ལ་བཏགས་པ་
ཙམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་མཆན་འཛིན་དང་། དེའི་གཉེན་པོ། བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་
ལ་དམིགས་པའི་མཆན་འཛིན་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་གཉིས་ཏེ་བཞེ་ལས།

དང་པོ་ནི། གཟུགས་སྟགས་ལུང་པོ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱོད་པ་པོ་དཔོ་སྟེ་མ་པའི་འདུ་ཤེས་
ནས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ནམས་ལ་སྦྱོད་པ་པོ་དཔོ་སྟེ་མ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བར་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་

གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་འཛིན་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་
ནི། གཟུགས་སོགས་ལུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅུད་གཅིག་གིས་བསྟན།

གཉིས་པ་ནི། བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རར་འཛིན་དགག་པའི་མཚན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲོམས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་རྣམས་ཤིང་། གཞན་ལ་
བསྟན་ན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་རྣམས་པས་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། སྤྱིན་
ལ་སོགས་ལ་རར་འཛིན་མེད། །ཅེས་སོགས་ཚིགས་རྟེན་གསུམ་གྱིས་བསྟན།

གསུམ་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། སོགས་ཀྱིས་གཞི་དང་ལམ་བསྟན།
གཞི་ལ་དམིགས་པར་ཞེན་པའི་སྟོ། ལམ་ལ་ཉམས་སུ་བྱུང་བར་ཞེན་པའི་སྟོ། འབྲས་བུ་ལ་ཐོབ་
བྱུང་ཞེན་པའི་སྟོ་ནི་ཆགས་པ་ལྷན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་ལ་
སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ནི།
ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྟན།

བཞི་པ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་སྟོ་སྟོང་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་
གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྟོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། རང་བཞིན་གཅིག་པའི་
རྒྱལ་རི་ལྟར་ཞེན། དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ་ཅེས་པ་ནི། མཐོང་བ་ལ་
སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་ཕྱིར། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་
དམིགས་པའི་མཚན་འཛིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་གཉིས་མི་དམིགས་པའི་མཚན་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་སྤང་
གཉེན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །ཞེས་
སོགས་ཚིགས་བཅུད་གཅིག་གིས་བསྟན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐོག་དམན་གྱི་
གཞི་ཤེས་མ་ཡིན་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་འཛིན་ཡིན་པ་ནི་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་སོགས་ལུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་ཐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་མི་མཁས་
 པ་དེས་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཞེས་སོགས་དང་། །ཀོ་འུ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་སེམས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། །ཞེས་
 སོགས་དང་། །རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ། །ཞེས་པའི་ཐད་དུ་རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། །ཞེས་སོགས་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་
 སྐྱར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིར་སྒྲུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། །གཟུགས་སོགས་ལུང་པོ་
 སྟོང་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་མཚམས་སྐྱར་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་ཞེས་དང་། །སྒྱུན་ལ་སོགས་ལ་
 རབ་འཛིན་མེད། །ཅེས་པའི་མཚམས་སྐྱར་དུ་གཉེན་པོ་ནི་ཞེས་དང་། །རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་
 པ་ལྟ། །ཞེས་པའི་མཚམས་སྐྱར་དུ་གཞན་ཡང་ཞེས་དང་། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལྷགས་ལ་ཞེས་
 པའི་མཚམས་སྐྱར་དུ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་པས་
 ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྟོན་པ་ཉིར་སྒྲུང་གི་མགོ་མཇུག་གང་ན་ཡང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་
 ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྩལ་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། །སྐབས་དང་པོར་བཤད་པའི་སྒྲུང་གཉེན་ནི། །མཐོང་
 སྒྲུང་དང་། །སྒྲོམ་སྒྲུང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་དང་། །གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་
 བརྒྱད་ལ་བཤད། །སྐབས་གཉིས་པར་ནི་སྒྲོམ་སྒྲུང་དགུ་དང་། །སྒྲོམ་ལམ་དགུ་ལ་བཤད།
 །སྐབས་བཞི་པར་ནི་ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་ལ་བཤད། །སྐབས་ལྔ་པར་ནི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲུང་བྱར་གྱུར་
 པའི་རྟོག་པ་དང་། །མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ཅེ་སྟོར་ལ་བཤད་པ་རྣམས་ལས་འདིར་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་
 མཚན་འཛིན་དང་། །མཚན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲུང་གཉེན་དུ་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ལ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆང་བ་རེ་ཡོད་པས་ཐོག་མར་གྲུབ་མཐའ་སྒྲོ་
 བས་དབྱེ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བཞི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པའི་རབ་བཞིན་
 འཕགས་པའི་རིགས་དེ་ཡོད་པའི་ཆོ། །རྒྱལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །བསྒྲོམ་པ་ལ་ནི་
 རབ་ཏུ་སྟོར་བ་འབྱུང་ལ་གཞི་རྒྱལ་བྱིས་ལ་གནས་ནས་ཐོས་བསམ་མཐར་བྱིན་པའི་ཆོ་སྒྲོམ་པ་ལ་

སྒྱུར་པའི་ཚུལ་ལ་ཞིག་ནས་བསྒྲོམ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ལྷག་པའི་གང་ཟག་གིས་མི་སྤྲུག་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་ལྷག་པའི་གང་ཟག་གིས་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བསྒྲོམ་པ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་ཞིག་ནས་བསྒྲུབ་པོ། ཇི་ལྟར་ཞིག་ནས་བྲུབ་ནས། གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་བསྒྲོམ་སྟེ། དམིགས་པ་ལུས་སོགས་བཞི་ལ་རྣམ་པ་ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་བསྒྲོམ་མོ། ཇི་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ལ་བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒྲོམ་པ་ཆང་བས་དེ་ཉིད་ཆོགས་རྒྱུད་སྤྲུལ་ཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པར་བསྒྲོམས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། ཆོགས་འབྲིང་གིས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསྒྲོམས་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། ཆོགས་ཆེན་པོས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་བསྒྲོམས་ན་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་དེ། མཛོད་དུ་སྒྱུར་བ་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར། ཞེས་དང་། བསེ་རུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། ཞེས་དང་། དེ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། ཇིས་ན་ཐོག་པ་གསུམ་ཆར་ལྷ་བ་ལ་བྱུང་བར་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷ་བདེན་པར་བྲུབ་པས་དེ་དག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། ལྷགས་འདི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱང་བོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་མི་དགོས་སོ། མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡལ་ཆེར་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་བ་ལས། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་རང་ཉིད་གཅིག་སུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྒྲོམས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་རང་བྱུང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲོམས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་སྟེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་ལས་སེམས་ཉིད་སྤྱིང་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་ལ་ཡན་པ་བཞེད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་སྟེ། བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་བསྒྲོམས་ན་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། བཙེ་ལྷན་སྤྲུག་བསྐྱལ་གཞུམ་པའི་ཕྱིར། ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་སྒྱུར་མཛད། ཁྱིམ་དང་། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། ལྷན་རིང་དུས་སུ་གོམས་

འདྲ་ཞིང་། མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་ནི་འདིར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ཁོན་གང་ཟག་གི་གདགས་
གཞིར་འདོད་པའོ། །ཆོས་བདག་གི་ངོས་འཛིན་ནི་གཞན་དབང་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་
སྟོང་པ་ཡིན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྦྱང་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
པོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་བྱས་ནས། གཞན་དབང་གི་སྟོང་དུ་དེ་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་
བྱུང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
དོན་དམ་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཞེས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་གཞན་དབང་
གི་སྟོང་དུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འཛིན་པས། བདག་མེད་གཉིས་པོ་རྟོགས་པ་ལ་
གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་མི་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་གཞན་
དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་གིང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་
དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། མ་རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་ནི་ལྟ་བའི་བྱད་པར་
ཡོད་པར་འདོད་དོ། །འོ་ན་དགོངས་འབྲེལ་དུ་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་
པར་ཞེན་པས། ཉོན་མོངས་པ་སྟེད་ཅིང་དེས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ་གཞན་
དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་ན། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲོག་པར་
གསུངས་ནས་ཉན་རང་དང་། བྱང་སེམས་གསུམ་ཀུན་ལམ་འདི་ཉིད་དང་། སྦྱབ་པ་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་
གཞག་པ་ཡང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཞན་དབང་གི་སྟོང་
དུ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་
གིས་སྟོང་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བྱས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་མི་འགལ་ཞིང་སྦྱབ་བྱེད་
དུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །

དབྱུང་པའི་ལུགས་ལ་མདོ་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་རྒྱལ། དགོངས་འབྲེལ་གཉིས་

གྱིས་བཀྲལ་བའི་ཚུལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ། རོན་གྱི་དགོངས་པ་
གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་
ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་
ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་
བྱ་སྟམ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་
བརྟེན་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཏེ། །དཔེར་ན་རྩ་རྒྱུ་ལ་ལོ་ལོ་འགྲོ་འགྲོས་མི་མཐོང་བཞིན། །ཞེས་ཐེག་
པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་པ་འདོག་མ་གཉིས་གྱིས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རི་སྟེང་པ་
འདི་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ཤེས་གྱི་ལམ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གཞི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་སྟེ་
མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཆོད་བརྗོད་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་གྱིས་གཞི་
ཤེས་པར་གསུངས། སྐབས་དང་པོའི་སྟོར་ལམ་དང་། སྐབས་བཞི་པའི་མཐོང་ལམ་དང་སྟོམ་
ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་ཉན་རང་གི་སྟོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་ལས་
རྟོགས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས། སྐབས་གཉིས་པར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་
རྒྱལ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་རྟོགས་རིགས་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་།
བདག་མེད་སྟེང་དང་གཉིས་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཆར་རྟོགས་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་སོ། །
རྒྱུད་བྲུར། རང་བྱུང་རྣམས་གྱི་དོན་དམ་སྟེ། །དད་པ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཉི་མའི་དགྱིལ་
འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལས་
གཞན་གྱིས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་མཐོང་བ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །འཕགས་མཆོག་གྲུ་སྐྱབ་གྱིས་
རིན་ཆེན་སྟེང་བར། མེད་པ་པ་ནི་རན་འགོར་འགོ། །ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགོར་འགོ། །ཡོངས་

དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པ་ལགས། །ཞེས་དངོས་པོ་དོན་དམ་
དུ་ཡོད་པར་འཛིན་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། ཇི་སྲིད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་
སྲིད་དེ་ལ་རར་འཛིན་ཡོད། །རར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྦྱེ་བ་ཡིན། །
ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དགྱིལ་
འཁོར་ལྟ་བུར་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་
དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་ཕྱིར། །རར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལས་
དང་སྦྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་དང་སྦྱང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པར། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་དངོས་རྣམས། །
ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་གང་ཟག་ལ་བདེན་
པར་འཛིན་པའི་རར་འཛིན་ལྟར་སྦྱེས་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་འཁོར་བ་འབྱུང་བས་འཁོར་བ་སྤངས་པ་
ལ་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བར།
གཟུགས་ཀྱང་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ། །རྣམ་ཤེས་ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་
ཐམས་ཅད་དུ། །སོ་སོར་བདེན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དམ་པའི་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ། །ཅིས་
སོགས་གསུངས་པའི་མཁུག་ཏུ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཏུ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། །
རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་ལྷ་ངན་འདས། །ཞེས་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་
ལྷ་ངན་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་
པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྤང་པོ་
བདེན་པའི་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དགོས་པར་བཞེད་དེ། །རིན་ཆེན་སྤང་བར། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྦྱེ་
མེད་བརྟན། །གཞན་གྱིས་ཟད་པ་སྦྱང་བ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྦྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པས་དེ་
ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། །ཤར་ཕྱིན་ལ་བསྟོད་པར། །སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱིས་ངས་བསྟན་མ། །ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཐར་པའི་ལམ། །དེ་
ལྟར་གཞན་དག་མེད་པར་ངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་ནི་ལྟ་བའི་བྱང་
པར་གྱིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། །ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་མཐོང་ན་བདེ་

གཤེགས་སྤྱི་པོ་མཐོང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟོད་ཚོགས་སུ། མཚན་མ་མེད་པ་མ་
 རྟོགས་པར། །ཁྱོད་གྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་
 བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་ཉན་རང་གིས་མཚན་མེད་ཚང་བར་མ་རྟོགས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་
 གྱིས་དེ་ཚང་བར་རྟོགས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྒྱས་
 བར་རྟོགས་མ་རྟོགས་གྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ལ་ལྷ་བའི་བྱད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ཡང་། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་
 གསུངས་པ་ལྷ་བ་གྱི་ལྷ་བའི་བྱད་པར་ངེས་པར་བཞེད་དགོས་པར་སྣང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཤར་ཕྱིན་གྱི་
 མདོའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་འགྲེལ་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན་ཡང་དེ་
 དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱད་པར་གྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བྱད་
 བར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་པོ་ཞེས་ཉན་ཐོས་ལས་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་
 ཤིང་། ཐེག་ཆེན་ལས་དམན་པ་མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་རི་ལྷ་བ་བཞེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་འཇུག་འགྲེལ་དུ། ཉན་རང་གིས་ཚོས་རང་བཞེན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་
 མདོ་སྟེ་ས་བརྩུ་བའི་ལུང་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་
 དང་། རིན་ཆེན་ཐང་བའི་ལུང་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་
 བཞེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུང་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་
 བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་དུག་ལས།

དང་པོ་ནི། མདོ་སྟེ་ས་བརྩུ་བ་ལས། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེམས་གྱིས་ཉན་
 རང་སློའི་སྟོབས་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ཤིང་། ས་བདུན་པ་ཐོབ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 རུས་པར་གསུངས་པས་གྲུབ་སྟེ། ཉན་རང་ལ་ཚོས་རང་བཞེན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མེད་ན། ས་
 དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེམས་གྱིས་ཀྱང་སློའི་སྟོབས་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་འཇུག་འགེལ་དུ། བྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་
སྤྱོད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་
བོ་ལ་དམིགས་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤར་བྱངས་པའི་རིན་ཆེན་ཐང་བའི་ལུང་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇུག་ཐོག་ཁོ་ནར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་ལྟར་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་རྒྱུ་ངེས་པར་འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྒྲིང་རྩེ་
ཡིས། །བྱང་རྒྱུ་བར་དུ་སྤྱིད་མཚམས་སྒྲིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་
མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱིར། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྟོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་
བར་བཞེན། །འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཤིང་བཞེན། །རྣམ་པར་ཤེས་
པ་རྒྱ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལས་དབུ་བ་རྟོས་པ་ལ་སོགས་
པའི་དཔེ་དག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ངེས་པར་དབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི། མདོའི་དོན་དེ་ཉིད་རྩ་
ཤེར། བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་
ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ན་ཐོག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཅུམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཅི་ཞེན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ཀྱིས་དང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་དང་། ཚོགས་
གཉིས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
བཛྲོད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པ་ལས་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཚོན་
པ་ཅུམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །རི་རྒྱུད་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ལྷ་ནས་ཀྱིས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་

པར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ལྷ་བའི་ཁྱད་པར་ངོས་གཟུང་བ། ཚད་ལྡན་གྱི་དགོངས་པ་སྟོགས་གཅིག་པར་བསྟན་པ། ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ། གྲུག་ཀའི་གནས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ། མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་འཛིན་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་རྟེན་ཕྱི་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ། སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཉིད་རི་སྒྲིབ་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་རའོ་སྒྲུམ་པའི་འཛིན་པ་འབྱུང་ཞིང་། འཛིན་པ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྲུང་གི་ལྷ་བ་དེའི་སྤྲོད་དུ་སྒྲུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་། གྲུག་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་སོགས་དུག་པོ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ནི་མ་རྟོགས་ཏེ། བདག་འཛིན་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་ཕྱི་པོ་ལྷ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་གཟུང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་རྟོགས་པས། འདི་ལ་སྤྲོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་འཛིག་པ་དང་། སྤྲོད་ཚུལ་རྣམས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་འཛིག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བད་དང་ཕྱི་རོལ་ནས་བཟུང་སྟེ། གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་བར་ཆོས་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། གྲུག་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་རང་བཞིན་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲོད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ན་སྤྲོད་ཉིད་ནི་ཕྱུ་རྟོགས་པར་འཛིག་པ་སྟེ། འདིའི་སྤྲོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ནི་ཕྱུས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རང་

སངས་རྒྱལ་གྱིས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་དོ་རྗེའི་ཟེགས་མ་དང་། གཅིག་
དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡིན་
པས་སྐྱོས་པའི་མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས།

དང་པོ་ཁོ་ན་ཁེགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་མ་གསུམ་མི་ཁེགས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ནི་ཐོག་
མར་དབུ་མའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་གྱིས་བདེན་པ་བཀག། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་དགག་བྱ་བདེན་པ་
མེད་པས་དེ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་བཀག། །དེའི་འོག་ཏུ་གཉིས་ཀ་དང་།
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་པ་ཡང་བཀག་ནས་སྐྱོས་པའི་མཐའ་བཞི་ཆར་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་
པས་ན་རྒྱས་པའོ། །མདོར་ན་དབུ་མ་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཀ་ཡང་དབུ་མའི་
ལམ་གྱིས་ཐོབ་དགོས་པ་ལས་ཐེག་པ་འོག་མས་ནི་བདེན་པའི་མཐའ་བཀག་པས་ཡོད་མཐའ་དང་
བྲལ། ཐ་སྙད་དུ་ལས་འབྲས་མེད་པར་མི་བརྟ་བས་མེད་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་
ལ་ལྟོས་ནས་དབུ་མར་འཛོག་པའི་དབུ་མ་རྟོགས་དགོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ནི་གནས་ལུགས་ཉིད་
ལ་མཐའ་བཞི་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་སུམ་ཆར་གྱི་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཤར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཉན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་
ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་
རྣམས་ཇི་སྟེད་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཕྱིའི་ཆོས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་
དྲག་ཡིན་ཞིང་། ནང་གི་ཆོས་ནི་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲག་ཡིན་ལ། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་
དྲག་གིས་གཟུགས་སྤང་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྟུས། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲག་གི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་སྤང་པོ་བར་བ་གསུམ་ཡང་བསྟུས་པས་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་བྱ་
ཡིན་ལ། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལྟ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཀླན་ནས་ཉན་
མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་སོགས་ནི་རང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་ཡང་ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཉིར་བདུན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མེད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲག་པོ་ཉན་

ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་ལམ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ལྷ་དང་།
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་མེད་པ་སོགས་དུག་སྟེ། རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ནི་རང་སངས་རྒྱུས་
 ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གསུངས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་བདགས་པའི་རྒྱ་ཕུང་
 བོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གྲུབ་པོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 ཞེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་བྱང་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་ཏྲག་ཅས་བྱ་བར་
 སྟོད་ན་མཆོན་མ་ལ་སྟོད་དོ། །མི་ཏྲག་ཅས་བྱ་བར་སྟོད་ན་མཆོན་མ་ལ་སྟོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 སྟོང་མི་སྟོང་དང་། མཆོན་མ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་གཉིས་ཆར་བཀག་པར་གསུངས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱུས་པར་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་གྲུབ་པོ། །ཉན་ཐོས་ལ་
 བསྟན་པའི་མདོའི་དགོངས་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྟོང་པའི་ཆེད་དུ་
 གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་དོན་པ་འདྲ་ཞེས་སོགས་སྟུང་པོ་ལྷ་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མགོན་
 པོ་བྱམས་པའི་དགོངས་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཙམ་
 ལས་མ་བཞག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དགོས་པ་ལ་དགོངས་
 བས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་ཉན་རང་གི་དེ་གསུམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་
 སྟོན་པའི་སྐབས་རྣམས་སུ་མི་ཏྲག་ལ་སོགས་བཅུ་དུག་ལ་མདོན་ཞེན་བཀག་པའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་
 འཕགས་པར་གསུངས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་
 གསུངས་པ་མི་སྟངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་སྣང་བཤད་པ་
 བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཉིད་ལས་བཤད་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྟོམ་མཉམ་གཞན་གི་
 གནས་སྐབས་སུ་སྟེ་མེད་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱལ་གྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་གཟུང་བ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེའི་སྟེང་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཁྱད་པར་ནི་སྐབས་གཉིས་པར་གསལ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱུས་པར་རྟོགས་ཚུལ་
 གཉིས་པོ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱས་ཤིང་། སྐབས་དང་

པོར་སྐྱོར་ལམ་དང་། སྐབས་གསུམ་པར་མཚན་འཛིན་མཐའ་དག་བཀག་པར་གསུངས་པ་ལས་
ཤེས་སོ། །འཕགས་མཚོག་ཀླ་སྐབ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྤར་བྲངས་པའི་རིན་
ཆེན་ཐེང་བ་དང་། སྤྲོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་ལུང་དང་། ཅུ་ཤེར། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་
ལས། །ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། བདག་དང་བདག་གིར་ཞེས་འཛིན་པས། །ཇི་སྲིད་
ཕྱི་རོལ་རྣམ་བརྟགས་པ། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ནས། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་
པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །སྲིད་པའི་ས་
བོན་ལྷོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཐུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་ཡང་སྲིད་པའི་ས་བོན་ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས། སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པ་ལ་གང་ཟག་བདེན་
མེད་དུ་རྟོགས་པ་དགོས་ཤིང་དེ་རྟོགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཐུང་པོ་བདེན་
མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
ལྟ་བུ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་བྱུང་མོང་བ་ཡིན་པ་ལས་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་
བུ་ཡོད་པ་ནི་སྤར་དབལ་ལྷན་ལྷ་བའི་ལུང་གིས་བཤད་ཟིན་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་བདག་མེད་
གཉིས་རྒྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་བྱུང་མོང་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཡོད་པར་
གསུངས་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་བསྟོད་པར། ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །རང་གི་
ཆོས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས། །དེ་བཞིན་སྟོང་དང་ལྷན་རྣམས་ལ། །བྱུགས་རྗེའི་དབང་གིས་བསྟན་
པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་མདོ་སྤྲེལ་བརྒྱུ་པའི་ལུང་གི་དགོངས་པར་
ཡང་སྤངས་སྟེ། བསམ་ཞིག་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་དེར་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་
པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་རང་གི་ཡུལ་དང་། རང་གི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་པར་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རང་གི་ཡུལ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དེ་གང་། དེ་ཤེས་པ་ནི་གང་། དེའི་ཆེ་བ་ནི་
གང་། དེ་ཉན་རང་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་དོན་ནི་གང་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་དབྱེད་

མོང་བར་གྱུར་པའི་མཚན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཤུགས་གྱིས་ཉན་རང་
ལས་འདས་པ་དང་། ལྷ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྲོལ་དུ་ཡང་ཡོད་པར་གྱུ་བོ། །ཉན་རང་
དང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འབྱུང་བའི་མཚན་འཛིན་སྤྲོས་མི་
སྦྱོང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་པས། འཇུག་པར། ས་བརྒྱད་
པར་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་ཞིབ་སེམས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
དཔལ་ལྷན་ཞིབ་ལྷའི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ཏུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་
པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་རྩ་བའི་སྤྱིང་པོ་དག་ཁྲ་གས་ཕྱེ་ན་འགའ་མེད་པ། དེ་བཞིན་རྣམ་པར་
དབྱེད་པ་ཡིས། །བཅོལ་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རི་ལྷར་བཅོལ་
བའི་ཚུལ་ནི། ལུས་ནི་རྒྱུད་པ་བྱིན་པ་མིན། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་དང་ནང་ནའང་ལུས་མེད་ན། རི་
ལྷར་ལག་སོགས་ལ་ལུས་ཡོད། །ལག་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་མེད་ན། དེ་ནི་རི་ལྷར་ཡོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་ལུས་བཅོལ་ནས་མ་རྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་སོར་མོའི་ཆོགས་ཡིན་ཕྱིར། །
ལག་པའང་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར། །དེ་ཡང་ཆོགས་གྱི་ཆོགས་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོགས་ཀྱང་རང་
གི་ཆ་ཕྱེ་བས། །ཞེས་པ་ནས་མཁའ་བཞིན་དེས་ན་རྩལ་ཡང་མེད། །ཅེས་ལུས་གྱི་ཡན་ལག་རྩལ་
ཕན་གྱི་བར་ཡང་མི་རྟེན་པར་གསུངས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤུང་
པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་རྒྱས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་མ་
རྟོགས་པར་བཞེད་དེ། སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་གྱིས། །ཟླ་ངན་འདས་པའང་དཀའ་
བར་གནས། །ཞེས་ཉན་རང་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་པས་འཁོར་བར་སྦྱོང་བ་ལེན་མི་
སྲིད་པའི་ཐུང་འདས་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་འཁོར་
བར་སྦྱོང་བ་ལེན་མི་སྲིད་པའི་ཐུང་འདས་ཐོབ་པོ་སྤྲོམ་ན། དེ་ལྷར་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་མ་ཐག་ཏུ་
སྤྲུག་བསྐལ་ཡང་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་ལས་ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས་ལ་སྤྲུག་བསྐལ་ཡོད་པས་
བསལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལྷ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། བྱམས་
པ་དང་། གྲུ་སྦྱབ་དང་། ཞིབ་ལྷ་དང་། ལྷ་བ་གྲགས་པ་དང་། འཕགས་སེང་གཉིས་བཞེད་པ་

མི་མཐུན་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་འཛོག་ལུགས་ནི་མི་འབྲ་བར་སྤང་སྟེ། གྲུ་སྐྱབ་ཡབ་
སྲས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཉེར་
ལེན་གྱི་སྤང་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། ཉན་རང་ལ་
ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། བྱམས་ཆོས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་
ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་བྱས་ནས། ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད། རང་རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་གྱི་སྤྱེད་རྟོགས་པ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཐ་སྙད་མི་འབྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་གང་ཞེན། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་
གསུངས་པའི་བྱན་མོང་བའི་ལྷ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་ཀ་གཏན་ལ་
དབབ་པར་མཛད་པས་དེའི་ཆོད་ངོས་སྒྲིབ་དག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་བདེན་
མེད་རྟོགས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དེ་བཀག་ནས་སྤང་པོ་བདེན་
མེད་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་ཆོད་རྟོགས་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་མཛད་དོ། །འདི་
ལ་དགོངས་ནས་འཇུག་འགྲེལ་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཁམས་
གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉན་མོངས་པ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཙམ་དུ་གསུངས་སོ། །མགོན་པོ་བྱམས་པས་ནི།
གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པས། བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་
ཀྱི་རྟོགས་རིགས་གསུམ་དུ་སྤྱེད་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་
གཞག་མཛད་དོ། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་རྟོགས་རིགས་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་
དགོས་པ་གང་ཞེན། རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་
ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་
ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ལམ་

གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་ལ་དེའི་ཆོ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལྷ་བའི་ཁྱད་པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉན་རང་གིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་ཉི་ཆོ་བ་དང་སྣ་ཆོགས་ཉིད་ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེན། དེའི་དོན་རྟོགས་པ་ཉི་ཆོ་བ་ཡིན་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་བདེན་མེད་ཅུམ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་པས་ཅིའི་ཕྱིར་གྲུག་ཀ་ཆོལ་བར་བྱེད། གལ་ཏེ་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྟེ་མེད་རྟོགས་ན་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྩུ་བྱས་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་སུ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀ་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་གྱིས་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་སོ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་ནི་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཉན་རང་གི་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་གཞག་ན་མངོན་ཞེན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་ཉན་རང་གི་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་གཞག་ལ་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་འབྲས་བུ་དང་པོ་སོགས་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཉིར་སྣང་དུ། ཏིལ་གྱི་དཔེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མཐོང་སྒྲོམ་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ལྷས་པ་ཐ་དད་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགལ། ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་སྟུམ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། འདིར་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ་མཉམ་གཞག་གིས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་འགའ་ཞིག་ནི་མི་རྟག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སོགས་ཡིན་པས་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། མཉམ་གཞག་གིས་རང་སྟོབས་གྱིས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྟོན་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། ལུགས་འདི་མ་རྟོགས་པའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ངོས་

འཛིན་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་དེ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་གིས་རྟོགས། བྱམས་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་གིས་མ་རྟོགས་པར་ཁས་བླངས་པས་གང་རུང་ཅིག་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གཉིས་ཆར་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་གིས་ལུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཁས་བླངས་པས་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྐྱོར་བའི་ཆོ་གྲགས་བཤད་འབའ་ཞིག་དགོས་པར་འགྱུར་པོ། ། ཅོང་ཁ་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་མཚུངས་པས་ལྷ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདོད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷ་སྟོན་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པ་དང་། རྒྱུ་པར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་པོ། །དེའི་ལན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཅིག་ཉིད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་རྒྱུ་པས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དབང་པོ་རྩལ་གོ་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱིབ་པ་སྐོང་བའི་རྣམ་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་འཆད་ན་ཡང་། སྐྱར་བྱ་བདེན་འཛིན་གཅིག་ཉིད་ཉན་ཐོས་བརྩོན་འགྲུས་ལྷུར་བས་ཆོ་གསུམ་གྱིས་སྤོང་རྣམ་ཤིང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྤོང་མི་རྣམས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགལ། ལུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་མི་རྟོག་ལ་སོགས་བརྟུ་དུག་གིས་བསྐྱས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡོད་པ་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པར་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་ཡོད་ཅིང་། དེས་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོན་པའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་བ་སྤངས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པས། བསྟན་ཅ་དག་སྤོང་ཉིད་ཡིན་ན། ། དག་སྤོང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་སྟོན་འཇུག་གི་གཞུང་འདི་ལ་སྐྱར་ནས་འཆད་པ་ནི་མཁས་པའི་མདུན་སར་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་འགོ་བའི་གཏམ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སོགས་ལོར་བ་དབག་དུ་མེད་པ་སྤང་མོད་ཀྱང་། ཐེག་མཆོག་གནད་ཀྱི་སྒྲ་ཟེར་དུ་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་ཞིང་། རྒྱུ་པར་བཤག་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

༡༩༡ ལྷུང་པ་དོན་ཐེག་དམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ལྷ་བུར་ཡིན་གཤིན་ཤིས།

གཉིས་པ་སྐྱབས་དོན་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་སྟོར་བ། འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ། སྒོ་མ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷ་རོལ་པ་
རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་པ་ནས། རི་སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་
མཉམ་རྗེས་གཉིས་ལས། མཉམ་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་སྐབས་གཉིས་
པར་བསྟན་ཟིན་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
མཉམ་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཡོད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཤེས་པ་དང་། མ་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་
མཁུན་ལ་ཉེ་བ་དང་རིང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞི་
ཤེས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྦྱེས་པ་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཚན་འཛིན་བཀག་པའི་སློ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་
དགོས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་
མཚུངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་
པའི་སློ་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྐྱོམས་པས་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་
དུ་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་ཕྱིན་ཆད་དུ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྐྱོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་
ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ས་བདུན་པ་ལ་བཞག་གོ །ཞེས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་
བ་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་སློ་ནས་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་
དྲུག་བསྐྱོམ་དགོས་ལ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་མངོན་
ཞེན་སྦྱེས་པའི་ཆོ་མངོན་ཞེན་བཀག་དགོས་པས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཞག་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་
ཞེན་བཀག་པའི་སློ་ནས་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྐྱོམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་ལ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་བཅུར་བྱས་ནས། ཞེན་སྦྱོད་བཀག་པའི་
སྦྱོར་བ་བཅུ་ཆར་ལ་སྦྱར་བར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་དོན་སྡུར་བས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་བཞི་རང་

བཞིན་གྱི་སྒྲོང་བ་དང་། བྱི་མ་དྲུག་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོང་བར་བཞེད་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་ངོ་། །
 དེས་ན་དང་པོ་བཞི་ལོགས་སུ་བཅད་ནས་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་པར་རྩ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བདེན་
 བཞིའི་སྟེང་གི་བྱུང་ཆོས་ལ་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་པས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ལ་ཞེན་སྦྱོད་
 བཀག་པར་མངོན་ཏེ། གཞུགས་སོགས་ཞེས་པས་བདེན་པ་བཞི་བསྟན། དེ་མི་རྟག་སོགས་ཞེས་
 པས་སྟག་བསྟུལ་བདེན་པའི་བྱུང་ཆོས་བསྟན། དེ་མ་རྫོགས་དང་། ཞེས་པས་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་
 པའི་བྱུང་ཆོས་བསྟན། རབ་རྫོགས་དང་། ཞེས་པས་འགོག་བདེན་གྱི་བྱུང་ཆོས་དང་། དེ་ལ་
 ཆགས་པ་མེད་ཉིད་དང་། ཞེས་པས་ལམ་བདེན་གྱི་བྱུང་ཆོས་སྟོན། དེ་དག་ལ་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་
 བས་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་རྟག་མི་རྟག་
 སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འབྱུང་བའི་བྱིར་
 རོ། བྱི་མ་དྲུག་གིས་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ལ་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་པ་སྟོན་ཏེ། དང་པོ་ལྷན་ནི།
 ཀྱན་ནས་ཉན་མོངས་ཀྱི་གཞུང་བ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་བསྟན་ཞིང་།
 སྤང་བ་རྣམས་བདུན་གྱིས་ནི་གཞུང་བ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུག་ཏུ། ཉིར་སྤང་དུ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་དཔེའི་དོན་འཐད་པར་བྱས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།
 གྲོལ་དཔོན་བུ་ལྷོ་གྲི། གསེར་གྲིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྫོགས་པས་ཀྱན་བཏགས་དང་། རྫོགས་
 པས་ཡོངས་གྲུབ་བསྟན་ཅིང་། གཞན་དབང་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། འབྲེལ་ཆེན་དུ།
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བྱིར་བཏགས་པའི་གཞུགས་ནི་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའོ། ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཆོགས་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ནི་རབ་ཏུ་རྫོགས་པའོ། ཞེས་དང་། ཤེར་སྒྲོན་དུ་
 མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་གཞུགས་ཀྱན་བཏགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་སྦྱོད་པ་
 བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་བར་སྦྱོར་ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར།
 མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཏགས་པའི་བྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་།
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ་སོར་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་ཉིད་དེ། གཞུགས་ལ་སོགས་
 པ་མ་ཆང་བ་དང་། ཆང་བ་ཉིད་དོ། ཅེས་སོ། གཤམ་པས། མ་རྫོགས་པ་བྱིས་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་

དང་། རྫོགས་པ་ཀླན་པོའི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལ་འཆད་ཅིང་ཀུན་བཏགས་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་འདིར་འཆད་པ་མི་འཐད་ཅེས་དང་། གཟད་པས་མ་རྫོགས་པ་སྟེ་མ་སྒྲིན་པ། རྫོགས་པ་སྟེ་སྒྲིན་པ་ལ་འཆད། ཁ་ཅིག་ཚོགས་རྫོགས་མ་རྫོགས་ལ་འཆད་དོ། །འབྲེལ་དང་། གཡག་རོང་གཉིས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་མཛད་པས་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེད་པ་ལ། སྒྱིར་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གནས་ལུགས་འབྱེད་པ་དང་། གསུང་རབ་འཆད་པའི་སྒྲིབ་རྩན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་རེ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་ས་ནི་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷ་དང་། མདོ་སྟེ་པས་ནི་རང་སྒྱི་གཉིས་དང་། སེམས་ཙམ་པས་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། དབུ་མ་པས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་གནས་ལུགས་འབྱེད་པ་དང་། གསུང་རབ་འཆད་པའི་སྒྲིབ་རྩན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཞིན་དུ་འཆད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་རོས་གཟུང་བ། དེས་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ། གསུང་རབ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་ཀུན་བཏགས་ནི། དགོངས་འབྲེལ་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་རོ་བོ་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟེ་བ་ཞེའམ། འགག་པ་ཞེའམ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྒྲངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཞན་དབང་སྟོན་ཏེ། འོག་མ་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བྱང་ཚས་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་གཞན་དབང་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཇི་ལྟར་འདོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། རོ་བོ་དང་བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྟོབ་པཏགས་ཏེ། འཇིག་

ཉེན་གྱི་ཐ་སྟད་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །གཞན་དབང་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 སྟོན་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་
 གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེས་པའི་
 དོན་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྟེས་པ་ལ་འཛོག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ཡུལ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བྱང་
 ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་སྤར་བ་ཞིན་ནོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་
 ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ནི་དེ་ཀུན་བརྟགས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་
 བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་ཀུན་
 བརྟགས་ཁོ་ནས་སྟོང་པའི་ཆ་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་བཞག་པ། རང་གི་རོ་བོ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་མཐའ་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་རྣམ་གངས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་གང་ལ་དམིགས་
 བས་བསྟོམས་ན་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡོངས་
 གྲུབ་དུ་འཇུག་གོ། །མདོར་བསྟན་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་སྟེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་རྒྱ་རྒྱུན་
 གཞན་ལས་སྟེས་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་རྒྱུན་མ་
 ཆད་པ་ཞིག་ལ་གཞན་དབང་དུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཉིད་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་ཟག་དང་།
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་སྟེ་བའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་གང་ཟག་དང་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལ་ཀུན་བརྟགས་སུ་འཛོག་གོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྒྱ་རྟོག་པ་ཙམ་སོ། །གཞན་དབང་དེ་ཉིད་
 འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོ་ན་མ་དག་པ་གཞན་དབང་དང་། འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་རེ་
 ཞིག་འགག་པ་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་མཉམ་གཞག་དང་། གཏན་ནས་འགགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སར་དག་པ་གཞན་དབང་དུ་འཛོག་ཅིང་། ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོ་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དོན་དམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆོ་སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་དུ་གཞག་པ་ཡོད་
 མོད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། དོན་དམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་དགོངས་ནས་དེར་གཞག་པ་ཡིན་

གྱི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། འདུས་མ་
བྱས་ཡིན་དགོས་པ་ལས། འདི་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། དགོངས་འགྲེལ་
ལས། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་པན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་
བཞིན་དུ་གཤམ་ཏེ་ཆོས་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་རོན་དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཐ་
དད་པར་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་རོན་དམ་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་
དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །
འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་རོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དབུས་མཐར། དམ་པའི་
རོན་ནི་གཅིག་ལུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ལུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤེ་རྒྱུ་དུ། ཡོད་
མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། སྟེ་དང་འཇིག་མེད་འབྲི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཕེལ་
བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའང་མེད། །རྣམ་པར་དག་གྱུར་དེ་ནི་རོན་དམ་མཚན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འོ་ན་བསྟུ་བར། གཞན་དབང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྣམ་དང་། རོན་དམ་པར་
གཉིས་ཀར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་
བཏུས་པར། གཟུང་དང་འཇིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་རོན་དུ་ཡོད། །སྟོ་
མཚོའི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་གྲགས། །ཞེས་གཞན་དབང་རོན་དམ་
དུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རོན་དམ་དུ་ཡོད་ན།
རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ལྷགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་ལ་རོན་དམ་པར་བྱས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་རོན་དམ་པར་བྱས་པ་
གཉིས་ལས། སྤྲོ་མ་ལ་རོན་དམ་བདེན་པས་མ་བྱུང་པས་སྟོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་
ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། རོན་དམ་བདེན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དུ།
དགོངས་འགྲེལ་དང་། མདོ་སྤེ་རྒྱུ་དུ་བཤད་ཅིང་། གཞན་དབང་དེ་གཞན་དབང་དང་གཅིག་
ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་བྱད་ཆོས་ཀྱང་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་དང་། འཇིག་
མེད་དང་། འཕེལ་འགྱིབ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དབུས་མཐར།

རྣམ་དག་སྤོང་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་ཕྱུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤོང་མེད་དེ། རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། རྗེས་སྐོབ་དག་
 པ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྤོང་ཡུལ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གཞག་པ་ནི། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དཔེ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱུ་མ་
 བྱས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྐྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་འཛིག་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། ཐམས་
 ཅད་དུ་སོང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལས་ཆོས་བདག་མེད་པས་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་གཅིག་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཀུན་
 བརྟགས་ལ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དཔེར་བྱས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་དཔེར་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དཔེའོ། །གཞན་དབང་ལ་སྐྱུ་མ་བྱས་པ་དཔེར་བྱས་པ་ནི། སྐྱུ་མའི་
 སྐྱུ་ལ་གཞི་རྒྱུང་དུ་མེད་ཀྱང་རྒྱུང་དུ་སྐྱར་བ་ལྟར་གཞན་དབང་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་
 ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྐྱར་བའི་དཔེའོ། །ཡོངས་གྲུབ་ལ་ནམ་མཁའ་དཔེར་བྱས་པ་ནི་
 རྣམ་མཁའ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་
 བའི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སོང་བའི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་ལུགས་འདི་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ལ་གཞན་དབང་དུ་སྐྱུར་བ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྐྱུར་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བྱི་མའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱུན་དུ། ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། །
 ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་འདོད། །སྐྱུ་མའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ། །དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འབྱུང་པར་
 བརྗོད། །ཅེས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལ་གཞི་གཞན་དབང་གི་དཔེ་དང་། སྐྱུ་མའི་རྣམ་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་

དཔེར་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ལྷུལ་པའི་གཞི་དང་། གྲུན་བརྟགས་ལྷུལ་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལ་འདོག་པའི་དཔེའོ། །

གཉིས་པ་དེས་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱང་ས་ནས། བསྐྱུ་བ་ནས། དབྱུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་སྒྲུང་ཚུལ་སྒྲིབ་བསྟན། སྒྲུར་འདེབས་སྒྲུང་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད། དེས་ན་དབྱུ་མའི་ལམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། བྱང་སར། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཚིག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བརྟགས་པའི་ཚིག་གིས་མཚན་མའི་གཞི་བརྟགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་དུ་གྲུབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ། །ཅེས་སྒྲུར་བ་འདེབས་ཤིང་ཆུད་གཟོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཚོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་གྲུན་བརྟགས་ཡིན་པས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྒྲོ་བརྟགས་པའོ། །བརྟགས་པའི་ཚིག་གིས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ནི་སྒྲུར་པ་འདེབས་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། གྲུན་བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་སྒྲུར་པ་འདེབས་པའོ། །ཆུད་གཟོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ནི་དངོས་སུ་ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་ཞིང་ཤུགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་སྒྲུར་སྒྲུང་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སར། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་སྒྲུར་པ་འདེབས་པ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་མེད་ལ་འདོགས་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་བོ་རྣམས་ཡོད་ན་གང་ཟག་

གདགས་སུ་རུང་གི་མེད་དུ་ཟེན་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གདགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡོད་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་འདོགས་པའི་ཚིག་ཉི་ལྔ་གདགས་སུ་རུང་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གདགས་པའི་ཚིག་གིས་ཉི་ལྔ་འདོགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་དུ་ཟེན་ན་ནི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བས་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་ན་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་འཛིན་ཏུ་མི་རུང་བར་བསྟན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་མི་རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་ཙམ་ཞེས་པ་ནི་དེའི་གཞི་གཞན་དབང་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་སར། དངོས་པོ་སྒྲ་མ་གང་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་བྲལ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་སྒྲ་མ་ནི་གཞན་དབང་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ། ཀུན་བརྟགས་ཡོད་པ་དང་གཞན་དབང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ལ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མར་འཛིན་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ལྷགས་འདི་ལ་འདུས་མ་བྱས་དང་དངོས་པོ་མི་འགལ་ཏེ། འདིར་ཡང་དངོས་པོ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུས་མཐར། གཉིས་དངོས་མེད་པའི་དངོས་མེད་པའི། །དངོས་པོ་སྒྲོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཅེས་དང་། ཀུན་བརྟགས་སུ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྟུང་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་མཚོག་ཁྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཡང་དག་རྫས་དངོས་རྟག་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ནི། དངོས་སྒྲུབ་བ་གསུམ་ལས། མདོ་སྟེ་བ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་

མཐུན་ཡོད་པར་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་གསུང་རབ་གྱི་གནད་དུ་
སྟངས་ཤོ། །

གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་སྤངས་པའི་ཚུལ་དང་། དེས་ན་
དབུ་མའི་ལམ་དུ་གྲུབ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བསྟུ་བར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རང་རང་གིས་ཉེས་པར་གཟུང་བས་འདི་སྐད་
ཅས། གུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ། ཅས་ཟེར་རོ། ། དེ་
ལ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དོན་དམ་པ་ནི་གང་ཡིན་གུན་རྫོབ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །དེ་སྐད་དྲིས་པ་ན་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་གུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་གུན་རྫོབ་ཏུ་
བྱེད་པ་དང་། འདོགས་པ་དང་། མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུ་བའི་བདེན་གཉིས་གྱི་ངོས་འཛིན་
ཕྱོགས་སྤར་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་གུན་རྫོབ་གྱི་ངོས་འཛིན་འགོག་པ་ནི་བསྟུ་བར། དེ་ལ་འདི་སྐད་
ཅས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། གུན་རྫོབ་གྱི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དམ། གལ་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་གུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་
འདོད། གལ་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། གུན་རྫོབ་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་མངོན་
པར་བརྗོད་པ་དང་། གུན་རྫོབ་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ། །
གལ་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། གུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་གཞི་མེད་པར་མངོན་
པར་བརྗོད་པ་དང་། གུན་རྫོབ་ཅེས་བྱར་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ལ་ཡོད་དོ་སྟུམ་དུ་དམིགས་པའི་གུན་རྫོབ་དེ་ནང་གི་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྣམས་ཏོག་གི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། གུན་རྫོབ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་
འགལ་ཞིང་ནང་གི་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྣམས་ཏོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་
མའི་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བའི་གུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་གདགས་གཞི་དོན་དམ་དུ་མེད་པས་བཏགས་

པ་ཙམ་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །དོན་དམ་གྱི་ངོས་འཛིན་འགོག་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་དེ་ལ་འདི་སྐད་
 ཅེས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གང་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གྲང་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་
 སྐད་ཅེས་དྲིས་པ་ན་གལ་ཏེ་དེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡོད་པར་འདོད་
 དམ་འོན་ཏེ་མེད་པར་འདོད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་དམིགས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཅེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེའི་དོན་ནི་གང་དམིགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས།
 དམིགས་བྱེད་གྱི་སྒོ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་
 དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་མི་ལུས་སོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་པར། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
 ལ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མི་
 འཐད་དོ། ཅེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་
 རྣམ་པར་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་
 གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་
 གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །ཞེས་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་སྤངས་ནས་གཞན་དབང་དང་དེ་
 ལ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་སྤྲོང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་དབྱེ་མའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། སྒྲོ་སྐྱར་སྤང་བའི་ཚུལ་དང་། དེས་
 ན་དབྱེ་མའི་ལམ་དུ་གྲུབ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་དབུས་མཐའ་། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་

ཡིན། རྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། རྟོང་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། རྟོང་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་
དུ་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་ལ་ལ་དག་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་ལྷར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྐྱེས་དུ་
སེམས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་
རྟོག་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ལྷག་མའོ། རྟོང་ལྷར་ན་
མདོར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རྟོང་པའོ། ཞེས་བཤད་པས་མདོད་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ་
འདི་ལྷར། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་བ་
དང་འཛིན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བས་རྟོང་པ་ཞེས་བྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་མདོད་དང་མི་འགལ་ལོ། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྷར་གཉིས་པོ་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ལྷར་ཡེ་མེད་ལ་ཡང་
དག་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལྷར་ན་རྟོང་པ་ཉིད་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་དེ་ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་རྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོང་པ་ཉིད་
ཡིན་པས་རྟོང་པ་ཉིད་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། རྟོང་དོན་ནི་ཚུལ་ནི་ཚུལ་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་སྐྱར་པ་འདེབས་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་གཞན་དབང་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། རྟོང་མདོར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རྟོང་པར་བཤད་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེན་དེ་ནི་ཀྱན་བརྟགས་གྱིས་རྟོང་པ་ལ་དགོངས་པས་མི་འགལ་ལོ། རྟོང་ལྷར་ཉིད་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་གི་རོ་བོས་རྟོང་པའི་རྟོང་
ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་དབང་གི་རྟོང་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གྱིས་རྟོང་པའི་རྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་དབུས་མཐར། རྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་རྟོང་མིན། རྟོང་པས་ན་ཐམས་ཅད་
བཤད། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ནི། རྟོང་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཏེ་གཞན་
དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། མདོད་དོན་མི་འགལ་བར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན།
གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་
དང་། ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་སྒྲངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་དེས་གསུང་རབ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། འོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྟེ་བའི་ཚུལ། དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་བཤད་པ། དེས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་འོགས་པ་སྟེ་བའི་གཞི་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལོ། ། འོགས་པ་སྟེ་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་གཉིས་འགལ་ལོ་སྒྲམ་དུ་བསམ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས་ཞེས་ཞུས་པ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་དུ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སྤང་བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྟུལ། སྟེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་འཛིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤངས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་བཀའ་སྟུལ། སྤང་བོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བའི་བཞིན་དུ་སྟེ་མཆེད་རྣམས་དང་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བར་ཡང་བཀའ་སྟུལ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་དང་མངོན་དུ་བགྱི་བ་དང་། བསྐྱེམ་པ་དང་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་ཁམས་དུ་མ་དང་སྤངས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དག་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། མ་སྟེས་པ་དང་། སྟེ་བ་དང་། སྟེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱར་ཞིང་གནས་པ་དང་། འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྟུལ་ལ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྟེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྟུལ་ལགས་ན་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྟེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཀའ་སྟུལ་སྟུམ་བགྱིད་ལགས་ཏེ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་

མཆིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
སྤྱངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་
སུ་ཁུ་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཚུལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་
གསུངས་ཚུལ། ཀུན་བརྟུས་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་
གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་དུ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། ཞེས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
གསུངས་སོ། །འོ་ན་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཡིན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་
སྟུམ་ན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་དུ་དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་གང་ལེ་ན་ཀུན་བརྟུས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ལེ་ན། འདི་
ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བརྟུར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་
པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་
ཀུན་བརྟུས་ལ་དགོངས་ནས་མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛིག་སྟེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ལེ་ན།
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ལེ་ན་འདི་ལྟར་དེ་ནི་
རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དབང་ནི་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་ནི་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་འཛིག་དགོས་པ་ལས་

རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མཉམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་
འགགས་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཚེས་བདག་མེད་པས་
རབ་རྟུ་བྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚེས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་
བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ནས་འདས་པའོ། ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན།
འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཚེས་བདག་མེད་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་
དྲུས་དང་། ཐེང་བྱག་ཐེང་བྱག་གི་དྲུས་སུ་རྟམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཚེས་རྟམས་ཀྱི་
ཚེས་ཉིད་འདྲུས་མ་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་
བཤད་པ། མ་རྒྱུས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་སྐྱེ་ལ་རག་ལས་པས་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དང་། ཆོས་གང་འགགས་པ་སྐྱར་ཡང་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་ལྷོ་མི་སྐྱེ་བས་རང་གི་བདག་
ཉིད་ལྷོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་
རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དུས་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། བྱིས་པས་གཙང་བདེ་
རྟག་བདག་མོགས་སུ་འཛིན་པ་བཞིན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་དུ།
རང་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ། ། མེད་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། །མི་གནས་ཕྱིར་དང་འཛིན་བཞིན་
ཏེ། །མེད་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་ལྷར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྷར་མ་སྐྱེས་པ། ཅི་ལྷར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྷར་མ་
འགགས་ཞེས་སོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྒྱ་མཁོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱུང་སྟེ། རྒྱ་དུ། སྒྲ་མ་སྤྱི་མ་འི་
རྟེན་ཡིན་པས། རི་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིས། །སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་གཞོད་ནས་ནི། །རང་བཞིན་ལྷ་
ངན་འདས་པ་གྲུབ། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་བརྒྱུ་ནས་བཤད་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་དུ། ཀུན་བརྒྱུ་གས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྒྲིབ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་

གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་
བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་
ཞེན། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ། ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། ཇི་
ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དེ་ལྟར་གཞོད་མ་ནས་ཞི་ལོ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་
སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་སོ། ཞེས་སོགས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་
སོགས་སུ་བཤད་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དགོངས་འགྲེལ་དུ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་བོ་དང་ཐ་
མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲམ་ན་སྒྲིབ་མེད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་དུ་ནི།
དང་བོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་འདུས་བྱས་སུ་མེད་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་སོགས་སུ་བཤད་
ལ། རྒྱན་དང་། ཀུན་བཏུས་སུ། ཇི་ལྟར་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ཁྱུས་པས་གཞན་
དབང་ལ་ཡང་བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྐྱེས་པས་བདག་
ཉིད་དུ་མ་འགགས་ཞེས་སོགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་
དགོངས་འགྲེལ་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དང་པོར་ཡུལ་བྱ་རྒྱ་སྤྱིར། དང་པོར་སྐྱ་བ་རི་དྲགས་
ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་རྒྱད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་ལྟར་གྱུར་པ་འཇམ་མིར་
གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་འཛིག་ཏེན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་སྐྱ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ།
དྲང་བའི་དོན་རྩྱུང་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་།
གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུས་
ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས། ཆོས་ངོ་
མཚར་རྒྱད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་སྐྱ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན་རྩྱུང་པའི་གཞིའི་

གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་
ལས་བརྒྱམས་ཏེ། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་།
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་དོ་མཚར་མྱད་དུ་བྱུང་
བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་
འདི་ནི་སྤྲོ་ན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ། དེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་
སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ་དབུ་མེས་ས་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་
ལོ་གསུམ་ལ་བྱང་དེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་འཛིག་པའི་ཚུལ་དང་། འཁོར་ལོ་བྱི་མའི་དོས་འཛིན་གྱི་
ཁྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་དགོས་མོད་ཀྱི་མང་བས་འཛིགས་པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་སྦྲེལ་མེད་པ། རྣམ་བཞི་
དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། མདོར། རྣམ་པ་བཞི་ནི་གཟུགས་སྦྲེལ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་
ཀྱིས་སྦྲེལ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་བདག་གི་ཅེས་བྱ་བར་སྦྲེལ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་
སྦྲེལ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་དོན་སྦྱོབ་དཔོན་
གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྦྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་དང་།
རྟོགས་པའི་སྦྲེལ་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྦྲེལ་པ་ལ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། ཞེས་སོགས་
ཏེ། སྦྱར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་བཞིའི་སྤྲེང་གི་རྟག་སོགས་བརྟུ་དུག་དང་། མི་རྟག་སོགས་
བརྟུ་དུག་ལ་ཞེན་པ་བཀག་ནས་བསྦྲེལ་པའི་མཐུས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་སྦྱོས་པ་སོ་གཉིས་དང་
བྲལ་བའི་སྦྱོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའོ། །གལ་ཏེ་གཞུང་འདིས་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་
རིགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་
རྟོགས་རིགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྟུ་དུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས་པ་
ལས། འདིར་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྟུ་དུག་གི་སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ་སྤྲུལ་ན། རྗེས་ཀྱི་དེས་
ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྟུ་དུག་ལ་དེས་པ་འབྲེན་རྣམས་པའི་ཆ་ནས་ཉན་ཐོས་

གྱི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བར་གཞག་པ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
 བྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་ཡང་མེད་དེ། སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་
 ཟེན་རྟོ། །ཡང་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་
 བའི་ལྷག་པ་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱང་ཚང་བས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིར་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཐོས་བསམ་གྱིས་
 གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ཆོན་ཡང་། ཐེག་པ་སུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་གཏན་ལ་ཡབ་ཅིང་། རྣམ་པར་
 བསྐྱེས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཆོན་ཡང་། ཐེག་པ་སུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་བསྒྲོམ་དགོས་པས། སྐབས་
 འདིར་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྐྱེས་པའི་ཆོ་འོག་ནས་འཆད་པའི་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་རིགས་སོ་སྟུམ་
 བ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱང་སེམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི་བཤད་ཟེན་རྟོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉིར་སྒྲུང་དུ། ཡང་ཅིའི་དོན་གྱིས་ལམ་
 ཤེས་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་བསམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་
 བས་བལྟས་ནས་འདའོ། ཞེས་གསུངས་པས་ན། འདི་ནི་གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 བྱ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ནི་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་
 བསྟན་རྟོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཡང་སྐབས་གཉིས་པར་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་
 ལམ་བསྟན་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན་སྟུམ་ན། འདིར་མཐོང་ལམ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་ན་
 ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྟན་དགོས་

ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་གཞན་དོན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
བ་ཅུམ་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟེན་རང་དོན་དུ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་
དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོམ་ལམ་མེད་པས་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་དང་། འབྲས་བུ་མཐོང་
ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་གནད་དོས་ཟེན་ན། འདི་ལ་དཀའ་བའི་གནས་གཞན་མེད་པས་སྒྲིབ་
མང་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །
༡༥ ཐོས་བསམ་གྱི་ལུས་རྒྱལ་ཡར་བརྒྱ་ལའི་ཆེད་དུ་གོ་རིམ་བརྒྱུག་སྒྲེ་མཁེན་གསུམ་གྱི་མཐུག་བཅུ་བ།

གསུམ་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གདལ་ལ་ཕབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་བསྟུས་པའི་ཆེད་དུ་མཁེན་
གསུམ་གྱིས་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་རྫོགས་
པར་བསྟན་བྱ། རྫོགས་པར་སྟོན་བྱེད། གོ་རིམ་བརྒྱུག་པའི་དགོས་པ། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་
དགོས་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། དོན་བསྟུ་འདི་ལ་ལྟོས་ནས་བབད་མ་ཐག་པའི་གཞི་ཤེས་འདི་དང་། གཞི་
ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་བབད་མ་ཐག་པའི་ལམ་ཤེས་འདི་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་
བབད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་མཁེན་འདི་ལོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རྣམ་མཁེན་ལ་ཐོག་མར་འདི་ཞེས་སྒྲོས་
ནས་བབད་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་དུ་ཞེས་སྒྲུར་བ་ནི་སྤར་གྱི་མཁེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་དང་། འདིའི་
མཁེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མཐུན་པ་ཅིག་དགོས་སོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་མཁེན་ནི་
བབད་མ་ཐག་པ་དང་འཆད་འཇུར་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་འདི་ཞེས་སྒྲུར་བ་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་
དང་པོར་དེ་ལྟར་འདི་ཞེས་དང་། འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་འདི་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས་གོ་རིམ་སྤར་
མ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། མདོ་དང་། ཉིར་སྤང་དུ་ཡང་འདི་བཞིན་དུ་བབད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ལེའུ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པར་སྟོན་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། དེས་མཁེན་པ་
གསུམ་རྫོགས་པར་བསྟན་ཅེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིར་རྫོགས་པར་སྟོན་བྱེད་ནི་ལེའུ་
གསུམ་རྫོགས་པའི་མཐུག་ཐོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་དོན་བསྟུའི་མདོ་ཆོག་གསུམ་ལ་དོས་འཛིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་གང་
ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི།

ཁམས་གསུམ་ལས་འདེའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་རྣམས་སོ་སོར་གཏོད་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། འདོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུས་བཤད་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་དང་པོར་བསྟན་ནས་དོན་བསྟུ་བའི་སྐྱབས་སུ་གཞི་ཤེས་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟེ་རྣམ་པ་རྒྱུས་བཤད་གྱི་སྐྱབས་སུ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་སྟོོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་མཁྱེན་དང་པོར་བསྟན་ལ། འདིར་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་གོ་རིམ་དང་མཚམས་སྟེར་བའི་ཆེད་དུ་གཞི་ཤེས་དང་པོར་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། སྤར་མཁྱེན་གསུམ་རྒྱུས་པར་བསྟན་པའི་མཁུག་ཏུ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཆར་ལས་མཁྱེན་གསུམ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་པ་དེ་དག་གྲང་བསྟུས་ནས་བསྟོམ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། བསྟུས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེན་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་བསྟུ་ཞེས་པ་ནི། འོག་རྣམ་རྫོགས་སྟེར་བ་དང་འབྲེལ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་སྟོོས་པ་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་མཐོང་ལམ་བསྟན་མ་ཐག་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཁུག་སྟེད་བསྟན་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡང་འབྲུབ་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་གྲང་འཕགས་པའི་བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་རྣམ་པར་བསྟུ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྤར་དོན་ཟབ་མའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྲེད་ལས། སྐབས་གསུམ་པའི་གཞུང་སོ་སའི་འབྲེལ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥༥ རྣམ་རྫོགས་སྟེར་བ།

སྐབས་བཞི་པའི་འབྲེལ་ལ་གཞི་ཤེས་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་རྫོགས་སྟེར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བཤད་པར་བྱ་བ་རྣམ་རྫོགས་སྟེར་བ་དངོས་གཉིས་ལས།

ཆ༩ གཞི་ཤེས་ཏུ་འོག་ཏུ་རྣམ་རྫོགས་སྟེར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་རྫོགས་སྟེར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཡོད་དེ། ཅེས་འཆད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་མི་འཐད་དེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱུག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆོ་མཁེན་པ་གསུམ་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆོ་མ་ལྷ་མ་ལྷ་མའི་འོག་ཏུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་གཞི་གཤམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞི་གཤམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་མཁེན་གསུམ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་གཞི་བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་ཆུ་ལ་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་ཆུ་ལ་དེ་གང་ཞེན། གཞི་བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་མཁེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་བཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བསྐྱེད་པའི་ཆོ་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་གཤམ་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞེས་རྣམ་མཁེན་དང་པོར་སྟོན་པ་ནི་འདིའི་གོ་རིམ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་ཆོ་དང་པོར་གཞི་གཤམ་གྱི་རྣམ་པ་གཞུང་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

། ༣༩ ། འཤད་པར་བྱ་བ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དངོས།

གཞིས་པ་ནི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་བཅུ་ཅུ་གསུམ་རྫོགས་པར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉམས་མ་སྦྱེས་པའི་གནས་སྐྱབས་གྱི་སྒྲོམ་རིམ་དང་། དེ་སྦྱེས་པའི་སྒྲོམ་རིམ་གཞིས་ལས།

དང་པོ་ལ་མཁེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་བཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ཆུ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །གང་ཟག་དེས་རྣམ་པ་དེ་སྒྲོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་ཆུ་ལ། སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་དང་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་སྤར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་བཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་གཞི་གཤམ་པ་ཡི་བྱེད་བྲག་རྣམས་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་བསམ་པ་ནས་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་བར་གྱིས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡང་ཡུམ་ཉན་པ་དང་། ཆོག་སྒོ་ལ་ལེན་པ་དང་། དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པ་དང་། བསམ་བྱུང་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཞིར་ཡོད་དོ། ཅེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན། དེ་ལྟར་ཐོས་

བསམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་དེས་རྣམ་པར་བསྟུས་པ་དེ་ཉིད་བསྟོམ་དགོས་ན་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་བསྟོམ་ཞེན། ཡུལ་ཅན་སྦྱར་བ་ཉི་ཤུས་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱར་བ་དེ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱོན་དང་། མཚན་ཉིད་ཤེས་དགོས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན། གང་ཟག་དེས་དེ་གསུམ་ཤེས་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྦྱེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱེས་པ་ནས་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་སོགས་གསུམ་ཤེས་པའི་སྟོན་སངས་རྒྱས་སོགས་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་བསྟུན་རྣམ་པའི་རོ་བོ་གང་། དབྱེན་དུ་ཡོད་ཅེན། འདི་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ནི་གཞི་བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། དབྱེན་གཞི་བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་དང་། གཞི་བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་དང་། གཞི་ལམ་བདེན་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན་ཏོ། །འདིར་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གང་ཡིན་ཞེན། ཁ་ཅིག་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བསྟན་བཅོས་རྩ་བར་ཡང་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རེས་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་གསུམ་ནི་ཤེས་རྣམ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཉི་མེ་སྒྲིང་བར་ཡང་། དེ་ལ་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་པ་འོ། །བྱེ་བྲག་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ཅེས་དང་། གསེར་གླིང་པས་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པ་

ཉིད་ཡིན་ལ་ཞེས་དང་། ཚོས་བཤེས་ཀྱིས། ད་ནི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུ་ཞིག་ཡོད། རྣམ་པའི་རང་
བཞིན་ཅི་ཞིག་ཡིན། རྣམ་པ་དེ་དག་གང་གིས་བཞག་ །ཅེས་རྟོག་པ་ལ་གཞི་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་བཀོལ་བའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། སོགས་པ་སྒྲོས་པས་ནི་བདེ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་། བདག་ལ་སོགས་པ་
བསྟུན། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཏེ་བྱིས་པ་རྣམས་སྲིད་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་
གཙོ་བོ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ན་འདི་ནི་འཁོར་བའི་གཞིའམ་རྒྱུའོ། །དེ་ནི་གཞི་དེ་རི་ལྟར་གཟུང་
བ་ལྟར་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཉེན་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་
དམིགས་པ་དང་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྦྱར་རོ། །ཞེས་
སོགས་གཞུང་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་རྣམ་དུ་བཞེད་པར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་མེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་
རྟག་པར་མེད་པ་ཙམ་ལ་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པར་དེར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་འཛིག་པ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
བྱང་ཆུབ་པར་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་འཛིག་པར་བྱེད་དགོས་པས་ན་སྐབས་འདིར་
དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཤེས་རྣམ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་
དོན་ནོ། །ཤུགས་ལ་དོན་རྣམ་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མདོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་འདི་
ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དམ་བཅའ་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རྣམ་
བསྟན། བཀའ་སྤྱུལ་པ་ནམ་མཁའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དོན་རྣམ་བསྟན་པས་དེ་དག་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དགོས་ལ་དེའི་ཆོ་
ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མགོན་པོ་བྱམས་པས་སྤྲོས་དོན་
མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་རྒྱལ་དང་ཡང་ལེགས་པར་འབྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་གཟུང་སྟེ།

ཞེས་སོགས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་སྤར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་
 ཉིད་རྣམ་པར་བསྟན་མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་ཉེར་བདུན་དུ་འདུ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་
 པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས། ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་དང་པོའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ནི་
 འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པ་ལས་བཤད་པའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་སྟུར་བས་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲན་རྟུས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ནི་སྟེ་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་
 ཡང་། དུམས་ཚས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྟན་ཞིང་། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་དེ་
 ཉིད་ལ་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་
 པར་བཞེད་པ་ནི་སྐབས་གསུམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ལྷ། གསུམ་པའི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ནི་
 གཟུང་བ་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡིན་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཉེར་བདུན་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་རྟོགས་རིགས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་
 ནི་རྟོགས་པ་དངོས་ཡིན་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་རྟོགས་པ་དང་པོ་བཅུ་དྲུག་ནི་
 ཉན་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྟོམ་ཟག་མེད་
 གཉིས། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་སྟོམ་ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ་བཞིར་ཡོད། ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ལྷ་ནི་
 ཤེས་སྐྱབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྟོམ་ལམ་
 རྗེས་ཐོབ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་དྲུག་ནི་ཤེས་སྐྱབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་
 ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་སྟོམ་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་
 སྤར་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱབ་གཟུང་རྟོག་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་ལྟོས་ནས་མཐོང་སྤར་ཁོ་ན་ཡིན་
 གྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་ལྟོས་ནས་མཐོང་སྤར་དང་སྟོམ་སྤར་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་
 ཟག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤར་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྗེས་ཐོབ་དང་
 མཉམ་གཞག་ལ་འཛིན་གོ། །དེ་དག་ནི་རང་ལུགས་ཡིན་ལ། འདིར་བཞེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཅུང་

ཟད་བཀོད་ན། འཕགས་མེད། ལྷ་ལྷོ་ཕྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལམ་བཤེན་གྱི་རྣམ་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དམིགས་བསལ་མ་ཕྱེ། གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལས། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་དུ་
གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཉིར་སྤང་དུ། རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་ནི་རྣམ་
པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པའོ་ཞེས་
དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེ་
དག་གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལས་
ཀྱུང་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་ཤེས་བྱའི་
སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་དང་། ཤེས་སྒྲོན་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་གཅིག་ནི་ཤེས་
བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། གངས་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཟག་པ་
དང་བཅས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལྷ་དང་དྲུག་ཡིན་ཞེས་སོ། །ཤེར་འབྱུང་སྟོ་གོས་ཀྱིས་
དང་པོ་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་ལ་
གསལ་བར་བཤད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་བསྐྱུས་དོན་ལས། དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྟུག་
བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་གནས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་མེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ལོ། །རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་
སྒྲོམ་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་དང་པོ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀ་ལ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་བཤད་དེ།
ཆོག་གསལ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟོས་པ་ནི། དེ་
དག་གིས་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟོས་
པ་ནི་དེ་དག་གི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། ཅས་སོ། །གསེར་གྱིང་པས་དང་པོ་ཉན་ཐོས།
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་ལ་བཤད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་བསལ་མེད་དོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉེར་བདུན་ལ་སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་དོན་སྟེའི་རྒྱལ་

གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་
ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟོན་སོང་ལ་ནི་དམིགས་པས་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །བྱང་སེམས་
འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ནི་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་མི་དམིགས་
པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྟག་བསྟུལ་དང་། །
ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། དེའི་དོན་ཡང་སྤར་ལམ་ཤེས་གྱི་སྒྲ་བས་སུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་
རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟུན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་སོགས་སོ་
དུག་ཏུ་འདུས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་སོ་དུག་པོ་བྱང་སེམས་སོ་སྟེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་སོགས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་མ་
རྟོགས་པས་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་མ་ཡིན་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་
ནི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་གཞན་དང་
མི་མཐུན་པར་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། ལམ་བདེན་དང་པོར་བསྟན། སྟག་བདེན་དང་། འགོག་
བདེན་ཕྱིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། གོ་རིམ་གཞན་རྣམས་ནི་རྒྱད་སྟེང་། ཅན་ནི་ཤེས་བྱ་
ནད་གྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྟོན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྟག་བསྟུལ་རྒྱ་
དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར། །འབྲས་སུ་རྟོགས་པས་རྒྱ་རྟོགས་པའི་སྟོང་བ་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ།
འདིར་ནི་རྒྱ་སྤར་བསྟན་ནས་འབྲས་སུ་ཕྱིས་བསྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། །འདིར་
ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སོགས་བརྒྱད། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
ལ་ཚད་མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་བདུན། སྟག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་སོགས་ལྔ།
འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་བཅུ་དུག་སྟེ། སོ་དུག་པོ་རྣམས་
འཕགས་སེང་གཉིས་གྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སོགས་བཅུ་དུག་དང་སྟོར་བར་
མཛད་པ་ནི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་པ་དང་
སྟོར་བར་མཛད་དགོས་པར་དགོངས་སོ། །འོ་ན་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཉར་བདུན་ཐེག་དམན་གྱི་

རྟོགས་རིགས་ལ་བཞག་པ་ལྟར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
གཞག་དགོས་པ་ལས། གྲུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་པོ་བཞི་
མི་རྟག་སོགས་བཞི་རྟོགས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པས་དེ་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་རི་
ལྟར་འབྱུང་ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། འདི་དག་སྤར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་
གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དེར་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་
རིགས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་འདིར་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། སྒྲོས་པའི་སྦྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་
ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན། འདིར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་
ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྐབས་གཉིས་པར་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
བསྟན་སྐབས་གསུམ་པར་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་བསྟན་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོས་པའི་སྦྱོན་
མེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྦྱོན་ཆད་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བ་འདྲ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ཐེ་
ཆོམ་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སྦྱེ་རྣམས་ནི་ཐེ་ཆོམ་མ་ཞུགས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དཔེར་ན་ཉེར་གཞག་ནས་གཟུང་
སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་སྐབས་དང་པོར་རྣམ་མཁུན་ཐོས་བསམ་
གྱིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོས་བྱུང་གིས་སྒྲོས་པའི་ཆོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པ་བཅུར་བསྐྱེས་
ནས་བསྒྲོམ་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་པ་བཅུ་ལས། བྱང་སེམས་སོ་སྦྱེའི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་དོན་སྦྱེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་
དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གཞི་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་སོ་བདུན། ལམ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སོ་བཞི་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་
དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་
ལ་གྲངས་དུ་ཞེག་ཡོད། བདེན་བཞི་གང་གི་རྣམ་པ་ཡིན། འཕགས་པ་གང་གི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་
ཞེན། དེ་བ་དང་པོའི་ལན་དུ་གྲངས་བརྒྱད་པ་བཅུར་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཉེར་གཞག་ནས་

བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱལ་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པར། །ཞེས་པས་སྟོན། གྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་དུ་
 བདེན་བཞིའི་ནང་ནས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ཞེས་པས་
 སྟོན། གྲི་བ་གསུམ་པའི་ལན་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའི་གཞི་ཤེས་
 གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་རྟོགས་རིགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན། ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བྱང་སེམས་
 གྱི་རྟོགས་རིགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན། སྟོབས་བཙུ་ལ་སོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་རྟོགས་
 རིགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་རྗེས་མཐུན་པར་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །འོ་ན་སྤྲར་རྣམ་པ་ཙམ་ལ་
 ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བྱིན་བཞིན་དུ་སྤྲར་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་སྤྱེ་
 བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བཞག་པ་ན་སངས་རྒྱལ་
 གྱི་སར་མཁྱེན་པ་གཞན་གཉིས་མེད་དམ་སྟུམ་པའི་ལོག་རྟོག་འབྱུང་བས་དེ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་
 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་ཡང་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའོ། །ཁ་ཅིག་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཞེས་
 པའི་དོན་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མཁྱེན་པ་གཞན་གཉིས་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་མཁྱེན་པ་གཞན་གཉིས་མེད་པའི་ལུང་དུ་
 སྦྱར་བའི་གཞུང་གི་གཙོད་མཚམས་མ་ཤེས་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་མཐུན་ཞེས་པའི་དོན་གང་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་ན། སྟོབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་ཏེ། །སུམ་ཅུ་
 བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་ཙུ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྦྱར་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པ་གཞུང་འདིས་གྲུབ་སྟེ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆོ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ། རྣམ་པར་བསྟུ་བའི་ཆོ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟུས། སྦྱོར་
 བས་སྒྲམ་པའི་ཆོ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བས་བསྒྲམས་པས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ་
 མཁྱེན་གསུམ་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྤྲར་རྣམ་པ་ཙམ་ལ་ཀུན་
 མཁྱེན་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའི་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སོ་
 སོར་སྤྱེ་ནས་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་གྱི་སོ་བདུན་དང་
 རྗེས་མཐུན་པ་ཞེས་སྟོན་ནས་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་ཞེས་མི་སྟོན་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན་འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་མཆོན་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྲོས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་ཆོ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཀྱུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉར་ཞིར་བྲིད་པར་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འོན་ཏེ་འོ་ཆོ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་སྟོན་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ན། དེའི་ཆོ་དེ་ལ་དེ་སྟོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཞི་ཤེས་སྟོན་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་གྲོང་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དུ་བསྐྱུས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་བྲིད་པར་མཛད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དཀའ་གནས་སོ་སོའི་དོན་ལ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ས་མཚམས་ལ་དབྱེད་པ། གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་དབྱེད་པ། སྤྱལ་བ་དང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལ་དབྱེད་པ། སྤྱོད་བའི་ལམ་ལ་དབྱེད་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། མཛོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་བྱན་པ་ཉར་བཞག་བཞི་ཆོགས་ལས། ཡང་དག་སྤྱོད་བ་བཞི་སྤྱོད་ལས་དྲེད། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ཅེ་མོ། དབང་པོ་ལྷ་བཟོད་པ། སྟོབས་ལྷ་ཆོས་མཆོག །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མཐོང་ལས། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་སྟོམ་ལས་ནས་འཛིག་པར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་དུ། ལྷ་ཆོན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་བདག་དང་། །རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །མཐོང་དང་སྟོམ་ལ་རབ་ཏུ་བྱེ། །ཞེས་སོ། །ཀྱུན་བདུས་ཀྱི་ལྷགས་ལ། བྱན་པ་ཉར་བཞག་བཞི་ཆོགས་ལས་ཆུང་དུ། ཡང་དག་སྤྱོད་བ་བཞི་འབྲིང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ཆེན་པོ། དབང་པོ་ལྷ་དྲོད་ཅེ་གཉིས། སྟོབས་ལྷ་བཟོད་མཆོག་གཉིས། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་མཐོང་ལས། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྟོམ་ལས་ནས་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། ལྷ་ཆོན་བདུན་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལས། རྩལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྤྱོད་བའི་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལས། རྣམ་དག་རེས་འབྲིན་གྱི་ལས་ཞེས་

པའི་ཐ་སྐད་མཛད་ཅིང་། འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱང་འདི་བཞིན་དུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ། ཉིང་སྤང་ལས་གཉེན་པོའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པས་རྟོག་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་སྟོན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་སྟོན་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིལ་བའི་ཉིད་དོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་པ་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིལ་བའི་ཉིད་དོ། །འཁོག་པ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིལ་བའི་ཉིད་དོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁོག་པ་དང་། མཚན་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་གིས་བསལ་བ་ནི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་མ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཅེས་སོ། །

འདི་དག་གི་དོན་ལ་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཚུལ། རྟོགས་བྱའི་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བྱུང་བར། རྣམ་པ་བསྟུ་ཚུལ། གནད་ཀྱི་དོན་ངོས་གཞུང་བ་དང་དུག་ལས།

དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིལ་བའི་ཉིད་བསྟན། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པས་རྟོག་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་མཚན་མ་མེད་པ་བསྟན། སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་སྟོན་པ་ལམ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་སྟོན་པ་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་བཞི་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་མེད་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་།

ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟུག་བསྐལ་བ་གཉིས་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྟུ་དྲུག་ལས་སྟུག་བདེན་གྱི་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྟུད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གཉིས་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་དུ། མཚན་མེད་ནི་བའི་རྣམ་པ་ཡིས། །ཞེས་འགོག་བདེན་གྱི་ནི་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་བཤད་པ་ནི། དངོས་པོའི་མཚན་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛོད་པས་མི་འགལ་ལོ། །སྟུག་བདེན་གྱི་མི་རྟག་སྟུག་བསྐལ་གཉིས་དང་། གྲུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དྲུག་ནི་རྣམ་པ་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་པ་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་རིམ་འདི་ནི་སྟོ་བ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཉིར་སྒྲུང་དུ་ནི། སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་གཉིས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གསུམ་པར་བཤད་ཅིང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་སྟོར་ཚུལ་ལ་ནི་བྱད་པར་མི་སྒྲུང་ངོ་། །

བཞི་པ་ནི། བསྟུ་བར་ནི། གཞུང་གང་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་ཀ་སྟུར་གཟུང་བ་ཡིན་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུས་གསུངས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་བྱུང་བྱན་མོང་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་རོའི་ཞེས་བཤད་དོ། །

ལྷ་པ་ནི། འདིར་བསྟན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟུག་གྲུན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་དང་པོ་ནི། བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོ་གཉིས་པ་ནི་དེའི་རྒྱ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པ་ནི། །མམས་གསུམ་པ་ལ་བྱང་བྱར་སྟོན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲུག་པ་ནི། སྟུར་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཡོད་གྲང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མཐུན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ནི་བྱང་མམས་འཕགས་

པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ལ། མཐུན་ཚེས་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་
རྣམ་པའི་ཁོངས་སུ་བགང་བར་བྱ་བ་ནི། དེའི་རྟོགས་རིགས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱུལ་པ་དང་མཐོང་ཚེས་ལ་བདེར་གནས་གྱི་ལམ་ལ་དབྱེད་པ་ལ། སྐྱུལ་པའི་
ལམ་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་དང་། མཐོང་ཚེས་ལ་བདེར་གནས་གྱི་ལམ་ནི་རྣམ་ཐར་སྤྱི་མ་ལུ་སྟེ་
རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་དོ། །འདི་ལ་མཛོད་དུ། རྣམ་པར་ཐར་བརྒྱུད་དང་པོ་གཉིས། མི་སྐྱུག་བསམ་
གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། གསུམ་པ་མཐའ་ན་དེ་མ་ཆགས། གཟུགས་མེད་མཉམ་བཞག་དག་རྣམས་
སོ། །ཞེས་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །སྤྱི་བ་སྤྱི་བའི་མཇུག་ཐོག་དུ། ཞེས་རྣམ་
ཐར་དང་པོ་གཉིས་ནི། རོ་བོ་མི་སྐྱུག་པ། ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཡོད།
གསུམ་པ་ནི་རོ་བོ་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པ། ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་ཡོད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
རྣམ་ཐར་བཞི་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་དང་། འགོག་
པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཀུན་བཏུས་སུ། ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་དང་།
སེམས་བྱུང་གི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བདུན་གྱི་རོ་བོ་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་
པ་ནི་ལྟན་མཉམ་འདུ་བྱེད་དུ་བཞེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། རྣམ་ཐར་དང་པོ་
གཉིས་ནི། སྐྱུལ་པའི་སྦྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་སྐྱུག་པ་
དང་། མི་སྐྱུག་པ་སྐྱུལ་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
རྣམ་ཐར་བཞི་ནི་གཟུགས་མེད་ཞི་བའི་རོ་བྱུང་གི་སྦྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཕྱིར་དང་།
འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་འདུ་འགོག་པ་ལ་སྦྱིབ་པའི་སྦྱིབ་པ་ལས་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྟན། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད།
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་གཤེགས་པས་སྤྱི་
རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟེ་ཚོགས་སུ་སྐྱུལ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྦྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་
ཐར་རོ། །གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད། ནང་གཟུགས་མེད་པར་

འདྲ་ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྦྱུལ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་ཐར་རོ། །སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སྤྱག་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱུལ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་ཐར་རོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞིའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རང་རང་གི་དངོས་གཞིའི་དགེ་བ་གང་ཞིག །རང་རང་གི་དངོས་གཞིའི་རོ་བྱང་བའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་ཐར་རོ། །འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉམས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་ཐར་རོ། །སྤྱི་མ་ལུ་པོ་འདི་ལ་སྟོམས་འཇུག་དང་། རྣམ་ཐར་གྱི་བྱེད་པར་ནི་སྟོམས་འཇུག་གཞིར་གཞག་པ་ལ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉམས་མི་སྲིད་པ་ནི་རྣམ་ཐར་དུ་འཛོག་པ་གནད་ཀྱི་དོན་རྟོ། །

བཞི་པ་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ། མདོ་ལས་ཡུམ་འདི་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་ཆེན་དུ། བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་མཚན་ཉིད། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བཞི་ནི་སྤྱོད་པའི་ལམ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བརྟུན་གྱིས་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བཟོད་པས་རབ་ཏུ་བསྐྱས་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་ལ་བཞེད་པ་དང་། ཨ་རྟ་ཡས་མཐོང་བའི་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བཞི་དང་། ཞེས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་ལ་བཞེད་པ་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཅེས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བཞེད་པ་དང་། གཟན་པས་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཞེད་དོ། །གནད་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་སྦྱབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ལ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ལ་སའི་ཚོགས་སུ་བཞག་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་སྤྱོད་པ་གཉེན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་ལམ་དང་། རྗེས་ཐོབ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དུ་གཞག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འདིར་སྤྱོད་པའི་ལམ་ཡང་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བཞི་བཞིར་བྱེད་ནས་བཞག་གོ། །སྤྱི་ཚུལ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྦྱབ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེར་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་

སྒྲོང་པའི་ཆ་ནས་བཞིར་འཛོག་ལ། འདིར་ནི་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་
 བཞིར་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡང་སྒྲོང་
 ལམ་བཞི་ཚད་བ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་སྒྲོང་ལམ་བཞི་ཚད་བའི་བར་རོ། །
 རྣམ་པའི་དོན་བསྐྱེད་སྐྱབས་སུ་འཕགས་སེང་ག་ཉིས་ཆར་གྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཟག་མེད་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་ཅིང་། ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉིར་སྒྲུབ་དུ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཟག་བཅས་སུ་བཤད། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་
 ཟག་མེད་ཁོ་ནར་བཤད་དོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་
 དོན་བསྐྱར་འཆད་པ་ནི་ལོར་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཞེས་རྣམ་
 མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་གསུངས་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་
 མཁྱེན་པ་གཞན་གཉིས་པོ་བདེན་པ་བཞི་ཆར་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདིར་
 བསྟན་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཆར་ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པར་ཁས་སྒྲུབ་དགོས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ལམ་
 བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 ཁོངས་སྒྱུར་ནས་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིར་བདུན་ཟག་མེད་དུ་འཆད་
 པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཅིང་སྟེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་
 ལྷ་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་མདོར་བསྟན་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཙོ་ལྷ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
 ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེ་བེན་པས། དེའི་ལྷག་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་
 རྣམ་པ་བཙུག་ཉིས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིར་བདུན་ཀྱི་ཟག་བཅས་
 ཟག་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་འདིར་འཆད་པ་ཡིན་པས་ཉིར་སྒྲུབ་དང་། འགྲེལ་རྒྱུད་གཉིས་ཆར་ལས་ཉན་
 ཐོས་ལ་སོགས་ཁོངས་མ་སྒྱུར་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་།
 སྐབས་གཉིས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་གནད་གཅིག་པས་མཚན་གཞི་འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་དང་། མཉམ་གཞག་ལ་འཛོག་པ་འཐད་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དུ་འཛོག་པའི་
 དོན་གཟུང་འཛོན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དང་བཅས་མ་བཅས་ལ་

འཛིག་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་རྗེའི་བཞེད་པ་འོ། །འོན་ཀྱང་ཉིར་སྒྲུང་གི་དགོངས་པ་ལ་ཟག་པ་འདི་
དང་བྱང་སེམས་གྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྒྲིང་རྒྱའི་ཉོན་མོངས་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་འདྲ་
སྟེ། དག་ལས་གེས་སོ། །རྣམ་པ་བསྟན་ཟིན་ནས་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་འཇུག་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་གྱི་
གང་ཟག་བཞི་པོ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྱུར་བ་ཉི་ཤུའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འདོད་པ་ནི་
ཅུང་ཟད་མི་འཐད་དེ། འདིར་བསྟན་གང་ཟག་བཞི་པོ་ནི་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
ཡིན་ལ། སྒྱུར་བ་ཉི་ཤུའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་གང་ཟག་བཞི་པོ་དེ་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྱུར་བ་པོར་བཤད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་སྒྱུར་བ་པོ་མེད་པར་བརྗོད་པར་མི་ལུས་བསམ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་པོ་
བསྟན་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་དང་པོར་ཡུམ་
ཉན་པ་དང་། དེ་ནས་ཚིག་སྒྲོལ་ལེན་པ་དང་། དེ་ནས་དོན་མི་བརྗོད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། གསུམ་ནི་
མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཐོས་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་
བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་སེམས་པར་བྱེད་པའི་བསམ་བྱུང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པས་
དེས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་འདིར་བསྟན་གྱི་གང་ཟག་དང་པོ་གསུམ་ནི་
སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གནས་
སྐབས་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི། དེ་དག་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་ད་དུང་སྒྱུར་བའི་
ཡོན་ཏན་དང་། སྒྱུན་དང་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་གང་
ཟག་བཞི་པོ་དེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་བསྐྱེས་ནས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་
འཇུག་དགོས་ན། ཡུལ་ཅན་སྒྱུར་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ་ཅེས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་
སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །འདི་ལ་བརྒྱ་གྲི་ལྟར་ན། དང་པོ་ལྷ་རང་
བཞིན་གྱི་དང་། ཕྱི་མ་བཙེ་ལྷ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྱུར་བར་བཞེད། འབྲེས་དང་པོ་ལྷ་རང་བཞིན་གྱི།
དེ་ནས་བཙེ་བཞི་གནས་སྐབས་ཀྱི། བ་མ་དེ་དག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཐབས་ཀྱི་སྒྱུར་བར་བཞེད་དོ། །
ཟབ་པའི་སྒྱུར་བ་སོགས་གསུམ་ལ་ཉིར་སྒྲུང་དུ། དེ་ཡང་རྒྱུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་གོ་

རིམ་བཞིན་དུ། སྦྱོར་བ་རྣམས་པ་གསུམ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་ཟབ་མོར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་
 པ་དང་། རྒྱན་མོར་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སྒྲན་མེད་པར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་
 པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཟབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་ལ། བོད་དག་གིས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བར་མཛད་དོ། །
 ས་མཚམས་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་དང་པོ་ལྷ་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར། ཚོགས་ཚེན་ཡུན་
 རིང་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཐེག་ཚེན་གྱི་ཚོགས་ལམ། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ། རེས་པར་
 འབྱུང་བ། བར་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་བཞི། སྦྱོར་ལམ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་ལ་ཉི་སྦྱོར་
 ས་དང་པོ། སྦྱོར་བར་བྱང་ཆུབ་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར། གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་སོགས་
 ལྷ་ས་བརྒྱུད་པ། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་ས་དགུ་པ། རྣམ་པ་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ས་བཅུ་
 པ། ས་མཚམས་གྱི་སྦྱོར་བ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ན་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །ཤེར་འབྱུང་སྟོ་གོས་གྱིས་
 དང་པོ་ལྷ་སྦྱོར་ལམ། ཚོགས་ཚེན་མཐོང་ལམ། ལུང་བསྟན་སོགས་དགུ་སྟེམ་ལམ་ས་དགུ་ན།
 འདུ་གཤམ་འགོག་པ་ནས་འབྲས་བུ་སྦྱིན་པའི་བར་དག་པ་ས་གསུམ་ན། རྣམ་པར་དག་པ་དང་ས་
 མཚམས་གྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ན་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་
 པོ་དེ་ལ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་རྣམ་པ་བརྒྱ་
 བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་རྟོགས་པར་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱང་སེམས་སོ་སྦྱེའི་རྒྱུད་གྱི་སྦྱོར་
 བས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རི་ལྟར་བསྟོམ་སྟམ་ན། མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་སྦྱོད་པ་དང་། སྦྱོན་ལམ་
 གྱི་རྣམ་པ་སོགས་གྱི་སྟོན་ས་བསྟོམ་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་བསྟོམ་པ་ལ་མ་འོངས་
 པ་ན་བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་སྟོན་ས་སྦྱོར་
 བསྦྱེད་པ་ནི། བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་སོགས་པ། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་འོ། །ཞེས་ཏེ། འདི་ནི་
 ད་ལྟར་སྦྱོར་བ་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དཔོག་པ་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་གི་རྟགས་
 ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གོ། །མ་འོངས་པ་ན་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་འདིར་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྟམ་ན། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དབང་དེས་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟུ་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྦྱར་བས་བསྟོམ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ན་བྱང་སེམས་དབང་རྣམ་ལག་ལེགས་སེམས་ཞུས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བསལ་ནས་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དབང་ན་སའི་ཡོངས་སྦྱང་མང་པོ་བསྟན་ནས་ས་བཅུ་པ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་སྒོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་ནས། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་བསྟོན་ནམས་མང་པོའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་སྒོམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས་སྦྱོར་བ་སྤྲོས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོན་རོམ་ཤེས་ན་སྦྱོར་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་བས་སྦྱོན་འདི་དང་འདི་དག་ནི་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་ནས་སྦྱོང་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱོན་ནི་བཅུ་ཆན་བཞིར་བཅས་པ། །དུག་ཏུ་ངས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་སྦྱོར་བ་སྤྲོ། སྦྱོན་ཤེས་ནས་སྦྱོང་བའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་པའི་སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མཆོན་པར་བྱེད་པ་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་དང་། མཆོན་པར་བྱ་བ་ལས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་སྟེ་བཞིར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྦྱར་བསྟན་པ་ནི། གང་གིས་མཆོན་དེ་མཆན་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །འོ་ན་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་ལ་གསུམ་ཇི་ལྟར་དགོས་སྟུམ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བར་མཆོན་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་རོ་བོ་ཤེས་རབ་རྟོགས་པའི་ཆ་དང་། ཐབས་ཐིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ཟུང་དུ་འདྲུག་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་རྟོགས་པའི་ཆ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཤེས་མཆན་དང་། ཐབས་ཐིན་ལས་ཀྱི་ཆ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་བྱེད་མཆན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཆོན་དགོས་པས་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱད་མཆན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོན་པར་བྱ་བ་ལས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་མཆན་བཅུ་དྲུག་སྟེ། དེ་ཉིད་མཆན་གཞིར་བྱས་ནས་སྦྱར་བེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བར་མཆོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ན་མཆོན་བྱ་གང་། མཆོན་བྱེད་གང་གིས། མཆན་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་ཅེས་པ་གསུམ་ལས། མཆོན་བྱ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་ལྷ་པོ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་རང་གི་རོ་བོ་ཐེག་ཆེན་

གྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེ་ན་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་བ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རེ་རེས་ཀྱང་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པོ་ཀུན་རྒྱུགས་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྱུར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་བ་གསུམ་ནི་མཆོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཆོན་བྱེད་ལ་ཡང་སྒྱུར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྱུར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཆོན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་མཆོན་དང་། བྱེད་མཆོན་གཉིས་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ནི་སྒྱུར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཙམ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་བྱེ་ན་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཆོན་དང་། བྱེད་མཆོན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་མཆོན་པར་བྱེད། ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཆོན་དང་། བྱེད་མཆོན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བ་མཆོན་པར་བྱེད། རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཆོན་དང་། བྱེད་མཆོན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྱུར་བ་མཆོན་པར་བྱེད་དེ། ཤེས་མཆོན་དང་། བྱེད་མཆོན་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ས་མཆོམས་སོ་སོར་བཅད་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྱུར་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྱུར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེད་མཆོན་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ས་མཆོམས་སོ་སོར་མ་བཅད་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མཆོན་གཞི་ནི། སྒྱུར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཙམ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་མཆོན་པར་བྱེད། བྱེ་བྲག་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་སྟེང་དུ་མཆོན་པར་བྱེད། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ནི་བྱ་དགའ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྔའི་སྟེང་དུ་མཆོན་པར་བྱེད། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྱུར་བ་ནི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་དོ། །མཆོན་ཚུལ་མདོར་བསྟུན། ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་བཅུ་དྲུག་མཆོན་གཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པར་མཆོན། ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་

མཚན་གཞི། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་མཚན།
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སོགས་ཚེས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་
རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནི། སྤྱིའི་མཚན་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་བྲག་ཕྱོད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དབེན་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་བཞི་ནི་མཚན་གཞི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ཤེས་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་མཚན།
ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་སོགས་གཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་
པའི་རྟོགས་པ་དང་། སན་བདེ་སྦྱོབ་པའི་བྱེད་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
ཡིན་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་མཚན་གཞི། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་སྦྱོར་བར་མཚན། མཚན་ཉིད་སྤྱར་བཞིན་ནོ། །བྱ་དཀའ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
ལྷ་མཚན་གཞི། ལམ་ཤེས་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་མཚན། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་སོགས་
ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་། སྐྱབས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་བདུན་དང་ལྷན་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། ལམ་ཤེས་གྱི་སྦྱོར་བ་མཚན་གཞིར་བྱས་ནས་ཁྱད་པར་མཚན་
གྱིས་མཚན་ཚུལ་སྤྱར་བཞིན་ནོ། །དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བདུན་མཚན་གཞི། རྣམ་
མཁུན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་མཚན། མཐོང་ཚེས་ལ་བདེར་གནས་ཤེས་པ་སོགས་རྣམ་པའི་གནས་
ལུགས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་། རྟེན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
འབྱོར་ཡིན་པ། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་བ་མཚན་གཞིར་བྱས་ནས་ཁྱད་པར་མཚན་གྱིས་མཚན་ཚུལ་སྤྱར་
བཞིན་ནོ། །གནད་གྱི་དོན་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཆོ། མཁུན་པ་གསུམ་གཏན་
ལ་ཕབ། རྣམ་པར་བསྟུ་བའི་ཆོ་ཡང་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བསྟུས། དེ་དག་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུས་
བསྒྲམ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ན། ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་སྦྱོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པ་
དང་། དེ་བྲག་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་ངེས་ནས་དེ་དག་མཚན་བྱེད་གང་གིས།
མཚན་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་མཚན་མ་ངེས་པ་ལ་སྒྲུབས་འདིར་མཚན་ཉིད་གྱི་གཞུང་རྣམས་གསུངས་
པ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་མཚན་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་
གྱིས་རྒྱས་འབྲས་བུ་མཚན་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུས་རྒྱ་མཚན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་མང་དུ་
མཛད་པ་ནི་གཞུང་གི་བྱུང་རེ་རེ་ལ་བལྟས་ན་རུང་བར་འདྲ་བར་སྤྲང་ཡང་། མཚན་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་

བ་བཞིན་མི་རྟོགས་པས་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ལ་སྒྲིབ་ཉེན་ཡོད་དོ། །འོན་ཉིད་སྤང་དུ། དཀྱི་རི་ལྷ་ར་
ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྷ་ར་དྲང་སྟེན་ན། དེའི་དོན་ནི་སྐྱོན་གྱི་སྐབས་སུ་
སྐྱོར་བ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྐྱོན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱང་སྐྱོབ་
མཛད་པས་སྐྱོན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དབུ་ར་ན་བྱ་མང་དུ་ཡོད་པའི་མ་ན་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མའི་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་བཞིན་རོ། ཞེས་བསྟན་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་
པར་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་མཚན་བྱར་བྱས་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་པ་ནི་
སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་རོ། །རི་སྐྱེད་དུ་མདོ་སྤྱད་པར། མ་ཞིག་ན་བར་གྱུར་ལ་བུ་ནི་མང་ཡོད་པ། །
དེ་དག་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་དེ་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད། །དེ་བཞིན་རྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ཀྱང་། །ཡུམ་གྱུར་ཤེས་རབ་དམ་པ་འདི་ལ་དགོངས་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འོ་
ན་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བ་མཚན་བྱར་བྱས་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་འཛིག་དགོས་སོ་
སྟེན་ན། འདི་ལ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས། ཡང་ན་དེ་རྟོགས་ནས་ལྟོག་བྱིར། །བསྐྱེད་
བྱའི་དུས་སུ་ཡན་ལག་མིན། ཞེས་པའི་དོན་རྟོགས་དགོས་སོ། །དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དཀའ་བའི་
གནས་ལ་དབྱེད་པ་ལ་ཤེས་པ་དེ། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཤེས་བྱ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་
མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་ལ་དབྱེད་པ། །བྱད་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་སྐྱོར་བ་ལ་བྱད་
མཚན་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ། བྱེད་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་མེམས་གང་གི་མཛད་པ་
ཡིན་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། ལྷ་རན་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་བཅུ་བཞིར་བསྟུ་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་ལྷ་བ་གང་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་གྱི་མཐར་
རྟོག་པའི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་བྱེད། བྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པའི་ལྷ་བ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ་དྲུག་ཅུ་གཉིས་སུ་

འདུས་པ་ལས།

དང་པོ་ལ་སྒྲུལ་ནི། རྟག་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱ་མེད་དང་། མཐའ་ལྡན་དེ་བཞིན་ལྷ་མི་སྤོང་། །
ཞེས་པ་ལྷར་རྟག་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། ཁ་ཅིག་རྟག་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། རྒྱ་མེད་པར་སྤྲོ་
བ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས། མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། ལྷ་མི་སྤོང་བར་སྤྲོ་བ་རྣམས་
ཀྱི་བཞི་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཏན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲུབ་ཀྱི་
གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུ་དང་། བཞི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་
དྲན་པ་དང་། ལྷ་འི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་། དན་པ་གི་བ་
རྣམས་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་པར་མཐོང་ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐོང་བ་ལྟར་རྟག་གོ་ཞེས་སྤྲོས་པའོ། །
ཁ་ཅིག་རྟག་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ནི། ཆངས་ཆེན་གྱི་ལམ་འགའ་ཞིག་གི་ནས་མིར་སྐྱེས་
བསམ་གཏན་སྤྲུབ་སྟེ་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་བལྟས་པས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་མ་གི་བར་མཐོང་ནས་
ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྟག་ལ། ལྷ་གཞན་རྣམས་ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་སྤྲོ་བ་དང་། ཆངས་ཆེན་གྱི་འབྱུང་
བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་ཅིང་། སེམས་མི་འགག་པར་མཐོང་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་མི་རྟག་ལ་
སེམས་རྟག་ཅེས་པ་དང་། འདོད་ལྷ་ཅེ་བས་རབ་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཅེད་མོས་དྲན་ཤེས་བཞིན་
ཉམས་ཏེ་གི་བ་ན་མིར་སྐྱེས་ཏེ། མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་བལྟས་པས་རང་གི་སྤར་གྱི་ཁྲ་པོ་རྣམས་མ་
གི་བར་མཐོང་སྟེ་ལྷ་ཅེ་བས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྟག་ཅེས་པ་དང་། ལྷ་གྲོགས་ལ་
ཡིད་འབྱུགས་པ་ཁ་ཅིག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གི་སྟེ་མིར་སྐྱེས་ནས་སྤར་མ་ལྟར་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་
བལྟས་པས། གཞན་རྣམས་མ་གི་བར་མཐོང་ནས་ལྷ་ཡིད་འབྱུགས་པ་དག་ནི་མི་རྟག་ལ་གཞན་
རྣམས་རྟག་གོ་ཞེས་སྤོང་། །རྒྱ་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་
པར་སྤྲོ་བ་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་གི་འཕྲོས་པའི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་འདོད་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་
པ་ན། མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་དྲང་སྤོང་འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་རྒྱ་སྤར་མ་གང་ཡིན་བལྟས་པས་མ་
མཐོང་ནས་ལུས་དང་སེམས་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བར་ལྷ་བ་དང་། རྟོག་གི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་པར་
སྤྲོ་བ་ནི་ཆར་པ་དང་རྒྱུ་སྟོགས་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། གིང་རྣམས་ལ་ཡང་རེས་འགའ་མེ་རྟོག་
དང་འབྲས་བུ་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་རེས་འགའ་མི་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་

རྒྱ་མེད་པར་སྤྲོད། །མཐའ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་དུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་མངོན་
 པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པ་འགའ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་ཆད་པར་འགྱུར་རམ། །འོན་ཏེ་ཆད་པར་
 མ་གྱུར་སྤྲོ་བ་དུ་ཡང་དག་པར་ཆོལ་བར་འདོད་པ་ན་གང་གི་ཆོ་འཛིག་པའི་བསྐྱལ་པ་དྲན་པ་དེའི་ཆོ་
 བེ་མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །གང་གི་ཆོ་ཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ་དྲན་པ་དེའི་ཆོ་མཐའ་
 མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་དེ་དག་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཐའ་ཡང་དག་པར་ཆོལ་བར་འདོད་
 པ་ན་གང་གི་ཆོ་འོག་ཏུ་མནར་མེད་པ་ཡན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་སྤྲོད་དུ་བསམས་གཏན་བཞི་པ་
 མན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ལ་ཐད་ཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་འོག་དང་སྤྲོད་དུ་ནི་
 མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ལ་ཐད་ཀར་ནི་མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་སྤྲོ་མ་
 བེ་སྤྲོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ཀྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་
 མ་ནི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་དེ་དང་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡི་གེའི་ཁྱད་པར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་
 མཐའ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་མི་སྤྲོང་
 པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ནི་སྤྲོ་མ་བྱང་བ་དང་། རྟོགས་པ་ཡོད་པར་མངོན་པའི་རྒྱལ་ཅན་དང་།
 སྤྲོ་བྱང་བ་རྣམ་པར་མ་ངེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཞན་ཅིང་ཀུན་ཏུ་སྤྲོངས་པ་བཞི་ལ་མངོན་པར་མཐོ་
 བའི་ལམ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་
 ཏེ་དྲིས་པ་ན་བདག་ནི་ལྷ་མི་སྤྲོང་བ་ཡིན་ནོ་སྤྲོ་བ་དུ་དམ་བཅས་ནས་གང་དུ་འཆི་བ་མེད་པ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ས་བརྩམས་ཏེ། དྲི་བ་དྲིས་པ་སྤྲང་བར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པ་དེར་ཆོག་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྤྲོང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་ཅི་རིགས་པར་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ལ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་སྤྲོན་
 གྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དག་ནི་བྱུང་བེན་པའི་ཕྱིར་སྤྲོན་གྱི་
 མཐའ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྲོ་མ་ནི། འདུ་ཤེས་ཡོད་སྤྲིའི་བཅུ་དྲུག་དང་། །མེད་དང་གཉིས་མིན་བརྒྱན་
 བརྒྱན་དང་། །ཆད་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་ངེས་ལྟ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་

པོ་བརྩུ་བྱ་གཅིག་བདག་གཟུགས་དང་ལྷན་འདྲུ་ཤེས་ཅན། མི་ལྷན་འདྲུ་ཤེས་ཅན། གཉིས་ཡིན་འདྲུ་
ཤེས་ཅན། གཉིས་མིན་འདྲུ་ཤེས་ཅན་ཏེ་བཞི་དང་། བདག་མཐའ་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་ལྷན་པ་
དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་འདྲུ་ཤེས་ཅན་ཏེ་བཞི་དང་། བདག་བདེ་བ་
ཡིན་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཡིན་དང་། གཉིས་མིན་གྱི་འདྲུ་ཤེས་ཅན་ཏེ་བཞི་
དང་། བདག་གཅིག་ཤུ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། རྒྱུད་ཤུ་ཡིན་པ་དང་། ཚད་མེད་པའི་འདྲུ་
ཤེས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །འདྲུ་ཤེས་མེད་པར་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་ནི། བདག་གཟུགས་ཅན་
ཡིན། འདྲུ་ཤེས་མེད་ཅེས་པ་ནས། བདག་མཐའ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན། འདྲུ་ཤེས་
མེད་ཅེས་པའི་བར་བརྒྱུད་རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་ནི་སྒྲིབ་པ་བརྒྱུད་
པོ་དེ་ཉིད་ལ་འདྲུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་པ་བརྒྱུད་རྣམས་སོ། །
ཆད་པར་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱི་བདུན་ནི་འདོད་པའི་མི་དང་། ལྟ་དང་། གཟུགས་ཁམས་པ་དང་།
གཟུགས་མེད་སྒྲེམ་ཆེད་བཞི་སྟེ། བདུན་པོ་རྣམས་མ་གཅིག་པའི་བར་དུ་ནད་དང་། འབྲས་དང་། ཟུག་
རྩ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཡི་མེད་དུ་སྒྲིབ་པའོ། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་
ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཛིན་མེད་དུ་སྒྲིབ་པས་གྲོལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པས་
གྲོལ་བར་སྒྲིབ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ནི་པལ་ཆེར་མ་འོངས་པའི་ཆ་ལ་རྟོག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་
མཐའ་ལ་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདི་དག་ལྟ་བ་ལྟ་བོ་གང་དུ་འདྲུ་སྟུང་ན་རང་གི་ངོ་བོའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་དང་ལོག་ལྟ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཏྲག་
པར་སྒྲིབ་པའི་བརྒྱུད། མཐའ་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། ཆད་ལྟ་བདུན་ནི་དང་པོ། ལས་དང་རྒྱུ་མེད་དུ་སྒྲིབ་
བ་གཉིས་ནི་གཉིས་པ། ལས་དང་། ལྷག་པ་བཞི་བརྩུ་ཅ་གཉིས་ནི་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ།
སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་དང་། མཐར་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་མ་ལུས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་ལྟ་བ་ལྟ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་དེ་དག་ཀྱང་
གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚོག་འཛིན་གཉིས་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་
ནས་ཡུམ་གྱི་མདོར། འཛིན་ཚོགས་ལྟ་བར་ལྟ་བ་དུག་ཅུ་གཉིས་འདུས་ལྟར། །དེ་བཞིན་པ་རོལ་
ཕྱིན་པར་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིར་བསྐྱ་བ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། གང་ཟག་གང་གི། གཞི་
སོགས་སུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། ལུལ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ། ལུང་མ་
བསྟན་དུ་གཞག་པའི་རྒྱ་མཚན། རྩོན་དང་བྱི་མཐའ་སོགས་ངོས་གཟུང་བ། གང་ལ་དགོངས་ནས་
དབྱེ་བ་མཛད་པ་དང་དགྲ་ལས།

དང་པོ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུའི་རོ་བོ་ནི། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་གེས་
རབ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་དབྱེ་མ་རྩ་བར་འདས་པའི་ཆད་དང་མཐའ་སོགས་དང་། རྟག་ལ་
སོགས་པར་ལྟ་བུ་དག རྩ་བར་འདས་དང་བྱི་མཐའ་དང་། རྩོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །
ཞེས་པ་ལྟར་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་པར་དང་། མི་རྟག་པར་དང་། གཉིས་ཀར་དང་། གཉིས་
ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་བཞི་རྩོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་
ལྟན་པར་དང་། མི་ལྟན་པར་དང་། གཉིས་ཀར་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་བཞི་བྱི་
མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གོངས་ནས་འབྱུང་བར་དང་། མི་འབྱུང་བར་
དང་། གཉིས་ཀར་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་ལྟུང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་
ཚོག་གཅིག་ཏུ་དང་། ལུས་ཚོག་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བུ་ནི་ལུས་ཚོག་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་བཅུ་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ་ནི། རྟག་མཐའ་དང་ལྟན། གོངས་ནས་འབྱུང་བར་ལྟ་
བུ་གསུམ་གངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་མིང་གཡོ་བ་ཞེས་ཟེར། དེ་འོག་གསུམ་རྒྱུང་འཕེན་གྱི་ལྟ་བུ་མིང་འདྲ་
བ་ཞེས་ཟེར། དེ་འོག་གསུམ་གཅེར་བུ་པའི་ལྟ་བུ་མིང་བཀྲམ་པ་ཞེས་ཟེར། དེ་འོག་གསུམ་གནས་
མ་བུའི་ལྟ་བུ་མིང་བཅུམ་པ་ཞེས་ཟེར། ལུས་ཚོག་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡིན། ལུས་
ཚོག་ཐ་དད་ཟེར་ཡང་། ལུས་ཀྱང་ཚོག་མ་ཡིན། ཚོག་ཀྱང་ལུས་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་པ་གངས་ཅན་
སོགས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་གཡོ་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ནི་གངས་ཅན་གྱིས་ཉེ་བར་ན་བའི་
མི་རྟག་པ་འདོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་བ་ན་ཉེ་མ་གས་པའམ། ལུང་པ་བཏབ་པ་ལྟར་རེ་ཞིག་རྩལ་
པར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་དུ་གནས་པར་འདོད་པས་སམ། ཡོད་པ་ལ་མི་མཐོང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་

པར་འདོད་པས་ཁོའི་ལྟ་བ་ལ་གཡོ་བ་ཞེས་བཏགས། རྒྱུང་འཕེན་པ་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་མེད་ཅིང་སྦྱིད་སྟེག་ལེགས་ཉེས་ཐམས་ཅད་ཆོ་འདིར་རྫོགས་པར་འདོད་པས་ཁོའི་ལྟ་བ་ལ་འདྲ་བ་ཞེས་བཏགས། གཅེར་བྱ་པས་སྦྱལ་དང་སྦྱལ་གྱི་འབྲེལ་བ་བཞིན་རང་བཞིན་རྟག་གནས་སྐབས་མི་རྟག་ཅེས་སོགས་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཉིས་སུ་འདོད་པས་ཁོའི་ལྟ་བ་ལ་བཀྲམ་པ་ཞེས་བྱ། གནས་མ་བྱ་བ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་ཁོའི་ལྟ་བ་ལ་བཅུམ་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །

ལྟ་བ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་གཡོ་བ། བཀྲམ་པ། ལུས་སྟོག་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཡུལ་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག །འདྲ་བ། བཅུམ་པ། ལུས་སྟོག་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཡུལ་ལ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་གོ །

དུག་པ་གང་ལ་བཞེན་ནས་སྟེ་བ་ནི་འབྲེལ་གཞི་ཡུང་པོ་ལྟ་བ་བཞེན་ནས་སོ། །

བདུན་པ་ཡུང་མ་བསྟན་དུ་གཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གངས་ཅན་སོགས་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་བཅུམས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ཞེས་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཞུས་པས་མི་འདུལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ལན་ཡུང་དུ་མ་བསྟན་པས་དེར་བཞག་སྟེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བར། འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། ཞུས་ནས་རྒྱལ་བ་མི་གསུངས་བཞུགས། གང་ཐིམ་དེ་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས། སྟོན་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུང་བ། རྟེན་ཐིམ་ན་མཁས་རྣམས་གྱི། ཀྱན་མཁུན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པར་གཤེས། ཞེས་སོ། ལམ་ཡུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་མཛོད་ལས། མགོ་གཅིག་པ་དང་རྣམ་ཐུང་དང་། གྲི་དང་བཞག་པར་ཡུང་བསྟན་པ། འཆི་དང་སྦྱི་དང་བྱུང་པར་འཕགས། བདག་གཞན་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་དྲི་བའི་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་བཞི་གསུངས་པའི་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་སྟོན་དང་བྱི་མཐའ་སོགས་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ཆོ་སྤྲུལ་པའི་ཡུང་པོ་རྣམས་སྟོན་མཐའ་དང་། ཆོ་བྱི་པའི་ཡུང་པོ་རྣམས་བྱི་མཐའོ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འདས་པའོ། གང་ཟག་ནི་བདག་གོ། ཡུང་པོ་ལྟ་ནི་འཛིག་རྟེན་ནོ། རིས་ན་བདག་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་། མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཞེས་སོགས་སོ། སྟོག་ནི་བདག་ཡིན་ལ་ལུས་ནི་འཛིག་རྟེན་ཡིན་པས།

གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ལྟ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་མཚན་གཞི་ཆ་ལྷ་མ་དང་འདྲོ། །དགུ་པ་
གང་ལ་དགོངས་ནས་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པའི་གདུལ་
བྱའི་སྐྱེ་བོ་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཙུ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་
གངས་མེད་དོ། །འོ་ན་ལྟ་བ་དུག་ཏུ་རྩ་གཉིས་དང་། བཙུ་བཞི་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེན། རྩོན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་འདྲོ་བྱའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་བསྐྱོར་བའི་སྤྱི་རྩོམ་ན། སྤྱི་རྩོམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཏྲག་ཆད་དུ་ལྟ་པའི་རྣམ་གངས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དུག་ཏུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་
དུ་ཟད་པའི་སྤྱིར་མདོ་ལས་ལྟ་བ་དུག་ཏུ་རྩ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་སྤྱི་རྩོམ་པའི་དྲང་སྟོང་འགའ་ཞིག་གིས་བཙོམ་ལྟན་འདས་ལ་ལྟ་
བར་གྱུར་པ་དུག་ཏུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྣམས་མཐའ་བཙུ་བཞིར་བཅད་ནས་ཁུས་པ་ནི་ལྟང་དུ་མ་
བརྟན་པའི་ལྟ་བ་བཙུ་བཞི་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་ལ་བྱད་མཚན་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ནི། ཉིར་སྒྲུང་དུ། གསལ་
ཀ་གང་ཡང་མ་གསུངས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱད་མཚན་བཅུ་དྲུག་བཤད་
ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྱུར་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ཡིན་པར་བཤད་
དོ། །དེའི་དགོངས་པ་ཡང་བྱད་མཚན་གྱིས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་པས་རང་
གང་ལ་ལྡན་པའི་སྒྱུར་བ་དེ་གཞན་ཐེག་དམན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པས་སྒྱུར་བ་སྤྱི་མ་
གཉིས་ལ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་བ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཐེག་དམན་ལ་མི་ལྡན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞི་ཤེས་
ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཅུ་མ་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལ་བྱད་མཚན་སྒྱུར་ན། ཐེག་དམན་ལ་ལྡན་པ་
བཅད་དགོས་པ་ལས་དེ་གཅོད་མི་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ་སྒྲུམ་དུ་དགོངས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྟོགས་རིགས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་བྱད་མཚན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་གི་རོ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྱུར་བ་གསུམ་ཆར་ལ་བྱད་མཚན་ཡོད་དེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་གཅིག་གི་རོ་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་དེ་ཡང་མི་
དམིགས་པའི་རྣམ་པས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སྤྲུལ་ལན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བྱེད་མཆོན་གྱི་རྒྱབ་ས་ལྷ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ལེམས་གང་གི་མཛད་པ་ཡིན་

དབྱེད་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར་དང་པོ་གཉིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དང་། བྱི་མ་དགུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱེད་
པར་བཤད། འབུམ་དང་ཉི་མེ་མའ་ལས། དང་པོ་ལྷ་བྱང་སེམས་དང་། བྱི་མ་དྲུག་སངས་རྒྱས་
ལ་སྦྱར། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པར་དང་པོ་དྲུག་སངས་རྒྱས་དང་། བྱི་མ་ལྷ་བྱང་སེམས་ལ་སྦྱར། ཤེས་
རབ་ཁྱི་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་བཤད་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཁྲི་ཀར། བྱེད་པ་བཅུ་
གཅིག་པོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ནི་
བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་གཟུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། ཉིར་སྣང་དུ་སྦྱོར་བ་
གསུམ་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་བའི་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཡང་། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་གསུམ་དང་། བདུན་དང་།
གཅིག་ཅུ་མས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སོ་སོར་སྦྱོར་བར་མཛད་དོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཐར་
པ་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་ར་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་
དོན་རྣམ་པར་བསྟུས་པ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷ་ག་པར་བྱས། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་བཞི་པ་དེར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱོན་དང་། མཚན་
ཉིད་ལ་མཁས་པའི་ཆོ་འདིར་བསྟན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་འདིར་
བསྟན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དེ་དེ་དག་ལ་མཁས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། འདིར་བསྟན་ཐར་པ་
ཆ་མཐུན་དེ་ལྷ་པ་མཚན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྦྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
ལྷ་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོད་པ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །
ཡང་དག་བསྐྱབ་ལ་མཁས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་
སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁས་པས་ནི་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁས་པའི་ཆེད་
དུ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་མཁྱེན་
གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་མ་གྱུར་
པའི་བར་གྱི་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནི་ཆོས་བཤེས་གྱིས་ཆོགས་ལམ་ཐལ་
པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་གསུངས་སོ། །སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་
ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་ཉེ་སྦྱོར་ལམ་དོད་མ་སྦྱེས་བར་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་

སུ་བསྟན་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་
བསྟན་གྱི་དད་སྟགས་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ཚོ་རྩལ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་
དཀའ་སྤྲའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བར་མཛད་པ་ནི་རྩ་བའི་དགོངས་པ་སྤྲོ་བ་མེད་པའོ། །འབྲེ་ཆེན་པོས་ཐེག་
ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པ་རྫོན་པོ་དང་། མ་ངེས་པ་འབྲིང་པོ་དང་། དམན་པའི་རིགས་ཅན་རྩལ་པོར་
མཛད་ནས་རྩ་བར་ཚོ་རྩལ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་འབྲིང་པོ་འཕངས་པར་བཞེད་པ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིའི་རྫོན་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་པོ་
དམན་པའི་རིགས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡར་གྱིས་ཐེག་ཆེན་དང་། རང་རྒྱལ་དང་།
ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསུམ་དུ་མཛད་ནས། གསུམ་ཀ་ཡང་ད་ལྟ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པར་མཆུངས་ཀྱང་། སྤྲ་མས་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་སྤྲོ་ལ།
ཕྱི་མ་གཉིས་རྩལ་པོའི་སྒྲིམ་གསུངས་ནས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དངོས་སུ་བསྟན། དེའི་ཤུགས་གྱིས་
ཕྱི་མ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལས་ལོག་ནས་འབྲིང་པོ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་
བྱང་ཆུབ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འཕངས་སོ། །ཞེས་
འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤུགས་གྱིས་ནི་འབྲིང་པོ་རྣམས་གྱི་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་གྱི་འབྲིང་པོ་དང་།
རྒྱང་དུ་གཉིས་ད་ལྟ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིར་སྤྲ་དུ།
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྫོན་པོ་ཡིས། རྟོགས་སྤྲ་ཞེས་པས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཆེན་པོ་
ཁོ་ན་བསྟན་ཞིང་། རྩལ་པོས་རྟོགས་དཀའ་བཞེད་ཅེས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱང་དུ་
འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཀར་བསྟན་པར་མཛད་ནས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་བསམ་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། གཞུང་སྤྲ་མས་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་
མཐུན་བསྟན་ཞིང་། རྩལ་པོས་རྟོགས་དཀའ་བཞེད་ཅེས་པས་ཆོགས་ལམ་པལ་བ་བསྟན་པར་སྤྲ་
སྟེ། ཆོགས་ལམ་པལ་པ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་རྒྱང་དུ་
འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ད་ནི་གཉིས་པ་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉམས་སྒྲེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོམ་རིམ་

ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནས་ཐབས་མཁས་སྒྱུར་བའི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་
 སོགས་པའི་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁས་པའི་དད་སོགས་ལྷས་བསྐྱུས་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱུན་ལྷན་དུ་
 བསྐྱོམས་པས་སྐོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉམས་སྒྱེས་པ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་སྒྱེས་པར་
 འཛིག་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་འོག་ཏུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྟོན་པ་ནི། རྩོམ་མཁས་ཀྱི་དམིགས་
 པ་འདིར། །ཞེས་སོགས་སོ། །སྒྱུར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷོག་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་
 ཡོད་པས་སྐབས་དང་བོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྐྱུས། སྐབས་གཉིས་
 པར་ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྐྱུས། སྐབས་གསུམ་པར་དེ་དག་ལ་ཞེན་སྦྱོང་
 བཀག་པའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྐྱུས། འདིར་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
 བསམ་སྒྱུར་ལུན་ལུས་ཚོགས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་ནས་སྤངས་པ་དང་། མའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་སྐོམ་པ་ན་
 སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཉམ་གཞག་གི་ལྷ་བས་ཟེན་པའི་སེམས་ཅན་བཏགས་ཡོད་ཅུམ་ལ་
 དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཆོ་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། བཏགས་
 འཛིན་རྟོག་པ་ཅི་རིགས་པ་རོ་བོར་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཉམ་གཞག་གི་ལྷ་བས་
 མ་ཟེན་པར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དགེ་སྤྱི་གི་སྤྱང་དོར་ལ་འགོད་པ་སོགས་ཡོད་ཅིང་།
 དེའི་ཆོ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་རོ་བོར་ལྷན་ནོ། །
 འོ་ན་འདིར་རྗེས་ཐོབ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་སྒྱུར་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཞེས། འོག་ཏུ་སྒྱུར་ལམ་པ་གནས་སྐབས་སྤྱི་མཉེན་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་སྒྱུབ་
 པའི་གཏན་ཚིགས་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྦྱོང་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་དེ་གང་ལ་ལྷན་པའི་སྒྱུར་
 ལམ་སྟོན་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་སྒྱུར་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ལ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྐབས་དང་བོ་དུག་
 ཏུ་སྒྱུར་མཐོང་སྐོམ་གསུམ་ལན་དུག་བསྐྱུས་པ་ལ་སྒྱོམ་པའི་སྒྱུན་ཡོད་ཅེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་
 བས། དེའི་ལན་དུ་མཚན་བཏགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་པ་བཀོད་པ་སོགས་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་ཡང་
 བར་སྐབས་སུ་བྱུང་འདུག་པ་ནི་དོན་མེད་དེ། ལམ་རེ་རེ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷོག་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒྱོ་
 བས་སྐབས་གོང་འོག་ཏུ་བསྐྱུས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་མི་སྒྱུ་ཞིང་། སྒྱེ་སྤྱིན་ན་ཡང་ཉིར་སྤང་དུ།

ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷོག་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་ལན་གདབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་དང་པོར་སྦྱར་ལམ་ཏྲོད་སོགས་བཞི་རང་རང་གི་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་བཞི་ལྟར་བསྟན་ཞེས་གསུངས་ལ། རྣམ་རྟོག་བཞི་ལ་དངོས་བསྟན་སྦྱབ་རྟོག་
བཞི་དང་། རྒྱགས་བསྟན་དགག་རྟོག་བཞི་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་རང་གི་ངོ་བོར་ལྟན་ཚུལ་སྤར་བཤད་
ཟིན་ཞིང་། དངོས་བསྟན་སྦྱབ་རྟོག་བཞི་ནི་འདྲིར་བསྟན་གྱི་ཏྲོད་སོགས་བཞི་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་
དུ་ལྟན་ཞིང་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲིར་བསྟན་ཏྲོད་སོགས་བཞི་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པར་མཚུངས་གིང་རྣམ་པ་ཏྲོད་གྱི་སྐབས་སུ་མཉམ་པ་དང་བྱམས་པ་སོགས་དང་། ཅུ་མོའི་སྐབས་
སུ་རང་ཉིད་སྟོན་པ་ལས་བསྐྱོག་ཅིང་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། གཞན་དེ་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་དང་།
བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་བདེན་པ་ཤེས་པ་ལ་གནས་གིང་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་དང་།
ཆོས་མཚོག་གི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་སེམས་ཅན་སྟོན་གྲོལ་བྱེད་པ་ལ་གནས་གིང་གཞན་དེ་ལ་འགོད་
པ་སོགས་སུ་བཤད་པས་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་
སུ་ཞེན་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་དོར་བྱའི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་པའི་ཆོ་གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་།
སྤང་བྱའི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་པའི་ཆོ་དཔེ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ལྟན་ཞིང་
བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་ལྟ་བས་མ་ཟིན་པ་དང་། ཟིན་པའི་བྱེ་བྲག་
གིས་བདེན་འཛིན་ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་པ་ལ་ཡང་
མཉམ་གཞག་གི་ལྟ་བས་མ་ཟིན་པའི་ཆོ་བདེན་འཛིན་དང་། ཟིན་པའི་ཆོ་བརྟགས་པ་ཅན་དུ་འཛིན་
པ་ཡིན་པས། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བརྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟན་ཞིང་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་ནས་གནས་སྐབས་སུ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
པར་ངས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་སྟོན་ཏེ། འདི་ཡང་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ།
སྦྱོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོག་ས། ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ལ་སྦྱོབ་པ་སྦྱོས་པའི་དགོས་པ། ཕྱིར་མི་
ལྷོག་པ་སྦྱོས་པའི་དགོས་པ། ཆོགས་སྦྱོས་པའི་དགོས་པ། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བ་འཆད་པའི་སྐབས་འདྲིར་སྦྱོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་།
མི་སྦྱོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་གཉིས་ལས། འདྲིར་སྦྱོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་སྟོན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །

སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལ་སྒྲོབ་པར་བྱས་ནས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཞེས་པའི་སྒྲུབས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མ་ཁབས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པས་དེས་སྟོན་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚོན་པོ་ཡིས། རྟོགས་སྤྱུལ་པོས་རྟོགས་དཀར་བཞེད། རྟེན་པའི་སྒྲུབས་སུ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་གནས་སྒྲུབས་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་ལྷོག་མི་ལྷོག་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བཤད་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་དམ་ཞེན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཐོབ་ནས་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟུ་མི་འཇུག་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་དུ། ཚོགས་སམ་དགེ་འདུན་དུ་འགྱུར་པ་ལ་དགེ་སྟོང་བཞེད་གོས་པར་བཤད་པས་དེ་ལས་བྱང་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རེ་རེ་ཡང་ཚོགས་སམ་དགེ་འདུན་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། དེའི་མཚན་གཞི་གང་ཞེན། སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན་དོ། །གཞུང་འདིས་སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ནི་གཞུང་འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྗེ་ལྟར་སྟོན་ཞེན། སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོགས་ཡིན་ན། དེ་དག་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དམ་བཅའ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ་རྟོགས་ལྡན་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་མི་རུས་ཤིང་། ཡོད་ན་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་གང་ཞེན། དེའི་ལན་ལ་སྒྱུར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ། ཅེས་མདོར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྷོག་སོགས་རྟགས། ཞེས་སོགས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་བསྟན་དོ། །དེ་ལ་ཡང་བྱོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཅུ་གཅིག་དང་།

ཅེ་མོའི་རྟགས་དྲུག་དང་། བཟོད་པའི་རྟགས་གཉིས་དང་། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་གཅིག་སྟེ་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་བཅས་པ་ནི།
གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྷོག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། དེ་དག་གི་རྟགས་ཆོས་དོན་
གསུམ་གཞུང་གང་དང་གང་གིས་བསྟན་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྷོག་སོགས་རྟགས། །
རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས། །ཞེས་པས་གཏན་ཆོགས་བསྟན། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་
པའི། །ཞེས་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་བསྟན། ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཅེས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བསྟན།
མཚན་ཉིད་འདི་ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་བསྟན་དང་། རྒྱགས་ལ་བྱབ་པ་བསྟན། རྒྱུ་
བཤད་དུ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྷོག་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ཆོགས། རྟོད་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་
གནས་པ་ནི། །ཞེས་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྷོག་ ཅེས་པས་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་
བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ལ་མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དོ། ཅེས་པ་
ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན་ཏོ། །འོ་ན་
མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་དང་པོ་ནས་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་
རམ་སྟེ་མ་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་དེས་བྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དང་པོར་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྷོག་པ་དང་། ། ཞེས་
སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ནི་མདོར་བསྟན་དུ་བཟོད་པ་དང་།
ཤེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །ཞེས་པས་གཏན་ཆོགས། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཞེས་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སྟེ་ལ་བས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། མི་ལྷོག་ཅེས་པས་བསྐྱབ་ཆོས། མཚན་ཉིད་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས་དངོས་སུ་དོན་བསྟན་དང་། རྒྱགས་ལ་བྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུ་
བཤད་དུ་གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྷོག་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲའི་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ཆོགས། སྟོ་ལྷན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་གྱི། །ཞེས་པས་ཤེས་འདོད་
ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཅེས་པས་བསྐྱབ་ཆོས། རྟགས་དག་ཡིན་ཞེས་པས་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་བསྐྱུང་པའི་གཏན་ཚིགས་
ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རི་ལྷར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དང་། གནད་གྱི་དོན་ཁ་བསྐྱང་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བྱེད་ཆོས། བྱང་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ། དེ་དག་ལ་
ཚུད་པ་སྒྲོང་བ། གཏན་ཚིགས་དངོས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ།
ཁེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གོ །

གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་ནི། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། ཁེས་སོགས་ཚིགས་
བཅད་གཅིག དེའི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་
གཅིག་གོ །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་ནི། བྱངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། ཁེས་
སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་ལས་ལ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། ཚུད་པ་ནི།
དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། ཁེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག ལམ་ནི། བྱང་ཚུབ་རི་ལྷ་དེ་
བཞིན་དུ། ཁེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་ལ།
ཚུད་པ་ནི། སེམས་ནི་སྒྲུ་མས་བྱང་ཚུབ་བར། ཁེས་སོགས་ཚིགས་རྒྱུ་གཉིས། ལམ་ནི། མར་མེའི་
དབུ་ལི་ཚུལ་གྱིས་ནི། ཁེས་སོགས་ཚིགས་རྒྱུ་གཉིས། གཏན་ཚིགས་དངོས་ནི། སྒྲེ་བ་དང་ནི་འགག་
པ་དང་། ཁེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན། ཁེས་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་
བཤད་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཁེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། འདི་
ཉིད་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་སྐྱར་བ་དང་། ཐེག་པ་འོག་མའི་སྒྲོམ་ལམ་
ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཚུལ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། བྱུང་མཐའ་འོག་མའི་འདོད་པ་
ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཚུལ་ལ་སྐྱར་བ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་གང་ཞེན། ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །
ཁེས་པ་ནི། ཚིག་རྒྱུ་དང་པོས་བསྟན། ཟབ་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེན་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཟབ་མོ་མཛོན་

སྐྱེས་དུ་རྟོགས་པས་དངས་པའི་སྒྲོ་སྐྱར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་
ངག་གི་སྒྱུད་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་སུ་གྱུར་པའི་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། ཚིག་རྒྱུ་མ་གསུམ་
གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ནི་ཚོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལས་
ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཟབ་མོ་སྒྲོམ་བྲལ་མངོན་སྐྱེས་དུ་རྟོགས་ཤིང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེས་
དངས་པའི་ངས་ཤེས་གྱིས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ཞེས་པ་འོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབུ་མ་པའི་ལུགས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་
གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲོམ་ལམ་དེ་དོན་དམ་
པར་ཟབ་མོ་སྒྲུབ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
མི་འགལ་བས་སྒྲོ་སྐྱར་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། ཞེས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་
གཞུང་གི་དོན་ལ་ཞུགས་ཏེ། གོང་དུ་སྒྱུར་ལམ་པ་དང་མཐོང་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གཏན་
ཚིགས་གཉིས་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ལ་ཡང་བསྟན་
བཤད་གཉིས་དགོས་ཤིང་དགོས་པ་ལྟར་གཞུང་ཉིད་ལ་གནས་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོར་བསྟན་དུ།
སྒྲོམ་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཟབ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཞིང་། རྒྱས་བཤད་དུ་ཟབ་
པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟུད་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དོན་ལ་ཞུགས་ཏེ། རྒྱན་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ཐེག་
དམན་གྱི་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་འཕགས་ཚོས་བསྟན་དགོས་པ་ལས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཚོས་
སྐབས་དང་པོར་བསྟན་ཟིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་འཕགས་ཚོས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་པས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྒྲོམ་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཚོས་སྟོན་དགོས་པ་
སྐབས་སུ་བབས་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡང་དོན་ལ་ཞུགས་ཏེ། སྐབས་ལྷ་པར་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་
དྲི་མ་སྒྲོང་ཚུལ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དྲི་མ་སྒྲོང་ཚུལ་ལས་ཟབ་པར་བསྟན་པ་དེ་

སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དྲི་མ་སྤོང་ཚུལ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། འདྲིར་དབྱ་མ་པའི་ལུགས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དྲོ་བོའི་འདོད་ཚུལ་དངོས་སྤྱོད་པའི་ལུགས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དྲོ་བོའི་འདོད་ཚུལ་ལས་ཟབ་པར་བསྟན་པ་དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་དྲོ་བོའི་འདོད་ཚུལ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཏན་ཆོགས་གང་ལ་ལྷན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤངས་ཏེ་སྒྲོ་སྐྱར་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་སྤྱད་པ། དེས་འགྲུབ་པའི་སྒྲོ་སྐྱར་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆོགས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་དྲོ་བོ་ནི། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དང་། དབྱེ་བ་ནི། དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་འདྲིར་བསྟན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དྲོ་བོ་ནི། སྐྱར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་བེན་གྱི་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སེམས་འཇལ་རྟོག་གསུམ་བྱེད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྐབས་འདྲིར་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཆོགས་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་གང་ལ་ལྷན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་པ་སྐབས་གྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱར་མཐོང་མཉམ་གཞག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་གཅིག་ཀྱང་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཟབ་མོ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བེན་རྒྱན་ལྷན་དུ་གོམས་པས་དྲངས་པའི་སྒྲོ་སྐྱར་དང་བྲལ་བའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱུད་དུ་འཁྱུང་བའི་སོགས་པ་དགྲུང་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་དེ་ལ་དྲི་མ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགྲུང་གཉེན་པོར་ལམ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུང་བའི་སོགས་པ་དགྲུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་རེའི་རྗེས་སུ་མཉམ་གཞག་ཏུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བེན་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སེམས་འཇལ་རྟོག་གསུམ་བྱེད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཁྱེན་པ་རེ་རེ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉིར་སྐྱར་དུ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་ཡུལ་ཡིན་ཞེས། རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །སྐབས་འདྲིར་བསྟན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་

ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཏེ་དྲུག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡང་མདོར་དེ་
བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་རྟོག་པ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་རྩོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་དྲུག་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྩོད་པ་སྦྱོར་བ་དང་། སྒྲུབ་པ་འདེབས་པའི་རྩོད་པ་སྦྱོར་བ་
གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་མི་སྦྱེད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་
སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྦྱོར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གང་ལ་རྩོད་པའི་ཡུལ། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྩོད་པ། དེ་སྒྲངས་ནས་སྒྲོ་
འདོགས་དང་བུལ་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་སྒྲ་རིམ་བཞིན་པ་ལའོ། །གཉིས་པ་
ནི། གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུང་གཉིས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་
ལམ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་མི་སྦྱེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དེ་མི་
བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོམ་ལམ་
དེས་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་སྦྱེད་པར་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་དེ་བསྦྱེད་པར་
གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་སྒྲོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྩོད་
པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐུགས་བརྩེ་བའི། །ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུང་གཉིས་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཡང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་
འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་གཞལ་མེད་སོགས་བསྦྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཁྱོད་
ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྦྱེད་ཅིང་། བསོད་ནམས་གངས་མེད་གཞལ་མེད་སོགས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་
ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་བསྦྱེད་པར་གྲུབ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་

ལམ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྒྲར་ལྷར་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་ལ་རྩོད་པའི་ཡུལ་ནི། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པར་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཞེས་པའི་སྒྲུབས་སུ་སྒྲུང་བྱ་དགའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་ལམ་དགའི་གྲངས་དེས་པར་བསྟན་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། །སྒྲུང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་བརྗོད་དུ་མེད་ན་སྒྲུང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེས་སྒྲུང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྩོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་པས་དཔེ་བསྟན། དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞིན། །འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་བྱེད། །ཞེས་པས་དོན་བསྟན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སྒྲུག་སུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པར་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེས་སྒྲུང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུང་འདེབས་ཀྱི་རྩོད་པ་སྟོང་པ་ལ་གང་ལ་རྩོད་པའི་ཡུལ། དེ་ལ་སྒྲུར་པ་འདེབས་པའི་རྩོད་པ། དེ་སྒྲུངས་ཏེ་སྒྲུར་འདེབས་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ནི་སྒྲུ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་སྟེད་པར་ཐལ། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུ་དུག་ཅིག་སྒྲུ་མས་ཀྱང་དེ་མི་སྟེད། །ཁྱོད་ཀྱིས་

སྐད་ཅིག་ཕྱི་མས་ཀྱང་དེ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། སྐར་འདེབས་གྱི་ཚུད་པའོ། །གཞུང་གི་
དངོས་བསྟན་གྱི་ཚུད་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚུད་པ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་
སྤྱི་ཕྱི་རེ་རེ་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད་ཅེས་པའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མང་
པོས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པ་དང་། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མང་པོས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་བསྟན་ཏེ། མཐའ་གསུམ་
དུ་བརྟག་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མར་མའི་དཔེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི། ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་
གཉིས་ཏེ། མར་མའི་དཔེའི་ཚུལ་གྱིས་འོག་ནས་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་
བརྒྱད་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་
གྱིས་འདིའི་ཚུད་པའི་ལན་དེ་རྟོགས་པར་འབྱུང་པོ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྐད་
ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་རེ་རེ་ཁོ་ནས་ཀྱང་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད། དེ་དག་མེད་པར་ཡང་སྐྱ་ན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
མར་མའི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ནས་སྐྱོང་བུ་སྐྱུམ་ལྟན་རྫོགས་པར་མི་བསྐྱེད། དེ་དག་
མེད་པར་ཡང་དེ་རྫོགས་པར་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་སྐྱོང་བུ་སྐྱུམ་ལྟན་
རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། སྐར་འདེབས་ལས་གྲོལ་བའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྐོ་སྐར་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆོག་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་
དང་། ཞེས་སོགས་ཆོག་པ་ཅད་གཅིག་སྟེ། མདོར་བསྟན་དུ། སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
གཏན་ཆོག་དེ་ཟབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཟབ་པ་དེ་སྐོ་སྐར་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ན་གཏན་ཆོག་ས་
ཟབ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་དེ་སྐོ་སྐར་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན་གཏན་ཆོག་ཟབ་པ་དེ་ལ་
སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་སོགས་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། སྐོ་སྐར་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་ལ་མཆོན་ན། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ནས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་དང་།
དེ་དག་མེད་པར་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་ནི་སྐོ་འདོགས་ཡིན་ལ། སྐྱིར་སྐྱ་ན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད་པ་ནི་སྐར་འདེབས་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་བ་སྐོ་སྐར་ལས་
གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཟབ་པའི་དོན་ཏེ། འོག་མ་བདུན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །འོ་ན་དེ་
དག་གི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གཞུང་གང་དང་གང་གིས་བསྟན་ཞེ་ན། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་

སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་བསྟན། རྒྱུ་
 ལྷན་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གནས་ཀྱི། རྩིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་པས་ཤེས་འདོད་ཚུལ་
 ཅན་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་དང་དོན་བསྐྱབ་བསྟན་ནོ། །གཞུང་དེ་འདིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་
 རྒྱུ་མཚན་ནི་ཚིགས་བཅད་མང་ཏུ་གི་ལྷག་ཆད་སྤོང་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། མི་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུར་མཐོང་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གི་ལྷགས་ལ་ཤེས་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབེར་ན་གཞི་ཤེས་དང་རྣམ་
 མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
 པའི་སྐབས་སུ་མ་བསྟན་པ་བཞེན་ནོ། །འདིར་བསྟན་གཏན་ཚིགས་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་པོ་རྒྱུར་མཐོང་
 རྒྱུ་མ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སམ། དབང་པོའི་རིམ་པས་འཛེག་ །
 གཏན་ཚིགས་རང་གི་ངོ་བོ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་པོ་གང་ཡིན། གང་ཟག་རང་
 ངོར་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ་གསུལ་བྱ་གཞན་གྱི་ངོར་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
 རྣམ་དུ་གྲོལ་བ་རྟོག་ལྷན་ལ་དོགས་པ་གསུམ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །དང་པོའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ རྒྱུར་
 མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པས་བྱང་ཀྱང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
 རྟགས་ཐོབ་པས་མ་བྱང་པས་གཏན་ཚིགས་རྣམས་རྒྱུར་ལམ་པ་དབང་རྩོད་དང་། མཐོང་ལམ་པ་
 དབང་འབྲིང་ཡན་ཆད་དང་། རྒྱུ་ལམ་པ་དབང་རྩལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བཞེད་དོ། །འདི་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། རྒྱུར་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་མན་ཆད་དང་། མཐོང་
 ལམ་པ་དབང་རྩལ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ན་རྟགས་མ་ཐོབ་པར་འགལ་ཞིང་།
 སྐྱབ་བྱེད་མེད་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྱད་དུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐོབ་ན་སྐབས་དེ་དང་དེ་ནས་བཤད་པའི་གཏན་
 ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པས་མ་བྱང་ཅིང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཉིད་ལ་སྒྲིམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐོབ་
 པའི་རྒྱུར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཉམ་
 གཞག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་ཐོབ་ཀྱང་དེས་དངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་བྱུང་བར་ཅན་
 མ་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ནི། སེམས་

ཅན་འདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐོབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་
གཏན་ཚིགས་གང་རུང་གཅིག་མ་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་མེད་
པ་གང་ཞིག །རེ་རེས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་སྒྲུབ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་།
མི་དལ་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་སྒྲུབ་ལུས་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་
རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་སྒྲུབ་བཞི་སེན་མོ་སྤྲུམ་པ་དཔེ་བྱད་ཡིན་ན། སེན་མོ་ལ་སྤྲུམ་བསྒྲུས་
པས་དཔེ་བྱད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྒྲུབ་དང་མཚུངས་པས་སྒྲོ་གྲོས་ཅིང་པའི་རྟགས་མ་སྟོན་
ཅིག །དོགས་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚེས་སུ་
བྱས་ནས་གཏན་ཚིགས་འགོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཞིང་།
མདོར་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། རྟགས་དེ་དག་དང་། མཚན་མ་དེ་དག་དང་ལྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་
པོ་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་འགྲེལ་
ཆེན་དུ། ལུས་པའི་རྒྱ་ཡི་འབྲས་སྟེ་བར། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་
ལྟོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྟེན། །ཅེས་བྱ་བའི་ཆུལ་གྱིས་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་
དཔག་པས་གཟུང་བར་བྱའོ། ཞེས་དང་། སྟུང་འགྲེལ་རྟོགས་པར་སྒྲ་བ་ལས་ཀྱང་། ལུང་དེ་བྱངས་
ནས་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་འདིར་བསྟན་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ན། རྒྱ་ཚིགས་གངས་ཚང་གི་རྟགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་ཆུང་དུ། དེ་ལྟར་ན་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་
གིས་བསྒྲུས་པ་འདི་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ན་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་
མདོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཙན་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲུས་པས་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་ན་འབྲས་
བུའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་རི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་ཞེན། གཏན་ཚིགས་བཞི་བཅུ་ཞེ་

བཞི་པོ་རེ་རེའི་སྤྲེང་དུ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ལས་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་
 དཔོག་པའི་ཆོན་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྐྱོན་དུ་སོང་
 བར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོད་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་ལས་
 ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་རུང་དཔོག་པའི་ཆོ་རང་བཞིན་གྱི་
 གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་ཚིགས་གྲངས་ཆོད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་གནས་སྐབས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཡན་ཚུན་སྤང་འགལ་
 ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་སྒྲ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གནས་སྐབས་རྫོགས་པའི་ལས་ཕྱིར་
 ལྟོག་པ་བཀག་པ་ཙམ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྟགས་སྤྱོད་རིམ་རྒྱུ་ན། གཟུགས་སོགས་ལ་
 བདེན་ཞེན་མཛོན་གྱུར་པ་ལྟོག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་
 སེམས་དཔའ་པ་ལོ་ལོ་འདི་ཆོས་ཅན། སྤྲོད་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་སྤོར་དུ་
 སོང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་
 འབྲས་རྟགས་སོ། །དེ་གྲུབ་ནས་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་དུ་རུང་སྟེ། སྤྲོད་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་
 པ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །དེ་གྲུབ་ནས་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། གནས་
 སྐབས་སྤྲོད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །འོ་ན་
 རྟོད་དང་ཅེ་མོ་སོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་མི་དགོས་སམ་སྒྲུལ་ན།
 རྟོད་སོགས་ལ་གནས་པའི་རྟགས་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་དང་འདི་
 མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་འདི་དང་འདིས་བྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་གསུམ་
 ལ་གཏན་ཚིགས་སོ་སོར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ཚིགས་འགོད་པའི་ཆོ་གཏན་ཚིགས་གང་ལ་
 ལྷན་པའི་སྤྲེས་བུ་པ་ལོ་ལོ་འདི་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྟོལ་ལོ། །
 དཔེར་ན་གོང་གི་རྩ་ཅན་དེ་དོན་ལ་བ་ལང་དང་གཡག་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་གྱང་རུང་གོང་གི་རྩ་

ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། ཏྲ་མ་ཡིན་ཏེ། ར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་དང་
བསྟན་བཅོས་དང་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་ནམས་གྱི་དགོངས་པ་ནི། འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མི་ཤེས་པ་དག་
གིས་དོ་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ནས་ཅི་ཡང་མ་སྤྲོ་བཤིག །འདི་ནི་ཁོ་ལོ་གཅིག་པུའི་སྤྱིད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དོགས་པ་
གསུམ་པའི་ལན་ནི། རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པའི་ཏྲ་གས་ལས་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་
དཔོག་པ་ནམས་ནི་གཞན་ངོར་ཏྲ་གས་སུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་མཉམ་གཞག་སྤྱོད་པས་
གྲུབ་པས་ཏྲ་གས་གྱིས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆོགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རང་ངོར་
ཏྲ་གས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ངོར་ཏྲ་གས་སུ་འགྱུར་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ལ་
མཉམ་གཞག་སྤྲོས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བྱུང་འབྲེལ་ངེས་པའི་ཆེ་རང་དོན་སྐྱབས་གྱི་ཏྲ་གས་ཡང་དག་
ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ངོར་ནི་སྤྱིར་གཏན་ཆོགས་གསུམ་བརྒྱུད་བཞོད་པའི་རིགས་
པས་ཤེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་བཤད་ཟེན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱིད་ཞི་
མཉམ་ཉིད་གྱི་སྤྱོད་པ་སོགས་གསུམ་འཆད་པ་ལ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཆར་གྱིས་ས་བདུན་པ་མན་
ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་སློབ་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་ནས་སྤྱིར་གཏན་ཆོགས་ནམས་ས་
བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་གཏན་ཆོགས་སུ་བཞེད་ཅིང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་མི་སློབ་
པའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་ནས་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ཉམས་ལེན་ཏུ་བཞེད་དོ། །འོན་
ཀྱང་སྒྲིམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གཏན་ཆོགས་ནམས་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་སྐྱབས་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དགུ་ཆར་ལ་ལྟན་པ་ཅུ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀའི་
དགོངས་པ་ཡིན་པས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་། དག་པ་
སའི་བྱང་སེམས་ལ་མི་སློབ་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །གཞན་དུ་ན་དག་པ་ས་ལ་
གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། ཞེས་པའི་སྐྱབས་གྱི་སློབ་པ་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་
འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ནི་ས་བདུན་
པ་མན་ཆད་ལ་སློབ་པ་དང་། ས་བརྒྱུད་པ་ཡན་ཆད་ལ་དེའི་རྒྱས་བྱངས་པའི་མི་སློབ་པའི་ཐ་སྙད་
གསུངས་པ་ལ་གཟིགས་པ་ལྟ་ཞིང་། བྱུང་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་འཆད་པར་

འགྱུར་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དེ་དག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོལ་
 པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དག་འདུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་གཟིགས་ཤིག། རྟགས་ནི་
 ལུན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ནི་སྤང་བ་ཆུང་དུས་སེལ་ལ་ཆུང་དུ་ནི་ཆེན་པོས་སེལ་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་
 དཔེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་གཟིགས་ཤིག། །འོ་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 སྒྱུར་བ་གསུམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། སྒྱུར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐོབ་ན་དེ་དག་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་
 མི་ལྷོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྒྱུར་ས་བཅུའི་རྗེས་ཐོབ་ཡོངས་སྒྱུར་གི་ཉམས་ལེན་ནི་སྐབས་དང་པོར་
 བསྟན་ཟིན། མཉམ་གཞག་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བའི་ཉམས་ལེན་ནི་སྐབས་ལྷ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བས་
 འདི་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་སྒྱུར་བ་གསུམ་སྟོན་པ་
 ལ་དང་པོ་སྤྱི་ཞེ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན།
 རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་། དེ་ལ་ཀླན་གསྒྲོང་བ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཞེ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་དོན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་འཁོར་འདས་ལ་
 བཟང་བན་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་མི་སྤྱི་བ་ལ་འཛིན་དགོས་ཤིང་། ས་བདུན་པ་
 མན་ཆད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ན་དག་སའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཉམས་ལེན་དུ་གྱུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་མི་ལམ་འབྲུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཚིག་རྒྱུང་གཉིས་ཏེ།
 མདོ་ལས། སྤྱི་འཛིན་བྱས་པར་འབྱོར་ལ་སྒྲིམ་པ། མི་ལམ་དུ་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
 སྒོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ན་ཅི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལམ། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་སྒྲིམ་པ། ཉན་པར་བསྒྲོམ་པས་འཕེལ་ན་མི་ལམ་དུ་བསྒྲོམ་པས་ཀྱང་འཕེལ་ལོ། ཅིའི་
 ཕྱིར་ན། མི་ལམ་དང་ཉན་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། ཅས་སོ། མི་ལམ་གྱིས་འཁོར་
 བ་བསྟན་ཏེ། མ་རིག་པའི་འབྲུལ་སྒྲུང་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་སོ། ཉན་པར་གྱིས་སྒྲུང་འདས་
 བསྟན་ཏེ། མ་རིག་པའི་གཉིད་སད་པས་སོ། རྟོག་པ་མེད་པས་ནི། དག་པ་སར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་
 འཁོར་འདས་ཐ་དད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པར་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་མཉམ་གཞག་

བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལས་མེད་ལ་སོགས་གྲུག་ཀ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་ཏེ། ཉིར་
སྒྲུང་ལྟར་ན། ལས་མེད་པར་ཐལ་བའི་གྲུག་ཀའི་ལན་སོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་བསྐྱུས་པ་དོན་དམ་དུ་འགལ་
བའི་དང་། གྲུག་རྫོང་ཏུ་མ་ངེས་པའི་དང་། ལུང་དང་འགལ་བའི་དང་། སྤྲ་ཕྱི་འགལ་བའི་གྲུག་ཀའི་
ལན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་གྲུག་ཀ་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲེལ་བར་
གསུངས་པ་ལ་འབྲིས་ནས་མི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉིན་པར་གྱིས་ལས་ལ་ཡང་ལས་སོག་པ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་སྟེ། མདོར། ལྷ་རིའི་བྱས་སྒྲུས་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་མི་ལམ་དུ་
ལས་གང་ཞིག་བྱས་པའི་ལས་དེ་སོག་པའམ་འབྲི་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེས་དང་། དེའི་དོན་
ཉིར་སྒྲུང་དུ་དེ་ལ་ལས་མེད་པར་བརྟུན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་མི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཡིན་ན། མི་
ལམ་དང་འབྲེལ་བར་སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་དང་འཇུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ལས་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་
མེད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལན་ལ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་ལན་ནི། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་ལས་སོག་པའམ་ཉེ་བར་སོག་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་ལམ་གྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་སོག་པའམ་འབྲི་བར་འགྱུར་བ་མི་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །གྲུག་རྫོང་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ངེས་པའི་ལན་ནི། མདོ་ལས། འོན་ཏེ་སང་ནས་
ནམ་པར་རྟོག་ན་ནི་དེ་ལས་སོག་པའམ་འབྲི་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། ཉིར་སྒྲུང་དུ། འོན་ཏེ་སང་
ཀྱང་ཡོངས་སུ་གེས་པ་ཕྱི་ནས་ནམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི་ནམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། ཞེས་བྱ་བས་ལས་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་བརྟུན་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བཞོད་པས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་མི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་དུ་ལས་
མེད་མི་དགོས་ཏེ། མི་ལམ་དུ་ལས་སོག་པར་མི་ལམ་ཏེ་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་གསོས་གཏབ་ན་ལས་སོག་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གྲུག་ཀ་ནི་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་གསོས་བཏབ་ན་ལས་སོག་བྱས་པ་ལ་འབྲིས་
ནས་མི་ལམ་གྱི་ལས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་གསོས་བཏབ་པས་ལས་སོག་ན་རྗེས་

ཀྱི་རྟོག་པས་ལས་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ལོ། ཞེས་གསོས་བཏབ་ན་ཡང་ལས་དོན་དམ་པའི་དངོས་
 པོར་ཐལ་ལོ་ཞེན་ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུལ་པ། ལྷ་མིའི་བྱ་ལ་དེ་སྐད་དུ་ཉིན་
 པར་སྟོག་བཅད་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་སྟོག་བཅད་པ་དེ་ལ་ལ་དེ་སྟུམ་དུ་དེ་བདག་གིས་བསད་
 རོ། །དེ་བདག་གིས་བསད་པས་ལེགས་སོ། ཞེས་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་མིའི་བྱ་
 ལས་དེ་ལ་ཁྱོད་རི་སྐད་སྒྲུ་ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ཉིན་སྤྲུང་དུ། ཉིན་པར་སྟོག་གཅོད་པར་བྱས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་སྟོག་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་མཚན་མོ་དང་
 ཉིན་མོ་ཉིད་མཛོན་པར་བརྗོད་དོ། །ནང་ན་སྟོས་པས་ནི་ལམ་པའི་མི་ལམ་ལས་ཁྱོད་པར་དུ་བྱས་
 པའི་དོན་དུ་ལོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་མིའི་བྱ་ལས་དེ་ལ་ཁྱོད་རི་སྐད་སྒྲུ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་
 དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དྲིས་པས་གཉེན་པོ་དང་འགལ་བ་ཡིན་
 ཡང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་ཐལ་བས་དེ་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་སྟོན་
 པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཅད་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལན་ནི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷ་མིའི་བྱ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་
 མི་སྦྱེད་དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་པ་མི་སྦྱེདོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ལས་དང་སེམས་
 པ་འབྱུང་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ་
 ཞེས་དང་། ཉིན་སྤྲུང་ལས། འདིའི་ལན་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ལས་སྦྱེ་བར་ཁས་སྤྲངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་སྦྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྲུང་དེ་བད་ལས་བྱུང་བ་
 ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་གསོས་
 བཏབ་པས་ལས་སོག་ན་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ལས་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་གསོས་བཏབ་པས་
 ལས་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་འབྱུང་དགོས་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 ལས་དང་སེམས་པ་རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་ལས་སྦྱེ་ཡི་དེ་མེད་པར་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལྷན་ཀ་ནི་རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་ལས་སེམས་སྦྱེ་བར་ཁས་སྤྲངས་པ་ལ་ལའིས་
 བས་རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་ལས་སེམས་སྦྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལས་དང་སེམས་
 པ་ཐམས་ཅད་ནི་དབེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཞེས་པ་སྟེ། མདོར། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་

འབྱོར་ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་ན་དེ་རི་
ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་དང་སེམས་པ་འབྱུང་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་ཞེས་
དང་། ཉིར་སྣང་དུ། སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་
མེད་པ་ཉིད་གྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །ལན་ནི་མདོར། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་
རིའི་བྲུ་མཚན་མར་བྱས་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་དང་སེམས་པ་འབྱུང་སྟེ། དམིགས་པ་
མེད་པར་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཉིར་སྣང་དུ། སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
དེའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་ལན་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་
བྲུ་མཚན་མར་བྱས་ནས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་བཅོམ་ལྷན་
འདས་གྱིས་ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་གསུངས་པ་དང་། རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་ལས།
ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྤྲུལ་མ་ནི་དོན་དམ་པ་ལ་དགོངས་
ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

བཞི་པ་ལ་ཀླུ་ཀ་ནི་རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་ལས། ལས་དང་སེམས་པ་སྦྱེ་བར་ཁས་སྤྲངས་པ་
ལ་འབྲིས་ནས། འོན་བྱང་སེམས་གྱིས་མི་ལམ་དུ་སྦྱིན་སོགས་དུག་བསྐྱོམས་ཏེ། དགོ་བ་བྲུ་མེད་
བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོས་ན་དེ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོས་པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། འགྱུར་ན་ལས་དང་སེམས་
པ་སྦྱོ་བཅུགས་པའི་དངོས་པོར་ཁས་སྤྲངས་པ་དང་འགལ། མི་འགྱུར་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་
ལས། སེམས་སྦྱེ་བར་ཁས་སྤྲངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་ལས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་
རབ་འབྱོར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་མི་ལམ་དུ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བར་བསྐྱོམ་སྟེ། དགོ་
བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་ན་དེ་བྱང་ཚུབ་
ཏུ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ཞེས་དང་། ཉི་མི་སྣང་བར། ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོར་ཁས་སྤྲངས་པ་ན། མི་ལམ་གྱི་ནང་གི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོས་ན་ཡང་དག་པ་འཕམ་
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས་བརྩུད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལན་
ནི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྱས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྲུ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་སྦྱེ་

བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ན་
 འདི་ལ་དྲིས་ཤིག་དང་འདིས་ལན་ལྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཤུ་རིའི་བྱས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་
 བྱམས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་བྱམས་པ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་སྐད་དུ་
 བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་བྱམས་པས་དོན་འདིའི་ལན་ལྟོན་པར་འགྱུར་གྱིས་འདི་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུ་ན།
 ཆོ་དང་ལྷན་པ་མ་པམ་པ་ལན་རིམ་ལྟ། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་བྱམས་པས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་
 རིའི་བྱ་ལ་སྒྲུས་པ། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་བྱམས་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་ལན་ལྟོན་ནམ།
 འོན་ཏེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལན་ལྟོན་ནམ། འོན་ཏེ་ཁ་དོག་ལན་ལྟོན་ནམ། འོན་ཏེ་
 དབྱིབས་ལན་ལྟོན་ནམ། འོན་ཏེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྣང་པ་ཉིད་ལན་ལྟོན་ནམ།
 ཞེས་པ་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ནི་ལན་ལྟོན་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །བདག་གིས་ནི་གང་ལན་ལྟོན་པ་དང་།
 གང་གིས་ལན་སྒྲུབ་པ་དང་། གང་ལ་ལན་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་
 རོ། །ཞེས་སོགས་ནས་ཤུ་རིའི་བྱས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བྱམས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཆོ་དང་
 ལྷན་པ་བྱམས་པ་ཆོས་དེ་དག་རིམ་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་སམ།
 བྱམས་པས་སྒྲུས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ཆོས་དེ་དག་རིམ་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཁོ་བོས་
 མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་མོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་རིམ་ཆོག་གིས་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་
 གྱིས་སེམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ཁོ་བོས་མི་ཤེས་མི་དམིགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་རོ། །
 ཞེས་དང་། ཉིར་སྒྲུང་དུ། འདིའི་ལན་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་
 གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་
 འདི་ཉིད་གྱིས་དྲི་བ་འདིའི་ལན་ལྟོན་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དྲི་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་གྱིས་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུས་བརྟུང་མར་
 འབྱུང་བ་དེས་ན། དྲི་བ་འདིའི་ལན་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་ཡིན་ན་ནི། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྒྱུན་མར་འབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །རིམ་རིམ་ལོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིང་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ལན་ལྟོན་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདི་དག་

རང་ཉིད་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པར་དམ་
བཅས་པ་ནི། མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་དོན་ལ་དྲི་བ་དེའི་ལན་བཏབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉེས་པ་
སྤོང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འདོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་དངོས་སུ་མ་སྤྲོས་པར་
བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་ནས་བྱམས་པས་ལན་ལྟོན་བྱ་ལྟོན་བྱེད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་
བར་གསུངས་པས་ནི་དོན་དམ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཡང་མ་དམིགས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་
ཤུགས་ལ་རྗེས་ཀྱི་རྟོགས་པས་གསོས་བཏབ་ན་བསྟོ་བར་འབྱུར་བར་བསྟན་ཏོ། །བྱམས་པ་ལ་ཁ་
འཕངས་པའི་དགོས་པ་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དྲིས་ལན་མི་རྫོགས་པར་གཤམ་པའི་ཆེད་ཡིན་
ཏེ། བསྟན་པ་འདི་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དྲིས་ལན་རྫོགས་ན་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུས་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་
བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་རང་ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པར་དམ་
བཅས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཞེས་སྤྲོས་ན་དྲི་བ་དེའི་ལན་རྫོགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་
བས་དེ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དགོས་
པ་ཡང་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གཤམ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་དག་ནི་ཉི་མེད་དང་། ཉི་མེད་སྤང་བ་རྒྱུར་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་སྟོང་བ་དང་། འབྲེལ་
ཆེན་རྒྱུར་བའི་དགོངས་པ་ནི་མངས་གྱིས་དོགས་པས་རེ་ཞིག་མ་སྤྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ཞིང་དག་པའི་
སྦྱོར་བ་དག་སའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་སྟོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དེ་བཞིན་
དུ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་སྟོན་པ་ནི་ས་བདུན་པ་
མན་ཆད་དུ་ཞིང་སྦྱོང་བར་གསུངས་པ་ནི། མ་འོངས་པ་ན་རང་ཉིད་འཆང་རྒྱ་བའི་ཞིང་དེ་ན་སྦོད་
བཅུད་ཀྱི་སྦྱོན་མེད་པར་བྱའོ་སྤྲོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་འདིར་ནི་རང་ཉིད་འཆང་རྒྱ་
བའི་སྦོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དེའི་རྒྱ་དགེ་རྩ་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་དག་སའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྐབས་སུ་སྦོད་བཅུད་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སངས་རྒྱུས་
ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་། །ཞེས་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྐབས་སུ། རྒྱལ་བ་ཡི། །ཞིང་
སྦྱོང་ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཞིང་བཟང་བསྐྱབ། །ཞེས་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་། །འདིར་ཡང་། སེམས་

གཉིས་པ་ནི། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དེའི་རྟགས་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མི་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 གཏན་ཚིགས་བསྟན་པ་ན། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་སྒྲུལ་པ་ལས་ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་པའི་རྟགས་གང་ཡིན་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་མི་ལམ་ན་ཡང་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པས་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བའི་
 མཚུག་གི་གཞུང་གིས་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་གི་ཐོག་མ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ལམ་གྱི་ཡུལ་
 ཅན་ངེས་འབྱུང་དང་། ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ལམ་གྱི་སྐྱེ་བར་རུང་བ་སོགས་ཡན་
 ལག་ལྷན་ནི་འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་
 པ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན། འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད། ཅེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་ལམ་གྱིས་དེ་
 ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཤམ་པ་དང་། གཤམ་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན།
 རྟོགས་པ་དེ་ཅུལ་དུ་ངེས་སམ་ཞེན། དེར་མ་ཟད་འཁོར་འདས་བར་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་མཉམ་
 པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་པ་ནི། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་
 པ་དང་། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་བར་
 གསུངས་པ་དེ་བསྟན་ཚུལ་གང་ཞེན། གཞི་གཤམ་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་
 སྟོན་པ་བཞིན་ལོ། །
 རྟོགས་པ་ལྟ་མཚན་ཅན་གྱི་ཅེ་སྦྱོར་དངོས་ལ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དེ། སྦྱོར་
 ལམ་ཅེ་སྦྱོར་བཞི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར། སྒྲུལ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར། བསལ་བྱ་
 ལོག་རྒྱུབ་རྣམས་སོ། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་གངས་ངེས་ལ་སྤྲ་བས་པ་རྣམས་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་སྦྱོར། མཐོང་
 ལམ་ཅེ་སྦྱོར། སྒྲུལ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་དང་། བཞིར་གངས་ངེས་ཏེ། ཅེ་
 སྦྱོར་ནི་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྦྱོར་བའི་ལྟོག་པ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྤང་བྱ་དེ་ལ་མངོན་
 རྒྱུར་བ་དང་། ས་ཐོན་དང་། བག་ལ་ཉལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་ལམ་ཅེ་སྦྱོར།
 གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དང་། སྒྲུལ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར། གསུམ་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་
 ཅེ་སྦྱོར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད། དེ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དང་། སྒྲུལ་ལམ་
 ཅེ་སྦྱོར། སྤང་བྱ་སྦྱོར་བའི་ལྟོག་པ་ནས་བསྟན་ཀྱང་། ཅེ་སྦྱོར་ཐོག་མཐའ་གཉིས། དེའི་སྒྲོན་ས་

༼མཁའ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཅེ་སྦྱོར་དངོས༽

མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་ནི། རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། བར་
 ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་ནི་བསོད་ནམས་མང་པོའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོར་ལམ་ཅེ་
 སྦྱོར་དེས་སྒོམ་སྤང་མངོན་གྱུར་བ་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་སྒོམ་
 སྤང་རྟག་པ་མངོན་གྱུར་པ་འབྱུང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྐབས་དང་པོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་ཡང་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཏེ། དེར་གཟུང་རྟོག་དེ་ལ་དོར་བྱ་དང་།
 སྤང་བྱར་འཛིན་པ་གཉིས་དང་། འཛིན་རྟོག་ལ་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བརྟགས་འཛིན་རྟོག་
 པ་གཉིས་སུ་བཤད་ཅིང་། དེ་དག་འདིར་མཐོང་སྤང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་
 གྱི་སྤང་བྱ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྤང་བྱ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
 དེས་སྤང་བྱ་སྦྱོང་བའི་ལྷོག་པ་ནི་སྒོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རང་
 ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསོད་ནམས་མང་པོའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་
 སྦྱོར་ཅེ་སྦྱོར་ལ་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དང་། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དང་། སྒོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གསུམ་དུ་
 གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཡ་མཐའ་
 རྒྱུ་མ་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་དང་བཞིར་བྱེ་བ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཅེ་
 བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་པ་ན་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་སེམས་ཁུམ་པར་འགྱུར་པས་
 ཁུམ་པ་གཟེངས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ལས་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་རྟགས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། མི་
 ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞི་སྟེ། ཅེ་བར་རྟགས་དང་། རྣམ་
 འཕེལ་དང་། བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཀྱན་རྒྱ་གནས་པ། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ལ་
 འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྤང་བཤད་པས་སྦྱོར་ལམ་དུ་གྲུབ་ཅིང་རྟགས་
 སོགས་བཞིར་བྱེ་བས་སྦྱོར་ལམ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། ཉིད་སྤང་དུ། རྟགས་ལ་སོགས་
 པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞིའི་
 རང་བཞིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་།

དེ་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཀའ་འབྲེལ་དུ། ཕྱི་སྒྲིབ་ཐོབ་པའི་རྟགས་དང་། ཕྱི་
སྒྲིབ་གྱི་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་། ཕྱི་སྒྲིབ་གྱི་བརྟན་པ་དང་། ཕྱི་སྒྲིབ་གྱི་སེམས་
ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། བཞི་ཀ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་དྲོད་ནས་ཐོབ་པ་
ཡིན་གྱི་དྲོད་སོགས་བཞི་དང་། རིམ་པ་བཞིན་སྒྲིབ་བ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཐོབ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ། །བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཅེས་
པ་དང་བསྟན་ན། སེམས་ཀུན་གནས་མཐོང་ལམ་གྱི་དངོས་རྒྱུར་གྲུབ་སྟེ། བསོད་ནམས་མང་
པོའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས། །ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའི་ལྷགས་ཀྱིས་དང་པོ་གསུམ། སྒྲིབ་ལམ་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་བར་གྲུབ་པས་འཕགས་མེད་
གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་ཉིད་རྩ་བའི་དགོངས་པ་སྤང་ངོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་ཕྱི་སྒྲིབ་ནི་ལུས་
རྣམ་བཞག་ཏུ། མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་སྒྲོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
རྣམ་བཞི་ཡི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །ཞེས་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བཞིའི་གཉེན་པོའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པས།

འདིར་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ངོས་གཟུང་བ་དང་།
གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཕྱི་སྒྲིབ་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་
རྟོག་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་གྱི་
སྒྲོ་ནས་དགྲུང་ཕྱེ་བ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྷོག་པ་ལ། །ཞེས་
སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པས། འདི་གཉིས་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་
པའི་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བཞེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་
བཅས་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
སྟེ། རྟོག་དགོངས་སོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ནི་
རང་ཡུལ་ལ་སྤང་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ལ་ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་ནི་རང་ཡུལ་ལ་ལྷོག་བྱར་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་
གཟུང་རྟོག་ལ་གཞིའི་རྟེན་ཅན་དང་། དེའི་གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཐ་སྣང་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་

གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་གི་དོན་ཡང་རང་ཡུལ་དེ་མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
ཆོས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བུ་གི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་
ནས་དོར་བུའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ལ་རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྤང་བུའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་གཞིའི་རྟེན་ཅན་དང་། བྱང་
སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བུའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་དོར་བུའི་གཟུང་བར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ལམ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་།
ཞེས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་
རྟོགས་རིགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བརྒྱུག་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་
པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཞེན་པ་མེད། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་
ཞེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ནི་འདིར་བསྟན་ལྟག་པ་གཟུང་རྟོག་གིས་སྟོན་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པའི་དོན་ནི། རྣམ་བུ་གི་ཆོས་ལ་སྤང་བུའི་
གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་རྣམ་བུ་གི་ཆོས་ལ་དེར་ཞེན་པ་དང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་བུ་གི་ཆོས་ལ་དེར་ཞེན་པ་གཉིས་ལས། སྤང་མ་ནི་རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྤང་བུའི་
རིགས་སུ་གནས་པའི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། ལམ་གསུམ་པའི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་བྱང་བ་
མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་སྤང་བུར་རྣམ་བུ་གི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་གཟུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བུའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ།
དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་
སྐབས་དང་པོར་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་དེའི་གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་
པར་བྱེད་ལ་བྱི་མ་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །

འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགྲུང་བྱེ་བ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །

ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས། ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགྲུང་བྱེ་བ་ནི། སྤྱིད་
དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་མོ། །འཛིན་རྟོག་ལ་གཉིས་ལས།
རྩེ་མ་འཛིན་རྟོག་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩེ་མ་འཛིན་
རྟོག་པ་དང་། ཚོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩེ་མ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ལས། རྩེ་མ་ཉན་ཐོས་གྱི་
དང་། བྱི་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱང་བྱའི་རིགས་ཡིན་པ་སྤྱར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ལྷོག་པ་དང་པོར་དེ་
གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་རྩེ་མ་གྱི་རྟོན་ཅན་ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷོག་པ་འདིར་ནི་མདོར་བསྟན་དུ་རྩེ་
མ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྩེ་མ་ཡོད་པ། རྩེ་མ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། ཅིས་
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། རྒྱས་བཤད་དུ་བྱི་མ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་དེ་ལ་འཛིན་འདོར་
སོགས་ཚོས་དགྲུང་བྱེ་ནས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི་བྱང་སེམས་གྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱང་བྱ་ཡིན་ཏེ།
ཐེག་དམན་གྱིས་ཡུལ་ལ་བཏགས་པ་ཅིམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྤོ་དེ་སྤོང་མི་ལྷས་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་
ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། ཚོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ལས། ལྷོག་པ་དང་པོར་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བཏགས་པའི་
རྟོན་ཅན་ཅིས་གསུངས་ལ། ལྷོག་པ་འདིར་མདོར་བསྟན་དུ་རྩེ་མ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
བཤད་དུ་བྱི་མ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི་སྤྱར་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་རྟོག་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་
དང་། དབྱེན་དགྲུང་ཡོད་དོ། ཅིས་མདོར་བསྟན་ཏེ་སྟོན་པ་ནི། སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །
ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སོ། །རྩེ་མ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགྲུང་བྱེ་བ་ནི།
འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སོ། །བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་
ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགྲུང་དབྱེ་བ་ནི། ཆེད་བཞེན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། ཞེས་སོགས་ཚིགས་
བཅད་གཉིས་སོ། །འདིར་མདོར་བསྟན་དུ་སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། ཞེས་འཛིན་རྟོག་
གཉིས་པོ་སྤྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་སོ་སོར་བཤད་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྱི་ཅི་བཞེན་དུ་རྩེ་མ་འཛིན་
རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་སྤྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ངེས་པར་འདོད་པ་དང་།
ཁ་ཅིག་གཞུང་དེས་རྩེ་མ་པར་གསལ་བའི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ཅིམ་ཡིན་གྱི་སྤྱེ་འཕགས་

གཉིས་ལ་སོ་སོར་ངེས་པར་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་ཡུལ་རྫོང་འཛིན་དང་
བཏགས་འཛིན་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་པར་བསྟན་གྱི་ཡུལ་ཅན་རྫོང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་
འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་པར་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་
ཡིན་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་
རྫོང་དང་བཏགས་ཡོད་པར། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྫོང་འཛིན་རྟོག་པ་སོ་
སྐྱེ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྫོང་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །
འཕགས་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་བསྟན་གྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་འཕགས་པ་ཁོ་
ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་གྱི་བཏགས་འཛིན་
རྟོག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་
བྱེད་གྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉིར་སྒྲུང་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ།
དེས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པས་ནི་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་དག་གི་དེ་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་
འདོད་པ་ཡིན་པས་སྤྱིར་བོ་མེད་དོ་ཅེས་དང་། འཕགས་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
དག་སྒྲོང་དག་མཆོན་མོ་འདས་ནས་ནངས་པར་གྱི་དུས་སུ་ངས་སྟག་ཆགས་ཕྱེ་སྤྱད་སྤྱད་འབྱོན་
པའི་སྐྱེ་བོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ང་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གོ་
ཡན་ལག་མ་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་དེས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོག་དེ་ནི་ཐ་སྤྱད་
པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྤྱིར་བོ་མེད་དོ། ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཉིན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་དོས་གཟུང་བ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མཐོང་
ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་རྒྱ། དེའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ། རྣལ་མ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན།
གཉིས་པ་ལ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འདོད་ཆུལ། དངོས་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འདོད་ཚུལ་དགག་པ། གྲོལ་བ་འདོད་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པ་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
གིས་སྟོན། གཉིས་པ་ལ། དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། །ལས་སྒྲུང་འགལ་བས་
དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
གཅིག་གིས་སྟོན། གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན། གསུམ་པ་ནི། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན། རྣལ་མ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་རང་གི་ངོ་པོ་ནི། སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་
ནི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན། དེའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི། དེ་ནས་སངས་ལོ་
རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན། གྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་
པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། འདིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་པའི་ཆོག་དངོས་
སྤྲུག་སྤངས་པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལེའུའི་སྐབས་སྤྲུག་བྱང་ཆུབ་དེ་སངས་རྒྱས་སྤྲུག་བཤད་
ཅིང་། དེ་ལ་དབྱེད། སྤྲུག་སྤངས་དུ་དབྱེད་བ་མཛད་པ་དེ་དང་། དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྩ་བའི་དགོངས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ། གཉེན་པོས་སྤྲང་བྱ་སྟོང་བའི་ཚུལ། གཉེན་
པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་དངོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན། ཞེས་སོགས་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན། དེ་ཡང་སྦྱོར་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་དང་། སྟོམ་ལམ་གྱི་རྒྱ་གཉིས་
ལས། ཕྱི་མ་ནི་སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་ཟིན་ལ། འདིར་སྤྲུལ་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པས།
དེའི་བརྒྱུད་རྒྱ་དང་དེའི་དངོས་རྒྱ་གཉིས་ལས་སྤྲུལ་པ་ལ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
གཉིས་ལས། སྤྲུལ་པ་ཆོག་རྒྱུང་དང་པོས་སྟོན། ཕྱི་མ་ནི་ཆོག་རྒྱུང་གཉིས་པས་སྟོན། གཉིས་པ་
ནི། ཆོག་རྒྱུང་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱིས་སྟོན་ཏེ། བསོད་ནམས་མང་པོ་དེ་ཡང་། བསོད་ནམས་མང་པོ་
ཉིད་གྱིས་ནི། ཞེས་པ་ལ་དགོངས་པར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲི་མ་སྟོང་ཚུལ་འཐད་པ། དངོས་སྟོབས་པའི་ལུགས་
ཀྱི་གྲི་མ་སྟོང་ཚུལ་མི་འཐད་པ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་དེས་སྤྲང་བཤད་པའི་སྤྲང་བྱ་རྣམས་རྟོག་སྤྲུལ་ཏུ་རྒྱ་སྟོང་བ་ཡིན་ན། གཉེན་

པོས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཚུལ་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། སྤྱིར་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤང་ཚུལ་ནི། སྤང་བྱའི་དྲི་
མ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་ཟད་པ་དང་། མི་སྤྱེ་བ་ལ་མི་སྤྱེ་བར་རྟོགས་པས་སྤོང་བ་ཡིན་གྱི་སྤར་
ཡོད་གཉེན་པོས་གསར་དུ་ཟད་པ་དང་། སྤར་ཡོད་སྤྱེ་འཕྲོ་ཆོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པ་ནི། དྲི་མ་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་གཉེས་ཀྱིས་སྟོན། དེའི་སྤྱབ་བྱེད་སྤར་ཡོད་གཉེན་པོས་
གསར་དུ་ཟད་པ་མེད་པ་དང་། སྤར་མེད་གསར་དུ་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། ཟད་མེད་
ཅེས་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་གཉེས་ཀྱིས་སྟོན། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་དེས་ཀྱང་མཐོང་
སྤང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་རིགས་སྤར་ཡོད་གསར་དུ་ཟད་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགོག་
བདེན་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་གི་དྲི་མའི་རིགས་རྣམས་གདོད་མ་ནས་འགོག་
པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། ཞེས་སོགས་
ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན། གཉེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མིན་པར་དྲི་མ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཕྱིས་
གཉེན་པོས་བཅོམ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་པ་དང་། ཤེས་
སྤྱོད་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱང་ཡོད་ལ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན། གསུམ་པ་ནི། དྲི་མ་རྣམས་སྤར་
ཡོད་གཉེན་པོས་བསལ་བར་བྱ་རྒྱུ་ཡང་མེད། གཉེན་པོས་དྲི་མ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་སྤར་
མེད་གསར་དུ་གཞག་ཏུ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་ནི། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། ཅེས་སོགས་
ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་དངོས་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པེ་པེ་ནི། ཞེས་
སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན། དེའི་ཁྱད་པར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེང་གེ་རྣམ་
བསྐྱེད་སྤང་། སྤྱོད་པ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་སྤངས་གཉེས་ནི། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་སྤངས་པའི། །
ཞེས་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་གཉེས་ཀྱིས་བསྟན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་། ཞེས་
སོགས་ཚིག་རྒྱུ་གཉེས་ཀྱིས་སྤང་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མ་ལུས་པ་མཚོན་ནས་སྟོན།
ཅི་ལྟར་བསྟན་ཞེན། གོང་དུ་མཐོང་ལམ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་སྟོན་ནས་བཤད་པ་
ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་ཡིན་ནམ་ཞེན། གོང་དུ་རྗེས་

ཐོབ་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་མཉམ་བཞག་ཙམ་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་ནི། མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་སྤང་བཤད་པའི་ཤེས་བཞོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྟུལ་ཆོས་བཞོད་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི་ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན། འོ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྟུལ་ཆོས་བཞོད་དེ་སྦྱོང་ཉིད་སྦྱོས་བྲལ་ལ་མཉམ་བར་གཞག་པ་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ཕར་བྱིན་གཞན་རྣམས་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤང་གོ་སྦྱུང་གི་སྐབས་སུ། སྦྱོན་སོགས་ཕར་བྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡང་ཕར་བྱིན་གཞན་རྣམས་ཆང་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་དེ་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྟུལ་ཆོས་བཞོད་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྟུལ་ཆོས་བཞོད་གྱི་ནང་དུ་ཕར་བྱིན་རེ་རེ་ཡང་ཕར་བྱིན་དྲུག་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་དེ་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལྟར་ན་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེའི་རྗེས་དེ་ནས་ཞེས་པའམ། སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ངེས་པ་ལྟར་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་སྤང་བཤད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅེ་ལྷ་པོ་དེ་འབྱུང་བ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྗེས་པའི་རྗེས་དེ་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཐོག་མར་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་ཅིའི་བྱིར་དུ་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འོ། ཅིའི་བྱིར་སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཐོང་སྤང་སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོར། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེར་བྱིན་གྱི་བསྟུ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་བྱིན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱད་པར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་དང་། སྦྱོར་བ་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་དང་། དངོས་གཞི་ཐོང་

ཀླུ་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་ཚུལ་གྱི་མདོ་ཚིག་མི་འབྱུང་བས་རྗེ་
བཙུན་གྱིས་བར་སྐབས་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་དགོས་
པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ་དགོས་པ་ཡང་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་དང་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་
གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བས་སྒྲུབ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྷ་ར་ཞེ་ན།
མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གམ་བཙུ་བྱས་རྗོགས་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་
བར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་
ལ་རྟོག་པས་མཚོན་ནས་མདོ་སྤེལ་བཙུ་བར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུ་གཉིས་དང་།
སྐབས་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བྱུང་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་
གཞག་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་བྱས་གིས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་བཙུ་བྱས་པོ་རྣམས་དང་། བྱིར་མི་སྟོག་གི་
སྐབས་སུ་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་པ་བྱིར་མི་སྟོག་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་དང་། ཡོངས་སྟོང་
བཙུ་ལ་སོགས་པས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་སྒྲོམ་སྤྱང་མི་
མཐུན་སྟོགས་སྤྱང་བ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩ་ལ་སྤྱང་དགོས་པས་སྤྱིར་བ་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ཀྱི་དང་།
དངོས་གཞི་ཐོད་ཀླུ་རྣམས་འབྱུང་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ་སྒྲུབ་དུ་སེམས་སོ། །ཉིར་སྤྱང་དུ།
དེ་ལ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ནི་མ་དེག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །
ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་ནི་དེ་མེད་ན་མུ་དན་དང་སྟེ་སྟེགས་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་མདོ་སྟོར་ཡིན་ན། འཕགས་པས་གཟིགས་
པའི་མདོ་གཅིག་ན་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །

སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བའི་རྟེན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་
པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། འཕྲོག་དང་བཅས་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་དགུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། བསྟན་ཚུལ་ལ།
འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཚིག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱིར་བ་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས། ལྷག་མ་
རྣམས་ཀྱིས་དངོས་གཞི་ཐོད་ཀླུ་རྟོན་པར་བཞེད། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྩ་བའི་དགོངས་པ། དེ་
ནས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་པས་སྤྱིར་བ་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་པས་ཐོན་ཐོན་པས་ཚིག་རྒྱུ་

དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱིས་རྒྱུང་དུ་འབྲིང་གཉིས་འོངས་ནས་ཞེས་པས། བྱི་བརྒྱད་
སྟོང་པ་ནས་འབྱུང་བའི་རྟུང་རྒྱུང་། དེ་ནས་རྒྱུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་འཛིན།
དེ་ནས་རྒྱུང་པ་གཅིག་གིས་མིང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེན་པོ་བསྟན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་
དག་གི་ས་མཚམས་ལ་བོད་པ་ལ་ཆེར་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་མི་
འཐད་དེ། ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་དག་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟུས་
པ་ཐོབ་ནས། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲུམ་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། འདི་དག་མཐོང་ལམ་དུ་ཡར་བྱིན་རེ་རེ་ཡང་ཡར་བྱིན་དུག་ལྷན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་
ལེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲུམ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡར་བྱིན་གྱི་བསྟུ་བར་གྱུར་
པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡར་བྱིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟུས་པ་
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོར་མཐོང་ལམ་
ཅེ་སྟོར་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བར་གསུངས་ཀྱི། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མངོན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་
ནས་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་
སྒྲུམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྟོང་གཉེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་དང་། སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། གཞུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལས། གཞུང་རྟོག་ནི། མདོར་བསྟུས་
རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །ཞེས་
སོགས་དང་། འཛིན་རྟོག་ནི། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་རྒྱུ་ཡི། །ཞེས་སོགས་དང་། བདག་
ཉིད་རི་བཞིན་ཀྱན་མཁྱེན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། འདི་དག་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་
རྟོག་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བུང་གཞུང་རྟོག་གཉིས། འཛིན་རྟོག་ལ་རྗེས་
འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཇུག་པར་སྤང་སྟེ། སྐབས་
དང་པོར་བཤད་ཟིན་པའི་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས། མཐོང་སྤང་དང་སྒྲུམ་སྤང་
གཉིས་ཀྱི་སྟེ་འཛིན་པར་བཤད་ཅིང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུམ་སྤང་རྟོག་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྟོར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་དང་། གཉིས་པའི་

སྐབས་སུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཙན་ཞེས་པའི་སྒྲོར་འཇུག་གཉིས་ནི། གཉེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་
མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་ལ་ཡར་སྐྱར་ཏེ་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དང་། འཛིན་རྟོག་དང་པོ་སྒྲོར་བའི་སྤང་བྱ།
གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་གཉིས་པ་འཇུག་པའི་སྤང་བྱར་བཤད་དོ། །འཕགས་
པས་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་བཞི་ལ་སྐབས་འདིར་ཐ་སྟངས་གསལ་བར་གསུངས་པ་མི་སྤང་ཞིང་། གཉེན་
པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ནི་སྤང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་བརྟན་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་
བཞི་པོ་འདི་དག་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི།
ཐེག་དམན་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་ནི་མེད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་མ་ལུས་པ་ས་དང་པོ་
ནས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བྱེད་གཉེན་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་སྐབས་གཉིས་པར། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་
པོ་ཡི། །ཞེས་པར་བརྟན་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། སྤང་
གཉེན་སྒྲོར་བའི་ཚིག་ནི་གཟུང་རྟོག་གི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་།
འཛིན་རྟོག་གི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་པ་ཡི། ཞེས་པས་སྟོན་ཏོ། །འོ་ན་འདིར་
བརྟན་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་དེ། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པོ་ཡིན་ན། ལུས་རྒྱུ་གཞག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །
རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །ཞེས་བཞེད་བཤད་པ་དང་
འགལ་ལོ་སྟམ་ན། མི་འགལ་ཏེ་དགུར་བྱེད་བཞི། །ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་རེ་རེ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་
སྒྲིབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་དགུ་དགུ་ཡོད་པས་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་སྤང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ས་མཚམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བཞེད་བྱེད་བཞི། སྤང་བཤད་པའི་མཉམ་གཞག་བར་
ཆད་མེད་ལམ་རེ་རེས་ཀྱང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་
ས་བོན་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ས་
གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་སྤང་བ་གཉེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡར་སྐྱར་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་
བཞིའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞི་དང་། དེ་བཞི་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སོ་སྤྱལ་ཡོད་པས་གཉེན་
པོ་ཡང་སོ་སྤྱལ། །དེ་དག་ལ་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱུད་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་བརྒྱ་རྩ་

བརྒྱད། སའི་སྒོ་ནས་སུམ་བརྒྱ་དང་ཉེར་བཞི་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་སུམ་བརྒྱ་དང་ཉེར་བཞི། དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ན་སྒོམ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་ཉིས་སྟོང་དང་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་ལ་ཡང་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏོག་བཞིའི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བཞི་དང་། སོ་དྲུག་གི་གཉེན་པོའི་ཆ་ནས་སོ་དྲུག་དང་། བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་གྱི་གཉེན་པོའི་ཆ་ནས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་དང་། སུམ་བརྒྱ་དང་ཉེར་བཞིའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སུམ་བརྒྱ་དང་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་ཡང་གཤམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། འདིའི་དོན་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱུན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པས་བརྟེན་པར་བྱེད་དེ། རང་གི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་ལོགས་སུ་སྒོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏོག་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་དེ་དག་གི་རྒྱུར་བསྐལ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་རྣམ་མཁེན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ལྷོག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རང་ལུགས་ནི་སྐབས་བཞི་པར་སྒྱུར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་བསྟན་པ་ན་དེ་དག་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་མི་ལྷོས་པར་འབྱུང་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྱུར་བ་གསུམ་ཆར་དག་སའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྱུར་བ་ལྟར་དུ། སྤང་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ཅེ་སྒྱུར་གཉེན་པོ་འབད་ཚུལ་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པ་ན་དེ་དག་ལ་འབད་ཚུལ་ལ་མི་ལྷོས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དག་སར་འབད་ཚུལ་ལ་མི་ལྷོས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷོག་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་དག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་ལྟར་ཞེན། འབད་རྩྱལ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག། འབད་རྩྱལ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྒྱ། འབད་རྩྱལ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཡོན་ཏན། འབད་རྩྱལ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཚུལ་ལོ། ཏང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་སྤྲོ་བ་ཡི། ཁེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་གྱིས་སྟོན་ཏེ། དག་སའི་བྱང་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དབུགས་ཕྱིན་ལྟར། ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། ཡམས་ནད་ཟད་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་ཏེ། ལུས་སྟོབས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པས། རང་གི་རང་གིས་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་སྤྲང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་ཟད་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་རང་གི་རང་གིས་གོགས་མེད་པར་ཡར་ལུན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་ཡི། བདེ་སྤྱབ་ཡོན་ཏན་ཕྱན་ཆོགས་ཀུན། ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྤྱབ་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སོ། བཞི་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་རྩ་བོ་བཞིན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད། འཕྲིན་པས་སྟོན་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་རྩ་བོ་བཞི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་རྣམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྒྱུར་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་མདོར། རྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་བཀོད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། སྤྲོ་བ་དོན་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྒྱུར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་དཔེ་དེ་ཉིད་དང་། སྤྲོ་བ་དོན་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྒྱུར་སྒྱུར་ནས་དེ་ཉིད་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་བར་སྟོན་པ་ནི། རྟོང་གསུམ་སྒྲེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན། མདོ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་བསོད་ནམས་མང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྒྱུར་བསོད་ནམས་མང་བར་བྲགས་ལ་བསྟན་ནས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་འབྲས་རྣམ་མཁྱེན་བསོད་ནམས་མང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་དངོས་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྒྱུར་བསོད་ནམས་མང་བར་

ཤུགས་ལ་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་ཆད་མེད་པའི་དོན་རང་གི་དངོས་འབྲས་རྣམ་མཁུན་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁུན་ཉིད། །ཅིས་པས་སྟོན།

གསུམ་པ་ལ་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོགས་སྒྲུབ་གྱི་སྐབས་སུ་ས་དགྲ་པ་མན་ཆད་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཅིང་ས་བཅུ་པ་འབྲས་ལུང་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་མཐོང་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕྱི་སྤྱོད་གཉིན་པོའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པ་ན་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་སེམས་ཞུས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བས་ལ་ནས་སྒོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་དང་། སྒོ་བྱར་དྲི་བལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་དེ། དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁུན་ཉིད། །ཅིས་པའི་རྣམ་མཁུན་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་བསོད་ནམས་མང་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་གྱིས་ནི། །ཞེས་དང་། དེ་ཐོབ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ། །བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཅིས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་དེ། བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་གྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་མེད་དེ། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་རྒྱུ་དེ་གཉིས་བསོད་ནམས་མང་པོའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡང་དངོས་འབྲས་ཉིད་ལ་སྒོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །མདོར། རྣམ་མཁུན་བསོད་ནམས་མང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་དམིགས་རྒྱུན་སོགས་གསུམ་ཡང་རྣམ་མཁུན་ལ་སྒྱུར་ཏེ། མདོར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་འདིའི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །བདག་པོ་ནི་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་ཞི་བ་སྟེ་མཆོན་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྐབས་གྱིས་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱང་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་སྒྱུར་རོ། །བསྟན་བཅོས་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཡང་བར་ཆད་མེད་

པའི་ཅེ་སྒྲོར་བསོད་ནམས་མང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་དམིགས་རྒྱུ་སྟོན་སྟོན་དེ་དག་རྣམས་མཁྱེན་
 ལ་སྒྲོར་བར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། །འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །
 ཅེས་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་རྟེན་ཅན། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཉིད་སྒྲུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་དུ་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་པ་འཐད་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་སྟོན་སྟོན་ལ་སྒྲོར་
 བར་མཛད་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་སྟོན་སྟོན་ལ་
 སྒྲོར་བ་དོན་ལ་ཡང་གནས་ཏེ། གོང་དུ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་
 ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་ཅིང་། །འདིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ།
 ཅིའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དུ་བཤད་ཅེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་པས་རང་ངོར་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོས་བྲལ་ལས་
 གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པས་ནི་ཆོས་ཅན་སྣ་ཆོགས་ལ་སྟོ་འདོགས་གཅོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་དོན་ཟབ་མོའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྲེད་ལས་སྐྱབས་ལྷ་པའི་འབྲེལ་དང་།
 དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥༥ མཐར་གྱིས་པའི་རྒྱ་མཚན།

༥ མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲོར་བ་ལ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་འོག་ཏུ་མཐར་གྱིས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
 རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་གཉིས་ལས།

མ། ཅེ་སྒྲོར་གྱི་འོག་ཏུ་མཐར་གྱིས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན།

དང་པོ་ལ། ཅེ་སྒྲོར་གྱི་འོག་ཏུ་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཅེ་སྒྲོར་གྱིས་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཀྱང་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲོར་
 བས་ཡོན་ཏན་མཛོན་པར་བསྐྱབ་པ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སངས་སྤངས་པ་སྟོགས་གཅིག་པར་འགྱུར་
 གྱི་རྟོགས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་མི་འགྱུལ་བས་དེ་འགྱུལ་པའི་ཕྱིར་དུ་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲོར་བ་
 བསྐྱེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་འོག་ཏུ་མཐར་གྱིས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་

མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱུགས་
ནས་སྒོམ་པ་དེ་མཐར་གྱིས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཅིག་
གིས་བསྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་ཆོས་བཤེས་གྱིས་སོ་སོ་བ་
སྐབས་རེ་རེས་རིམ་རྒྱར་བསྟན་པ་དང་། ཆོགས་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་རེ་རེ་ལ་ཡང་
ཆོས་ཅན་རི་སྟེང་པ་རྗེས་ཐོབ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ་བསྐྱུས་པ་ནི་སྤྱིར་པོའི་དོན་ཆོས་དབྱིངས་
རིམ་རྒྱ་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་
དེ། ཆོག་གསལ་ལས། སོ་སོའི་དོན་རྣམས་ནི་སྐབས་རེ་རེས་རིམ་རྒྱར་བསྟན་པ་དང་། ཆོགས་
ལམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་རེ་རེ་ལ་རང་བཞིན་རི་སྟེང་ཡོད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་
དེ་ནི་རྗེས་གྱི་རོལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་པའོ། །བསྐྱུས་པ་ཉིད་གྱི་དོན་ནི་སྤྱིར་པོའི་དོན་
ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དོན་དེ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་
ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་པར་མཛད་ནས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱུགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཡིད་གྱིས་བསྐྱུགས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུས་པ་གྲངས་མེད་དང་པོས་ནི། འཇིག་
ཉེན་ཆོས་མཆོག་གི་བར་དུའོ། །གཉིས་པས་ནི་ས་མི་གཡོ་བའི་བར་དུའོ། །གསུམ་པས་ནི་ས་
བཅུ་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསེར་གླིང་པས་སོ་སོ་བ་མཁུན་པ་གསུམ་ལུགས་
སྟོག་ཏུ་སྟོན་པ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དང་། བསྐྱུས་པ་མཁུན་གསུམ་ལུགས་འབྱུང་ཏུ་སྟོན་པ་རྣམ་
རྟོགས་སྦྱོར་བ་ལ་འཆད་དེ། རྟོགས་དཀའ་སྤྱང་བ་ལས། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་བཤད་པའི་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའོ། །སོ་སོ་བ་དང་
བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་ལས་སྟོག་པ་དང་། ལུགས་སུ་འབྱུང་བ་དག་གིས་སོ། །
ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་སོ་སོ་བ་ལ་ཕར་ཕྱིན་དུག་དང་། རྗེས་དྲན་དུག་བསྐྱུས་པ་དངོས་མེད་རོལ་ཉིད་ཏུ་
རྟོགས་པ་ལ་འཆད་པ་དང་། སྤྱིར་བས་པ་ཁ་ཅིག །སོ་སོ་བ་སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་
གྱི་ཅེ་སྦྱོར་གསུམ། བསྐྱུས་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་ལ་འཆད་དོ། །དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་
གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་རྣམས་ནི་དོན་མེད་དེ།
སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ཏུ་མཁུན་པ་གསུམ་པོ་ལུགས་སྟོག་གི་ཚུལ་ཏུ་སོ་སོར་བསྟན་པ་དེ་རྣམ་

རྩོགས་སྒྲིབ་པའི་སྐབས་སུ་ལྷགས་འབྱུང་གི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་
མཐར་གྱིས་པས་གོ་རིམ་དུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རྩོགས་པའི་དངོས་པོ་རེས་པར་བྱ་
པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་བ་དང་མཐའ་དག་དུ་རྣམ་པར་བསྒྲིམ་པའི་དོན་གཞུང་སྲོང་བར་བྱེད་པས་མཐར་གྱིས་
པའི་མངོན་པར་རྩོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་བསྐྱུས་པ་རྣམ་ཀུན་དང་། །རྩོམ་གཉིས་ཀ་ལ་འཆད་པ་ཡང་
ཅུང་ཟད་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་ཏེ། །རྩོམ་གྱི་འོག་དུ་མཐར་གྱིས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྩོམ་པའི་མངོན་
པར་རྩོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་མཐར་གྱིས་པ་བསྒྲིམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རྩོམ་
སྐབས་པའི་ནང་དུ་འདྲག་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
༩༩ རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མཐར་བྱིས་པ།

རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་
ཏེ། འདི་ལ་འཕགས་པས་རི་ལྷར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དང་། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་རི་ལྷར་འབྲེལ་བའི་
ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། མཐར་གྱིས་པ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། མདོ་
ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་དེ་ལྷར་རྩོགས་པའི་ཚོས་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ལགས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ན་མཐར་གྱིས་བཀྲི་བ་དང་།
མཐར་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སྐྱབ་པར་རི་ལྷར་གདགས་པར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ལ་ཉིད་སྣང་དུ། བཀྲི་བ་སྒྲིམ་པས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ལོ། །བསྐྱབ་
པ་སྒྲིམ་པས་ནི་རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་
པས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ལོ། །གསུམ་སྒྲིམ་པས་ནི་མངོན་
པར་རྩོགས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུས་རྗེས་
སུ་དྲན་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་ཡོད་ལ་
མི་བྱེད་པས་དེ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པར་ཡོད་ལ་མི་
བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པར་ཡོད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབས་བཅུ་ལ་
སོགས་པར་ཡོད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྩོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་ཡོད་ལ་མི་བྱེད་པས་སངས་

རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལྟ་གསུངས་པའི་དང་པོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱི་མ་བཞིས་སྦྱོར་ལམ་
བཞི་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་
དང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱི་སངས་རྒྱས་རྗེས་
སུ་དྲན་པ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྦྱར་བར་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མདོ་
ལས། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་
ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་
ཞེས་པ་འདི་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་དཔོན་གྱིས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་མཐར་གྱིས་
པ་ལ་ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི། ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་བྱི་
ལོགས་ནས་མཐར་གྱིས་པ་འབྱུང་བའི་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཡང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྐབས་
སུ་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ནས་སྟོབས་ལཱའི་བར་དོན་དམ་པར་དྲན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། བྱང་རྒྱུབ་ཡན་ལག་བདུན་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དྲན་པ་མཐོང་ལམ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དྲན་པ་སྒྲོམ་ལམ་
ལ་སྦྱོར་བས་སྦྱོར་ལམ་ནས་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་འདྲའོ། །འཕགས་པས་
ནི་དེ་སྤྲུལ་ཆར་ཡང་མཐོང་ལམ་ལ་སྦྱོར་ཏེ་སྦྱར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱི་མ་བཞི་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་བྱིར་རོ། །སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་བྱི་བ་ནམ་པ་དུག་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པས་ས་བཅུ་ཡང་དག་པར་སྦྱུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་ན། སར་བྱིན་དུག་གི་
མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་ས་དང་པོ་ནས་འཛིག་པར་མངོན་ཏེ། ཆོགས་ལམ་དུ་ནམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་
བསྒྲོམ་པ་ལས་བསྒྲོམ་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་ལམ་སྦྱེས་པ་ལ་ཅེ་སྦྱོར་དུ་འཛིག་
ཅིང་། སྦྱོར་ལམ་དུ་ཅེ་སྦྱོར་བསྒྲོམ་པས་ས་དང་པོར་སར་བྱིན་དུག་ཐོབ་སྟེ། སར་བྱིན་དུག་གི་སྒྲོ་
ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་གོ་ངེས་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སར་བྱིན་དུག་གི་མཐར་གྱིས་པར་འཛིག་པའི་
བྱིར་སྤྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ་དབྱེད་དོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱི་མ་བཞི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་

༥། རྒྱད་ཅིག་མའི་སྟོར་པ་ལ་མཐར་གྱིས་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱད་ཅིག་མའི་སྟོར་པ་འཆད་པའི་སྟུང་། སྟུང་མཆོའི་ཕན་གྱི་རྒྱད་ཅིག་མའི་སྟོར་པ་དཔེས་གཉིས་པས།

དང་པོ་ནི། མཐར་གྱིས་པའི་སྐྱུར་པ་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི་བསྐྱོམ་བྱའི་མཁུན་གསུམ་
གྱི་རྣམ་པ་ཅིག་མངོན་དུ་སྐྱུར་པ་ན་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་པའི་ཆེད་
ཡིན་ལ་དེ་བསྐྱོམ་པས་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་
རིགས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་པའི་

གནས་སྐབས་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བར་འཛིག་པའི་བྱིར་རོ། ། མཁུ་མཆན་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུ་བ་དོན།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་ནི་རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མཆན་ཉིད་དེ་དོན་ལྡན་མི་འདྲ་བའི་སྐོན་ནས་བཞིར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་གཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་གཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྡན་པ་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིར་དུ་གཞག་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་དཔེ་ཡང་། རི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཐོ་རྒྱུན་རྒྱུ། །ཅིས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། གང་ཆོ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་སྒྱུད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་པ་ནི། རྒྱེ་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །འོན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ནི་གང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ནི་རི་ལྟ་བུ། གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་རིགས་མཐུན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དཔེ་གང་ཞེ་ན། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། མངོན་པ་བ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྱུར་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཆོ་འདིར་འབད་རྩོལ་ལ་ལྟོས་པར་འདོད་པ་དང་འདྲ་བར་འདི་ཡང་མཆན་འཛིན་གྱིས་བར་ཆད་དང་བཅས་པས་འབད་རྩོལ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་རོ། །དག་པ་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། མངོན་པ་བ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་སྒྲ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་ཆོ་འདིར་འབད་རྩོལ་མེད་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པས་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་

གྱི་རིགས་རྒྱུན་རྒྱུན་མཐའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རིགས་སུ་འཛོག་གོ། །
 དཔེ་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་སོ། །རྒྱ་མཚན་འདིས་ཀྱང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་མཐར་
 གྱིས་པ་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་པར་གྱུ་བྱེ། མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རྟོགས་
 པའི་རིགས་རྣམས་སྤྲད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག། །དེར་
 མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་རྟོགས་རིགས་དང་།
 རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་རྟོགས་རིགས་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་སྦྲུམ་དུ་སེམས་ཏེ་
 ལེགས་པར་དབྱུང་དགོས་སོ། །སྤྲུམ་དོན་ཟབ་མོའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྱེད་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་
 འབྲེལ་དང་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ། ། འབྲེལ་བུ་ཚོས་སྤྲུམ།

༥ ། འབྲས་བུ་ཚོས་སྤྲུལ་སྤྲད་ཅིག་མའི་འོག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཚོས་སྤྲུལ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
 རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚོས་སྤྲུལ་དངོས་གཉིས་ལས། ཆ9 རྒྱ་ཅིག་མའི་འོག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཚོས་སྤྲུལ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་དེ་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དེས་རང་གི་རྒྱ་དེ་ཅིག་གཉིས་པར་སྦྱིན་པ་ནས་དཔེ་
 བྱུང་བཟང་པོ་བརྒྱུད་ཅུང་པར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཚོས་སྤྲུལ་འཛོག་
 པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་འོག་ཏུ་དེ་བཤད་དོ། ། ཆ9 རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚོས་སྤྲུལ་དངོས།

གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྦྱེའི་རྣམ་གཞག། །བྱེ་བྲག་ཏུ་གཞུང་
 འདྲིའི་དགོངས་པ་ངས་པར་བྱ་བ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། སྦྱུ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ། གཉིས་སུ་བཞག་པ། གསུམ་དུ་བཞག་པ། བཞི་
 དང་སྤར་རྟོག་པའི་ཚུལ་དང་། མཚན་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། འོངས་སྤུལ་གཉིས་ལ་སུ་བཞི་བཅི་
 བ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། གསེར་འོད་དམ་པར། ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་
 བུལ་བ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཉིད་ཙམ་དུ་གནས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ཞེས་བྱའོ། །སྤུལ་གཉིས་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །ཆོས་ཀྱི་
 སྦྱ་ནི་ཡང་དག་པ་ལྟེ་སྦྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཆོས་ཀྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུད་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་གི་མདོར། དགེ་སྦྱོང་དག་འདི་

ལ་ནི་སྐྱེད་མ་པར་མ་འཛིན་པར་དག་སྒོང་དག་ང་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་ངས་སུ་རྩོགས་པར་ལྟོས་ཤིག །
ཅེས་དང་། འགྱུར་འགའ་ཞིག་ལས་དག་སྒོང་དག་ང་ལ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱར་མ་ལྟ་བར་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེལ་ངས་སུ་རྩོགས་པར་ལྟོས་ཤིག །ཅེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་འགྲེལ་ཆེན་དུ། མཚན་དང་
དཔེ་བྱད་འབར་བ་རྣམ་པར་མཛེས་པའི་འཛིག་ཆོགས་ལ་སྐྱར་མ་འཛིན་ཞེས་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་
སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱ་བྱུགས་པ་བ་ཡིན་པས་སྐྱ་མཚན་ཉིད་པ་ཆོས་སྐྱ་ཁོ་ནར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྒྱད་ལྔར། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐྱ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
ཀུན་རྩོབ་སྐྱ་ཉིད་དེ། །བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་དུག་ཅུ་བཞི་
འདི་དག །ཅེས་སྐྱ་ལ་རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐྱ་དང་། གཞན་དོན་ཀུན་རྩོབ་པའི་སྐྱ་གཉིས་དང་།
ཡོན་ཏན་ལ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་སྐྱ་གཉིས་
ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོ་སོ་སོར་བསྟེན་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱད་ལྔར། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱུ་གྱི། །སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་
པར་འདོད་པ་ཡི། །དང་པོས་སྐྱ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་བྱེ་མ་གཉིས། །ཞེས་དང་།
རྒྱ་ལས། །སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱུ་གྱི། །སྐྱ་བསྐྱས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་དང་།
གཞུང་འདི་དང་ཐེག་བསྐྱས་དང་། མངོན་པར་ཀུན་ལས་བཀུས་ལ་སོགས་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་གཞུང་ལུགས་པ་ལ་ཆེར་ལས་སྐྱ་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག །སྐྱ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་རོ་བོ་
ཉིད་སྐྱ་དང་། ཆོས་སྐྱ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་སྐྱ་བཞིར་འདོད་པ་དང་། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་
བཞིར་བྱེ་བའི་ལོངས་སྐྱ་ལ་ཡང་ས་བཅུ་པའི་བྱང་མེས་ཁོ་ན་ལ་སྤྲང་བའི་ལོངས་སྐྱ་ཆེན་པོ་དང་།
ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་སྤྲང་བའི་ལོངས་སྐྱ་པ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་ལྷར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག །
སྐྱལ་སྐྱལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐྱལ་སྐྱ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱལ་སྐྱར་བྱེ་ནས་ལྷར་
བྱེད་པ་དང་། གསེར་གླིང་པས་རྩ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱལ་སོགས་པ་སྐྱལ་ལྷའི་
བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅེས་པ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གི་སྒོ་བསྐྱའི་སྐྱ་བཞི་དང་ལྷའི་གངས་རེས་བྱེད་པ་ནི་
རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་རྩེ་མོས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་སྐྱ་གསུམ་བཤད་

པ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་སྐྱེ་བཞིན་བྱེད་པ་ནི་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་ཟིན་ཏེ།

ལྷ་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་འགའ་ཞིག་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལས་གཞུགས་སྐྱེ་གཉིས་སྐྱེ་བཏགས་པ་བར་གསུངས་པས་རི་ལྷ་རྩ་སྐྱེ་ན། གནད་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་རང་སྐྱེ་ལ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་གཅིག་ཤུར་གནས་ཏེ། རང་སྐྱེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་གསེར་འོད་དུ། སྐྱེ་གཞན་གཉིས་བཏགས་པ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་གཉིས་ལ་ནི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱུས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར། སྐྱེ་གཉིས་པོ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་མི་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱེ་དེ་གཉིས་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་བཏགས་པ་ཙམ་པས་སྐྱེ་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པ་ཏག་པར་མི་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དོ་རྩེ་གཙོད་པར། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། མཆོན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་མཆོན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་མཆོན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། གང་དག་ང་ལ་གཞུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྐྱར་ཤེས་པ། །ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡི། །སྐྱེ་བོ་དེ་ཡིས་ང་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གདུལ་བྱའི་གཞན་སྐྱེ་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་ངོར་ཕྱིན་ལས་མཛད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་པ་གཅིག་ཡོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་ལ་ཤར་བའི་གཞུགས་སྐྱེ་གཉིས་ལ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱུད་སྤྱར། རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་བྱི་མས་བྱིན་ལས་མཛད་པ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱིན་ལས་སུ་འཛིན་གཅིང་དེ་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་དེའི་གཞུགས་བརྟན་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་སྐྱེ་མ་ལྷོང་།

མཚན་ཉིད་པ་མིན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེང་སང་ཡལ་ཆེར། རི་ལྟར་བུཊར་དག་པ་
ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། རྒྱལ་སྐྱེ་དེ་ལོངས་སྐྱེའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པའི་དོན་ལ་འཆད་པ་ནི་
རྒྱུད་སྐྱེའི་གཞུང་གོང་འོག་གི་བབ་སྒྲིག་མ་ཤེས་ཤིང་སྤྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཞེས་པ་རང་དོན་ཚོས་
ཀྱི་སྐྱེ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཟད་དོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འདིར་ཡང་སྐྱེ་
གསུམ་ལ་ཕྱིན་ལས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་སྐྱེར་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྤྱང་གི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་དེ། ཕྱིན་ལས་དངོས་
སུ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་སངས་
རྒྱས་རང་གི་གནས་ལུགས་འཆད་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་པ་ཆོས་སྐྱེ་གཅིག་ཤུ་ཡིན་ཏེ།
ལོངས་སྐྱེལ་གཉིས་ཀྱང་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་སྐྱས་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་མི་འཛོག་པར་ཡེ་ཤེས་ཕྱི་
མ་གསུམ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདུལ་བྱའི་ངོར་ཕྱིན་ལས་མཛད་ཚུལ་འཆད་པའི་ཆེ་མཚན་
དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་སྐྱས་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་པར་འཛོག་སྟེ།
དེའི་ཆེ་གདུལ་བྱའི་སྟོང་རྣམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། གདུལ་བྱའི་
ངོར་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། གཞན་དོན་མོས་པ་
རྒྱུད་ཏུ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་དང་
དཔེ་བྱད་འབར་བ་དང་ལྷན་པ་སེམས་ཅན་སྐལ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་བར་མཐོང་བ་འདི་ནི་སྟོན་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མཚོག་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་
ཡས་པའི་ཆོགས་དང་ལྷན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་དབང་གིས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་རྣམ་པར་སོ་སོར་སྤྱང་སྟེ། ཞེས་དང་། གསེར་འོད་དུ་དཔེར་ན་སྟོང་པ་ལ་བརྟེན་
ཏེ་སྟོག་འབྱུང་ངོ་། །སྟོག་ལ་བརྟེན་ཏེ་འོད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
ལོངས་སྐྱེ་དང་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་ངོ་། །ལོངས་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་སྤྱང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དུག་པ་ནི། གསེར་འོད་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྲ་གཞན་ཡང་སྐྱེ་འདི་གསུམ་དབྱེ་བ་
ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ལ་ལོངས་སྐྱེ་དང་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད།
ལོངས་སྐྱེ་དང་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ལ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད། རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ལ་ལོངས་

ཏེ། རྒྱ་གསུམ་གང་རུང་གིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
རྒྱུན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་འཆད་པའི་ཆོ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྒྱ་མཛད་པ་དང་
བཅས་པ། །ཞེས་པའི་ཆོས་རྒྱ་དེ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཆོས་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་དེ་
ནམས་བརྒྱད། །ཅེས་པའི་རྒྱ་བས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་དང་སྦྱར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་
རྟོགས་པ་གཞན་བདུན་ལ་ལུས་དང་སྦྱར་བའི་ཆོག་རེ་རེ་ཡོད་པ་ལྟར། །འདི་ལ་ཡང་ངེས་པར་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ཏུ་བགྱང་
དགོས་པས། དེ་ལུས་དང་སྦྱར་བའི་ཆོག་གི་མཐུག་ཏུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་དོ་སྟེ། བ་ན་འདིའི་དོགས་
པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ། རྣམ་ཀྱན་མངོན་ཚོགས་རྟོགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་
ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གསུངས་པ་དེ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་ལུས་ནམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་རྒྱ་
ཐ་མར་སྒྲོས་པ་དེ་ཆོགས་བཅད་སྦྱར་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་གཞན་
པ་སྦྱུལ་པ་ནི། །ཞེས་སྒྲོས་མི་རིགས་པར་སྦྱུལ་པ་དང་། །ཞེས་སྒྲོས་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
གཉིས་ཆོགས་བཅད་སྦྱར་བའི་མི་བའི་བྱད་པར་མེད་པ་གང་ཞིག་ནི་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་རྒྱ་ལྷ་མ་
གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་རྒྱའི་མཆོན་གཞིར་སྟོན་ཅིང་། དང་ཞེས་པས་སོ་སོར་འབྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་བ་བྱེད་ལ་བྱུང་པ་མ་ངེས་པའོམ་ཡང་ན་འགལ་བའི་སྟོན་གནས་པར་སྤངས་ཏེ། དང་
པོ་ནི། ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་བསྐྱོར་བ་པོ་དེ་རྣམ་མཁུན་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་
བདག་ཤེན་བྱས་ནས་སྦྱུལ་སྦྱུས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱུང་པ་
འགལ་ལོ་སྟེ། བ་བའི་ན་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ན་ཕྱིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་རྒྱ་ཁོ་ནའི་ཡིན་ཏེ།
རྒྱ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་པར་སོང་བས། །བྱུང་པ་འགལ་བར་དོགས་སོ།
།གཞན་ལ་སྟོན་བཞེད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱུ་སའི་བྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྦྱིའི་ཁོངས་སུ་བསྦྱར་བའི་རྒྱ་བས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་རྒྱ་བཞིར་གྱངས་
ངེས་པར་འདོད་ན་ཡང་མཆོན་དཔེ་སྦྱ་གང་གིས་བསྐྱུས། རྒྱུད་སྦྱར་སྦྱ་གཉིས་སུ་གྱངས་ངེས་པར་
བཤད་པའི་རྒྱ་བས་སུ་ཡང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྦྱ་གང་གིས་
བསྐྱུས་ཞེས་ཁྱེད་ལ་འདྲི་སྟེ། དེའི་ལན་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་བོས་ཀྱང་སྦྱ་བ་ལ་དབང་ལྷག་

གིས་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད།

ད་ནི་གཉིས་པ་སྐྱ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་བརྗོད་ཅིང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ངེས་པའི་
ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྲོལ་སྟེ་ཆུ་གཉིས། སྐྱབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བསྟོ་བའི་སྐབས།
ཨ་ལྷ་ཡ། ཤུན་པ། རྒྱ་གྲི་ཉི་ཆུ་མ་ཆོས་སྐྱ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་ལ་སྐྱ་གསུམ་མཛད་པ་ཐོན་ལས་
དང་བཅས་པ་བཞིར་ངེས་པར་མཛད་དོ། །

འདི་ལ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་
གཉིས་ལས། དང་བོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ལ་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ནི། །
ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དང་། འོག་གི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་འབྲེལ་ཡོ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་
ཡང་རྩ་མུ་ཏ་ཀ་ལ་ཞེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ཏ་མི་མདོར་པར་བྱས་ནས་
རྩ་མུ་ཏ་ཀ་ལ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་
ཆོས་དང་། སྐྱོ་བྱུང་བྱི་བྱུང་དང་། རང་བཞིན་ཆུང་དག་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་
ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག ཞེས་སོགས་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན། ཡོན་ཏན་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཐུན་
ཚད་མེད་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆུང་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་བར་རོ། །
གང་དག་དང་གི་སྐྱས་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་སྡུང་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྟུན་
དང་། ཀླན་བཅུས་སོགས་ལས་སྟེ་ཆོན་འདི་དག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཆུང་པ་མཁྱེན་ལས་འོགས་སུ་
དེ་གཉིས་མ་བཞུངས་ཤིང་། འདིར་ཆུང་པ་མཁྱེན་གྱི་ཆུང་པ་བརྒྱུད་དང་བཅུ་ལ་ཆུང་པ་མཁྱེན་དུ་འཛོག་
པའི་སྐབས་ཡིན་པས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་རྩ་མུ་ཏ་ཀ་
ཆུང་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ཞེས་སྟོན་ན་སྟེ་ཆོན་ཉིད་གཅིག་པོ་མཆོན་གཞིར་གཞུང་ནས་
སྐབས་འདིའི་ཆོས་སྐྱ་འཇུག་ལ་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་ཆོན་ཉིད་གཅིག་པོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱར་འཇུག་བས་དེ་
སྟོང་པའི་ཆེད་དུ་དང་ཞེས་འབྱེད་པའི་སྐྱ་གསུངས་པ་ནི་འཕགས་པས་དང་ཞེས་པ་འབྱེད་པ་ལ་
འཆད་ཀྱི་སྡུང་པ་ལ་མི་འཆད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྟན། སྐྱ་བཞིར་འདོད་པ་མི་འཐད་

དེ། བྱི་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་ཞེས་པའི་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་ཞེས་པ་བྱི་ཞེས་པར་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་པར་དཔྱད་ཅིག །ཟག་མེད་གྱི་ཚོས་རྒྱམས་གྱི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པ་དང་། སྟོན་གནས་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཉན་ཐོས་གྱི་དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པར་
ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྷ། ཞེས་སོགས་དང་། མངས་རྒྱས་སྟོན་གནས་
མཁྱེན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །སྟོན་མཁྱེན་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྦྱང་བ་ནི།
རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོན་གྱུར་ནས། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སོ། །བྱུང་རྟགས་གཉིས་ཀ་
ལ་རྩོད་པ་སྦྱང་བ་ནི། དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གོ། །
ཡོངས་སྒྲུ་ལ་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། མཚན་ནི་སྤྲུལ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་
བཅད་གཅིག་སྟེ། མཚན་སོ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱུང་བརྒྱུད་ཅུས་སྤྲུལ་ཤིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་
རྫོགས་པར་ཡོངས་སྦྱོང་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྟན་དུ་བཤད་དོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
ལ་མཚན་ནི། དུག་ཞབས་ལམོར་ཡོའི་མཚན་དང་རུས་སྤྲུལ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ལྷས་
བསྟན། དེའི་རྒྱུ་ནི། འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གིས། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་
བསྟན། དཔེ་བྱུང་ནི། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་
གཉིས་གྱིས་བསྟན་རྟོ། །སྤྲུལ་སྒྲུ་ལ་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གང་གིས་སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་བར། །
ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། དུས་ལམོར་བ་ཇི་སྤྱིད་མ་སྤྱོདས་གྱི་བར་དུ་ལུལ་འགོ་བ་
མཐའ་དག་ལ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་ཕན་པ་སྤྲུ་ཚོགས་པ་མཉམ་དུ་མཛད་པ་སྟེ་བྱུང་བར་གསུམ་
ལྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུ་བ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེ་རྒྱུན་
ཆད་པ་སྤྱིད་དམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོན་ཏན་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཕན་པ་སྤྲུ་ཚོགས་མཛད་པ་དེ་ཕྱིན་ལས་ཉེར་བདུན་དང་དོན་གཅིག་པར་
དགོངས་ནས་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་རྟོ། །མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་ནི། དེ་བཞིན་ལམོར་བ་ཇི་སྤྱིད་འདི། །
ཅེས་སོགས་ཏེ། གཤུལ་བྱ་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནས་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ལ་འགོད་པར་
བྱེད་པའི་བར་ཉེར་བདུན་ནི་སྐབས་འདིའི་ཕྱིན་ལས་དངོས་ཡིན་ལ་བྱ་བའི་ལས་ཉེར་བདུན་ཡང་
དེར་བསྟུའོ། །འོ་ན་ཕྱིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་དེ་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་

པར་འགྱུར་རོ་སྒྲམ་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། སྤྱལ་སྤྱུ་ཁོ་ནའི་ཕྱིན་ལས་མ་ཡིན་པར་སྤྱུ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱུ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཕྱིན་ལས་སུ་ངེ་ལྷར་འགྱུར་སྒྲམ་ན། སྤྱོད་བཞི་སྒྲོམ་པའི་ནམས་སྤྱིན་དེ་སངས་རྒྱུས་རང་སྤྱང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་བྱང་མེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱུ་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་སྤྱལ་སྤྱར་སྤྱང་ཞིང་དེས་ཕྱིན་ལས་འདི་དག་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྤྱུ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་བཤད་དུ་འགྱུར་གྱི་སྤྱལ་སྤྱུའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་སྒྲམ་ན་ཉིར་བདུན་པོ་འདི་དག་དངོས་སུ་མཛད་པ་པོ་ནི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲོན་མེད་དོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཉིར་སྤྱང་ལས། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ངེ་སྤྱིད་འདི། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་རྒྱུའི་ས་ཁོངས་ལ་སྤྱར་བ་མཛད་དོ། །གཞན་དག་གིས་ནི་མིག་གིས་མཐོང་ཡང་ཅི་ཉུང་མ་ཟེན་པར་སྤྱང་ངོ། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཐོག་མར་གྲུང་གཞིའི་འགྲེལ་བ་མཆོད་བརྗོད་གྱི་སྒྲུབས་སུ་ཕྱིན་ལས་ཉིར་བདུན་ཆར་བས་དེ་དག་གི་དོན་མཛོན་རྟོགས་བརྒྱུད་དུ་འདུས་པ་དེ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་སྤྱུ་གསུམ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་ཕྱིན་ལས་ཉིར་བདུན་འབྱུང་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གྲུང་གཞིའི་ཚུལ་གྱི་མཛད་པ་ལས་མ་འདས་པས་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་མཆོན་པའི་ཆེད་དུ་ཐོག་མར་མཆོད་བརྗོད་དང་། མཁུག་དུ་ཕྱིན་ལས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། ཟད་པར་བཤད་པ་དང་། ཟེལ་གཞོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་བདུན་ཉེ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས། སྒྲ་དོན། བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ། གྲུབ་པའི་རྟགས། བྱེད་ལས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆོན་ཉིད། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཟད་པར་དུ་འཛིག་པའི་དམིགས་པའི་སྤྱང་བ་དེས་རང་ཡུལ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་སྤྱོད་ཅུས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཟད་པར་གྱི་སྤྱེ་མཆེད་གྱི་མཆོན་ཉིད་འཛིག་ན་དེ་ལྷར་ཅུས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཞེས་འཛིག་དགོས་ཉེ། ཀུན་

བརྟམ་ལས། ཟད་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་
རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ཚོས་རྣམས་ནི་ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མཛོད་ལས་ནི། དང་
པོ་བརྒྱད་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་
བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཟད་པར་ས་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། རྒྱུད་དང་། རྩོན་པོ་དང་།
སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། བམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲེ་
མཆེད་དེ་བཅུའོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་བཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་དམིགས་པའི་སྤང་བ་ས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་གྱི་རང་ཡུལ་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱུང་བར་སྒྲོ་བྱས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་སྒྲེ་སོ་སོར་སྤྱར་རོ། །
མཛོད་ལྟར་ན། དང་པོ་བརྒྱད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲོ་བྱས་པའི་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་
དང་། བྱི་མ་གཉིས་ལ། བདག་རྒྱུན་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སྤྱར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། རེག་བྱ་དང་། གཟུགས་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དང་། ཚོས་དང་། ཡིད་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་བཞི་
ལ་ཟད་པར་བཞག་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲེ་མཆེད་གཞན་བརྒྱད་ལ་མི་འཛོག་ཅེ་ན། རེག་བྱ་དང་
གཟུགས་གཉིས་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་
པས་བྱུང་བར་སྒྲོ་བྱས་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་བ་མེད་པར་བརྟེན་པ་འབྱུང་འབྱུར་སྒྲོ་མི་བྱས་པས་
འབྱུང་བ་བཞིའི་ཟད་པར་བཞག་ལ། བམ་མཁའ་ནི་ཀུན་ལ་བྱུང་ཅིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་བཞག་གོ། །སྒྲེ་མཆེད་གཞན་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལྷ་ཤི་རོལ་དུ་སྒྲོ་
མི་བྱས་པའི་བྱིར་དང་། སྒྲེ་ལ་རྒྱུན་མེད་པའི་བྱིར། དྲི་རོ་ནི་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྒྲོ་མི་བྱས་པའི་
བྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཟད་པར་གཞག་པས་བྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་
ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛོག་སྟུམ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་དག་དེ་གཉིས་སེམས་ནང་དུ་སྤྲད་ཅིང་མི་གསལ་
བས་མ་གཞག་གོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྤྲིད་ཅེའི་སེམས་མི་གསལ་བར་བཤད་གྱི་
གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་སེམས་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱུང་བར་བཤད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཟད་པར་འཛོག་པ་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་དེ་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་

པ་ཅན་དགོས་པ་ལས་གཞུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ལ་དེ་ཡོད་ཅིང་། བྱི་མ་གཉིས་ལ་དེ་མེད་པའི་
 བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཟད་པར་དང་། རྒྱས་པར་དང་། རྩལ་པར་དང་། མཐའ་དག་ཅིས་པ་
 རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། དམིགས་ཡུལ་ས་ལ་སོགས་པ་དེས་ཡུལ་མཐའ་དག་ལ་ཟད་
 ཟད་གྱི་བར་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད། རྩལ་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཟད་པར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉིར་སྣང་
 ལས། རྒྱན་མི་འཆད་པར་ལྟལ་པར་སྒྲོ་བས་ན་ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཅིས་དང་། རྒྱལ་སྤྲས་མ་
 ལས། བར་ཆད་མེད་པར་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་གིང་ལྟལ་པར་བྱེད་པས་དེའི་བྱིར་ཟད་
 པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལུས་རྟེན། སེམས་རྟེན། དམིགས་པའི་རྟེན། སྒྲོར་དངོས་ཀྱི་ཡིད་
 ལ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། ལྷ་མ་བརྒྱད་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱི་མཐུས་རབ་ཏུ་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་ཀུན་བརྟུས་ལྟར་ན་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་
 ཅན་ཡིན་ལ། མཛོད་ལྟར་ན། ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་མེད་ཅིས་བྱ་
 ཁམས་གསུམ་གྱི། རྟེན་ཅན་ལྟག་མ་མི་ལས་སྒྲེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བརྟུས་
 ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ལ། མཛོད་ལས།
 ཐ་མ་གཉིས་གཞུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྒྲར་སྒྲུང་བར་བྱས་པའི་དམིགས་རྟེན་དང་། ལྷ་སྒྲུང་བར་མ་བྱས་པའི་
 དམིགས་རྟེན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཁྲུང་དང་། བགས་ཀྱི་མེ་འབར་བ་དང་། རྒྱང་གིས་བསྐྱེད་པའི་འོད་མ་
 དང་། མེ་ཏྲོག་ལ་སོགས་པ་སྒྲོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་།
 དདུལ་དང་། ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་འོད་ཀྱིས་སོག་པའི་
 ཕྱིག་པ་དང་། ལྷ་འཁྱུང་གི་ནང་དང་། ལུ་ག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་
 ཟད་པར་རྒྱུན་ནས་མཁའི་བར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟད་པར་
 སའི་དམིགས་རྟེན་ནི་ཉིར་སྣང་ལས་མ་བཤད་ལ། གཞན་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་ལྷུང་བཟེད་ལ་

སོགས་པའི་སྟོད་དྲི་མ་མེད་པ་རྒྱ་གཙང་མས་བཀང་བ་དང་། ཐབ་ཁུང་གྲུ་བཞི་པར་འོག་ཏུ་བྱུང་
ཤིང་དང་། བར་དུ་མེད་དང་། སྟེང་དུ་དུ་བ་འབྱུལ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་ཕྱོགས་གང་དུ་རྒྱུད་གི་
རིག་པར་འགྱུར་བའི་སྐར་ཁུང་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་དང་། མཚོན་སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་
དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུམ་པོར་བྱས་ཏེ། ལ་དོག་གཞན་གྱིས་བཅད་པར་
བྱས་པ་དང་། མཐོ་གང་སོར་བཞི་ཙམ་གྱི་བྲུག་ནམ་མཁའི་མཐོངས་བཏོད་པ་དང་། ལུམ་པའི་
ནང་གི་མར་མེའི་འོད་ལུགའི་ངོས་ནས་རྩིག་པ་ལ་ཕོག་པ་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་དམིགས་རྟེན་དེ་དག་
ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་དམིགས་རྟེན་འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
བར་བྱའོ་སྐམ་པའི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་དངོས་གཞི་དུས་སུ་ཡང་། ས་ས། རྒྱ་རྒྱ་
ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་ཏེ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་སོ། །

དུག་པ་ལ་འཛིན་པའི་མཚན་མ་དང་། རྣང་བའི་མཚན་མ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ས་ལ་མ་བཤད་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱུའི་ལྷ་བ་དང་། རྒྱ་བྱར་འདྲེས་པའི་རྒྱ་གཡོ་
བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མེ་ལྷེ་མཆེད་ཅིང་ལྷུང་བ་ལྷ་བྱར་གཡོ་བ་དང་། འོ་མ་བསྐོལ་བ་ས་ལ་
ཕོག་མ་ཐག་པའི་རྒྱངས་པ་འབྱུལ་བ་ལྷ་བྱར་དང་། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་མེ་རྟོག་གི་སར་དང་།
སྟོང་བྲམེད་པ་ལྷ་བྱར་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ལ་རྩིག་པའི་བྲུག་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་ཀྱང་མི་
འཕེལ་བ་དང་། ས་ལས་བྱས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་འདྲ་བར་ཐོག་བཅས་སུ་སྤང་བ་སྟེ་འཛིན་
པའི་མཚན་མའི་དོན་ནི་མ་འབྱོངས་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡང་ས་ལ་མ་བཤད་ལ། རྒྱ་
ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ནོར་བུའི་རྒྱུད་གཡལ་ལྟར་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་སྤང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་གནས་པའི་ རྒྱ་བ་དམར་པོ་རྒྱུམ་པོ་ལྟར་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་
འདུག་པ་ལྟར་མི་གཡོ་བ་དང་། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་རྟེན་ནམ་མཁའ་
འཕགས་ནས་ནོར་བུའི་རྒྱུད་གཡལ་ལྟར་གནས་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྤང་བའི་ཚོགས་སྤྲུག་པོ་
རབ་ཏུ་བྱངས་པ་དང་འདྲ་བར་ཐམས་ཅད་གསལ་བ་དང་། ནམ་མཁའི་དགྲིལ་འཁོར་ལྟར་གྱུར་
ནས་བསྐྱེད་ནས་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །རྣང་བའི་མཚན་མའི་དོན་ནི་མ་འབྱོངས་པའི་

ཏྲགས་སོ། །བདུན་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་གྱུར་པ་དང་། བཅའ་མཁའ་
དང་ཚུ་ལ་ཡང་གོམ་པ་དོར་ནས་འགོ་བ་དང་། ས་ལ་ཡང་ཚུ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་།
བདུད་གྱི་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལེ་མེ་འབར་ཞིང་མེ་མདག་གི་ཆར་འབབས་པ་སོགས་དང་།
རྒྱུར་ལྟར་མགྱོགས་པར་འགོ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་སྟོན་པོར་སྤྱུལ་ཞིང་སྤྱན་པར་བྱེད་པ་དང་།
སེར་པོར་སྤྱུལ་ཞིང་གསེར་དུ་བསྐྱུར་བ་དང་། གཟུགས་དམར་པོར་སྤྱུལ་བ་དང་། དཀར་པོར་
སྤྱུལ་བ་དང་། ཕྱིག་པ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགོ་བ་དང་། གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
གཉིད་དང་སྤྲུགས་པ་རྒྱུད་རིང་དུ་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཟེལ་གཞོན་ལ། མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། དེའི་དོན་བཤད་པ།
སྐབས་ཀྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བར་གཟུགས་སུ་འདྲུ་
ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྒྱུད་དུ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་ངན་པ་ནམས་ལ་ལྟ་ཞིང་
གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་མཐན་ནས་ཤེས། ཟེལ་གྱིས་མཐན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདྲུ་ཤེས་
པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ། བར་གཟུགས་སུ་འདྲུ་
ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱར་བ་དང་། བར་གཟུགས་མེད་པར་འདྲུ་ཤེས་པས་བྱི་
རོལ་གྱི་གཟུགས་རྒྱུད་དུ་དང་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱར་བ་གཉིས་ཏེ་བཞི་གསུངས་སོ། །བར་གཟུགས་མེད་
པར་འདྲུ་ཤེས་པ་ཁོན་སྐྱེ་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ།
འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཟེར་མའི་མེ་ཏོག་གམ་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་སྤྱིའི་
རས་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་
བ་བཞིན་དུ། བར་གཟུགས་མེད་པར་འདྲུ་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་
པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བའི་གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་མཐན་ནས་
ཤེས། ཟེལ་གྱིས་མཐན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདྲུ་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་ལྟ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ། སེར་པོ་ལ་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་དང་། དམར་པོ་ལ་བིཾ་རྩི་བ་
ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་དང་། དཀར་པོ་ལ་སྐར་མ་པ་བ་སངས་དང་སྤྱར་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
ནི། རྒྱུད་དུ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས། ཆེན་པོ་ནི་སྟོན་གྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་གཟུགས། བཟང་པོ་

དང་། རན་པ་ནི་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །སྟོན་པོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ནི་མདོར་བསྟན། ཁ་དོག་སྟོན་པོ།
ཞེས་སོགས་གྱིས་ནི་ལྟན་སྟེས་དང་། སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ནི་སྦྱར་བུང་དང་།
འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོན་པོ་སོགས་གྱི་མདངས་ཡོད་པར་སྟོན་
རྟོ། །མེ་ཏོག་ནི་ལྟན་སྟེས་གྱི་དཔེ། རས་ནི་སྦྱར་བུང་གི་དཔེ། ཡུལ་བླ་རྩ་མིའི་རས་གསུངས་
པ་ནི་ཁ་དོག་ཆེས་གསལ་པའི་དཔེའོ། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་
དབང་བསྐྱར་བའོ། །ཤེས་པ་ནི་ཞི་གནས་གྱིས་ཤེས་པའོ། །མཐོང་བ་ནི་ལྟག་མཐོང་གིས་མཐོང་
བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆོད་གྱི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དབང་
བསྐྱར་བའི་སྟོན་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནས་པའི་ཞི་ལྟག་བྱང་འཇུག་གོ། །དེ་ལ་དབྱེད་བརྒྱད་ཡོད་
པ་ལ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྒྱུང་དུ་ལྟ་བུའི་ཟིལ་གཞོན་གྱི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་གཟུགས་སྤང་མི་དོར་བའི་སྟོན་པ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་
སྟོན་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནས་པའི་ཞི་ལྟག་བྱང་འཇུག་གོ། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་
བའི་ཟིལ་གཞོན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་སྤང་བ་ལས། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་གྱི་
གཟུགས་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སྦྱར་རོ། །གཟུགས་མེད་གཟུགས་རྒྱུང་དུ་ལྟ་བུའི་ཟིལ་
གཞོན་གྱི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། རང་ལ་གཟུགས་
སྤང་དོར་བའི་སྟོན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་དང་། གཟུགས་
མེད་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་བལྟ་བའི་ཟིལ་གཞོན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་འདྲ་བ་ལས་རང་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་སྟོན་གྱི་གཟུགས་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཞེས་སོགས་སྦྱར་རོ། །གཟུགས་མེད་གཟུགས་
སྟོན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་ལ་བལྟ་བའི་ཟིལ་གཞོན་
བཞིའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས།
རང་ལ་གཟུགས་སྤང་དོར་བའི་སྟོན་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་།

བསྟར་བའི་ཆོན་རྒྱལ་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། སྦྱོར་བ་བཞི་པོ་ཡང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཞེས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟར་བའི་ཆོན་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བརྒྱལ་ལན་གྱི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །

འདིར་འཕགས་གྲོལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ཡུལ་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་མཛད་ནས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་ནི་ནུམ་པ་གསུམ་པོ་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་སྤྱི་ཕྱིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། ཞེས་པས་སྟོན་པར་བཞེད་དོ། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱ། ཉམས་ལེན་གྱི་སྦྱོར་བ། ཉམས་སྤྱུ་སྒྲངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ་དུ་མཛད་ནས། ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་གསུམ་རེ་རེས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་དག་གྲུང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཆར་གང་ཟག་ཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྒྲིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པར་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་ཡང་འཛང་རྒྱ་བའི་ལམ་རིམ་རེ་རེ་ཆར་བར་ཡོད་ཅིང་། སེམས་བསྐྱེད་དང་། གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་ཡང་འཛང་རྒྱ་བའི་ལམ་རིམ་ཆར་བར་ཡོད་ལ། ཕྱིན་ལས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་ཉིད་ལ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ལུས་པ་ཆར་བ་སོགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སློ་གྲོས་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྦྱོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །།^{མཇུག་ཅད་}

གཤེགས་དང་གཤེགས་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་བདེ་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས། །བགྲོད་དང་བགྲོད་བཞིན་བགྲོད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་འདི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །སྤྱོད་དང་སྤྱོད་བཞིན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ལས་གཞན་དུ་བདག་སློ་ཡིས། །འཆད་དང་འཆད་བཞིན་འཆད་པར་འགྱུར་བ་མེད་མེད་དེ་ལྟ་ནའང་། །སྦྱོང་དང་སྦྱོང་བར་ལུས་བཟང་རྟེན་ལ་ལུགས་བཟང་གོམས་པ་དང་། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྟ་མཆོག་དེ་ལ་སེམས་མཆོག་དད་བྱས་ཤིང་། །མཁས་དང་མཁས་པའི་གསུང་རབ་ཆོགས་ལ་ཡིད་རབ་བརྩོན་པའི་མཐུས། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྲས་ཇི་བཞིན་དགོངས་པ་རྩལ་བཞིན་སྤྱོད་པ་འདི། །རྒྱ་ཆེན་བསོད་ནམས་ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་སངས་གྲུའི་རོ་ཡིས། །ལོག་སྤྱིའི་རི་དྲགས་མཐའ་དག་སྒྲག་བྱེད་ཅིང་། །བྱུང་བསྟན་གངས་

རི་སྒྲོང་བ་དེ་ཡིས་སྒྱུར། །བརྗོད་བྱ་དོན་ལྡན་རྗོད་བྱེད་ཆོས་དང་འབྲེལ། །བྱེད་ལས་ཁམས་
གསུམ་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་བྱེད་ཅིང་། །ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་ཡི། །བཀའ་ཡིན་དེ་ལས་
བརྒྱུག་པ་གཞན་དུ་གསུངས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་དབང་བྱས་ཤིང་། །རྣམ་གཡིང་
མེད་པས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་བཤད། །དེ་ཡང་དྲང་སྟོང་བཀའ་བཞེན་སྤྱི་བོ་ཡིས། །སྒྲོང་བྱ་ཡིན་
པར་ཆད་ལྡན་གཞུང་ལས་གསུངས། །རྩྱ་རོལ་མཐོང་བས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་། །ཡིད་ཆེས་
ལུང་དང་རིགས་པ་རྣམ་བཞི་ལ། །བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ནི། །འཛིག་རྟེན་
སོ་སོའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་པར་གསུངས། །དེ་སྒྲིད་འཕགས་མཆོག་མཁའ་ལྷིང་བགྲོད་པ་ཡི། །
གསུང་རབ་བྱ་ལམ་ཡངས་པར་བྱིས་པའི་སྒོ། །སྒྲུང་རྩི་འཛིན་པ་རྒྱུག་ལྡན་པ་ཡང་། །རྗེས་
སྒྱུ་བརྩོན་པ་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ལགས། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་དག་བའི་ཆོགས། །ཉི་མའི་
འོད་ལྗང་གསལ་བ་གང་ཐོབ་དེས། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་སྤྱིང་ཐུན་ཀུན་བསལ་ནས། །ཐེག་
མཆོག་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱས་པར་ཤོག །བདག་ཀྱང་ཆོ་འདིའི་སྒྲུང་བ་ལུ་མ་ཐག །མི་ཕམ་ཆོས་
རྗེའི་ཞལ་མཆོག་མཐོང་གུར་ཏེ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ཡི་ཆོག་དང་དོན་རྣམས་ཀུན། །ཐོས་ནས་
སྒྲོ་འདོགས་མ་ལུས་ཆེད་པར་ཤོག །ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་སྒྲོ་གསུམ་བྱ་བ་རྣམས། །མཐའ་དག་འགྲོ་
ལ་ཕན་པའི་རྒྱར་གུར་ནས། །རྒྱབས་ཆེན་བྱང་རྒྱུད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །སྒྲུ་གསུམ་ཕྱིན་ལས་
བཅས་པ་ལྷུར་ཐོབ་ཤོག །དམ་ཆོས་སྒྲུབ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཡི། །རྒྱུང་མཁྱིས་བད་ཀན་ལ་
སོགས་ཉེར་འཆོད་དང་། །མི་དང་མི་མེན་འབྱུང་པོའི་གཞོད་པ་སོགས། །རྣམ་རྟོག་མ་ལུས་དབྱིངས་
སྤྱད་ག་གྱུར་ཅིག །བདག་གི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྩྱལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དང་ལྡན། །རབ་འབྲམས་གཞུང་གི་དོན་ལ་མཁས་གྱུར་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་
པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་བྱེད་ཤོག། །

ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
ཅས་བྱ་བའི་གཞུང་སྤྱིའི་འབྲེལ་དང་། །དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་སྤྱོད་དོན་ཟབ་མོའི་
གཏེར་གྱི་ཁ་འབྲེད་ཅས་བྱ་བ་འདི་ནི། །རྗེ་བརྩོན་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་རོང་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་དང་། །སྤྱི་བའི་རྒྱ་བ་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ལ་སོགས་པ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་པ་ཅུས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་གཞུང་ལྷ་ཕྱིའི་འབྲེལ་དང་དཀའ་གནས་ལ་དབྱེད་པ་སྤྲོས་དོན་ཟབ་མོའི་

མཁས་པའི་མཁས་པ་དུ་མའི་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་བོས་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྩེ་སྟོང་གསུམ་དང་།
རྒྱད་སྟེ་བཞི་ལ་སྟོ་གོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་ཅིང་། ཟུང་པར་དུ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལུགས་ལ། དེས་པའི་ཤེས་པ་གཏིང་ནས་སྦྱེས་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགོ་སྟོང་བསོད་
ནམས་སང་གས་དོན་གཉེར་དུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་ཞིང་། ལ་སྟོང་མདོག་གི་སའི་ཆ་ལ་སྦྱེས་པ་
སྟོམ་ལས་པ་གཞོན་ཏུ་བཟང་བོས་འཕལ་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་ཡི་གའི་རྒྱུན་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལུགས་
པོ་སྟག་གི་ལོ་ས་ག་ལྷ་བའི་ཡར་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ལ། ཏན་གསལ་སྤྱིང་གི་དགོན་པར་སྒྲུབ་བའོ། །

འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག། །

འདི་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགོ་བ་བདག་གིས་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་སྟེ་བོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །འགྲོ་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་སྒྲུན་གཅིག་
ལ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟོག་དང་བཀྱར་རྟོག་དང་། །བཅས་ཏེ་
ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག། །དགོའོ། །དགོའོ། །དགོའོ།

༢༣། །འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་དག་དོན་བཞུགས་སོ།།

འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་དག་དོན་བཞུགས་སོ།།

༢༣༣། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་དག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དག་དོན་སྤྲས་དོན་ཟབ་མོའི་གནད་གྱི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ། སྤྲ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་དག་ལྷ་བ་གང་ལ་ལྷ། །རི་ལྷར་ལྷ་བ་རྣམ་དག་གྱང་། །ཡང་དག་དོན་ལ་ལྷ་བའི་ཚུལ། །སྟོན་མཛད་སྤྲ་མ་ལྷར་བཅས་མཆོད། །མཁའ་ལྷར་རྣམ་དག་ཉེར་ཞིའི་གོ་འཕང་མཆོག་བརྟེན་ཐོག་མ་མི་མངོན་ཡང་། །ཉིང་འཛིན་མངལ་ལྷན་སྟོང་ཉིད་ཡུམ་ལ་ཐབས་མཁས་ས་བོན་གྱིས་བསྐྱབ་ནས། །སྟིང་རྗེའི་མ་མས་བསྐྱངས་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་ཚུལ་འཛིན་སྤྲར་ཡང་མི་མཛད་འདིར། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པས་གངས་མེད་ཆོས་སྟོ་འབྲེད་མཛད་མི་པམ་མགོན་ལ་འདུད། །མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་རབ་མཆོག་ལ་སྟོན་སྐྱངས་བག་ཆགས་སད་པ་དང་། །ཆོ་འདིར་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་བཟུང་ཞིང་བཙོན་པ་དུ་མས་སྐྱངས་པའི་མཐུས། །དེས་དོན་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་དབྱེད་པའི་མི་འཛིགས་སྟོབས་པ་ཐོབ་པ་ལས། །འདིར་ནི་དག་དོན་གནད་གྱི་སྟོན་མེ་གཟུང་གནས་སྟོ་ལྷན་རྣམས་ལ་སྟེན། །

འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས། བསྟན་བཅོས་རི་ལྷར་བསྐྱར་པའི་ཚུལ་ལོ། །^{༡༩} བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐ་སྟད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མཆོན་གྱི་དོན། གཞུང་ཆོད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བམ་པོའི་གངས། གྲུས་པས་འཇུག་པའི་དོན་དུ་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །^{༢༠} ཐ་སྟད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་རྟོག་ལོ་རྩ་བས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བསྐྱར་པའི་ཐོག་མར་མཆོན་དོན་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་སྟེགས་བམ་བཅའ་སྤྲ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་དེའི་ཐོག་མར་རྒྱ་སྐད་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ཁྱུངས་བཙུན་པར་ཤེས་པ་དང་སྤྱི་ཉའི་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཛིག་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དེས་དེའི་ཐོག་མར་བོད་རྒྱ་ད་སྒྲོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་རྒྱལ་གྱིས་མིང་
ཙམ་གསུམ་པ་དང་། དབང་རྒྱལ་གྱིས་བཞུང་བྱ་རྒྱལ་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༣༩ ལུང་ཆོད་ན

གཉིས་པ་ནི། བུ་པོ། དེས་དེའི་ཐོག་མར་བཅས་གངས་སྒྲོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། གཞུང་གངས་ལྷག་ཆད་སྒྲོང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༤༠ ལུང་ཆོད་ན

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་དེས་དེའི་ཐོག་མར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོད་པར་བཞུང་
པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགྲུལ་གྱི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༤༡ ལན་ལག་ཅན་གྱི་བསྐྱར་བཅོས།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། བཤད་པ་ཉིད་ཉི་བར་འགོད་པ།
བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བའོ། ༤༢ ལུང་ཆོད་ན

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོད་པར་བཞུང་པའི་དོན། སྒྲོབ་དཔོན་སྐུ་མས་ཇི་ལྟར་བྱེ་བའི་
རྒྱལ། རང་ཉིད་གྱིས་འགྲེལ་བའི་རྒྱལ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་རབ་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་པུ་བཟང་པོས་
འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་ཕྱག་འཆའ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཛོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་གཞུང་རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་དུ་དབྱེ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐོགས་མེད་གྱིས་རྣམ་བཤད་མཛད་རྒྱལ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྣམ་པར་
བཀའ་རྒྱལ། འཇུགས་པ་གྲོལ་སྒྲིལ་རྣམ་པར་བྱེ་རྒྱལ། བཅུན་པ་གྲོལ་སྒྲིལ་རྣམ་པར་བཤད་བྱས་
རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་ལུ་བསམ་སྒྲུབ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་
ཐོགས་མེད་ཆོས་ཅན། བསྐྱར་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་མཛད་དེ། མི་ཙམ་མགོན་པོ་ལས་
དངོས་སུ་གསལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་རྣམ་པའི་བརྒྱུམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་དོན་
འགོ་དོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབྱིག་གཉེན་ཆོས་ཅན། བསྐྱར་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བཀོལ་ཏེ།
སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་འགྲེལ་བརྒྱུམས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
འཇུགས་པའི་འཇུགས་པའི་ས་བརྟེན་པའི་གྲོལ་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན། བསྐྱར་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བྱེ་
སྟེ། དབྱུང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་མེད་བཟུམས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ་ཡི་
དད་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་གྲོལ་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན། བསྐྱར་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་བྱས་ཏེ། རང་
གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཉི་མེད་རྣམས་འགྲེལ་བརྒྱུམས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་

གིས་རྟོགས་པ་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་ཞུགས་པ། དབྱེ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཁེངས་པ་
 སྐྱུང་སྟེ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སེང་བཟང་ཆོས་ཅན། འགྲེལ་བྱེད་
 གཞན་ལས་ཡ་མཚན་ཆེ་སྟེ། དབྱིག་གཉིན་དང་བཅུན་གྱིས་མ་རྟོན་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་དོན་
 རྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡུམ་དོན་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོན་པའི་
 མཁས་པས་དབྱེ་བར་རིགས་ཏེ། བྱོད་རྟོག་གེས་རྟོན་པར་དཀའ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 གིས་རྟོན་དགོས་པས་ཟབ་མོའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་སེང་བཟང་ཆོས་ཅན།
 ཡུམ་དོན་བྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཡང་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། འགྲེལ་པ་བརྩམས་པས་རང་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འདོད་པའི་སོ་སྟེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། ༡༩ བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་འགོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་འགོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་ལ་
 འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད། རྗོད་བྱེད་བརྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་
 འབྲེལ། བརྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། ། ༢༠ བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད།

དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 འཇུགས་པ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་རྒྱན་བརྩམ་པའི་ཐོག་མར་ཡུམ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ཆོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བརྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྦྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་
 བརྟན་པའི་སྟོན་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྦྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་
 གཞན་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྦྱེད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡུམ་ལ་དོན་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། ཡུམ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་
 རྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྦྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པས་
 རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་པ་སོ་སོའི་སྦྱེ་
 མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པས་འཕགས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་དོན་རྒྱུ་བའི་ཡུམ་བྱེད་པའི་ཡོན་
 ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྤྲུགས་དབྱེས་

བར་གྱུར་ཅིག །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དགོས་དོན། བསྐྱུས་དོན། ཚིག་དོན། བརྒྱལ་ལན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པའི་རྒྱུ། དགོས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་སྐྱེ་ཉན་ཐོས་
 ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 མཚོད་བརྗོད་དག་གི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་རྩལ་གཉིས་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། ཐུན་མོང་གི་མཚུག་བསྟུ་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དགོས་པ། བརྒྱུད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 དབང་རྩལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དབང་རྣོན་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཐོས་ཉན་ཐོས་
 ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོད་བརྗོད་དག་
 གི་གདུལ་བྱ་དབང་རྩལ་དང་བ་སྐྱེད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་མེད་མི་དཔྱོད་
 བར་གྱུར་དུ་དང་བ་སྐྱེ་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚིག་གི་སྐྱེ་མ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་
 མཚོད་བརྗོད་དག་གི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་སྟེ་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མཁྱེན་
 གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞེད་ཡུམ་བྱེད་ཚུལ་ལ་གཞོད་པ་མ་མཐོང་ནས་དང་བ་སྐྱེ་བའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་མཚོད་བརྗོད་དག་གི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་རྩལ་གཉིས་ཡུམ་ལ་དང་བ་ཚོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡུམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཚུག་པའི་
 ཆེད་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་དེ་ལ་འཚུག་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སློན་མེད་པའི་
 བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེའི་བྱིར་འབྲས་ཡུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ་
 ཚོས་ཅན། བྱང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་འཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐོག་མའི་
 བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་
 བཅད་ཚོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་ཡུམ་ལ་བརྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་
 གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་བསྟུས་ཤིང་། མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ལ་འཕགས་བཞེད་བཞེད་
 དོན་བསྐྱུབ་པའི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བ་རྒྱ་མཚོན་དུ་བྱས་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་
 ཚིགས་བཅད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ།
 དོན་བསྟུས་ཏེ་འཕགས་བཞེད་ཡུམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་བརྟེན་པ་ནི། ཏན་ཐོས་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཏན་རང་གི་རིགས་ཅན་ཉེར་ཞིག་ཉིས་སུ་
 འབྲིད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། ཏན་རང་གི་རིགས་ཅན་ཉེར་ཞིག་ཉིས་སུ་འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་
 རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ནི། རྣམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་
 ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་རྟོགས་
 རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་འབྲས་ཡུམ་ཆོས་ཅན། བྱམས་མགོན་གྱི་
 བསྟོན་ཕྱག་གི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱིའི་བཞེད་དོན་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྒྱལ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་ལྷར་མཆོད་བརྟེན་གྱི་ཆོགས་
 སུ་བཅད་པས་དངོས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པས་ཤུགས་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱན་
 རྩེ་པར་དམ་བཅས་ན་གཞི་ཁོ་ན་བརྟེན་བྱར་བསྐྱུས་པས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱན་རྩེ་པ་མམ། ལམ་
 ཁོ་ན་བརྟེན་བྱར་བསྐྱུས་པས་དེའི་རྒྱན་རྩེ་པ་མམ། རྣམ་པ་ཁོ་ན་བརྟེན་བྱར་བསྐྱུས་པས་དེའི་རྒྱན་
 རྩེ་པ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོས་མཛོན་པ་དང་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤང་བྱ་མི་
 རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ཡོད། གསུམ་པ་ལྟར་ན། སྦྱེས་བྲུ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་མ་བཤད་པའི་སྒྲོན་
 ཡོད་དོ་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཆོགས་འགོད། སྦྱབ་བྱེད་བཤད། མཐུག་བསྟེ་
 བཤོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་ནི་རྒྱན་ཆོས་ཅན། གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་བརྟེན་བྱར་
 བསྐྱུས་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཉེན་རྣམ་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་བརྟེན་
 བྱར་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་རྒྱན་ཆོས་ཅན། འཕགས་པ་བཞི་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་བརྟེན་
 བྱར་བསྐྱུས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་བརྟེན་བྱར་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག །མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པ་
 བཞི་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་འགོད་པ། ལུང་གི་
 དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འགོད། བསྐྱུས་པའི་ལུང་འགོད།
 རྒྱས་པའི་ལུང་འབྲས་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདྲི་ལྟར་མཁུན་གསུམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཕགས་བཞིའི་རྟོགས་རིགས་བསྐྱུ་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཡུམ་བར་མ་ལས་དོན་མཐུན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
 གྲེ། གཞི་ཤེས་ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་སུ་བསྟན་པ། ལམ་ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་
 སུ་བསྟན་པ། རྣམ་མཁུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 རྒྱ་མཚན་དྲི་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་འགོད་པའོ། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་ཅིའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་ཉན་
 རང་གི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཉན་རང་གི་
 རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཏེ། གཞི་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་གང་ཞིག །ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱང་མ་ཡིན། རྣམ་མཁུན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དྲི་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་ཅིའི་
 ཕྱིར་ལམ་ཤེས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་
 ཚོས་ཅན། དེ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་ཤེས་ཤིང་སྤངས་རྟོགས་རྟོགས་པར་བྱེད་
 པ་དང་། རྟོགས་སྐྱིན་སྤྱད་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟོགས་
 རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དྲི་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་འགོད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁུན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཅེ་ན།
 གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲི་བཞིན་མཁུན་གསུམ་ཚོས་ཅན།
 འཕགས་བཞིའི་རྟོགས་རིགས་བསྐྱུ་ཏེ། དེ་བསྐྱུ་པར་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། རྒྱས་པར་གཞན་སྤང་དང་འདྲ་བ་ལས་རྒྱས་པ་འབུམ་ལས་ཞེས་སྤྱད་པོ། །གཉིས་
 པ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་གྲེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི། ལམ་ཤེས་ཀྱི། རྣམ་མཁུན་ཀྱི་ལུང་གི་
 དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་ལུ་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ།
 དམིགས་རྣམ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ལམ་ཤེས་
 ཚོས་ཅན། ཚོས་རྟོགས་འདྲ། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་རྣམ་མཁུན་ཚོས་ཅན། ཚོས་རྟོགས་འདྲའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། དྲི་ལྟར་རྒྱུ་ཚོས་ཅན། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་མ་ལུས་པར་

བསྟན་ཏེ། གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་བརྟེན་བྱར་བསྟན་པའི་སྟོན་པ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་
 ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་ལལ་ཆེ་བ་ནི་གཞུང་འདིའི་
 བརྟེན་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱི་སྟེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་
 ཡུམ་ལ་བཞག་པའི་ཆོ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་མན་ཆད་ཏུ་ས་བཅད་
 དམིགས་བསལ་མེད་པའི་གསུམ་ཅེས་པ་རྣམས་མཆོམས་སྒྱར་རྩ་བ་འགྲེལ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ།
 གཉིས་ཞེས་པ་རྣམས་མཆོམས་སྒྱར་བ་དང་རྩ་འགྲེལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཅིང་། དང་
 གིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་མཆོམས་གོང་འོག་ནི་རྩ་འགྲེལ་སྟེ་བས་པའི་གཞུང་གི་མགོ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །
 རྩ་འགྲེལ་སྒྱར་བ་འགོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་རྩ་བའི་སྒྱར་བ་ནི་རང་ལུགས་ཡིན་པས་
 འགལ་བར་མི་སེམས་སོ། །

གྲ་ཆོད་བྱེད་བསྟན་པའི་འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལ་གཉིས་ལས།

གཉིས་པ་རྟེན་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ལ་འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། སྟེ་བོ་བྱམས་པས་རྒྱུ་གྱི་དགོས་འགྲེལ་གྱི་རག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། རྒྱུ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྒྱུ་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དམ་སྟུམ་པའི་དོན་འབྱུང་གྱི་ཐེ་
 ཆོམ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་པ་རྒྱུ་ལ་འབྲུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། བརྟེན་
 བྱ་ནི། རྣམ་དང་རྣམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་བརྟེན་བྱར་གྱུར་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཆོས་
 ཅན། རྒྱུ་གྱི་བརྟེན་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གྱི་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ནི།
 བརྟེན་པར་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་ལ་ཐབས་ཐབས་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ཁྱོད་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིང་དགོས་ནི། གཞན་དང་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གྱི་
 ཉིང་དགོས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དགོས་པ་ནི། བདེ་དང་དགོས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་བདེ་སྒྲག་དུ་རྟོགས་པ་
 དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་གྱི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གང་གི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་རྩོམ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གྲ་ཆོད་བྱེད་བསྟན་པའི་འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལ་གཉིས་ལས།

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་མདོན་རྟོགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་པ་ལ་

དང་པ་ལ་བརྒྱད་དུ་བྱེ། བར་པ་ལ་དང་པ་ལ་དུག་ཏུ་བསྟན། བསྟུས་པ་ལ་དང་པ་ལ་གསུམ་དུ་
བསྟུ་བའོ། །^{༢༩} རྒྱལ་པ་ལ་དང་པ་ལ་བརྒྱད་དུ་བྱེ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟུས་དོན་ལུས་རྣམ་བཞག་དང་། ཚིག་དོན་ཡན་ལག་བརྒྱད་
བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དགོས་པའི་སྟོན་ས་མཚམས་སྟུར། བཤད་བྱའི་དག་ཉེ་བར་
དགོད། དེ་དག་གིས་བསྟུས་པའི་དོན། རྒྱས་པར་མ་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་ལྟར་མགོན་པོ་བྱམས་པས་རྒྱན་གྱི་ལུས་རྣམ་བཞག་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
རྒྱན་ཉན་པ་པོས་རྟོགས་སྟུང་བ་དང་། འཆད་པ་པོས་བཤད་སྟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་མདོར་བསྟན། ཅུང་ཟད་བྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རི་ལྟར་
བཤད་པའི་ཚུལ། དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་བྱམས་མགོན་ཚོས་ཅན།
ཤེས་ཕྱིན་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་ཕྱིན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་ས་མདོ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཀླན་རྒྱན་གྱི་ལུས་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་བརྒྱད་
དུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་མཁའ་བཟུང་བ་གསུམ། ཡུལ་ཅན་སྟོར་བ་བཞི། འབྲས་བུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་ལས་རྣམ་མཁའ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བྱམས་མགོན་ཚོས་ཅན།
རྣམ་མཁའ་ཡང་དག་པར་བཤད་དེ། རྣམ་མཁའ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཅུའི་སྟོན་ས་མདོ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། ལམ་ཤེས་ནི། མྱོག་མྱོག་ལམ་ཤེས་དང་། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་
གཅིག་སྟུར་བ་གཞན་འགྲེ། གཞི་ཤེས་ནི། ཤེས་པ་དང་། གཞི་ཤེས་དང་། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་
ཚོས་དགུ་སྟུར། རྣམ་ཀླན་ནི། རྣམ་པ་རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བ་དང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་གཅིག་
སྟུར། ཅེ་སྟོར་ནི། དེ་ཡི། ཅེ་སྟོར་དང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱད་སྟུར། མཐར་གྱིས་པ་ནི།
མཐར་གྱིས་མཐར་གྱིས་སྟོར་བ་དང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་གསུམ་སྟུར། རྒྱད་ཅིག་མ་ནི། རྒྱད་
ཅིག་རྒྱད་ཅིག་མའི་སྟོར་བ་དང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཞི་སྟུར། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེ་ནི། དེ་པོ་
བྱམས་མགོན་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེ་ཡང་དག་པར་བཤད་དེ། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེ་མཚོན་
བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཞིའི་སྟོན་ས་མདོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཤེས་
རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཚོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་

པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་གྱི་ལུས་དངོས་པོ་བརྒྱུད་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་ལུང་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། གདམས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་གྱི་
 ལུས་ཅུང་ཟད་བཤད་དེ། རོན་བདུན་ཅུའི་རྒྱུ་གདམ་ཙམ་དུ་སྤྱོད་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཚིགས་བཅད་བཅུ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་གྱི་ལུས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱལ་གྱི་ལུས་དངོས་པོ་བརྒྱུད་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་རོན་བདུན་ཅུར་སྤྱོད་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
 བཞི། བསྐྱུས་པའི་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གོང་དུ་ལུས་རྣམ་གཞག་
 གི་ཚིག་དོན་རྒྱས་པར་མ་བཀོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བཀོལ་ན་སྒྲིམ་པའི་ཉེས་པར་
 འགྱུར་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚིག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཡུལ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲིབ་བ། ཉམས་སུ་སྤངས་
 པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྣམ་མཁུན་། རྒྱ་ལམ་ཤེས། རྣམ་པར་དག་
 བྱེད་གཞི་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་
 ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཚུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མགོན་པོ་
 བྱམས་པས་སྐབས་བརྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར་རྣམ་མཁུན་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་
 ཀྱི་གདུལ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་
 པ་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྒྲིབ་བསྐྱུབ་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རོ་བོ་དམིགས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན། །དམིགས་པ་རྒྱས་བསྐྱུས་མདོ་དང་སྦྱར། །རྒྱས་བསྐྱུས་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་
 བསྟན། །དབྱེ་བ་དེ་ཡི་ས་མཚམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། རྩོད་
 པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་བཅུའི་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁུན་དོན་
 དུ་གཉེས་བས་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 སེམས་དང་སངས་བྱང་སེམས་ཚིགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུན་ལྡན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཐོག་
 ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། ཐོག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་བ་

དཔོན་ལྷ་ར་ན། དེ་འདྲའི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་འགོད་དོ། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཙན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་འཇུག་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 ཡང་དག་ཡང་དག་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདོད་པ་ཆོས་ཙན། སེམས་
 བསྐྱེད་མིན་པར་ཐལ། སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་མིང་
 འབྲས་བུ་ལ་བཏགས། གྲོགས་མིང་གྲོགས་ཙན་ལ་བཏགས་པའོ། །དང་པོ། བདེན་མོད་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཙན། བྱོད་ལ་རྒྱ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པའི་མིང་གིས་
 འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་རང་རྒྱ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་དོན་
 གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཡོད་ན་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཙན། བྱོད་ལ་རང་
 གི་གྲོགས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་དེ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྒྲོན་ལམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་སེམས་བསྐྱེད་གཙོ་སེམས་སུ་འདོད་པའི་རྩོད་ལན་
 ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་གྲུང་དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་
 ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་གསུངས་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱང་
 ཆུབ་དང་གཞན་དོན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྩོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་རྒྱུན་
 གཞུང་ཆོས་ཙན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 དམིགས་པ་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་གཉིས་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་
 བས་མདོ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུམ་གསུམ་ཆར་གྱི་
 རུངས་སྒྲོས་པ། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་དང་སྦྱར་བ། རྒྱས་བསྟན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཆོག་མ་སྒྲོས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཙན། གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་

ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡུམ་གསུམ་ཆར་ལས་དོན་མཐུན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་དང་པ། ཅུ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཤེས་རབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་ཐོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་བསྟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་མདོར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མིང་ཙམ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་པ་སྦྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་ལ་
 སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་
 ཅན། བྱང་ཆུབ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོ་པོ་ཡར་ཕྱིན་དུག་དུ་བྱེ་ནས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཅུ་དེ་དེ་ཞིང་གང་གའི་ལྷང་གི་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་མ་བྱེ་བར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། སེར་སྟེ་སེར་སྟེ་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་
 ཅན། གཞན་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་བྱེ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། དག་གིས་རྒྱན་གྱི་དག་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡང་དག་
 པར་བརྫོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་གཉིས་མདོ་བཞིན་དུ་རྒྱས་བསྟུས་གཉིས་གཉིས་
 ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། གཞན་
 དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། གཙུག་ལུག་སེང་བཟང་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་འཆད་པའི་འགྲེལ་པ་
 དོན་གསལ་གྱི་སྐབས་འདིར་རྒྱས་བསྟུས་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དངོས་སུ་མ་བྱིས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཆོག་མང་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་
 ལྟར་དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་བམ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཉོགས་པའི་ཆད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དམིགས་པའི་སྟོན་པ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ།
 བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་མདོར་བསྟུས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་གཅིག །བྱང་ཆུབ་རྒྱས་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་སྟོན་པ་གསུམ། གཞན་དོན་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་སུ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 འདུན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། དེའི་སྒོ་ནས་འདུན་པ་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བར་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲི་དང་དེ་ཆོས་ཅན། དཔེའི་སྒོ་ནས་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། དཔེའི་སྒོ་ནས་སྨྱ་བྱ་ནས་སྒྲིན་ལྟ་
 བུའི་བར་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དཀར་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེར་གཉིས་
 ཡོད་དེ། དེའི་སྒོ་ནས་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོར་རུང་བ་ནས་མཛད་པ་བཅུ་
 གཉིས་སྟོན་པའི་བར་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེ་ལྷོ་ས་གསེར་ལྷ་བ་མེའེས་
 སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་བཤད་དེ། དཔེའི་སྒོ་
 ནས་འདུན་ལྡན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་འཕངས་པའི་རྒྱན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཉེ་ལྷོ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་
 རུ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ལྡན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བར་རུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྱོར་བ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཙམ་ལ་
 འཇུག་ཚུལ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གདམས་ངག་བཅུ་སྒྲིར་བསྟན། རྟོགས་དཀར་བ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དབྱེ་བུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་
 འོག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་འཕངས་པའི་ཡོན་ཏན་ས་
 ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་ཐོབ་ཐོན་མཛོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 སྐྱབ་དང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཅུར་གྲངས་ངེས་
 ཏེ། གདམས་བྱའི་ཡུལ་བཅུར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་བཤད་
 པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་འདོམས་པ་དང་།
 སྐྱབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་འདོམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་
 སེམས་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྒྱུད་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་

མདོ་ཚིག་ཚུལ་ཅན། སྐབས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་ཡུལ་ཅན་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་སྐབས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སྐབས་པའི་དམིགས་པ་ལ་འདོམས་པ་ནི། སྐུ་བསྐྱེད་ལྷ་མོ་འདི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་གཟུགས་སྟངས་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་ན་བརྩོན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཚུལ་ཅན། སྐུ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་ནས་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་འགྲེ་སྐུ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྟངས་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཤར་ཕྱིན་གཉིས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་གཟུགས་སྟངས་པའི་ཚུལ་ཅན་དང་། འགག་པའི་ཚུལ་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཚུལ་ཅན། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་ནས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྤར་མེད་གསར་དུ་ཀུན་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་ལྷ་མོ་འདི་བྱ་སྟངས་པ་ཉིད་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཚུལ་ཅན། འགོག་བདེན་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་ནས་སྐྱེ་བྱང་དྲི་བྲལ་གྱི་སྟངས་ཉིད་གཟུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ལ་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པ་ན་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བའམ་མི་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཚུལ་ཅན། ལམ་བདེན་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་ནས་དོན་དམ་པར་པན་ཚུན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐབས་པའི་རྟོན་ལ་འདོམས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དེ་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ་གཟུགས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོར་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཚུལ་ཅན། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་ཞེན་པ་བཀག་

པ་སོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་དེ་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ་གཟུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཆོས་ཅན། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་དག་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ནས་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན། བཙུག་ལྷན་འདས་གང་ཞིག་ཤར་ཕྱིན་གྱི་གནས་པ་འདིས་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་ལགས། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཆོས་ཅན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་དག་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་འདོམས་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས། བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་ལུས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཆོས་ཅན། མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་དག་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ནས་བྱ་བ་དན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ལུས་སོགས་ངོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྐྱབ་པ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་འདོམས་པ་ནི། དུས་ཡུན་གཟུགས་ལ་སྒྲོམ་སེམས་མེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་མི་དལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་དག་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ནས་སྐྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་བདེན་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་སྐྱབ་པ་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་འདོམས་པ་ནི། ཕྱོགས་བརྩུ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་གང་དང་ལྷན་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲུའི་ཁྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གྱི་སངས་རྒྱུ་གང་གྲུའི་ཁྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གྱུང་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཆོས་ཅན། ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་དག་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ནས་སེམས་ཁུམ་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་ཉམས་

སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་སྐྱབ་པ་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་
 པར་འགོ་བའི་རྒྱལ་ལ་འདོམས་པ་ནི། ཤེའི་དང་ཤུ་ཤེའི་བྱ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་ཤེའི་མིག་གིས་
 དཔག་ཚད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཆོས་ཅན། སྐུན་ལྷ་ལ་འདོམས་པའི་
 གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། སྐོ་ནས་སྐུན་ལྷ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་
 ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་སྐྱབ་པ་རྣམས་མཁུན་
 རྩོགས་པའི་རྒྱལ་ལ་འདོམས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲུལ་དེ་ནི་ས་ཆེན་པོ་འདི་འང་རབ་དྲུག་ཡོ་བར་བྱེད་དོ། །
 གཅིག་དྲུག་རྒྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཆོས་ཅན། མངོན་ཤེས་རྒྱལ་ལ་
 འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། སྐོ་ནས་མངོན་ཤེས་རྒྱལ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་དུ་ཉམས་
 སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་པ་སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་
 རྒྱལ་ལ་འདོམས་པ་ནི། མཐོང་བའི་རབ་འབྱོར་ཁྱོད་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཤར་ཕྱིན་ལས་
 བརྒྱམས་ཏེ་སྒོ་བས་པ་སྒྱེད་ཅིག་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་
 གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། སྐོ་ནས་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོར་མཐོང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་
 པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་
 པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གདགས་པར་མི་བྱས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཆོས་ཅན། སྐོ་མ་
 ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། སྐོ་ནས་སྐོ་མ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་སྐོ་མ་ལམ་ཉམས་
 སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲེ་ལྷར་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 གདམས་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བརྩུར་གངས་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གདམས་བྱའི་ཡུལ་བརྩུ་
 པོ་དེས་རྣམས་མཁུན་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གདམས་བྱའི་ཡུལ་དེ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྣམས་པ་ནས། སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བའི་
 རྒྱའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་དབང་པོ་རྩལ་དང་རྩོན་པོ་དག་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་
 པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་རབ་དབྱེ་བདེ་སྐྱལ་དུ་
 རྩོགས་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མིང་ཅན་དང་།

རང་རྒྱལ་གྱི་དགོ་མདུན་གྱི་མིང་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷགས་པའི། འབྲས་གནས་
 ཅམ་པོའི། འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྷགས་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དད་པའི་རྗེས་
 འབྲང་དང། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དད་དང་དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲས་གནས་ཅམ་པོའི་མིང་ཅན་དུག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་ལྷགས་འབྲས་
 གནས་ཅམ་པོ་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་གཉིས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་
 གཉིས། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་ནས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་
 གྱི་མིང་ཅན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ ཕྱིར་
 འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དགའའི་མིང་
 ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་མ་དགའའི་པོ་དེ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འདའ་བ་
 བཞི། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགོ། སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ།
 མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་རྩ་བ་དང་།
 ཉི་སྒྲིང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཚུལ་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པ་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། བསེ་རུ་དེ་ཆོས་ཅན། བསེ་རུ་ལྷ་བྱའི་མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་དང་ཉན་
 ཐོས་མི་བལྟགས་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྤྱེའི་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་དགོ་མདུན་གྱི་མིང་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བྱང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་རྒྱལ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོང་ལ་ལྷགས་པ་ནི། འཆད་པར་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙུ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་ལྷགས་ལྷགས་པའི་མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། མཐོང་
 སྤངས་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙུན་པའི་བྱང་སེམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་
 མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། དད་པ་ལྷག་པས་འབྲས་བུའི་རྗེས་སུ་སྒྲོང་བའི་བྱང་སེམས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྩོན་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་གིས་

གདགས་སུ་རུང་སྟེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པས་འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་སྦྱོར་བའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འབྲས་གནས་ལ་ཙམ་པོ་ནི། རྒྱན་དུ། སྤར་སྒྲོམ་སྤང་མ་སྤངས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་
 རྒྱག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱན་དུ་ལྷགས་པའི་མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ།
 མཐོང་སྤངས་སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་ཅན་ནི། ཉེ་ཉིད་འདོད་པའི་ལྷའི་སྦྱེ་བ་རིས་མཐུན་གཉིས་སམ་གསུམ་
 སྤངས་ནས་སངས་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྦྱེའི་
 མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་དང་སྦྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུང་གཉིས་པ་ལ་
 ལྷགས་པ་ནི། དབང་པོ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ལྷ་པ་སྤངས་ནས་དུག་པ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པའི་
 བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པའི་མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་
 སྤངས་དུག་པ་སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འབྲས་གནས་ལ་ཙམ་པོ་ནི། ལན་གཅིག་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ལྷག་པ་སྤངས་པའི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་མིང་གིས་གདགས་
 སུ་རུང་སྟེ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ལྷག་པ་སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་
 གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་ཅན་ནི། ཉེ་ཉིད་འདོད་པ་ཁམས་སུ་སྦྱེ་བ་ལན་གཅིག་སྤངས་
 བས་སངས་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་གཅིག་པའི་མིང་གིས་གདགས་
 སུ་རུང་སྟེ། དེ་དང་སྦྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུང་གསུམ་པ་ལ་ལྷགས་པ་ནི། སྤྲུལ་
 འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་དགྲུ་པ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་འོང་ལྷགས་
 པའི་མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་དགྲུ་པ་སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་
 དགེ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་གནས་ལ་ཙམ་པོ་ནི་མ་
 གསུངས་ལ། བྱང་པར་ཅན་ལ་འདའ་བ་བཞི། གོང་འཕོ་གསུམ། སྤིང་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་
 གཉིས་ཏེ་ཆོན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་གཟུགས་ཀྱི་བར་དོར་སངས་རྒྱ་བའི་ཚུལ་
 སྟོན་པ་དང་། གཟུགས་སུ་སྦྱེས་ཙམ་ནས་སངས་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། གཟུགས་སུ་སྦྱེས་
 བས་ལམ་ལ་འབད་ཚུལ་དང་བཅས་ཏེ་སངས་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། ལམ་ལ་འབད་ཚུལ་

མེད་པར་སངས་རྒྱ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བྱང་ལེམས་བཞི་པོ་ཚོས་ཅན། རིམ་པ་ལྟར་བར་འདའ་བ་
 དང་། སྐྱེས་འདའ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་
 བྱེད་མེད་པར་འདའ་བའི་མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་དག་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟེ་ཉིད་ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེས་ནས་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་
 སངས་རྒྱ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བྱང་ལེམས་ཚོས་ཅན། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མིང་གིས་
 གདགས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་
 ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། བར་གྱི་གནས་གཞན་རྣམས་དོར་བ་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱ་པའི་ཚུལ་སྟོན་
 པ་དང་། ཚངས་རིས་ནས་གཙང་མའི་འོག་མ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་བར་གྱི་གནས་གཞན་
 རྣམས་བཞུལ་ཏེ། འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། ཚངས་རིས་ནས་འོག་
 མིན་གྱི་བར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་ནས་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་སངས་རྒྱ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བྱང་
 ལེམས་ཚོས་ཅན། རིམ་པ་ལྟར་འཕར་བ་དང་། བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་
 འཆེ་འཕོ་བའི་མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་དག་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། རྟེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ལེམས་ཚོས་ཅན། སྤྱིད་ཅིའི་
 མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། བཞེད་ན་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་འཇུག་ཀྱིས་
 པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་ལེམས་
 ཚོས་ཅན། མཐོང་ཚོས་ཞིའི་མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་དང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་ཚུལ་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་ལེམས་ཚོས་
 ཅན། ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཟུང་བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། དགྲ་བཙུམས་སྤྱིད་ཅིའི་སྒོམ་སྤངས་དགྲ་བ་སྤོང་བ་ལ་
 བརྩོན་པའི་བྱང་ལེམས་ཚོས་ཅན། དགྲ་བཙུམས་ཞུགས་པའི་མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། ཁམས་
 གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤངས་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་
 པའི་བྱང་ལེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱ་པའི་དག་དོན་འགོད། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མིང་ཅན་རྣམས་མདོ་ལས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཚོས་མཐུན་འབའ་ཞིག་གསུངས་

པས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཚོག་མོད་ཀྱི། འདིར་ཞུགས་པ་
 དང་། འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་རྣམས་སྤངས་པའི་སྐོན་སྒྲིལ་བཞག་པ་ནི་ཉི་མུང་གི་རྩེས་སུ་འབྲང་བའོ། །
 གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱབ་པ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས། སྐྱབ་པའི་རྟེན།
 སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་
 པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་དང་བྱམས་མགོན་ཚོས་ཅན།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་འོག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། ལས་དང་པོ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
 འབྲང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་རྟེན་དང་། རོ་བོ་དང་། ལྷན་པ་དང་། དབྱེ་བའི་
 བྱེད་པར་བཞི་དང་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཚོས་ཅན། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ལས་བྱེད་
 པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དེ་ལས་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། རྒྱ་དང་། ཡོངས་འཛིན་བཞིའི་
 སྐོན་སྒྲིལ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་
 ལས་བྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་དང་། བྱེད་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དང་། གང་གིས་དང་། གང་ལས་བྱེད་
 པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་དང་། འབྲང་བའི་དུས་དང་། རོ་བོ་དང་།
 དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཉི་རྒྱ་ཡོད་དེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་དད་སོགས་དེ་བྱོད་ཀྱི་ཉི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཚོས་ཅན། བྱོད་འབྲང་བའི་དུས་ཡོད་དེ། བྱོད་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཚོགས་ལམ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་དད་སོགས་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 བདེན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲོད་སོགས་བཞི་པོ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཡོད་ཏེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། དམིགས་རྣམ་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིལ་བྱང་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྒྱ་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲོད་སོགས་བཞི་པོ་ཚོས་ཅན། རེ་
 རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། རེ་རེ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 འཆད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་དྲོད་སོགས་བཞི་ཚོས་ཅན། བྱེད་ཚོས་ལྷ་དང་

ལྷན་ཏེ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་དམིགས་པ་དང་། མདོན་ཞེན་མེད་པ་སོགས་
 གྱི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་དང་། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་སྦྱོར་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་
 སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་ལྡེ་ལྷན་གྱི་བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་
 དམན་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་ལྡེ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། དམིགས་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་སུ་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་མ་བཞོལ་བའི་རྒྱ་མཚན། ལུང་
 གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་བྱང་སེམས་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་
 ཅན། བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་གྱིས་དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་
 ཆོས་ཉིད་སོགས་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གིས་ཀྱང་
 བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་གྱི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། མདོར་བསྟུས་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་དམིགས་ཚུལ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སང་བཟང་
 ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་དམིགས་ཚུལ་སྐབས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བརྗོད་དེ། སྐབས་འདིར་
 དམིགས་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་པ་ཙམ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གང་གིས་རྣམ་
 པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་དམིགས་ཚུལ་མི་འཐད་དེ། མཛོད་ལས། དྱི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམ་མེད།
 །ཅིས་བཤད་པས་སོ་ཤེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ལུགས་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
 གྱི་དམིགས་རྣམ་བཞག་པ་ལ། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་སུན་འབྱེན་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་གྱི་དེ་
 ཐེག་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། །དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད། ལྷན་པ་རྣམ་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད།
 ཡོངས་འཛིན་དག་བཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དྱི་བའི་སྒོ་ནས་མཚམས་
 སྦྱར། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་ཆད་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་
 པོ་ནི། དམིགས་པ་དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅུད་བདུན་གསུངས་པ་

ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་པར་བདེ་སྒྲག་དུ་
 ཉོགས་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲོད་སོགས་བཞི་ལས། དང་པོ་དྲོད་ལ་གཉིས་ཏེ།
 སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་དང་དྲེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་
 དྲོད་ཆུང་དུ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་དྲོད་ཆུང་དུ་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དེ་ལས་དམིགས་
 རྣམས་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། འོག་མ་ཀུན་ལ་འགྲེལ། །གཟུགས་དང་
 འབྲིང་དྲོད་འབྲིང་དང་སྒྱར་རོ། །གནས་དང་ཆེན་དྲོད་ཆེན་པོ་དང་སྒྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲེ་
 ལྷ་རྟ་དམིགས་རྣམས་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་དང་ལྷན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་དང་པོ་ཆོས་ཅན།
 དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་རྣམས་པར་མི་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 མེ་སྒྲེ་བའི་སྒྲུ་ལྷས་སྒྲུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཅེ་མོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་བཤད་པ་
 དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་དང་ཆུང་ཅེ་མོ་ཆུང་དུ་དང་སྒྱར་རོ། དྲེ་རྣམས་
 དང་འབྲིང་ཅེ་མོ་འབྲིང་དང་སྒྱར་རོ། །དྲེ་དག་དང་ཆེན་ཅེ་མོ་ཆེན་པོ་དང་སྒྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དྲེ་ལྷ་རྟ་དམིགས་རྣམས་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་དང་ལྷན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་གཉིས་པ་ཆོས་
 ཅན། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་
 གཡོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཅོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།
 དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་དང་ཆུང་། བཅོད་པ་ཆུང་དུ་སྒྱར་རོ། །དྲེ་དང་འབྲིང་
 བཅོད་པ་འབྲིང་དང་སྒྱར་རོ། །དྲེ་དག་དང་ཆེན་བཅོད་པ་ཆེན་པོ་དང་སྒྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དྲེ་ལྷ་རྟ་དམིགས་རྣམས་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་དང་ལྷན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་གསུམ་པ་ཆོས་
 ཅན། བཅོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཆེན་པོ་སྒྲེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་
 སྒྲག་པའི་བཅོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་།
 དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིང་དང་ཆུང་ཆོས་མཆོག་ཆུང་དུ་དང་སྒྱར་རོ། །ལུང་དང་འབྲིང་
 ཆོས་མཆོག་འབྲིང་དང་སྒྱར་རོ། །གསུམ་དང་ཆེན་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་དང་སྒྱར་རོ། །གཉིས་པ་
 ནི། དྲེ་ལྷ་རྟ་དམིགས་རྣམས་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་དང་ལྷན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་བཞི་པ་
 ཆོས་ཅན། ཆོས་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཕྱོད་པ་ནི། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་
 རྟེན་ཅན། ཞེས་པས་དམིགས་རྣམ་དང་པོ་བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལྟར། དམིགས་རྣམ་
 ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་བསྟན་དགོས་པ་ལས་མ་བསྟན་པར་དམིགས་རྣམ་གྱི་
 ཆོས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པས་དམིགས་རྣམ་ལྟག་མ་རྣམས་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཀྱང་
 བདེན་བཞིན་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། སློ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་ཐ་དང་
 མེད་པས་ཆོས་ཅན་གོ་བའི་ལན། དོན་གྱི་བྱུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གོ་བའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 དམིགས་པ་དམིགས་རྣམ་གྱི་མ་རྣམས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་གཞུང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་
 ཅན་བདེན་བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། བྱོད་ཀྱིས་བདེན་བཞིན་ཆོས་དམིགས་རྣམ་བརྗོད་པ་
 གང་ཞིག །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སློ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཉིད་བྱང་པར་གཞན་སྤོང་མི་སྤོང་
 གི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པར་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བྱང་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ལྷན་པ་དམིགས་རྣམ་གྱི་མ་རྣམས་བདེན་བཞིན་རྟེན་ཅན་དུ་མ་བསྟན་པས་བདེན་བཞིན་
 ཆོས་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། དམིགས་རྣམ་གྱི་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞིན་ཆོས་མ་ཡིན་
 པའི་སྟོན་མེད་དེ། དམིགས་རྣམ་དང་པོའི་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞིན་དེ་བྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ལྷན་པ་རྣམ་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོམས་སྦྱར། གཞུང་གི་དོན་
 འབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་པར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་པ།
 རྒྱས་པར་བཤད་པ། ལྷན་ཚུལ་གྱིས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་རྟོག་མདོར་
 བསྟན། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་དང་གཞུང་གཞུང་རྟོག་ཆོས་ཅན།
 གཉིས་ཡོད་དེ། གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཞུང་བར་རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཞུང་
 བར་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞུང་རྟོག་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ལྷན་པ་དགུ་དགུར་ཡོད་དེ།
 ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་བྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩ་སྤྱོད་དང་གང་འཛིན་རྟོག་
 ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། གང་ཟག་རྩ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྦྱོས་བྱ་བྱུགས་
 པར་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། འཛིན་རྟོག་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟོགས་
 གཞུང་རྟོག་གི་སྒྲུབས་དང་འདྲ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོམས་སྦྱར་བ། རྒྱས་པར་བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
 འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་དང་། གཉེན་པོའི་རྟོན་ཅན་གྱི་
 གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་མ་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་དོར་བྱའི་བཟུང་
 བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། གཞིའི་རྟོན་ཅན་གྱི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
 ཡུལ་དོར་བྱ་ལ་དམིགས་ནས་དོར་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ནས་རྣམ་དག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱེད་སོགས་ཀྱི་བར་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་བཞེན་ཆོས་
 ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ཆོས་རྟགས་འདྲའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བརྒྱད་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་གཟུང་རྟོག་སྟེ། འདི་ལ་སྐབས་ལྷ་པར་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགྲ་བྱེན་ནས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གཉེན་རྣམ་བྱང་གི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྤང་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་
 པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོའི་རྟོན་ཅན་གྱི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་སྤང་བྱ་ལ་
 དམིགས་ནས་སྤང་བྱའི་བཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་སྒྲུབ་པའི་སྟོ་
 བྱང་གཟུང་སྟེ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ལ་སྤང་བྱའི་བཟུང་བར་རྟོག་པའི་བར་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་བཞེན་ཆོས་
 ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ཆོས་རྟགས་འདྲའོ། །དེ་ལ་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་བཞེད་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་རང་
 རྒྱལ་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རྣམ་བྱང་བཟུང་རྟོག་ཡིན་ལ། བར་པ་གཉིས་ནི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བཟུང་རྟོག་སྟེ། འདི་ལ་སྐབས་ལྷ་པར་འདྲུག་པ་བཟུང་
 རྟོག་དགྲ་བྱེན་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩ་ས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད།
 བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་བདག་རང་དབང་ཅན་ལ་
 དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོན་པ་པོར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྩ་ས་འཛིན་
 རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོན་པ་པོར་བདེན་པར་མངོན་པར་
 ཞེན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་སྤུའི་བདག་ནས་གཟུང་སྟེ། མི་སྟོབ་ལམ་གྱི་རྟོན་ལ་དམིགས་
 བྱང་ལོངས་སྟོན་པ་པོར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བར་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་བཞེན་ཆོས་ཅན་དུ་
 བཟུང་ནས་ཆོས་རྟགས་འདྲའོ། །དེ་ལ་འཛིན་རྟོག་དང་པོ་བཞེན་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་

རྩམ་འཛིན་རྟོག་པ་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉན་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ལུ་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩམ་འཛིན་རྟོག་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྐབས་ལྔ་པར་མཐོང་སྤངས་རྩམ་
 འཛིན་རྟོག་པ་དགྲུང་བྱེ་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་
 གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོན་པ་པོར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་
 པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་
 དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོན་པ་པོར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་གདགས་གཞི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་
 ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོན་པ་པོར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོའི་བར་བརྒྱད་པོ་
 རེ་རེ་བཞིན་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ཆོས་རྟགས་འདྲའོ། །འདི་དག་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་
 རིགས་ཁོ་ན་སྟེ། ཉན་རང་གིས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་སྤང་བྱར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་
 བཏགས་ཆོས་དགྲུ་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་འཛིན་
 རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་། གདགས་གཞི་དགྲུ་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་སྟེ། སྐབས་ལྔ་པར་མཐོང་སྤངས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགྲུང་བྱེ་ནས་
 གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཅི་སྐྱད་བཤད་པའི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ལ་གངས་བཞིན་དུ་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྩེས་
 ཐོབ་བཞིའི་ངོ་བོར་གངས་བཞིན་དུ་ལྟན་པའི་བྱིར། རྒྱགས་བསྟན་དགག་རྟོག་དང་མཉམ་གཞག་
 བཞིའི་ལྟན་ཚུལ་ཡང་སྤྱར་རོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་འཛིན་དག་བཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཆོག་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མདོར་བསྟན་དུ་ཡོངས་འཛིན་རྟོག་པའི་གོང་དུ་
 གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་གྱི་ཆོགས་བཅད་སྤྱར་བདེ་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྒྱས་བཤད་དུ་ཡོངས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་
 གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་པ་བྱེད་ཆོས་སུ་
 ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་འཕགས་པ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་
 པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་ལྟན་དུ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྟངས་སྟེ།

བྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། སེམས་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པའི་
 ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། རིགས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་
 བོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི། སྐྱབ་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་འོག་དུ་
 སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཅི་སྐད་བཤད་པའི་རྟེན་ཆོས་སྐྱབ་
 པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་མཐོང་ལམ་སོགས་གཞན་ཡང་འབྱུང་བའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་ཅན།
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་དེས་པ། བྱངས་དེས་པ། རིགས་སུ་འཛོག་པའི་
 རྒྱ་མཆན་ནོ། །དང་བོ་ནི། རིགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་རྟོག་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་
 དབྱིངས་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་འདྲ། དེ་བཞིན་སྒྲོར་ལམ་བྱི་མ་གསུམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་
 ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་སྒྲོར་བ་དུག་གོ། །དྲེ་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་འདྲ། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐོག་པའི་སྒོ་ནས་གཉེན་པོའི་སྐྱབ་པ་དང་། སྤང་བའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་
 དབྱེར་རུང་སྟེ། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགག་པ་དུས་མཉམ། ཁྱོད་སྐྱེས་
 པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུན་པོ་ཐུང་བ་
 དང་། སྒོ་འཕར་བཅད་པ་ལྟར་འོ། །སྤང་བའི་སྐྱབ་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་འཛོག་ན་སྤོང་བ་དང་།
 སྤངས་པ་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཞག་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་སྟེ། ས་དང་
 བོ་ནས་ཀྱང་བཞག་ཏུ་རུང་བར་མཛོན་ནོ། །དྲེ་ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་འདྲ། དྲེ་ས་བརྒྱད་པའི་བྱུང་པར་ལམ་གྱི་རྟེན་
 དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་འདྲ། དྲེ་ས་དགུ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་

པའི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་དབྱིངས་ཚེས་ཅན། ཚེས་རྟགས་འདྲ། རྟེན་ས་བཅུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་
 བྱུང་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་དབྱིངས་ཚེས་ཅན། ཚེས་རྟགས་འདྲ། རྟེན་ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའི་སྐྱབ་
 པའི་རྟེན་དུ་བྱུང་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་དབྱིངས་ཚེས་ཅན། ཚེས་རྟགས་འདྲ། འདྲི་སྐྱབ་པ་བཅུ་
 གསུམ་ཚེས་ཅན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡར་ཆར་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་
 རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདྲི་ས་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་
 དོན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དོད་ནས་ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའི་བར་གྱི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། སྐྱབ་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་
 པོ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་དབྱིངས་ཁོ་ན་སྐབས་འདིར་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་སྦྱང་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ནའི་
 དོན་འདི་ཡིན་པར་མ་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 གྲལ་ཚེས་དབྱིངས་ཁོ་ན་འཕགས་པའི་ཚེས་རྟགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་ལུན་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པར་ཐལ། ཚེས་དབྱིངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་
 གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་མི་རུང་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཐད་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་སུ་འཛོག་པ་དང་། དཔེའི་
 སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་
 དབྱིངས་ཚེས་ཅན། རྒྱའི་སྒོ་ནས་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་
 པས་བདག་མེད་གསུམ་རྟགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་རྗེ་ལྷར་དམིགས་པ་ལྷར་འཕགས་ཚེས་སོ་
 སོར་ཐོབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཚེས་དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བློ་སྒྲུབ་ཚེས་དབྱིངས་ལ་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་ལ། དཔེའི་སྒོ་
 ནས་ལན་བཏབ་པ་ཚེས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལན་གོ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། རྟེན་ས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་དབྱིངས་ཚེས་ཅན། རང་གི་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་

བ་མེད་ཀྱང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་རུང་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གཞི་སོ་སོར་བྱེད་དུ་རུང་བའི་ཆོས་དབྱིངས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩེའི་སྒོ་ད་གསུམ་བཅུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤང་ཅི་དང་ལི་ཁ་ར་ལ་སོགས་པའི་
སྒོ་ད་ཀྱི་དབྱེ་བ་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་འཕགས་པས་ཚུད་ལན་ཆོན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་
པའི་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་སྒྲུབ་སོགས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་སྐྱབ་པས་སྒོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་
སའི་ངོ་བོ། གོ་རིམ་ངེས་པ། བྱངས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་གྱི་གཞི་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན།
ཆོས་ཏྲགས་འདྲ། གཉིས་པ་ནི། རྟེན་འོག་སོ་སྟེའི་ཁྱད་ཀྱི་ལུང་པོ་ལྷ་སོགས་བརྒྱད་ཆོས་ཅན་དུ་
བཟུང་ནས། ཆོས་ཏྲགས་འདྲ། གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ལྟར་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་རྟེན་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དམིགས་པ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཅུ་གཅིག་
ཏུ་བྱངས་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྤྱི་གསུམ་དང་། བྱེ་བྲག་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆེན་པོ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། གང་གིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་
པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་སའི་སེམས་བསྐྱེད་
ཆོས་ཅན། སེམས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རང་གང་གིས་འཐོབ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་
ཅན་ཀྱང་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་སའི་སྤང་བ་ཆོས་
ཅན། སྤང་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་གཞན་འདྲ་བ་ལས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་
སའི་བདག་མེད་གཉིས་རྟེན་པའི་རྟེན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་

གཞན་འདྲ་བ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བཤད་པ་
ལ་གསུམ་སྟེ། དྲི་བའི་སྒྲོན་ས་མཚམས་སྒྲུབ། ལན་གྱི་སྒྲོན་ས་དོ་བོ་ངོས་བཟུང་། སོ་སོའི་རང་
བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ཡུལ་མཁའ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་པ། ཡུལ་ཅན་སྒྲོར་བའི་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁའ་
གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་
མཁའ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཁའ་གསུམ་ལ་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་སྒྲུང་དོར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་
ཏུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་སྒྲིར་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་
སེམས་ལས་དང་པོ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ཆོགས་ལམ་པའི་གནས་
སྐབས་ཁོ་ན་ན་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་
སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་སྒྲོར་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་དུག་
པོ་རེ་རེ་ཞིང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་རྟེན་ཅན་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ནས་ས་བཅུ་
རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། སྒྱི་སྒྲུབ་པ་དང་བྱེ་བྲག་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་སྒྲུར་ན་ཡང་འདྲའོ། །
གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བསམ་པས་གོ་བགོས་པ་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ། སྒྲོར་བས་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་ཞུགས་
པ་འདུག་པའི་སྒྲུབ་པ། འབྲས་བུ་ལ་མངོན་ཏུ་ཕྱོགས་པ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་
ལ་ཞུགས་པ་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བུམས་མགོན་
ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་བཞིའི་ནང་ནས་དང་པོར་གོ་སྒྲུབ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གོ་སྒྲུབ་དེ་
ཐོག་མར་བསམ་པས་གོ་བགོས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པ་བཞི་པོ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་སོ་སོར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ངེས་པ་
ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་དང་། སྒྲོར་ལམ་བྱོད་དང་། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་དང་། ས་
བརྒྱུད་པ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་ལྟ་བ་ཆོས་
ཅན། གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སར་ཕྱིན་རེ་རེ་ཞིང་པར་ཕྱིན་དུག་ལྟར་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་བསམ་པས་གོ་བགོས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་

བྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 སྦྱོན་པའི་གོ་ཆ་བཤད་པ། དེ་ཚུལ་གཞན་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བྱང་མེས་ས་
 ཆོག་ས་ལམ་པའི་ལྷ་བ་ཆོས་ཅན། སྦྱོན་པའི་གོ་སྦྱབ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོན་པའི་པར་བྱིན་དྲུག་ལྟ་བུ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སོགས་འགྲེ། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཆོས་ཅན་སྐྱེད་པ་བཟུང་ནས་ཚུལ་
 བྱིས་ཀྱི་གོ་སྦྱབ་ཡིན་ཏེ། སོགས་ལྷ་འགྲེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གོ་སྦྱབ་ཆོས་ཅན་ཁྱེད་ལ་
 རྒྱས་པར་བྱིན་སུམ་ཅུ་ཅུ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱེད་དྲུག་ཏུ་འདུས་ཏེ། ཁྱེད་ལ་རྒྱས་པར་བྱིན་
 སྦྱོན་སོགས་རེ་རེ་ལ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་དབྱེད་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱེད་བསྐྱེད་དྲུག་དྲུག་ སྦྱེད་བྱེད་རེ་རེར་
 འདུས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ཡང་སྦྱོན་པའི་བསྐྱེད་དྲུག་སྦྱོན་པར་ཆོས་མཐུན་ཅེས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་
 ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་འགོག་ཏུ་མི་རུང་རོ། །གཉིས་པ་འཇུག་སྦྱབ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 དེ་ལྟར་སོགས་ཏེ། བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། གོ་སྦྱབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་འཇུག་སྦྱབ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཆན་
 ཡོད་དེ། བསམ་པས་གོ་བཤོས་པ་ལས་སྦྱོར་བས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། བསམ་དང་བསམ་བྱང་མེས་སྦྱོར་ལམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆོས་ཅན། འཇུག་སྦྱབ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་
 ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་བྱང་མེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པའི་བྱིར། དགུ་པོ་སོ་སོར་ཐུལ་ན་
 བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་བྱང་མེས་སྦྱོར་ལམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆོས་ཅན།
 བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྒྲོམ་བྱུང་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཞེས་སོགས་འགོད་དོ། །གསུམ་པ་ཆོག་ས་སྦྱབ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོག་ས་བཅུ་བདུན་སྦྱིར་བསྐྱེད་པ་
 དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེད་དྲུག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྩོན་ཆོག་ས་སྦྱབ་བཅུ་བདུན་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རིམ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱུ་མཆན་ཡོད་དེ། ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱེད་ཆོག་ས་བཅུ་བདུན་པོ་རིམ་ཅན་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོག་ས་ཀྱི་དབྱེད་དང་། ཆོག་ས་སྦྱབ་ཏུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཆན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། སྦྱོར་ཆོག་ས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། ཁྱེད་ལ་ཐེག་པ་ལ་གནས་

ནས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པར་འཇོག་བྱེད་བཅུ། ཐེག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བདུན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་དམིགས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོགས་བཅུ་བདུན་པོ་ཆོས་ཅན།
 ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་དྲི་མ་གདོད་མ་ནས་ཟད་སྐྱེ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་འབྲིན་པའི་རྒྱ་ཆོགས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། སའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། གཉེན་པོའི་ཆོགས་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་ལ་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་
 ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་སྐུ་ཐོན་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་མ་བསྟན་
 བ་ཁྱེད་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མ་བསྟན་དགོས་པ་གང་ཞིག། ཁྱེད་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་
 རིམ་པ་བསྟན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ།
 ཁྱེད་ཀྱི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ཉི་ཤུ་པོ་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་ཉི་ཤུར་བྱེ་
 བའི་བྱིར། གཉིས་པ་སའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚམས་སྒྱར་བ་དང་།
 དོན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སའི་སའི་ཆོགས་ལ་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་
 གསུམ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སའི་ཡོངས་སྟོང་བདེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་སའི་ཡོངས་སྟོང་དང་། འབྲས་བུ་སའི་ངོ་བོའོ། །
 དང་པོ་ལ་དགུ་ལས། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྟོང་ནི། ཡོངས་དང་རྩི་ས་དང་པོའི་རྩིས་ཐོབ་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སྟོང་གི་ཆོས་བཅུ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། ས་དང་པོའི་སྟོན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོན་ཟད་ཟད་པར་འཐོབ་པའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་དང་པོའི་རྩིས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོངས་སྟོང་གི་
 ཆོས་བཅུ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་སྟོན་ཟད་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་དེ་ཆོས་
 ཅན། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྟོང་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་གི་སྐྱབས་སུ་སའི་ངོ་བོ་ཐོབ་པ་
 དེ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་སྟོན་ཟད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་པོའི་ཉམས་ལེན་
 ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པོ་འདི་འོག་མ་ཀྱན་ལ་བསྐྱེད། །ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྟོང་ནི། རྒྱ་ལ་

འདས་པའི་ས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་བདུན། རང་རྒྱལ་གྱི་
ས་གཅིག །བྱང་མེམས་གྱི་ས་དགུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ས་
དགུ་སོགས་ལ་ཅུ་བའི་དག་དོན་འགོད། གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཉེན་པོའི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་དང་གཞུངས་བྱང་
མེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྟེན་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྟངས་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་
ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་མཐོང་སྟངས་བཞིའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་བྱང་འཕགས་གྱི་མཉམ་
གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་སྟངས་གཉེན་པོའི་
ཆོགས་སྐྱབ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲོམ་སྟངས་བཞིའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་བྱང་འཕགས་
གྱི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཏེ་
ལྷ་རྟ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆེད་དང་ཆེད་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ངེས་འབྱུང་
སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོས་པར་འབྱུང་ས་བརྒྱད་ཏུ་བར་ཆད་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་
པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་སྦྱར་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་ངེས་འབྱུང་
སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོས་པར་འབྱུང་ས་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཏུ་བར་ཆད་མེད་པར་ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་ཞེས་སོགས་བརྒྱད་འགོད་དོ། །གསུམ་པ་སྐབས་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྟེན་བཞི་
ཤེས་རབ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་ལམ་ཤེས་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར། མཚོན་བྱེད་གྱི་
ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྟེན་བཞི། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་བྱམས་མགོན་
ཆོས་ཅན། རྣམ་མཐུན་གྱི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཐུན་དེ་རང་རྒྱུ་
ལམ་ཤེས་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་དང་།
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཅུ་བ་ནི། ལྷ་རྟ་ས་ལམ་ཤེས་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་གྱི་ཡན་ལག་དེ་ལ་ལྷ་རྟ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གྱི་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ། རང་བཞིན་གྱི་
ཡན་ལག་གཅིག །བྱེད་ལས་གྱི་ཡན་ལག་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ལ་གསུམ་
སྟེ། རྟེན་གྱི་ཡན་ལག །རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག །བྱེད་ལས་གྱི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ་

གཉིས་ཏེ། དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་། བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 འགལ་རྒྱུན་བྲལ་བའི་རྟེན་དང་། མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱིས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་
 མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་རུང་གི་རྟེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ད་རྒྱལ་དེའི་འོད་གྱི་ཆེ་བ་སྟོན་པའི་ཆོག་ཟུར་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་
 རྟེན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་དང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་དགོས་པར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟེ་ཡང་ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མ་
 ཆང་བའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དང་། ད་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་མ་ཆང་བའི་བྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་
 སོགས་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། ཁྱོད་སོགས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉན་རང་ལྷག་མེད་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལམ་དུ་མི་འཇུག་པས་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་ལམ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། ཉན་མོངས་པའི་མིང་ཅན་འདོད་སྟེད་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤྲོད་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་དེ་བསམ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྟོན་ནས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟེ་འོག་ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱེད་
 ལས་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཏེ། རང་དོན་རྫོགས་སྤྲིན་སྤྱང་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་
 མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དོན་སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱས་པ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི། རང་རྒྱལ་གྱི། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་ལམ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལམ་ཤེས་དངོས་དང་། རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེ་ལྷན་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་

སྐབས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྫོགས་པར་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་
 བྱང་སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་
 ཏེ། བདེན་བཞིའི་སྤྲེང་གི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་
 གྱི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་
 སྒྲོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ།
 གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་
 འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ། དེ་རྗེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོར་བྱའི་རྣམ་པ་དང་། སྤང་བྱའི་རྣམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟུག་
 ཀྱན་སོ་སོ་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྟུག་ཀྱན་སྟུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟུག་
 བསྐལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྟུག་
 བསྐལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས།
 རྣམ་གངས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀྱན་འབྱུང་ཀྱན་འབྱུང་
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འགོག་པའི་རྣམ་གངས་ཀྱི་རྣམ་པ།
 བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡིད་འབྱུང་སྟུག་ཀྱན་སྟུན་མོང་བའི་
 རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས། འགོག་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 འགོག་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འགོག་པའི་རྣམ་
 གངས་ཀྱི་རྣམ་པ་བདག་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞི་བ་དང་། བྱ་ཞོམ་པའི་རྣམ་གངས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་དབེན་པ་དང་། ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་གངས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ངོ་བོ་

ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལམ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩོ་བོ་སོགས་ཏེ། ཟུ་བའི་དག་
 དོན་གཉིས་འགོད། གཉིས་པ་རྒྱུ་ཤེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་པ་
 བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འགྲུ་དེའི་རྒྱུ་ཤེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་
 པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དེ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཕྲགས་དང་
 གཞུགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་མེས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་
 རྒྱུ་པ་སྦྱོར་པ་ཉིད་རྒྱུ་ཤེས་ལན་རྒྱུན་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་གཞུགས་
 དེ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་མེས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་
 དམིགས་ནས་རྒྱུ་པ་གཞུགས་སོགས་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་དེ་དེ་
 སྒྲོམ་པའི་བྱང་མེས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་
 དམིགས་ནས་རྒྱུ་པ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་གནས་པ་བཀག་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྤྲུལ་དང་གཏུ་དེ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་མེས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཚོག་ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། དམིགས་པ་
 བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱུ་པ་ས་བཅུ་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཞལ། རྒྱུ་ཤེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས། རྒྱུ་ལམ་གྱི་རྩོམ་པོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་རྩོད་པ་སྦྱོང་བའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་འཆད་པར་རིགས་ཀྱང་ཐོག་མར་
 འབྲས་བུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་
 རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱལ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
 རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རང་བཟེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ལམ་བཟོད་རྒྱལ་གྱིས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། འདོད་
 པ་ཁམས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་རྟེན་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་དག་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བྱུང་

གི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མི་སྟོན་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེད་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཉན་ཐོས་ལས་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་
 ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་མེད་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། གོང་གི་ལུང་ལས་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཐམ་པའི་རྟེན་ལ་རང་བྱུང་གི་བྱང་
 ཚུབ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱེ་མེད་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ན། ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་
 པར་དུ་འཕགས་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཉན་ཐོས་ལ་མེད་པར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་ཅི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། ཆོས་
 སྟོན་པར་མི་འབད་པར་ཐལ། ཆོས་སྟོན་པའི་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གང་དང་
 རྣམ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་
 མཐུས་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་སྟོན་པ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་བཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྦྱེད་ལུས་པའི་
 ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་
 སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོག་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཀྱན་སྟོང་གི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་རྒྱུད་འབྲུག་པར་བྱེད་པར་དགོངས་ནས་སྟོན་སྟོན་ལམ་དེ་ལྟར་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྐྱེ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པས་འདུལ་བའི་དོན་དུ་སྟོན་སྟོན་ལམ་དེ་ལྟར་
 བཏབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་པ་མགོན་ཆོས་ཅན།
 འབྲས་བུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་རྒྱ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་རིགས་པའི་ཚུལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་དང་རང་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། གཟུང་རྟོག་སྟོང་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལས་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དམན་ཏེ། འཛིན་རྟོག་མི་སྟོང་
 བའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཅི་སྐད་བཤད་
 པའི་རྟོགས་རིགས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་དབྱིངས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྟོར་
 བ་གཉིས་པ་ལྟ་མ་ལ་བསྐྱེས་ཏེ་འགོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་དཔེ་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ལ་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། དེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཏགས་དང་གཟུགས་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཚོས་ཅན། དམིགས་རྣམ་
 ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་མིང་དུ་བཏགས་པའི་
 ཚོས་ཉིད་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་དང་གཟུགས་དེ་འདྲའི་ཅུ་མོའི་
 ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཚོས་འདྲ། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་
 འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟ་དང་དོ་དེ་འདྲའི་བཟོད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཚོས་ཅན། ཚོས་འདྲ། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པས་གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དང་གཟུགས་
 དེ་འདྲའི་ཚོས་མཚོག་གི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཚོས་འདྲ། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་
 རྣམ་པ་སྟེ་འགག་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་
 ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་ལམ་དང་། བསྐྱོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 ཡེ་ཤེས་མདོར་བསྟན། རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བྱམས་མགོན་ཚོས་ཅན། ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་མཐུག་
 ཐོགས་སུ་ཤེས་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དམན་མཚོག་གི་གོ་རིམ་ལ་
 དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདེན་དང་རྣམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བཟོད་
 སྐད་ཅིག་བརྟུ་བྱག་པོ་ཚོས་ཅན། ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ཕྱིའི་ཡན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མདོན་རྟོགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེ་བཞིན་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བརྟུ་བྱག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག་པམ་
 རྟོན་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་གནས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་པའི་
 མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མ་བརྟུ་བྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་བཤད་པ་
 དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟུག་བསྟུལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི། རྟོན་

དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་འཆད་
 པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་
 གཞག་གང་ཞིག །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱལ་དག་ཡན་ཚུན་རྣམ་གངས་ཀྱིས་གནས་པར་ཁས་
 མི་ལེན་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གསུམ་ལ་འགྲོའོ། །གཉིས་
 པ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ནི། གཟུགས་དེ་འདྲའི་ལྷ་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་
 བསྟན་པའི་ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གཟུགས་སོགས་རྟག་ཆད་མེད་པ་ལ་
 ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གསུམ་ལ་འགྲོའོ། །གསུམ་པ་འགོག་
 བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་དེ་འདྲའི་དགྲ་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་
 བསྟན་པའི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་ཁོ་ནས་སྟོང་
 པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གསུམ་ལ་འགྲོའོ། །བཞི་པ་
 ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། རྩ་བོ་དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་འཆད་
 པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གཟུགས་སོགས་དང་། བྱང་
 འདས་ལ་མངོན་ཞེན་ཞི་བའི་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གསུམ་ལ་
 འགྲོའོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲེ་ལྷར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད།
 རྟན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁུ་ཅིག་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིར་
 མཐོང་ལམ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་གིས་རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་
 རབ་དབྱེ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་དང་པོར་བཤད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་
 དེ་དག་གི་རབ་དབྱེ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་སངས་རྒྱལ་དག་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆོས་ཅན། མཉམ་བཞག་དུ་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་
 དང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། རྩོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར་

ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དྲུ་མི་རུང་བར་ཐལ། གཞུང་དེ་དག་གིས་དམིགས་ཅུམ་མ་བསྟན་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་སྒྱུ་བའི་རིམ་པ་དང་བསྟན་ན་མཐོང་ལམ་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཐོག་མར་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་
 པ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞུང་ཉུང་བའི་བྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་
 རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུག་པོ་དེ་ཆོས་
 ཅན། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
 ཅུམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཅུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན།
 སྒྱུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་བ་ཞི་དང་ལྡན་ཏེ། ཅན་གྱི་ཉེར་འཛེལ་བ་གསུམ། བྱིའི་ཉེར་འཛེལ་
 བ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། ཡང་དག་དེ་ཆོས་ཅན། ཅུམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་ལྡན་ཏེ།
 རྗོད་གསུམ་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། ཉེན་གྱི་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་དང་
 ལྡན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་བཞུགས་པའི་ས་ཕྱོགས་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ་མཚམས་སྦྱར། སོ་སོའི་རང་བཞིན་བྱ་སྟེ་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་སྒྲོམ་
 ལམ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། དེ་མེད་
 པའི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་།
 ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་མཚམས་སྦྱར། བྱེ་བ་སོ་སོའི་
 རང་བཞིན་བཤད། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་བྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མོས་བསྟོར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ཡོད་དེ། དག་ཅུ་
 སོག་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟེལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མོས་སྒྲོམ་ལམ། བསྟོར་སྒྲོམ་ལམ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་
 ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མོས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། མོས་པའི་པན་ཡོན་ལོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམས་ཀྱིས་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཙན། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོར་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐོག་མར་དགེ་ཅུ་སོག་པ་སྒོམ་དུ་འགོ་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མོས་དང་རྩིས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པའི་སྒོམ་ལམ་དེ་ཆོས་ཙན། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གང་ཞིག །ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པའི་མོས་པ་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་དོན་སྤུངས་སུ་ཆོག་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པའི་ཞེས་སོགས་སོ་སོར་ཐུལ་ནས་རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་སོགས་གསུམ་དུ་ཐུལ་ནས་ཡང་འགོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམས་དང་དྲེ་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཙན། ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དགུ། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དགུ། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བསྒོམ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལ་ཞེས་སོགས་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་གསུངས་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མོས་པ་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་སྟོབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོད་བཀྲར་བསྐྱགས་གསུམ་མཛད་ཚུལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་དང་རྩི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་དང་གཉིས་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་ལ་བསྟོད་བཀྲར་དགུ། གཞན་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་ལ་བསྐྱགས་པ་དགུ་མཛད་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མོས་པ་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་སྟོབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་མོས་པ་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟོད་བཀྲར་བསྐྱགས་པ་མཛད་པ་ཆོས་ཙན། གཙམ་ལུའི་རོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་འཆོམས་པའི་བསྟོད་སོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བསྟོབ་སྒོམ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཙན། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་བསྟོབ་སྒོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མོས་པས་བསགས་པའི་དགེ་ཅུ་བསྟོབ་སེམས་མི་ཟད་པར་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་དང་རྩིས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགེ་ཅུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུལ་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ་དེ་

ཆོས་ཅན། བསྐྱོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གང་ཞིག། །དགེ་རྩ་
 རྟོགས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་རྒྱུ་བ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བསྐྱོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྩུག་ཤིས་ཡོད་དེ། སྤྱིའི་རང་བཞིན། མངོན་ཞེན་
 འགོག་པ་དུག། ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་པ། མི་མཐུན་སྤྱོད་ཤིས་དང་བྲལ་བ། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་
 གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 དྲོ་ལྟར་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། བསྐྱོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྐྱོ་བས་བསྐྱོས་པའི་དགེ་རྩ་ཡི་རང་གིས་མངོན་པར་སྤེལ་དགོས་པའི་
 བྱིར་པོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐབས་དང་རབས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་
 གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒྲོམ་ལམ་
 ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གང་ཞིག། །དགེ་རྩ་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དྲོ་
 ལ་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། དགེ་རྩ་སོག་པར་བྱེད་
 པའི་བྱིར། བསྐྱོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། དགེ་རྩ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། དགེ་རྩ་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཟག་པ་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་
 ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དམན་མཚོག་གི་གོ་རིམ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་
 ལམ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤང་བྱའི་དངོས་གཉེན་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། དྲོ་དང་གཟུགས་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་དོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བྱིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྒྲོམ་པའི་
 སྤང་བ་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཚོག་དང་གཞན་སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེར་སྤྱོད་
 ཆོས་ཅན། སྤྱན་སོགས་གཞན་ལས་མཚོག་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་སོགས་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་

ཁྱོད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། ཀླན་དང་ཆོས་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འདུ་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངེས་
 ཤེས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དང་དྲེ་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་བྱེད་པར་
 ཅན་དང་ལྷན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དོན་དང་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་
 དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་སངས་རྒྱུ་བརྟེན་དང་སྐྱིན་སོགས་
 དང་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་
 ལམ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་དང་། འགལ་རྒྱུན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། སངས་རྒྱུ་དང་སངས་རྒྱུ་སངས་རྒྱུ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་སོགས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན།
 རང་འབྲས་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བདུད་དང་བདུད་བདུད་ཀྱིས་གཞོན་པ་བྱས་པ་སོགས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྐྱེ་
 བའི་འགལ་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 སྐྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དྲེ་ལྷན་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་དང་འཕྲགས་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱང་དེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེས་དག་པའི་དག་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་
 གཟུགས་སོགས་དེས་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་རང་སྤྱི་གཉིས་ཆར་དུ་ཐ་དད་མེད་པར་དོན་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕགས་བཞེད་རྣམ་དག་སྐྱིར་བསྟན། སངས་རྒྱུ་གྱི་
 རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་སྐྱབ། སྐབ་བྱེད་ལ་ལྷན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 རྣམ་པར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་དང་འདོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་
 ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་ཉོན་སྤྱི་བ་
 ཅོམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་དང་དྲེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་

རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་དོས་སྒྲལ་གྱི་ཉོན་སྦྱིབ་དང་། ཤེས་སྦྱིབ་གཟུང་རྟོག་ཙམ་སྤངས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་
 རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་དང་ཐེག་ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་གྱི་
 རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོས་སྒྲལ་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྦྱིབ་པ་
 གསུམ་སྤངས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་མ་མཐའ་དོས་
 བཟུང་བའོ། །སངས་དང་ཉོན་སངས་རྒྱས་སའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་
 དག་ཡིན་ཏེ། སྦྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི་ཞེས་
 སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཤིན་
 ཏུ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་དང་
 འདྲོད་སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་དག་ཚོས་ཅན། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་རྒྱུན་མཐའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྦྱིབ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སོགས་གྱི་རྣམ་དག་གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྦྱིབ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་
 པོ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྩི་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 རྩི་ལུ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྦྱིབ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་གྱུབ་
 རྟེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུང་འཛིན་མཉམ་པ་ཉིད་རྩི་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསལ་བྱ་གྲུན་ཀ ། སེལ་བྱེད་
 གཉེན་པོ། གྲུན་ཀ་བསལ་བས་གྱུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྩི་ལུ་གཉེན་པོ་རྩུང་རིམ་ནས་
 སྦྱེ་ཤིང་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགགས་པ་མི་འཐད་དེ། གོ་རིམ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེན། གཉིས་པ་ནི། གོ་ས་ལུ་གཉེན་པོ་རྩུང་རིམ་ནས་སྦྱེ་ཤིང་། སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག་པའི་
 དཔེ་ཡོད་དེ། གོ་ས་ལུ་ཆགས་པའི་རྩི་མ་རགས་པ་འབད་པ་རྩུང་རུས་སེལ་ཞིང་། ཐུ་མོ་འབད་པ་
 ཆེན་པོས་སེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྟོམ་ལམ་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་

བར་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་དེ་སོགས་དགྲུ་པོ་དེ་ཁམས་གསུམ་ས་དགྲུ་འི་
སྒོམ་སྤངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་དགྲུ་འི་གཉེན་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་མཐུག་བསྟུ་བའི་ཤེས་རབ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་ལ་གསུམ་སྟེ། འགྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར།
མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་
ཐམས་ཅད་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ལམ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་མཚན་འཛིན་མི་མཐུན་པའི་
ཐྱོགས་དང་། མཚན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཤེས། སྐབས་
དོན་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས། རྣམ་པ་དང་སྦྱར་བའི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཉེ་རིང་གི་རྒྱ་མཚན།
མི་མཐུན་ཐྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རྒྱ་རོལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་སྒོམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐབས་གསུམ་པ་
འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དུ་འདོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུང་འཛིན་མཉམ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མ་ཟད་པར་འཁོར་འདས་བར་གསུམ་ལ་མི་གནས་ཤིང་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་
བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། རྒྱགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། དུས་
གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱིང་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
རབ་ཀྱིས་སྤྱིང་མཐའ་དང་། སྤྱིང་རྗེས་ཞི་མཐའ་གཞོན་དུས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
ཀླན་ཤེས་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱིང་ཞི་ལ་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཐབས་
ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མ་
རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷགས་ལས་ཉན་

རང་གི་གཞི་ཤེས་ཤེར་བྱིན་ལ་རིང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཤེར་བྱིན་ལ་ཉེ་བའི་བྱང་
 བར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
 གཉིས་ཀས་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་ཚེས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཆོན་མར་དམིགས་པའི་སྒྲོན་སྒྱུན་སོགས་ལ་སྟོན་ན། རྣམ་
 མཁྱེན་ལ་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཆོན་མར་དམིགས་པའི་སྒྲོན་སྒྱུན་སོགས་ལ་སྟོན་
 བ་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱིར། དེ་ནི་དེ་ཚེས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཆོན་
 མར་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོན་སྒྱུན་སོགས་ལ་སྟོན་ན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་
 སྟོན་ན་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱིར། ཉེ་རིང་གི་ཡུལ་སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་
 མཁྱེན་དང་། ཉེ་རིང་དུ་འགྲོ་བ་པོ་སྤར་བཤད་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་དེ་ནི་ཞེས་པའི་
 ཚིག་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
 དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་རྒྱ་མཆོན།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མ་ཐེག་དམན་གྱི་
 གཞི་ཤེས་ཚེས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་དུ་མི་ཤེས་པའི་
 གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཆོན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཚེས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ།
 དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཆོན་འཛིན་གྱིས་མ་བཅིངས་
 པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐུབས་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཚེས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། འབྲས་ཡུམ་
 སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་མི་མཁས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མི་མཐུན་བྱོགས་དང་
 གཉེན་པོའི་བྱང་པར་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། གཞི་ལམ་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན། འབྲས་བུ་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་
 ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 དེ་ལྟར་གཞུགས་སོགས་སྤང་པོ་སྤྲོད་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཚེས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་

དེ། འབྲས་ལུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་ལ་མཚན་མར་
 འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་
 ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱན་དང་ཟག་ལམ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་ཆོས་
 ཅན། ཆོས་རྟགས་འདྲ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྤྱིན་ལ་སོགས་ལ་
 རར་འཛིན་མེད་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
 དེ་གཉིད་པོ་གཞི་ཤེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱན་དང་འཁོར་ས་
 བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྤྱིན་སོགས་ལ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་
 ལ་མཚན་འཛིན་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་སོགས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་
 རར་གནས་ནས་གཞན་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས། སྤང་བྱེད་གཉིད་པོ། ཡུལ་ཟབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་
 དང་དྲེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་གནས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། བྱང་
 སེམས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་རྩི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དང་གང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་གནས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟབ་མོ་སྟོས་བྲལ་ཡིན་པ་ལ་མཚན་མར་བཟུང་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དང་གཟུགས་
 མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རར་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་མཚན་འཛིན་སྤང་བྱེད་
 ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡུལ་ཟབ་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་
 དཀའ་བར་བཤད་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ནི། ཡང་རྩི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་དང་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཅན།

རོན་དམ་པར་ཟབ་མོ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཡང་དེ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུགས་དང་གང་དེ་ཆོས་ཅན།
 རོན་དམ་པར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་རོན་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་ལྡན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ལྡན་
 གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མཚན་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་
 སྐབས་འདིར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། བྱང་སེམས་
 གྱི་གཞི་ཤེས་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་འདྲ། གཉིས་པ་སྐབས་རོན་
 ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་པ་སྦྱར་བ། ལྷགས་
 འབྲས་མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་བའི་དབྱེ་
 བ་དང་། སྦྱར་བའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་རྟེན་ལྡན་གཞུགས་སོགས་
 དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་འཛིན་གྱི་
 གཉེན་པོར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་སྒྲོམ་ཚུལ་བདེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བློ་གཞུགས་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྟུལ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱར་
 བ་བཞི། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བ། ལྷགས་བསྟན་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། གཞུགས་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཆོས་ཅན། གཞིའི་ངོ་བོ་ལ་
 ཞེན་སྦྱོང་བཀག་པའི་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞིའི་ངོ་བོ་ལ་སྦྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསལ་བའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞིའི་བྱུང་པར་དང་།
 མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་
 པ་དང་། བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་དང་། འབྲས་བུ་མི་སྟོང་བ་དང་། སྦྱང་བྱེད་གཞན་ལ་རག་མ་
 ལས་པ་དང་། སྦྱང་བ་རྣམ་བཟུང་ལ་ཞེན་སྦྱོང་བཀག་པའི་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྦྱབ་པའི་

ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསལ་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱགས་
 གྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཞེན་སྒྱུད་དང་བཅས་པའི་སྒྱུར་
 བ་ཡིན་ཏེ། གཞིའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཉམ་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་དང་
 གཟུགས་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྱུར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། སྒྱུར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 གཟུགས་སོགས་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
 བར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་སྒྲིམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 སྒྱུར་བའི་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྱུར་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མཐོང་ལམ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུག་དང་བདེན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བཟོན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་
 སྟག་པོ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ།
 རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིས་པ་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་པའི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གཟུགས་རྟགས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ།
 རྒྱགས་བསྟན་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
 དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྒྲུག་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ནི། རྟོ་བོ་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་
 བསྟན་པའི་སྒྲུག་བསྟན་པའི་ཆོས་བཟོན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་རྟག་གི་སྒྲིས་བྲལ་ལ་གཙོ་
 བོར་ངེས་པ་འདྲེན་ལུས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གསུམ་པ་
 འགྲེལ། །གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི། རྒྱ་དང་དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་ལྔ་པ་ཆོས་ཅན།
 གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་རྒྱ་དང་
 རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིས་བྲལ་ལ་གཙོ་བོར་ངེས་པ་འདྲེན་ལུས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་

བྱིར། དེས་གཞན་གསུམ་ལ་འགྲོའོ། །གསུམ་པ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། གང་གི་དེ་འདྲའི་
 སྐད་ཅིག་དགྲུ་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་
 ཡིན་ཏེ། འགོག་བདེན་འགོག་པ་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲིས་བྲལ་ལ་གཙོ་བོར་ངེས་པ་འདྲན་རྩས་གྱི་
 མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་གཞན་གསུམ་ལ་འགྲོའོ། །བཞི་པ་ལམ་བདེན་
 གྱི་རྣམ་པ་ནི། ལམ་དང་དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་ལམ་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲིས་བྲལ་ལ་
 གཙོ་བོར་ངེས་པ་འདྲན་རྩས་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་གཞན་གསུམ་ལ་
 འགྲོའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ལྟར་མདོར་བསྟན་གྱི་དག་དོན་འགོད། གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་
 ཉན་ཐོས་གྱི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་
 རྟགས་ལ་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲིས་བྲལ་མདོར་སྒྲུབ་དུ་
 རྟོགས་ཤིང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲིས་བྲལ་མ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་མདོར་རྟོགས་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་
 འདིར་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲིམ་ལམ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞན་དོན་དུ་མདོར་སྒྲུབ་དུ་མཐོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མདོར་སྒྲུབ་
 དུ་མཐོང་བྱིན་རྒྱུན་ལྟར་དུ་སྒྲིམ་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་རྣམ་པ་དང་སྦྱར་བའི་ཆེད་དུ་
 མཁུན་གསུམ་གྱི་མཆོག་བསྟུ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་ལྟར་དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་
 དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁུན་གསུམ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་
 མཆོག་བསྟུ་བ་དེ་སྒྲུག་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ལྟར་རབ་འབྱོར་ཡུམ་
 འདི་ནི་ཆོས་གང་སྟོན་པར་བྱེད་པའམ་ཞེས་པ་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་དང་པོར་བྱས་པའི་སྒྲིས་ནས་མཁུན་
 གསུམ་རྗོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་མཁུན་པ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམ་པར་
 བསྟུ་བའི་ཆེད་དུ་གཞི་ཤེས་དང་པོར་བྱས་པའི་སྒྲིས་ནས་བསྟུ་བ་དེ་བསྟན་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་

པ་མ་ཡིན་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་གསུམ་པོ་ཚས་ཅན། མཆོལ་གསུམ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོལ་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟེན་པའི་མཇུག་ཏུ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི་ཤེས་རབ་སོགས་སོ།། །།

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བསྒྲོམ་པ་རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ། དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམ་པ་ཅེ་མའི་སྒྱུར་བ། བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བསྒྲོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བ། བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་ཅིག་ཆར་དུ་བསྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་དགོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཚམས་སྒྱུར། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་བྱམས་མགོན་ཚས་ཅན། མཆོལ་གསུམ་ཀྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཆོལ་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ལབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་སྒྱུར་བས་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྱུར་བ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ། སྒྱུར་བ་སྒྱེས་པའི་གོ་རིམ་མོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྒྲོམ་བྱ་རྣམ་པ། སྒྱུར་བ་པོའི་གང་ཟག །ཡུལ་ཅན་སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ། སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་འབྲེལ་ཚས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་དང་རྟག་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་རྟག་པར་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ཚས་ཅན། རྩོད་ལས་བསྐྱབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྩོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བས་མཚོན་ཞིང་མདོར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་མཚན་མཚོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཀྱུན་དང་དྲེ་འདིར་བསྟན་རྣམ་པ་ཚས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཆོལ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ། རྣམ་མཆོལ་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མེད་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཚས་ཅན། ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག །རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་རྣམས་

སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད། གྲངས་གྱི་སྒོ་
 བས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ། ལམ་བདེན་གྱི་
 རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་ལུ་སྟུག་བསྟུ་ལ་བདེན་པ་རྟག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་
 བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བསྟུ་ལ་བདེན་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཞི་ལ་
 དེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་མེད་དོན་དམ་པར་
 སྟུག་བསྟུ་ལ་སྟེ་བའི་གནས་མེད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ།
 ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྒྱ་སོགས་བཞི་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེ་བྲག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོ་བ་དོན་དམ་པར་དམན་པ་ནས་མཆོག་ཏུ་འགོ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་
 རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། འགོག་བདེན་གྱི་འགོག་པ་སོགས་བཞི་ལ་དེས་པ་རང་
 སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉེན་ལམ་གྱི་
 དབྱེ་བ། ལམ་སོ་སོའི་རྣམ་པ། གྲངས་གྱི་སྒོ་བས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་གྱིས་བསྟུས་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། གསུམ་
 ཡོད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་གཅིག ཤེས་སྒྲིབ་
 གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་གཉིས་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་དང་པོའི་རྣམ་པ། གཉིས་པའི་རྣམ་པ།
 གསུམ་པའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་ལུ་དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 སོགས་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་སོགས་
 བཞི་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 གཉིས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྟོགས་
 རིགས་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་བདེན་འཛིན་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གསུམ་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བཟུང་
 བ་སོགས་དུག་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་

གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཏེ། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་
 བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས་དྲུག་གི་གཉེན་པོའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉེ་ལྷན་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བསྟན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་
 རྟེ། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེ་འོག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་
 དང་ཀྲན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སུམ་ཅུ་ཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། གྲུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
 བརྒྱད། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བདུན། སྤྱུག་བསྐལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལྔ། འགོག་བདེན་གྱི་
 རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་རྟེ། གྲུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྤང་
 གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད། ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྒོ་ནས་བཤད། སྤྱུག་བདེན་
 རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད། འགོག་བདེན་དྲི་བལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་
 དང་གོ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན།
 རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་འདུན་པ་སོགས་ཀྱི་
 གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་དང་ཀྲན་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་
 བར་འདོད་ཆགས་མེད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། གྲུན་འབྱུང་གི་རྣམ་
 པ་ཡིན་ཏེ། གྲུན་འབྱུང་གི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་དྲུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་
 འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་དང་རབ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཉོན་མོངས་
 མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་སྐྱེའི་གནས་ཚུལ་
 རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྲན་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་
 དང་རྒྱུན་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱུན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེ་རྣམས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཚད་མེད་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཚད་མེད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན།

ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་སོགས་འགྲེ། དེ་རྣམ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། བདུན་ཡོད་དེ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས། རིགས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས། སྐབ་པའི་རྣམ་པ་གཉིས། རེས་འབྲེན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། མི་རྟག་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་སོགས་འགྲེ། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ཡོད་དེ། རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། སྤྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། གྲངས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་མཇུག་བསྟར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དངོས་པོའི་གྲངས་རེས་དགག་པ། མདོན་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་དགག་པ། བྱེད་པ་པོའི་རྟོག་པས་དབེན་པ། འབྲུལ་པའི་དྲི་མ་སེལ་བའི་རེས་འབྲུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། འགོག་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་གྱི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པའི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་སོགས་འགྲེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞི་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་བའི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་སོགས་འགྲེ། གསུམ་པ་ནི། གྲུ་རྩོམ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། གྲུ་རྩོམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུ་རྩོམ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་སོགས་འགྲེ། བཞི་པ་ནི། དེས་པར་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རེས་འབྲུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འབྲུང་གི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་སོགས་འགྲེ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་གསུམ། ཞི་བའི་རྣམ་པ་བརྒྱད། གྲུ་རྩོམ་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག ། རེས་འབྲུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་མཇུག་བསྟར་བ་ནི། སྤྱིར་བསྟན་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་འགོ་སོགས་

སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩན་དང་རྩན་རྩམ་མཁུན་གྱི་རྩམ་པ་ཆོས་ཅན། བརྒྱ་དང་བརྩམ་པ་དེ།
 ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་གཞི་ཤེས་གྱི་རྩམ་པ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན། བྱང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་
 བའི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྩམ་པ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྩམ་
 པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དགུ་རྩམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་
 བའི་གཞི་ཤེས་གྱི་རྩམ་པ། བྱང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྩམ་པ། སངས་རྒྱལ་
 འཕགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྩམ་མཁུན་གྱི་རྩམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བྱངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཚུག་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྟེ་ཆོན་
 བདུན་ལས། དང་པོ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ནི། རྟེ་ལུ་མཐུན་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་
 འགོད་ན་ཆོགས་ལམ་རྒྱུ་དུའི་གནས་སྐབས་གྱི་བྱན་པ་ཉེར་བཞག་གི་རྩམ་པ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན།
 དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རྩམ་
 པ་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོགས་ལམ་རྒྱུ་དུ་བའི་མངོན་
 རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཆོས་གྱི་ངོས་ནས་འགོད་ན་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་བྱན་
 པ་ཉེར་བཞག་གི་རྩམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྩམ་མཁུན་གྱི་རྩམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྩམ་མཁུན་གྱི་རྩམ་པ་གང་ཞིག །བྱན་པ་ཉེར་བཞག་གི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ནི། རྟེའི་འོག་ཆོགས་ལམ་འབྲིང་པོ་བའི་རྒྱུད་གྱི་ཡང་དག་སྟོང་བའི་
 རྩམ་པ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྤྲིག་གི་སྤྱང་དོར་རྩལ་
 བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོགས་ལམ་འབྲིང་པོས་བསྐྱས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཆོས་
 འགྲེ། གསུམ་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ལམ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་
 པོའི་རྒྱུད་གྱི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྟེན་པའི་རྩམ་པ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་
 ལམ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་སེམས་
 གནས་པ་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོས་བསྐྱས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མཐུན་ཆོས་འགྲེ། བཞི་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྟོང་བའི་ལམ་ནི། སེམས་ཡོངས་བྱོད་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་གྱི་དབང་པོའི་རྩམ་པ་ལྷ་པོ་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྟོང་བའི་ལམ་ཡིན་

362

ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་སྤྱུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སྤྱུལ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་
 པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་སྤྱུག་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱུག་པའི་རྣམ་ཐར་ཆོས་ཅན། སྤྱུལ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སྤྱུག་པ་དང་མི་སྤྱུག་པ་
 སྤྱུལ་པ་ལ་དགའ་མི་དགའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་ཆོས་འགྲེ། ཉེ་ལྷན་གཞུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཆོས་ཅན། གསུམ་
 ཡོད་དེ། སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་གཉིས། དགའ་མི་དགའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་གཅིག་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ནི། མཐོང་བའི་བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་དང་མཐུན་
 པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་མེད་ཞི་བའི་རོ་མྱོང་གི་སྤྱི་བ་པ་ལས་གྲོ་ལ་
 བའི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པའི་རྣམ་
 ཐར་ཆོས་ཅན། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཆོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྣམ་ཐར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཆོས་འགྲེ། ཉེ་ལྷན་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ཆོས་
 ཅན། རྣམ་པ་ལྡ་ཡོད་དེ། ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཞི། ཞི་བར་
 གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་
 པའི་ལམ་ནི། འཛིག་རྟོན་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་
 ཅན། འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཆོས་འགྲེ། ལྡ་པ་སྤྱོད་པའི་ལམ་ནི། སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་གནས་རྒྱུ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པའི་ལམ་ཡིན་
 ཏེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཆོས་འགྲེ། །དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་
 ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་བཅུ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་
 ལམ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དུ་བགྱོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཆོས་
 འགྲེ། གཉིས་པ་ནི། ཉེ་ལྷན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་བའི་
 རྣམ་མཁུའི་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་མཐུན་ཆོས་དེ་ལ་སུམ་ཅུ་ཅུ་

བཞི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་སྤུལ་ཅུ་རྩ་བཞིར་བྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད།
 རོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་སྟོབས་བཅུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་སྤུལ་ཅུ་
 རྩ་དགུ་ཚས་ཅན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་འོག་མ་
 ལས་རྟོགས་རིགས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། རྟེན་ཡེ་ཤེས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།
 སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ། མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པའི་རྣམ་པ། མ་འདྲེས་པའི་
 རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་
 མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན།
 མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་སྤྱོད་ཚོགས་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་དོན་སྤྱོད་ཚོགས་
 རྒྱབ་པའི་ཐབས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཚས་མཐུན་པའི་སྐོལ་བ་མེད་ཅིང་། ཚས་མི་མཐུན་གྱི་སྐོལ་
 བས་མི་བརྩི་བའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་
 གཉིས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། སོ་སོར་བཤད། རོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟོད་པ་མ་འདྲེས་པ་ནི།
 འབྲུལ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། སྟོད་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 སྟོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མི་མངའ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟོགས་པ་མ་
 འདྲེས་པ་ནི། འདུན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུན་
 པ་སོགས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཕྱིན་ལས་མ་
 འདྲེས་པ་ནི། རྒྱ་དྲང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། ཕྱིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་ནི། འདྲེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན།

ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་གསུམ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲེ་ལྷར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན།
 བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག། རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག། སྤྱིན་ལས་མ་འདྲེས་
 པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟེན་ཡེ་ཤེས་བཤད་
 པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཅི་ལྟ་བུ་མཁའ་ཉིན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རི་སྟོད་པ་མཁའ་ཉིན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱར་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་ཆོས་ཅན།
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་
 པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དྲེ་ལྷར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཆོས་ཅན། སུམ་ཅུ་ཅུ་དགུ་ཡོད་དེ། སྟོབས་བཅུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོའི་དོན་བསྐྱེད་པ་
 གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲེ་ལྷ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་དོན་དུ་མཉམ་
 གཤཀ་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་དུ་རྟེན་ཐོབ་ཏུ་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་
 ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་བའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་པོ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་གཉིས་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་མཁའ་ཉིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་
 སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། བརྒྱ་དང་བཅུ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཅུ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དྲུག། རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་

བཅུ་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་པོའི་གང་ཟག་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 སྦྱོར་བ་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། རྣམ་པའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་པོའི་གང་ཟག་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བས་རྣམ་པ་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་པོའི་གང་ཟག་བསྟན་པ་
 སྦྱོར་བ་སོང་ན་གོ་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་དང་འདྲེས་བྱང་སེམས་
 ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡུམ་ཉན་པའི་སྦྱོད་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་ཉན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་སྦྱེན་བྱང་
 བར་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་དང་དྲེ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡུམ་གྱི་ཆོག་སྤོལ་
 འཛིན་པ་དང་། རོན་མི་བརྗེད་པར་སེམས་པ་དང་། བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པས་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་སྦྱོད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་སྦྱེན་བྱང་བར་ཅན་གཉིས་དང་ལྷན་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡུལ་ཅན་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 དྲོ་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་
 ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ། གནས་སྐབས་གྱི་སྦྱོར་བ་བཙོ་ལྷ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ། གནས་སྐབས་གྱི་སྦྱོར་བ་བཙོ་ལྷ་འོ། །དང་
 པོ་ནི། གཟུགས་ལུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་བྱང་བར་ཅན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན།
 མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་གནས་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་བཞི་ལ་འགྲེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་
 རབ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བྱང་གཙོ་
 པོར་གྱུར་པ་མ་ཐོབ་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྲག་པ་སྤྱེ་སྤྱིད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་དུ་
 ཡོད་དེ། བྱོད་ཀྱི་བསྐྱོམ་བྱ་རྣམ་པ་དེ་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་བྱོད་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འང་
 འགྲེའོ། །བཞི་པ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་འགྲེའི་ཆོས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡོན་ཏན། རོར་བར་
 བྱ་བ་སྦྱོན། ཤེས་པར་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་
 བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་དེའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་སྒོམ་པ་ལ་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བློ། བདུན་དང་བདུན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བདུན་གྱི་མཐུ་བཙུམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་བཅུ་བཞི་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་སྒོམ་
 པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་
 འོག་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འོག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་སྒོམ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་
 པའི་སྐྱོན་ཤེས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱོན་དང་ཚྭ་གས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྐྱོར་བ་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོག་ཆེན་ཐོས་འཕྲིན་པ་སོགས་བཞི་བཅུ་ཙ་ཏུ་ག་ཆོས་ཅན།
 ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་བསྒོམ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུན་ལས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱར། སོ་སའི་རང་
 བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། གངས་གྱི་སྒོ་ནས་མཐུག་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོ་རིམ་བྱམས་
 མགོན་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་ལ་བྲུང་དོར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་སྒོམ་པ་
 ལ་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། སོ་སའི་རང་བཞིན་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱེད་སྦྱབ་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། ལས་སྦྱབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། བྱེད་པར་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་ཤེས་བྱ་བྱེད་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་བྱེད་
 སྦྱབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་
 བར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་སུ་རོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་པོ་ཆོས་ཅན།
 ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་ལས་སྦྱབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་
 མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཤེས་མཚན། བྱེད་མཚན།
 བྱེད་མཚན། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱར། སོ་

སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ལུ་ཤེས་མཚན་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་
གསུམ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན། ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན། རྣམ་མཁྱེན་
སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིག་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། རྟེན་དང་རྟེན་ཐོག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་
དྲུག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒྱེ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཐམས་དང་འདྲི་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བས་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་
བར་ཤེས་པ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་ཚོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན་ཡིན་ཏེ།
ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དབེན་པ་སྒྲིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་པོ་ཐོག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བར་མཚན་
པའི་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཤེས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། རྟེན་འོག་སྒྲིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན་ཚོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཁྱོད་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒྱེ་བའི་ཕྱིར། ལམ་དང་འདྲི་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བས་ཁྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྒྲིགས་
ཀྱི་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཚོས་ཅན། ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཀའ་བ་སྒྲིགས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྷ་པོ་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བར་མཚན་པའི་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཤེས་པའི་ཆ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་འོག་སྒྲིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་
དང་རྟེན་རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་
ཡུལ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དང་
འདྲི་རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུར་བས་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེར་གནས་རྟོགས་པ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་ཚོས་
ཅན། རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་སྒྲིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བདུན་པོ་
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྱུར་བ་མཚན་པའི་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཤེས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ཁྱོད་མཚན་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་མས་སྒྱུར་བ་དང་། རོན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་སྒྲིག་
བྱམས་མགོན་ཚོས་ཅན། ཐོག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན་གྱི་འོག་ཏུ་དེའི་ཁྱད་མཚན་འཆད་པའི་

རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྱུར་བ་གསུམ་གྱི་ཤེས་མཚན་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་བྱང་
 པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཟུ་བ་ནི། བསྐྱུ་མི་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བས་ཆོས་ཉིད་རྟོག་གའི་སྒྲོས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་
 བྱང་མཚན་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བར་མཚན་པར་བྱེད་པ་
 གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བྱེད་པའི་བྱང་པར་གྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ནི་བསྐྱུ་མི་སྒྲོས་ཆོས་འདྲ།
 རོ་བོ་ཉིད་མཚན་བྱི་མ་བཅུ་གཉིས་ལས་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྱུར་བར་མཚན་པར་བྱེད་པའི་
 བྱང་པར་གྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུང་བསྐྱུ་མི་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས། གང་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་
 པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱུ་མི་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་བྱང་མཚན་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཅུ་
 དྲུག་ཡོད་དེ། ཡུལ་བདེན་བཞིའི་སྟངས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་བྱང་མཚན་བཅུ་དྲུག་པོ་ཆོས་ཅན།
 བྱང་ལ་བྱང་མཚན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་གིས་རང་གང་ལ་ལྷན་པའི་སྒྱུར་བ་དེ་
 ཐེག་དམན་གྱི་སྒྱུར་བ་ལས་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་མཚན་ཅུས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། དམན་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་པར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 ཡུང་དག་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་སོགས་ཏེ། ཟུ་བའི་དག་དོན་འགོད་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། བྱང་མཚན་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་གང་ལས་
 བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟགས་
 ཀྱིས་གོ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱེད་མཚན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་པར་
 ལན་དང་བདེ་དང་སྒྱོབ་པ་དང་ཞེས་སོགས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་
 མཚན་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་མཚན་དང་ལྷན་པའི་སྒྱུར་བའི་བྱེད་པ་བདེ་
 ལྷག་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་།

རྟགས་འགྲེ། གསུམ་པ་ནི། ཉེ་ལྷན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱེ་བ་དགུ་བཅུ་ཙ་
གཅིག་ཡོད་དེ། ཤེས་མཚན་བཞི་བཅུ་ཙ་བརྒྱད། ཁྱད་མཚན་བཅུ་དྲུག། ཁྱེད་མཚན་བཅུ་གཅིག།
དང་པོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་སྒྲིབ་པ་སྒྲེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
གོ་རིམ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་པས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲིབ་པ། འཛིན་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་
པས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐར་པའི་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་
ཐར་པ་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཙ་དང་ལྷན་པ་ལ་སྒྲིབ་
པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་འགྱུར་བསྒྲོག་ན་བདེའོ། །གཉིས་པ་ནི།
མཚན་དང་མཚན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དད་སོགས་ལྷ་པོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་
རྟོགས་སྒྲིབ་པས་བསྐྱུས་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ཏེ། མཚན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིབ་སོགས་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་པའི་མདོར་
རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁས་པ་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། དངོས་བསྟན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། རྟགས་བསྟན་ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་
མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། སངས་དང་དྲན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དད་
སོགས་ལྷ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་མཁས་བྱའི་ཡུལ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སོགས་ལྷ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཁྱོད་ལ་དད་སོགས་ལྷ་རྩེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་དང་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་
ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དད་སོགས་ལྷ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟོགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཐེག་པ་
གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྱོང་བར་སྒྲིབ་པ་དང་དཀའ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཆོགས་ལམ་པའི་དད་སོགས་ལྷ་པོ་
ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོབ་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དད་
སོགས་ལྷ་པོ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་འགྲེ། གཉིས་པ་ལ་

གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་པའི་གནས་སྐབས། ཏེན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག །བསྐྱོམ་བྱ་སྦྱོར་པའི་
 རོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐུར་པའི་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཙན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་
 པ་ཆ་མཐུན་གྱི་འོག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལས་དེ་
 འབྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བ་དམིགས་པ་སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སེམས་
 མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དེ་ཆོས་ཙན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བར་བསྟན་པའི་
 ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཁྱད་པར་ཙན་དང་ལྷན་
 པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 དངོས་གྱི་དོན་དང་། ཞར་ལས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སྦྱོར་གྱི་དམིགས་རྣམ་ནི། རྣམ་པ་དམིགས་པ་སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་ནས་
 རྣམ་པ་སེམས་མཉམ་པ་སོགས་བཅུ་དང་ལྷན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་ཙན། རྣམ་རྫོགས་
 སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་སྦྱོར་
 ཁྱད་པར་ཙན་དང་ལྷན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་
 དམིགས་རྣམ་ནི། མདོར་ན་དམིགས་པ་སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དགེ་སྤྲུག་གི་བྱུང་དོར་
 པ་གཞན་འགོད་པ་སོགས་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་ཙན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱི་མའི་ཡིན་ཏེ། ཏེགས་འགྲོ། །བཟོད་པའི་དམིགས་རྣམ་ནི། ཕྱི་མོར་དམིགས་
 པ་སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ལ་རང་གནས་ནས་གཞན་འགོད་པ་
 སོགས་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་ཙན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཏེགས་འགྲོ། ཆོས་མཚོག་གི་དམིགས་རྣམ་ནི། ལྷ་ལྷོ་
 དམིགས་པ་སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྦྱིན་གྲོལ་ལ་གནས་ནས་གཞན་འགོད་པ་
 སོགས་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་ཙན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་མཚོག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཁྱད་པར་
 ཙན་དང་ལྷན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་མཚོག་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་གསུམ་བསྟན་

པའི་འདོད་ཚུལ། སྒྱུར་བ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་གསུམ་བརྟན་པའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 རྣམ་པ་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཙན། མཁེན་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྱུར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལན་
 གསུམ་དུ་བརྟན་པ་ལ་སྒོམ་པའི་སྒྱུན་མེད་དེ། རྣམ་པ་དང་། ལམ་དང་། གནི་སྒྲེ་མེད་དུ་རྟོགས་
 པའི་ལྷོག་པ་ནས་མཁེན་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྱུར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གནིས་པ་ནི། རྣམ་པ་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཙན། སྒྱུར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྱུར་མཐོང་
 སྒོམ་གསུམ་ལན་གསུམ་དུ་བརྟན་པ་ལ་སྒོམ་པའི་སྒྱུན་མེད་དེ། རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ས་
 བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། ཅེ་སྒྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱུད་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་
 ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་སྒྱུར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གནིས་པ་
 རྟོན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོན་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བརྟན། རྟགས་གྱི་སྒོ་ནས་
 རྒྱས་པར་བཤད། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་
 བྱམས་མགོན་ཆོས་ཙན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་འོག་དུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ཐོབ་ནས་གང་ཟག་དེ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
 པའི་དགེ་འདུན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རིགས་པ་སྤྱི་མའི་མཚམས་སྒྱུར་ལ་ཡང་ཐོབ་པོ། །
 གནིས་པ་ནི། ངེས་དང་སྤྱི་སྒྱུར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཙན། ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་ཉིད་ལ་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་
 རྒྱུད་ལ་སྒྲིས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྱུར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
 པའི་རྟགས། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས། སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་སོ། །
 དང་པོ་ལ་གནིས་ཏེ། མདོར་བརྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 དེ་རྣམས་སོགས་སོ། །གནིས་པ་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་ཆོས་ཙན།
 ཁྱོད་གནས་སྐབས་སྤྱི་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཉི་ཤུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནིས་པ་ལ་གནིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་ལྷོག་སོགས་སོ། །གནིས་པ་ལ་གནིས་
 ཏེ། རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྟོན་ལ་སྒྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་དང་རྟོ་གཟུགས་སོགས་ལ་

བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་བ་ལྷོག་པའི་ལུས་ངག་གི་སྒྱུད་པ་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་བྱོད་ལ་
གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཚས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་སྟོན་
དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་བྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྒྱུད་པ་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འབྲས་ཏྲགས་འགོད། དེ་གྲུབ་ནས། དེ་ཚས་ཅན། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚད་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་དུ་རུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་
དང་སྟོང་རྗེ་ཚེན་པོ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད། དེ་གྲུབ་ནས་དེ་ཚས་
ཅན། གནས་སྐབས་སྤྲུལ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་སྟེ། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་
མ་ཚད་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་
འགོད་དེ། གསུམ་རྒྱུད་འདི་ནི་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ལྷག་མ་བཅུ་
ལ་ཡང་འགྲོའོ། །ལུས་དང་དགོ་ལུས་ལ་སྤྱིན་བྱའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བའི་ལུས་ངག་གི་སྒྱུད་
པ་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱི་མོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཚས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་གསུམ་
རྒྱུད་འགོད། དེས་ལྷག་མ་ལྷ་ལ་འགྲོའོ། །གཞན་དང་རྟོགས་བདུད་གྱིས་ལམ་གཞན་དུ་དྲ་གིར་མི་
བུལ་བའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྒྱུད་པ་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་ཚས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་གསུམ་རྒྱུད་འགོད། དེས་འོག་མ་ལ་འགྲོའོ། །སངས་དང་
འཁོར་སྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དགེས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྒྱུད་པ་བྱད་པར་ཅན་
དང་ལྷན་པའི་ཚས་མཚན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཚས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་གསུམ་རྒྱུད་དུ་འགོད།
གཉིས་པ་ནི། དང་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཚས་ཅན། རྣམ་པ་ཉི་
ཤུ་ཡོད་དེ། བྱོད་གྱི་ཏྲགས་བཅུ་གཅིག་ ཕྱི་མོའི་ཏྲགས་དྲུག་ བཟོད་པའི་ཏྲགས་གཉིས། ཚས་
མཚན་གྱི་ཏྲགས་གཅིག་རྣམས་སྤྲུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
གཏན་ཚིགས་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། དེས་པར་བྱམས་མགོན་ཚས་ཅན། སྒྱུར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་
མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་དང་སྟུག་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་གནས་སྐབས་སུ་

སྒྲ་མིང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་དེ། དེའི་གཏན་ཚིགས་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཤེས་བཞིན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 སྐད་ཅིག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བཞིན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་
 དྲུག་གིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཅུ་དྲུག་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པ་གཞན་དོར་གནས་སྐབས་སྒྲ་མིང་རྫོགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏ
 བ་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་དྲངས་པའི་བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་དང་། རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་སྟག་བསྐལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
 བེ། རང་གི་གཟུགས་སོགས་ལ་མངོན་ཞེན་བརློག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་
 ཅན་དང་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། སྦྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཉམ་གཞག་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་
 ཅན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྲས་རྟགས་བཀོད་ནས་རང་བཞིན་དང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་སྒྲ་མ་ལས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་དེས་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་འགྲོའོ། །ཀྱེན་འབྱུང་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་བེ། མི་དགེ་ལུས་སེམས་ཡང་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་
 པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་གསུམ་རྒྱུད་འགོད། དེས་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་
 འགྲོའོ། །འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བེ། སྦྱོང་པ་ལུང་ཁམས་སྒྱེ་མཆེད་ལ་གནས་པ་བཀག་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་
 བས་གསུམ་རྒྱུད་འགོད། དེས་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་འགྲོའོ། །ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བེ། སྤྱིན་པ་སེར་
 སྒྲ་སོགས་ལ་གནས་པ་བཀག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་བྱང་
 སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་གསུམ་རྒྱུད་འགོད། དེས་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་འགྲོའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ལ་མངོན་ཞེན་བརློག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་
 གི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཅུ་དྲུག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བཞིན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་
 དྲུག་གི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་

དེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་
 གསུམ་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་སྒྲོམ་སྒྱུར་དང་བུལ་བའི་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་
 གྱི་དོན་ལ་སེམས་འཇལ་ཏྟག་གསུམ་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐོས་པ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་
 གསུམ་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
 གསུམ་མཐུ། སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་འཇལ་ཏྟག་གསུམ་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་རྣམས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་གིས་བྱངས་པའི་དེས་ཤེས་དེ་ལ་དགུར་གྱངས་དེས་ཏེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་དེ་ལ་དགུར་གྱངས་དེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྒྱུད་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་དགུར་གྱངས་དེས་
 ཏེ། བྱོད་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་རྣམ་ཏྟག་དེ་ལ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་དགུར་གྱངས་དེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ས་
 དགུའི་རྣམ་ཏྟག་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་དགུ་རྣམ་པས་ཅིག་ཆར་སྤོང་བའི་སྒྲོན་ས་རྒྱུད་བྱེད་རྒྱུ་
 སོགས་དགུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་པོ་ཟབ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། དོན་དམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། གུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དགུར་
 གྱངས་མ་དེས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགུ་ལས་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་དེ་དེས་ཀྱང་འབྲས་
 བུ་བསོད་ནམས་གྱངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་
 པ་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་ན་གཉིས་ལས། ཚུད་པ་ནི། གྱངས་མེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན།
 འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གྱངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཟབ་མོ་
 སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་ནི་གུན་རྫོབ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
 ཀྱང་གུན་རྫོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་གྱངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པར་མི་འགལ་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཟབ་མོ་

སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཀྱན་རྫོང་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་མཚམས་སྦྱར་གྱི་ལན་དུ་སྦྱར་རྟེ། གྲངས་མེད་དེ་ཆོས་ཅན།
 དོན་དམ་པར་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གཞལ་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་དགུར་གྲངས་མ་
 དེས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་སོགས་སྟོང་ཉིད་སོགས་
 གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྫོང་དེ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྫོང་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་བསོད་
 ནམས་གྲངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དགུར་གྲངས་མ་དེས་པར་ཐལ་བའི་
 སྒྲོན་མེད་དེ། ཀྱན་རྫོང་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་སོགས་གྱིས་དམིགས་པ་
 མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོགས་གཉིས་བསྒྲུབས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་གྱི་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པས་ངོ་བོའི་གྲངས་དེས་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་རྟེ། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་
 མེད་པ་ལ་ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོགས་བཅུད་གཅིག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་
 པར་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། སྤང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མི་རུང་ངོ་སྤྲུལ་པའི་དོགས་པ་
 བསུ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་དང་ཆོས་དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་གཉེན་ཉམས་
 འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། སྒྲོམ་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དོན་
 དམ་པར་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེ་བས་དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་
 གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་སྒྲོན་པའི་གཞུང་ཉེ་བར་དགོད་པར་མི་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ།
 སྤང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། རྟེ་
 ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་
 པར་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཀྱན་རྫོང་ལྟ་བུ་སྤང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དཔེ་ཡང་དག་
 ཡོད་དེ། རྒྱ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་ཐལ་ཡང་ཀྱན་རྫོང་ལྟ་བུ་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དཔེ་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། ཀྱན་རྫོང་ལྟ་བུ་མ་དེས་པའི་ལན་དང་། དོན་དམ་དུ་
 འདོད་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་རྟེ། དཔེ་སྒྲུབ་པ་དང་། དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེ་

ལྟར་སྐྱུ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དོན་དམ་
 པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གདུལ་བྱའི་སྒྱེ་བོ་ནམས་ཀྱིས་ཆོགས་
 གཉིས་གྱི་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་གཟུགས་སྐྱེ་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲིབ་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྟོང་ཉིད་
 ཡིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲིབ་གཉིན་ཉམས་འཁེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་
 མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན།
 དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་གཉིན་ཉམས་འཁེལ་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་
 གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གྱི་ཐལ་
 འགྲུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་པས་ཁྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་དུ་ཐེབས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ནི་སྒྲིབ་མས་ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་གསུངས་པ་ཆོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་དེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སྦྱེད་པར་མི་
 རིགས་སོ་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་སྒྲུ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱད་ཅིག་སྒྲུ་བྱི་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྦྱེད་པར་རིགས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་ཅིག་སྒྲུ་བྱི་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་བྱང་ཆུབ་བསྦྱེད་པའི་རྒྱ་ཆོགས་མ་ཆང་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སེམས་བསྦྱེད་ཆོས་ཅན། རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་འབྱུང་
 བས་བྱང་ཆུབ་བསྦྱེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྒྲུ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དུ་མས་བྱང་ཆུབ་བསྦྱེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲུ་བྱི་པན་ཚུན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱི་མ་བྱུང་མ་ཐེག་ཏུ་སྒྲུ་མ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་སྒྲུ་
 ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲིབ་པའི་སེམས་བསྦྱེད་པའི་སྒོ་ནས་
 དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱས་ཁྱོད་བསྦྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མར་མེ་ཐེག་

ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་ཚུལ་མཐའ་གསུམ་དུ་
 བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་མཐའ་བྱི་མའི་བསྐྱེད་
 བྱེད་དེ་ལ་མར་མེས་སྤོང་བུ་སྐྱུམ་ལྷན་བསྐྱེད་པའི་དཔེས་བྱུང་པ་མ་དེས་པའི་ལན་ཐེབས་པའི་བྱིར།
 གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེ་བྱུང་པ། དོན་ལ་སྐྱུར་པ། དོན་གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁྱོས་མེད་དུ་མི་བསྐྱེད་པ། ཁྱོས་ནས་བསྐྱེད་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཁྱོས་མེད་དུ་མི་བསྐྱེད་པ། དེ་གཉིས་པས་ཁྱོས་མེད་དུ་མི་
 བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་མར་མའི་མེ་ལྷེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། མེ་ལྷེ་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱོས་པར་སྤོང་བུ་སྐྱུམ་ལྷན་མི་བསྐྱེད་སྟེ། མེ་ལྷེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱོས་པར་
 སྤོང་བུ་སྐྱུམ་ལྷན་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་
 མར་མའི་མེ་ལྷེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། མར་མའི་མེ་ལྷེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་མ་ཁྱོས་པར་
 སྤོང་བུ་སྐྱུམ་ལྷན་མི་བསྐྱེད་སྟེ། མར་མའི་མེ་ལྷེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱོས་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་མར་མའི་མེ་ལྷེ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་སྐྱི་པན་
 ཚུན་ཁྱོས་ནས་སྤོང་བུ་སྐྱུམ་ལྷན་བསྐྱེད་སྟེ། སྐད་ཅིག་སྐྱི་པན་མས་བྱི་མ་བྱི་མ་སྤོང་བུ་སྐྱུམ་ལྷན་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་བསྐྱེད་མར་མའི་མེ་ལྷེ་ཆོས་
 ཅན། སྐད་ཅིག་སྐྱི་པན་ཚུན་མ་ཁྱོས་པར་སྤོང་བུ་སྐྱུམ་ལྷན་མི་བསྐྱེད་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཐེབས་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་སྐྱི་
 པན་ཚུན་ཁྱོས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྐྱི་པན་མས་བྱི་མ་བྱི་མ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 པའི་རྣམས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཇི་སྐད་མར་མའི་མེ་ལྷེས་སྤོང་བུ་སྐྱུམ་
 ལྷན་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་ཡང་མཚོན་རྣམས་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་པའི་ཟབ་མའི་
 ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱང་མི་འགལ་བར་མཚོན་རྣམས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གཏན་ཆོགས་ཟབ་པ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་པའི་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་གང་ལ་ཡོད་པའི་
 ཡུལ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྷོག་
 པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བུ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཟབ་མོ་ནམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་
བརྒྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཟབ་མོ་ལ་ཡུལ་སྤྱེ་འགག་ཟབ་པ་གཉིས། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་
པ་གཅིག ཁྲིང་བྱ་གཟུང་འཛིན་ཟབ་པ་གཉིས། ཉམས་ལེན་སྤྱོད་པ་ཟབ་པ་གསུམ་ནམས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་བྱུང་
པར་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱེ་བ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱེ་བ་ཟབ་པ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་བྱངས་
པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འོག་མ་ནམས་ལ་འགྲོའོ། །
བསམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟབ་
མོ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་ལྟར་སྤྲང་ཡང་མི་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོག་གི་དེ་སྒོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྤྱོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་བསྒོམ་བྱ་
སྤྱོད་པའི་དོ་བོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་སྤྱི་རྒྱ་སྤྱོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ། གཟུགས་སྤྱི་རྒྱ་ཞིང་
དག་པའི་སྤྱོད་པ། ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། སྤྱོད་པའི་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་ཞི་
མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
རྟགས་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ནམས་
ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡང་འཁོར་
འདས་ལ་སྤང་དོར་ཐ་དད་དུ་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ལུས་མེད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་མི་ལམ་དང་འབྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་
ལྷན་ཀ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་ཀའི་ལན་མདོ་ལས་བསལ་བེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
དངོས་དང་ལྷན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་རྩ་བའི་དག་དོན་འགོད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། ལྷན་ཀ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མི་ལམ་གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྤྲུལ་ན་ཆོས་ཅན།
དག་མི་དགའི་ལས་མེད་པར་ཐལ། མི་ལམ་དང་འབྲུབ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། རྟགས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ། དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ། ལྷན་ཀ་བསལ་བས་གྲུབ་
པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་སྤྱུལ། དོན་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་

སྐད་ཅིག་མ་ལ་དགེ་སྤྲིན་གི་ལས་མ་གྲུབ་པ། ཀུན་རྫོབ་རྒྱལ་ལ་ལྷོས་ནས་དགེ་སྤྲིན་གི་ལས་གྲུབ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩི་ལྷ་རྩ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་དོན་དམ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཆོས་
 ཕན། སྤྲིན་གཙོད་ཀྱི་ལས་མེད་དེ། བསད་བྱའི་སྤྲིན་རང་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གཞན་མེད་པར་རང་གི་རང་
 གིས་འཛིག་པའི་བྱིར་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བསད་བྱའི་སྤྲིན་འགག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་
 ཕན། སྤྲིན་གཙོད་སྤངས་པའི་དགེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྤྲིན་གཙོད་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། རྒྱལ་འཇུག་ཀུན་རྫོབ་རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཕན། དགེ་སྤྲིན་གི་ལས་ཡོད་དེ། རྩི་ལྷ་མིན་ཡིད་བྱེད་
 ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སྤྲིན་གི་རྒྱལ་འཇུག་པ་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྲིན་
 གཙོད་ཀྱི་ལས་དང་རྩི་ལྷ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྤྲིན་ནས་མི་དགེ་བའི་རྒྱལ་འཇུག་པ་དང་འགལ་བའི་
 དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགེ་བར་འཛིག་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་དབུ་མ་པ་ལ་འབང་ཆོས་
 ཕན། དོན་དམ་པར་དགེ་སྤྲིན་གི་ལས་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དགེ་སྤྲིན་གི་ལས་འཛིག་པ་མི་འགལ་
 ཏེ། དེ་ལྷ་ར་འཛིག་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉི་ཤུ་པའི་
 ལུང་གིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ། ཤེར་བྱིན་གི་ལུང་གིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 གཞན་ཡང་སྤྲིན་ལས་ཆོས་ཕན། རྩི་ལྷ་མིན་ཏུ་ལས་མེད་པའི་དཔེར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས་
 རྩི་ལྷ་མིན་གཙོད་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ན་ལས་དམན་པ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
 བཞིན་ནི་གཞི་ཆོས་འདྲ། ཤེར་བྱིན་གི་མདོ་ལས་རྩི་ལྷ་མིན་གཙོད་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ན་ལས་སྤྱད་པར་མིས་པ་དེ་
 སད་པའི་གནས་སྐྱབས་སུ་གསོས་བཏབ་ན་ལས་སོགས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 འཁོར་བུ་དོན་དམ་པར་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་འཁོར་འདས་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ན་ཆོས་མཐུན་གི་ཀླན་ཀ་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གཟུགས་སྤྱའི་རྒྱ་ཁོང་དག་
 པའི་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཉིས་ཀྱི་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཕན། སྤྲིན་ཞི་མཉམ་ཉིད་
 ཀྱི་སྤྱོད་པའི་འོག་ཏུ་ཁོང་དག་པའི་སྤྱོད་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྤྲིན་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཏུ་
 སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཁོང་དག་པའི་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་བྱིན་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། སྤྲིན་མཉམ་དང་སྤྲིན་མཉམ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཕན། ཁོང་དག་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་
 བཅུད་ཀྱི་ཁོང་མ་དག་པའི་གཉིན་པོར་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་ཁོང་དག་པ་སོ་སོར་སྤྱོད་པའི་དག་སའི་ཡེ་

ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐིན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་གསུམ་ལས། ཉང་པོ་
 བོ། རུང་གི་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། ཞིང་དག་སྒྲོར་གྱི་འོག་ཏུ་ཐབས་མཁས་སྒྲོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཞིང་དག་པའི་སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཐབས་མཁས་སྒྲོར་བའི་འབྲས་བུ་ལ་
 འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དང་ཐབས་མཁས་སྒྲོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 རྣམ་པ་བརྩ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཐབས་མཁས་དེ་ལ་བརྩ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཡང་
 བརྩར་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཐབས་མཁས་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་
 སྒྲོར་བ་བཤད་པའོ། ཉང་པོ་ནི། བར་ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདུད་ལས་འདས་
 པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་འགྲོའོ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐབས་
 ལ་མཁས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཐབས་མཁས་བརྩ་པོ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དུས་དང་དུས་མ་
 ཡིན་པ་ཤེས་ནས་དུས་ལ་མ་བབས་པ་ན་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་། དུས་ལ་བབས་པ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། ཤེས་
 རབ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཅེ་མའི་སྒྲོར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་དགོད་
 པས་མཚམས་སྒྲུབ། མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། རྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །
 ཉང་པོ་ནི། རྣམ་པ་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། རྣམ་རྫོགས་སྒྲོར་བའི་འོག་ཏུ་ཅེ་སྒྲོར་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་རྫོགས་སྒྲོར་བ་བསྒྲོམས་པ་ལས་བསྒྲོམ་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའི་ཅེ་
 སྒྲོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲོར་ལམ་ཅེ་སྒྲོར། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་
 སྒྲོར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་འོ། ཉང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་
 བའོ། ཉང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉམས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཅེ་སྒྲོར། རྣམ་འཕེལ་གྱིས་མཚོན་པའི་ཅེ་སྒྲོར།
 བརྟན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཅེ་སྒྲོར། སེམས་ཀྱི་ཏུ་གནས་པས་མཚོན་པའི་ཅེ་སྒྲོར་འོ། ཉང་
 པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཅུ་བ་ནི། ལྷི་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དྲོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་
 ལམ་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་ཏེ། ཅེ་སྒྲོར་ཐོབ་པའི་ཉམས་བརྩུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་མདོ་ལས་དངོས་སུ་

བསྟན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ནི། ཤིན་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔལ་ཚོས་ཅན། ཅུ་སྒྲུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་རྒྱ་གོམས་པའི་དབང་གིས་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 ན་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པར་བལྟ་བའི་ཕྱིར། དེས་འོག་མ་ལྷ་ལ་འགྲོ།
 གྲོང་ཁྱེད་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་འབྲེལ། བདག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ན་མེ་འདི་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 བརྗོད་པས་གྲོང་ཁྱེད་ལ་སོགས་པ་ཚོག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་གྲུབ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་འོག་མ་ལྷ་ལ་འགྲོ། ཞེས་བྱ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅུ་སྒྲུབ་ཐོབ་པའི་ཉགས་བཅུ་
 གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅུ་སྒྲུབ་ཐོབ་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཉགས་བཅུ། ཁམ་པའི་ཉགས་བཅུ་ནམས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དྷ་ལྷ་རྩ་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི། འཛམ་
 བུ་ཅུ་མོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ཚོས་ཅན། ཅུ་མོའི་ཅུ་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། བསོད་
 ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཅུ་བྱུག་གིས་མཚོན་ནས་མདོ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཛམ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་ཅུ་མོ་ཚོས་ཅན། བསོད་
 ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་ཀྱིས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོན་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། བསོད་
 ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་ཅུ་མོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་འགྲོའོ། མེ་རྟོག་སྒྲུབ་ལམ་ཅུ་མོའི་བསོད་ནམས་རྣམ་
 པར་འཕེལ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཅུ་བྱུག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་
 རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བརྒྱད། ནང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བརྒྱད་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དྷ་ལྷ་རྩ་བུམས་མགོན་ཚོས་ཅན། རྣམ་
 འཕེལ་གྱི་འོག་རྒྱ་ངེས་པར་བརྟན་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་འཕེལ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་
 ངེས་པར་བརྟན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་མཁུན་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཚོས་ཅན། བརྟན་པའི་ཅུ་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 མཚོན་ནས་མདོ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ནི། དྷ་ལྷ་རྩ་བུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་བཟོད་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕྱིན་ལས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་དོན་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
 པར་བསྟོན་བ་སྤྲོན་མེད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བློ། དེ་ལྟར་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། བརྟན་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། བརྟན་པ་གཉིས་པོ་མཐར་ཐྱིན་པ་ལས་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་བློ། སྤྱིར་དང་ཆད་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱན་གནས་གྱི་
 ཕྱི་སྦྱོར་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་གསུམ་གྱི་ས་དོའི་གྲངས་དང་། རྒྱ་ཐིག་གི་གྲངས་ལས་ཆེས་ཆེར་བྱུང་བར་དུ་
 འཕགས་ཤིང་ཆད་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོའི་སྒྲོན་མཛོད་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྟན་བློ། རྟགས་རྟགས་གྱི་ཕྱི་སྦྱོར་སོགས་
 བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་ལམ་ཕྱི་སྦྱོར་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཕྱི་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་སྦྱོར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཕྱི་སྦྱོར་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་དངོས་སོ། །
 དང་པོ་བློ། ངེས་པར་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་ལམ་ཕྱི་སྦྱོར་གྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་ཕྱི་སྦྱོར་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་ །
 གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཕྱི་སྦྱོར་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྣམ་པར་བཤད། གཉེན་
 པོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་རྟོག་མདོར་བསྟན། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བློ། དེ་ལྟར་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་བཞིའི་
 རང་ནས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཐོག་མར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་བློ། འཇུག་དང་འཇུག་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཇུག་
 པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཐོག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉམ་མོངས་མཐོང་སྤང་གཟུང་རྟོག་
 གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཕྱི་སྦྱོར་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྦྱོར་བའི་གོགས་བྱེད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་དང་ཡུལ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་དགྲ་དགྲ་ཡོད་དེ། ཡུལ་
 དགྲ་དགྲ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་དགྲ་དགྲ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་དང་དངོས་གཟུང་རྟོག་
 གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

ཏུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 སོ་དང་སོ་མཐོང་སྤངས་འཛིན་རྟོག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེས་
 བུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་འཛིན་རྟོག་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེས་པ་
 བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་མཐོང་སྤངས་འཛིན་
 རྟོག་གཉིས་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་
 སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་ཡུལ་མཐོང་སྤངས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་
 དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་དགུ་དགུར་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་དང་གང་མཐོང་སྤངས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རི་ལྗོངས་བཞེན་
 རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད། འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇུག་པ་
 གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད། རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། གཟུང་བའི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོ་བོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་
 པ་ལ་འཇུག་བྱར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་འཇུག་བྱའི་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱའི་གཟུང་བར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྤང་བྱ་
 རྣམ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དབྱེན་པ་སྤངས་པ་གཟུང་རྟོག་གི་འཇུག་བྱའི་བཟུང་བ་
 ཆོས་ཅན། དགུ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྷ་འབྲས་སུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 བཞེན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོན་མེད་ཅུ་བའི་ངག་དོན་འགོད། མཐོང་བའི་འཇུག་པ་གཟུང་
 རྟོག་དགུ་པོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་སྦྱར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 གཞོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུང་བའི་སོགས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི། མིད་དང་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དོར་བྱའི་གཟུང་བར་
 མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོག་བྱའི་
 གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་དོར་བྱར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། འཁོར་བ་རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་རྟོག་བྱའི་བཟུང་བ་ཆོས་ཅན། དགུ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་

ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་ཅུ་མས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་
 ལྟ་བུའི་དག་དོན་འགོད། ཉན་ཐོས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡུལ་དགུ་པོ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་ལ་ལྟོས་
 བས་ལྟོག་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་ཆུབ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་
 པོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཞིམ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩམ་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོ་སྟེའི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འཛིན་པ་འཛིན་དོར་སོགས་ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་མངོན་པར་
 ཞེན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། རྩམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་རྩམ་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་
 བས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་
 རྫོབ་རྩམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། དགུ་ཡོད་དེ། གཙོ་བོ་ཤར་ཕྱིན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བརྒྱད། ཡར་ཕྱིན་གཞན་ལྟེ་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་ཅུ་མས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དོན་དུ་མ་ལྟ་བུའི་དག་དོན་འགོད། མཐོང་བའི་ཅི་སྐད་བཤད་པའི་རྩམ་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་ཆོས་
 ཅན། སྟོ་མས་འགྲེ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཛིན་པར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཆེད་བཞིན་ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་
 པོར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
 ཡུལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་སྤང་བྱ་ཅུ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། དགུ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དུག །སྟོ་སྟེ་སྟེ་བོ་ཐ་མལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་
 ཅུ་མས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པའི་ལྟ་བུའི་དག་དོན་འགོད། མཐོང་བའི་ཅི་སྐད་བཤད་པའི་
 བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་ཆོས་ཅན། སྟོ་མས་འགྲེའོ། །གསུམ་པ་གཉིན་པོའི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་
 མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤང་བྱའི་སྟོ་ནས་དགུ་
 དགུར་དབྱེར་རུང་སྟེ། བྱོད་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དགུ་དགུར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་དབྱེར་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞར་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དང་། རྣལ་མ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དྲི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གསུམ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞན་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ། རྒྱ་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འགོད་པ། རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སྒྱུར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཆད་པར་གཞན་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དགོ་ཅ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འོག་མ་གཉིས་ལ་འགྲོའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབུ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཚུལ་བརྗོད། དངོས་སྒྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཚུལ་དགག། གྲོལ་བ་འདོད་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གྲང་གི་དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྟེ་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆེན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲི་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤངས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་བ་ལ་མི་སྟེ་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་མེད་མཐོང་སྤངས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་ཆོས་ཅན། གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་དང་། མི་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་གཉེན་པོས་གསར་དུ་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་མེད་བདེན་པ་བ་གསར་དུ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉན་མོངས་མཐོང་སྤངས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས། ཅ་བའི་ཆོས་རྟགས་ཕྱི་མ་འགོད། གོ་དེམ་སྒྲུབ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་ཟད་པ་དང་། མི་སྟེ་བ་ལ་མི་སྟེ་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། ཁས་སྤངས་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་གི་

འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། གྲི་མ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་གེས་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགོག་དང་སྐྱེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། མཐོང་
 སྒངས་རྟོག་པ་ཟད་པ་བདེན་གྲུབ་ཟད་པ་དང་། དེ་ཟད་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 མཐོང་སྒངས་རྟོག་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེ་ལྷན་
 གཞན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ་ཞེས་སོགས་གྱི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སྐྱབས་བས་དྲི་མ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
 སྐྱིབ་གཉིས་དྲི་མ་སྒངས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་སེམས་ཙམ་པ་ཚོས་ཅན། དབུ་མ་པས་གཞན་གང་གྱི་གནས་ཡིན་
 ཏེ། གྲི་མ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་སྟོན་པས་སྐྱིབ་གཉིས་སྒངས་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚོལ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབུ་མ་པ་ལ་དྲི་མ་སྒྲོང་བ་འཐད་པའི་ཆུལ། དངོས་སྐྱབས་བ་ལ་དེ་
 མི་འཐད་པའི་ཆུལ། ཅུ་བའི་ཚིག་དོན་དངོས་འཆད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་ལས།
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ནི། ཉེ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་
 སྒྲོང་བར་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཚོས་ཅན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཙོ་བོར་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་
 མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཟུང་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ནི། སྟོན་པོ་ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་རྟོགས་ལས་བཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་བྱང་
 སེམས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཚོས་ཅན། བཟུང་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ། བཟུང་བ་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་ལ་བདེན་འཛིན་གཙོ་བོར་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་འཛིན་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ནི། གཟུང་བ་བཟུང་བ་མེད་ན་དེ་ལ་
 ལྟོས་པའི་འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཚོས་ཅན། འཛིན་
 མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གཙོ་བོར་སྒྲོང་བར་བྱེད་
 པའི་བྱང་སེམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྐྱོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་

390

ཅན། ཅེ་སྒྲོང་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤངས་
སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེ་སྤྱུལ་
བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་གི་མ་བཅོལ་པོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཏེ།
མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་གང་ཞིག །མཐོང་སྤངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེ་ལུ་དེ་ནས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་
ཏན་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེ་དང་མཐོང་ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེང་གོ་རྣམ་
བསྐྱེདས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་ལ་དབང་
ཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དང་དུས་ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་
ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་བསྒྲེག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་
སྤྲུལ་ཀྱང་གི་བདེན་པ་དང་། བྱང་འདས་རྒྱ་འབྲས་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོང་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་སྒོམ་ལམ། སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག །
བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེ་ལུ་འགོག་དང་བཅས་པའི་སྒོམས་
འཇུག་དགུར་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མི་
མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བའི་སྒོམ་ལམ་དང་། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བདེ་སྤྲུལ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགོག་དང་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པས་དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱིས་ཆུང་དུ་
དང་འབྲིང་གཉིས་བསྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོང་ནས་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པས་དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱིས་འབྲིང་པོའི་རྗེས་སུ་
སྤྱིད་ཅིའི་རྒྱུ་རྐྱེད་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྤྱོད་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པར་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པས་མཆོམས་འཛིན་གྱི་འདྲོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐོད་ཀྱིས་འབྲིང་པོའི་འགོག་པ་དང་ཐོད་ཀྱིས་ཆེན་པོའི་འགོག་པ་
གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པས་དངོས་གཞི་

ཐོད་ཀྱལ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་རྩལ་སྦྱང་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཐོད་ཀྱལ་
 གྱིང་པོར་བསྟན་པ་དང་། རྟོན་སྒྲོམ་ལམ་གྱིང་པོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་
 སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་དང་། དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་གོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་བྱང་
 སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པས་སྦྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་
 གཞི་ཐོད་ཀྱལ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ཅུས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་
 གཞི་ཐོད་ཀྱལ་འབྲིང་པོ། མཆོམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས། དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱལ་ཆེན་པོའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཡང་བསམ་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པས་མཐར་གནས་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་བརྒྱད་ལ་
 འགོག་པ་བརྒྱད་སྟེ་ལ་ནས་བསྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་གཞན་སྟེ་ལ་ནས་ལུགས་
 མཐུན་ཏུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་རིགས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟེ་ལས་རྩ་བའི་ལྷན་ཆུང་གི་སྦྱོར་བ་འགོད། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་རྩ་བའི་མཆོམས་འཛིན་གྱི་
 སྦྱོར་བ་འགོད། གསུམ་པ་ནི། རྟེ་འོག་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པས་མཐར་གནས་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་
 དགུ་ལ་འདོད་སེམས་དགུ་སྟེ་ལ་ནས་ལུགས་བརྒྱུ་ཏུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། ཆོས་གཞན་སྟེ་ལ་ནས་ལུགས་བརྒྱུ་ཏུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་རིགས་
 ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟེ་ལྷན་མཐར་གནས་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་
 ལ་འདོད་སེམས་དགུ་སྟེ་ལ་ནས་ལུགས་བརྒྱུ་ཏུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན།
 ཐོད་ཀྱལ་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མཉམ་རྗེས་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ལ་
 བའི་སྒྲོ་ནས་ལུགས་བརྒྱུ་ཏུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 དགུ་པ་དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། རྟོན་བསྐྱུས་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་སྦྱངས་
 ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་དངོས་གཞི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་རྟེན་གྲུབ་པའི་ཆེད་ཏུ་བསྒྲོམ་
 པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྦྱང་བྱ་རྣམ་རྟོག་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོམས་སྦྱར་བ།
 རྒྱས་པར་བཤད་པ། གཉེན་པོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེ་ལྷན་སྒྲོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབས་སུ་
 སྦྱང་བྱ་རྣམ་རྟོག་བཞི་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱང་བྱ་བའི་

སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
 འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་།
 འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཞིག་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། མདོར་དང་བསྐྱུས་བསྐྱོག་པ་དང་ནལ་མ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དགུ་ལ་
 དམིགས་ནས་འཇུག་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཆས་ཅན། སྦྱོར་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་སྦྱོར་བའི་ནམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་སྤང་བྱ་ནམ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མདོར་བསྐྱུས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 གཟུང་རྟོག་གི་ཡུལ་ཆས་ཅན། ནམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ནལ་མར་སྦྱོར་བ་གཉིས། བསྐྱོག་པར་སྦྱོར་
 བ་བཞི། སྤང་ཡང་ནལ་མར་སྦྱོར་བ་གསུམ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བའི་རྩ་བའི་དག་དོན་
 འགོད། གནས་སྐབས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དགུ་པོ་ཆས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཞོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉིས་པ་ཉན་རང་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་
 རྒྱུན་འཇུག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཕྲག་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཆས་ཅན། འཇུག་
 པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་འཇུག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཕྲག་བྱའི་གཟུང་བར་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྤང་བྱ་ནམ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དགེ་བའི་འཇུག་པའི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་གི་ཡུལ་ཆས་ཅན། ནམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་ཆོགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 གཉིས། སྦྱོར་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་གྱི་རེ་རེ། སྒྲོམ་མི་
 སྒྲོམ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་། ཐེག་བྱ་མ་གཏོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཟུང་བའི་རྩ་བའི་དག་དོན་འགོད། གནས་སྐབས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དགུ་པོ་
 ཆས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཞོམ་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་གདགས་
 པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་སོགས་ཡུལ་དགུ་ལ་

དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཚས་ཅན། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ལ་
 བརྟེན་པའི་འཛིན་རྟོག་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་སྤངས་རྟོག་པ་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་སོགས་
 ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 བློ། རྩམ་སུ་སྒོམ་སྤངས་འཛིན་རྟོག་དང་པོའི་ཡུལ་ཚས་ཅན། དགུ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་གསུམ། ཉན་རང་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས། ཐབས་གཉིས། སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་ལྟ་
 སྤྱོད་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་མ་ཙུ་མའི་དག་དོན་འགོད། སྒོམ་པའི་གཟུང་རྟོག་དང་
 པོས་འགྲོའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། རྟེ་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་མི་མ་རིག་པ་དགུ་ལ་དམིགས་
 བས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཚས་ཅན། སྒོམ་སྤངས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྒོམ་སྤངས་རྟོག་པ་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་
 པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེ་ལྟར་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདུག་ཉིད་མདོར་བསྟན་གྱི་དག་དོན་འགོད། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་སྒོམ་
 སྤངས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་པའི་ཡུལ་ཚས་ཅན། རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་
 མོངས་པ་སོགས་མ་རིག་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་མ་མདོར་བསྟན་གྱི་དག་དོན་འགོད། སྒོམ་པའི་
 གཟུང་རྟོག་གཉིས་པས་འགྲོའོ། །གསུམ་པ་གཉིན་བོའི་དབྱེ་བ་ནི། སྒོམ་པའི་སྒོམ་སྤངས་བཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ཚས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་གཉིན་པོ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤངས་བྱའི་སྒོ་ནས་
 དགུ་དགུར་ཡོད་དེ། བྱོད་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དགུ་དགུར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲུ་མ་ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་
 བློ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་པ་ཚས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒོམ་སྤངས་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་འགྱུར་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་སྤངས་པ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བར་མ་ཆད་དུ་བརྟེན་པར་ཤེས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡམས་
 དང་སྒོམ་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཚས་ཅན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་བར་མ་ཆད་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྟེན་པ་ལ་གཉིས་བྱེད་པའི་མཚན་འཛིན་སྤངས་པའི་

བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་སྒྲོལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་།
 དམིགས་རྣམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོལ་པའི་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཙན། སྒྲོལ་
 ལམ་ཅེ་སྒྲོལ་གྱི་འོག་ཏུ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་སྒྲོལ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོལ་ལམ་ཅེ་སྒྲོལ་
 རྩོན་དུ་སོང་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་སྒྲོལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩོད་དང་འགྲེལ་ས་
 བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཙན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་སྒྲོལ་ཡིན་ཏེ། དངོས་འབྲས་རྣམ་མཁྱེན་
 བསོད་ནམས་མང་པོའི་སྒྲོན་ས་མདོ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲས་དོན་གྱི་མདོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམིགས་རྣམ་དངོས་དང་། བསལ་བྱ་འོག་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་དམིགས་འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་རྣམ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདྲི་དང་བྱར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདན་པའི་དངོས་པོ་མེད་
 པ་དེ་ཆོས་ཙན། བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་དེ་ཁྱོད་ལ་
 དམིགས་ནས་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། བདྲག་དང་བདྲག་རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དམིགས་
 རྣམ་མི་བརྗེད་པའི་བྱན་པ་ཆོས་ཙན། བར་ཆད་མེད་ཅེའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་དབང་དུ་
 སྒྲེ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དང་རྣམ་བར་ཆད་མེད་ཅེ་ཆོས་ཙན། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཙན་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསལ་བྱ་འོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདྲི་དང་གནས་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་
 རྣམ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ལ་རྟོག་གི་པ་རྣམས་ཀླུན་ཀ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རྟོག་གི་པ་
 རྣམས་གྱིས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཟབ་མོའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ལུ་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་
 དམིགས་རྣམ་གྱི་གནས་ལ་ཀླུན་ཀ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་ལ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཀླུན་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ས་ནི་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་
 རྣམ་ལ་ཀླུན་ཀ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་དམིགས་རྣམ་ཟབ་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོལ་པའི་བྱར་བར་ཆད་མེད་
 ཅེའི་འོག་ཏུ་འོག་རྟོག་བཤད་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་རྟོག་བསལ་ནས་བར་ཆད་

མེད་ཅེའི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་ཚུལ་བདེ་སྒྲག་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 དམིགས་པ་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་རྣམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ལོག་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྤྱེ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསལ་བྱ་གྲུན་ཀ ། བསལ་ནས་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་
 མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་དམ་དུ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་མེད་དགོས་སོ་སྟམ་པའི་
 དོན་དམ་སྟོན་ཅན་གྱི་ལོག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོག་རྟོག་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཀུན་ཀ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་བསལ་བྱ་གྲུན་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་དམ་གྱི་ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་
 རྫོབ་སུན་འབྱེན་པའི་དོན་དམ་སྟོན་ཅན་གྱི་ཀུན་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལོག་མ་རྣམས་ལ་འགྲེལ། །
 སྤྱི་བོ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དངོས་རྒྱ་བར་ཆད་
 མེད་པའི་ཅུ་སྟེར་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་རྟོག་བྱུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་
 འབྲས་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་ལོག་རྟོག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་བུས་
 བར་ཆད་མེད་ཅེའི་ཉིང་འཛིན་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་
 རྣམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་དགོས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་རྣམ་ལ་དེས་
 པ་སྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་
 སྟོན་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི་ཤེས་རྟོག་སོགས་སོ།། །།

གསུམ་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བསྟོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་ཀྱི་སྟོན་ནས་མཇུག་
 བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་མེའི་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། ཅུ་སྟེར་གྱི་ལོག་ཏུ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་
 བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅུ་སྟེར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
 མཐར་གྱིས་པས་གོ་རམས་སུ་བསྟོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྩ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་ནས་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར་བཅུ་གསུམ་པོ་

ཚོས་ཅན། ཚོགས་ལམ་དུ་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མཐར་གྱིས་པར་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། སྒྱུར་ལམ་དུ་མཐར་
 གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་རྒྱན་ལྷན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མཐར་གྱིས་པར་འཛིག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཚོས་ཅན། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཐར་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མཐར་གྱིས་པར་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། སྒྱུར་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ། བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ། རྣམ་པར་དག་བྱེད་གྱི་ཚོས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། ཡུ་རོ་ལ་ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་པ་འབྱོར་ཚོས་ཅན། སྒྱིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་གྱི་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་
 ཏེ། སྒྱིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་གྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱུགས་
 བས་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 གཞན་ལ་ལ་འགྲེལ། གཉིས་པ་ནི། དྲན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱུས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་
 གྱིས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
 གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱུགས་བས་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་འབྱོར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་ལ་འགྲེལ། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ལས་དེ་ཚོས་ཅན། དངོས་མེད་ངོ་པོ་
 ཉིད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་
 པས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱུགས་བས་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལས་མཐར་གྱིས་པ་དང་།
 མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བའི་བྱེད་པར་ནི། མཐར་གྱིས་བྱ་བ་སོགས་ཚོགས་ལམ་ནས་འཛིག་གྱུར་
 མཐར་གྱིས་པའི་སྒྱུར་བ་ས་དང་པོ་ནས་འཛིག་ཚུལ་གྱིས་པ་གལ་ཆེ་བས་དེ་སྟོ་ཡུལ་དུ་མ་ཤར་བར་
 དུ་རང་གི་རྣ་བ་ཆད་མར་མི་བྱའོ། གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཐོན་གསུམ་པ་ནི་གྲེས་པ་སོགས་
 སོ། ། །

བཞི་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་ཅིག་ཆར་བསྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་
 དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར། མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཐོན་གསུམ་

བཤོ། །དང་པོ་ནི། མཐར་གྱིས་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཙན། མཐར་གྱིས་པའི་སྐྱོར་བའི་འག་ཏུ་སྐད་
 ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་སྐྱོར་བས་བསྐྱོམས་པའི་རྣམ་པ་
 སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བས་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲོམ་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་
 པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ། མཚན་ཉིད་མེད་
 པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བཤོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 དངོས་དང་། དེའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཙན།
 སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་བཞིའི་ནང་ནས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་དང་
 པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འཆད་པ་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་འག་མ་
 གསུམ་ལ་འང་འགྲོའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིན་དང་ལུགས་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཙན། རྣམ་པར་
 སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་གཅིག་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་དང་རིས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་
 ཅིག་ཆར་བསྐྱོམ་རྒྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་རྩི་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩི་ལྟར་དང་དཔེར་རྒྱན་
 མཐའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་གཅིག་བསྐྱོམས་པའི་ཆེ་དང་རིས་མཐུན་པའི་
 ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་རྒྱས་པ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་
 དེ། སྒྲིས་བུའི་རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་སྐྱོད་པ་ན་ཟོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་འགྲུལ་བ་དེ་
 ཁྱོད་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲང་དང་གྲང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཙན། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
 སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་གཅིག་བསྐྱོམ་པ་ན་
 དེ་དང་རིས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་རྒྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ།
 །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིན་དང་སྒྲོན་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཙན། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་
 སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་

མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་དང་ཡུལ་ཕན་རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་
ནི་ཤེས་རབ་སོགས་སོ། ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར། མཚོན་
བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ལྟར་བྱམས་
མགོན་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བའི་འོག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟེན་སྐུ་བཤད་པ། བརྟེན་པ་ཐོན་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི་སྟེ། རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། སྐུ་ལ་པའི་སྐུའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་ལྟར་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། སྐུ་བཞིའི་ནང་ནས་དང་པོར་ངོ་
བོ་ཉིད་སྐུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དེ་སྐུ་གཞན་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པའི་སངས་རྒྱས་སའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཆོས་ཅན། རྩ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ཏེ། ཟག་
མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་དབྱེར་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩ་བོ་ཉིད་སྐུའི་རང་བཞིན། སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ཐ་དད་དུ་
བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་དྲན་པ་ཉར་བཞག་སོགས་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉར་
གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྩ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོས་མ་རྩ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྐོམས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་རྩ་བོ་གསལ་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཅོས་པའི་མཐར་
ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐུ་ལྷག་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་
ཆོས་ཉིད་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ཀྱང་རྫོགས་དུ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཆོས་ཅན།

དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུ་དང་། བྱང་སེམས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སོ་
 སོར་སྤང་བའི་སངས་རྒྱུ་གི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་སོ་སོར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་རང་བཞིན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར། དེ་ལ་ཚུད་
 པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དང་སྐྱེ་བ་དང་དུ་བསྟན་པ། བ་མི་དད་དུ་འདོད་པ་
 དགག་པ། བ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
 བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་འོག་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དེ་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་བྱང་
 རྟོགས་སོ་བདུན་སོགས་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་པོ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ།
 རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་
 པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་འོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་སོ་
 སོར་བཤད་པ། བམས་ཅད་ཆོས་སྐྱེར་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 སྟེ་ཆོན། སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟེ་ཆོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དྲན་པ་སངས་རྒྱུ་སའི་བྱང་
 རྟོགས་སོ་བདུན་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་
 སུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོན་པར་ཤེས་པ་དུག་གི་བར་ལ་འགྲེ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱུ་སའི་
 ཞེས་སྐྱེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ།
 གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་སུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 གྱི་བར་ལ་འགྲེ་སྟེ། ཆོས་ཅན་རང་ལྟོག་ནས་བཟུང་བས་ཆོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སངས་
 རྒྱུ་སའི་བྱང་རྟོགས་སོ་བདུན་སོགས་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་པོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉགས་འགྲོ།
 གཉིས་པ་ཐ་མི་དད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་སྐྱེ་མ་བཟོད། དེ་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། གཞན་དག་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དག་ན་རེ། སུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི་ཞེས་པ་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོགས་བཅད་དུག་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རོ་བོ་
 ཉིད་སྐྱེ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྟན་དུ་
 བསྟན། ཆོགས་བཅད་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུ་པར་

བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་སྐྱབ་ཞིར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། སངས་རྒྱུ་
 གྱི་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱུས་མ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། སྐྱབ་གསུམ་
 བོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱུས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྐྱབ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དག་ན་རེ། སངས་
 རྒྱུ་གྱི་སྐྱབ་ཆོས་ཅན། རྩོད་ལ་གསུམ་ཁོ་ནར་གྱངས་ངེས་ཏེ། རྩོད་གསུམ་དུ་གྱངས་ངེས་པའམ།
 བཞིར་གྱངས་ངེས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །རྩོད་བཞིར་གྱངས་ངེས་ན། ལུས་རྒྱུ་གཞག་ཏུ་ངོ་པོ་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཐུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་དེ་
 མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་ལུས་རྒྱུ་གཞག་ཏུ་ཆོས་སྐྱབ་མཛད་
 པ་བཅས་པ་སྤྱི་ཞེས་ཆོས་སྐྱབ་མཐུག་ཏུ་སྐྱོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུས་རྒྱུ་གཞག་གི་
 ཆོག་པ་བཅད་སྒྱར་བ་དེ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་སྒྱུར་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱུས་བཅོས་འདིར་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་ཞིར་གྱངས་ངེས་པ་ལ་སྤྱོགས་
 མཐུན་གྱི་ལུང་ཡོད་དེ། སྤྱོགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་ཀྱང་སྐྱབ་ཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཁྱད་པར། སྤོན་གནས་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྷ་ཞེས་སོགས་ཆོག་པ་
 བཅད་གཅིག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉན་དང་ཉན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལས་དམན་ཏེ། མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་རུང་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་གྱི་
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུ་འབྱེད་མི་རྒྱུས་པའི་ཕྱིར། གྲོད་དང་དེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཆོས་སྤོན་པའི་སྤོན་ནས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་
 རྒྱུ་ལས་འབྱེད་རྒྱུས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱུ་སྒྲིབ་གནས་མཁུན་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས་པ་
 ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུ་སྒྲིབ་གནས་མཁུན་པའི་བྱང་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་དང་དེ་སངས་རྒྱུ་སྒྲིབ་གནས་མཁུན་པ་ཆོས་
 ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་གནས་ཤེས་པ་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 སོགས་བྱང་ཆོས་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉན་ཐོས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་གནས་ཤེས་
 པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་སྒྲིབ་གནས་མཁུན་པ་ལས་དམན་ཏེ། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་བྱང་
 ཆོས་ལྷ་ལས་ལྷན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་
 ལྷ་རྟག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། བྱང་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ལྷ་ལྷན་ལ་སྤང་བ། ལྷ་ལ་མེད་ལ་མི་སྤང་བ་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། རྟག་ཏུ་རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་གྲུར་ནས་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས་པ་ཆོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་སྐྱེ་རྟག་པ་ཡིན་ན། རྟག་ཏུ་ཇི་ལྟར་དོན་མི་མཛད་ཅེས་པའི་ལན་
 གདབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་དང་དེ་དགོ་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལྷན་ལ་
 རྟག་ཏུ་དོན་མཛད་དེ། ལྷ་ལྷན་ལ་རྟག་ཏུ་དོན་མཛད་པའི་སྒྲིབ་ལམ་གྲུབ་པའི་བྱིར། རང་གི་
 ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལ་མེད་ལ་དངོས་སུ་མི་སྤང་སྟེ། ལྷ་ལ་མེད་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་རྒྱུ་མ་
 ཚང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་རྩི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ལྷ་དང་དཔེར་ཆོས་སྐྱེ་ལྷ་ལ་མེད་ལ་དངོས་སུ་མི་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། བྱིང་གྱི་དཔེ་ཡོད་དེ། ལྷ་འི་
 དབང་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་ས་བོན་རུལ་པ་ལས་སྐྱེ་གྱུ་མི་འབྱུང་བ་དེ་བྱིང་གྱི་དཔེ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་བྱིར་ཞེས་སོགས་ཚིགས་
 བཅད་གཅིག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་སྐྱེ་རྟག་པ་ཡིན་ན། ལྷ་དཔེ་ལ་
 རེ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། བྱང་པ་ཡིན་ན་རྒྱུད་སོ་སོར་ངེས་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་ལན་བཏབ་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་དེ་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བྱང་པ་ཞེས་བཞེད་དེ། གཞན་དོན་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཞེས་བཞེད་དེ། འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་
 བྱིར། གསུམ་པ་ཡོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱུ་པར་བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེ་ལྷན་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཙན། ཆོས་སྐུའི་འོག་
 ཏུ་ཡོངས་སྐྱེ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་སྐྱེ་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡོངས་སྐྱེ་སྤང་
 བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཚན་དང་མཚན་ས་བཅུ་པ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཁོ་
 བ་ལ་སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ཆོས་ཙན། ཡོངས་སྐྱེ་དུ་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། དེས་
 པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་བཤད་པ།
 དཔེ་བྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་དངོས་དང་། མཚན་གྱི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་གསུམ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དུག་དང་སྤྲ་ཡོངས་
 སྐུའི་དུག་དང་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཚན་ཆོས་ཙན། ཡོངས་སྐུའི་མཚན་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྐྱེ་དེ་
 གཞན་ངོར་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚན་ཞིང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དང་བར་མཛད་པའི་ཡོངས་སྐུའི་ཡོན་
 ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་འགྲེལ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན།
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་བྱ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
 བོ། །འདྲི་དང་མཚན་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་བསུ་བ་དང་སྐྱེལ་བ་སོགས་སུ་མ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཆོས་ཙན།
 མཚན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། མཚན་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 རྒྱ་དེ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲ་མ་མཚན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སུ་མ་ཅུ་སོ་གཉིས་པའི་ལྷག་མ་
 རྣམས་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་
 སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་མདོ་ལས་རྟོགས་ལུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆོག་ལེ་
 སྤྲ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྐབས་
 འདིར་དངོས་སུ་མི་འབྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གོང་དུ་མཚན་བཤད་པར་
 གིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དཔེ་བྱད་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེ་ལྷན་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤེལ་བ་ཅུ་ལྟེ། སེན་མོའི་དབང་དུ་བྱས་པ། སོར་མོའི་ཕྱིའི། ཕྱིའི།
 ཞབས་ཀྱི། གཤེགས་ཚུལ་གྱི། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། དུག་གི། ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི།
 དབུ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །དགེ་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། སོར་མོ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱ་མི་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི།

ལོང་བྱ་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། སེང་གེ་སོགས་སོ། །བྱུག་པ་ནི། ལའི་ལྷ་བྱུག་སོགས་སོ། །
 བདུན་པ་ནི། །བྱུག་ནི་སོགས་སོ། །བརྒྱད་པ་ལ་བྱུག་སྟེ། ལལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། ལྷགས་
 གསུང་དང་བཅས་པའི། མཆེ་བའི། ཤངས་ཀྱི། སྤྱན་ལའོར་དང་བཅས་པའི། སྤྱན་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལལ་ནི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷགས་གཉེན་སོགས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། མཆེ་བ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཤངས་མཐོ་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། སྤྱན་
 ཡངས་སོགས་སོ། །བྱུག་པ་ནི། བྱུག་རིང་སོགས་སོ། །དགུ་པ་ནི། དབྱུང་བ་སོགས་སོ། །
 བཅུ་པ་ནི། དཔལ་གྱི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདུ་བྱེད་ལོངས་སྤྱིའི་སེམ་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་
 ལྷ་བྱ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱིའི་དཔེ་བྱད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྟགས་མཆོན་གྱི་སྐབས་དང་འདྲ། དེས་
 འོག་མ་རྣམས་ལ་འགོའོ། །དེས་ན་མདོ་སྟེ་རྒྱུ་ལས་ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ཁྱོད་མཐོང་ན། སྤྱིས་བྱ་
 དམ་པ་ལེགས་པར་འཆོལ། །མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་རབ་དང་བར། །མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་བྱུག་འཆོལ་
 ལོ། །ཞེས་པའི་སྤྱི་བྱ་གཉིས་གཉིས་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་སོ་སོ་ལ་སྤྱར་བ་ནི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ།
 འགེལ་པར་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་གཉིས་ཀའི་
 སྐད་དོད་ལ། ལྟུ་མི་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་མཆོན་ཉིད་དང་། མཆོན་བྱ་དང་། བྱ་བ་དང་།
 བྱེད་པ་དང་། མཆོན་དང་། དཔེ་བྱད་རྣམས་ལ་འཇུག་པས་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་
 ཉིད་བརྟན་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་ལས་བརྟན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའོ། །བཞི་པ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན།
 ལོངས་སྤྱིའི་འོག་ཏུ་སྤྱུལ་སྤྱུལ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ལོངས་སྤྱིའི་སྤྱུལ་སྤྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་དང་གྲུག་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱུལ་པའི་སྤྱུལ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་
 རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ཕྱིན་ལས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་པར་བཞི་ལྷན་གྱི་སྤྱུ་གསུམ་བརྟན་ཟེན་ནས་ཕྱིན་ལས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཀྱན་
 རྫོང་ཏུ་ཆོས་སྤྱི་དེ་ལོངས་སྤྱིར་སྤྱར་བ་བསྐྱེད། ལོངས་སྤྱི་དེ་སྤྱུལ་སྤྱུར་སྤྱར་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ནས་
 ཕྱིན་ལས་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱའི་ཕྱིན་ལས་ཉེར་བདུན་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤྱིའི་ཕྱིན་

ལས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྐྱེའི་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐིན་ལས་ཀྱི་དུས། ཐིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཐིན་ལས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་སོ། །
དང་པོ་ནི། ཉེ་བཞིན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ།
ལམ་ལ་འགོད་པ། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་རྣམས་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་ཆོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ། སྦྱོར་ལམ་ལ། མཐོང་ལམ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་ལ་འགོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རྣམས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
ནི། གཉིས་ཟུང་དང་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བརྟ་དང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་རྟ་
སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ།
ཐིན་ལས་ཀྱི་དུས། ཐིན་ལས་ཀྱི་ས་མཆོམས་སོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོར་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན།
གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ། གདུལ་བྱ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ལ་འགོད་པར་
མཛད་པའི་ཕྱིར། ཐིན་པ་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་ཆོགས་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ།
གདུལ་བྱ་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ནས་ཆོས་ཆོས་
སྐྱེ་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ། གདུལ་བྱ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
གོམས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་འཇམ་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་ས་དང་པོ་ལ་
འགོད་པར་མཛད་དེ། གདུལ་བྱ་ཐིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་
རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ནས་ཆོགས་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་ས་
གཉིས་པ་ནས་ལྷ་པའི་བར་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ། གདུལ་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བརྟེན་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་འགྲེལ། །
གཉིས་པ་ནི། ཉེ་ལྟར་ཆོས་སྐྱེའི་ཐིན་ལས་ཉེར་བདུན་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མི་འཆད་པར་འཇུག་པ་
ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་སེམས་
བསྐྱེད་དང་ཐ་མ་ཆོས་སྐྱེའི་ཐིན་ལས་ཀྱི་ས་མཆོམས་བསྟན་པའི་གཞུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་
ནས་ལྷག་མ་བར་གྱི་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་
ནས་ལྷག་མ་བར་གྱི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ས་མཆོམས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་

མྱེད་མེད་གོ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་བར་གྱི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ས་མཆོམས་འགྲེལ་པ་
འདིར་དངོས་སུ་མ་བྲིས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། འགྲེལ་པ་ཆོག་མང་དུ་དོགས་པའི་བྲིས། གསུམ་
པ་སྐབས་ཀྱི་སློ་ནས་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི་ཤེས་རབ་སོགས་སོ།། །། ༥༩ བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་རྒྱག་ཏུ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་དུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱས་པ་
བྲམས་མགོན་ཆོས་ཅན། ཡུམ་དོན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སློ་ནས་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་ཡུམ་དོན་དངོས་
པོ་དུག་གི་སློ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་
པའི་འོག་ཏུ་བར་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་དགོས་པའི་བྲིས། གཉིས་པ་ནི།
མཆོན་ཉིད་བྲམས་མགོན་ཆོས་ཅན། ཤེར་བྱིན་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་བྱིན་
དངོས་པོ་དུག་གི་སློ་ནས་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཤད་པའི་བྲིས། གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་སྐབས་
དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་མཁུན་གསུམ་ཆོས་ཅན། མཁུན་གསུམ་གྱི་ལས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཁུན་གསུམ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུས་མཆོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་བྲིས། རྟེན་ནས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བ་ཆོས་ཅན། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། མཁུན་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སློམ་པ་ལ་སྦྱར་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་བྲིས། རྟེན་ནས་རྣམ་སྦྱར་
ཆོས་ཅན། མཁུན་གསུམ་གྱི་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སློམ་པ་
ལས་རྟོགས་པ་ལུང་བྱུང་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་བྲིས། རྟེན་ནས་མཐར་གྱིས་
པའི་སྦྱར་བ་ཆོས་ཅན། མཁུན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་བ་དང་མཐའ་
དག་ཏུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་རིམ་དུ་སློམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་
པའི་བྲིས། རྟེན་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་ཆོས་ཅན། མཁུན་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་
སྐབས་ཡིན་ཏེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅིག་ཆར་སློམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་
ཐུག་ཡིན་པའི་བྲིས། རྟེན་ནས་ཆོས་སྒྲུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ།
མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སློམ་པའི་རྣམ་སྒྲིན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་བྲིས། རྟེན་ལྟར་ཡུམ་དོན་ཆོས་
ཅན། དངོས་པོ་དུག་ཏུ་བསྟུ་ཀྱང་། མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དངོས་པོ་དུག་ཏུ་
བསྟུ་ཀྱང་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བདུན་ཅུའི་སློ་ནས་བཤད་དགོས་པའི་བྲིས། །། ༥༩ བསྟུ་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་

གསུམ་པ་བསྐྱེས་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བར་པ་
བྱམས་མགོན་ཆོས་ཙན། ཡུམ་དོན་དངོས་པོ་དྲུག་གིས་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་དངོས་པོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་
ནས་འཆད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བར་མ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་འོག་ཏུ་
བསྐྱེས་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ནི་རྣམ་
པ་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཙན། ཡུམ་དོན་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་དོན་དངོས་པོ་
གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དད་པོ་སྐབས་དང་པོ་
གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་མཁའ་གསུམ་ཆོས་ཙན། འདུག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་
གཏན་ལ་ཡབ་པར་བྱ་བའི་ཆ་ནས་མདོན་རྟོགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་རྒྱུར་བ་བཞེན་
པོ་ཆོས་ཙན། སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཆ་ནས་མདོན་
རྟོགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱུར་བ་ཆོས་སྒྲུ་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཙན། འབྲས་
བུ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་བཞེན་བསྒྲུམས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མདོན་རྟོགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དོན་ཆོས་ཙན། དངོས་པོ་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ཀྱང་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་ལ་
ཁྱད་པར་མེད་དེ། དངོས་པོ་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ཀྱང་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བདུན་ཅུས་བཤད་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡༩ བཤད་པ་ཆོས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ།

གསུམ་པ་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཡུམ་གསུམ་བཟོད་བྱ་གཅིག་ཏུ་
བསྟན། འགྲེལ་པ་ཇི་ལྟར་བརྟམས་པའི་ཚུལ། བརྟམས་པའི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་བསྟོ། ཁོངས་
པའི་དོན་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། ཡུམ་དོན་རྟོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། དང་པོ་
ནི། ལཱ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེས་གསུམ་ཆོས་ཙན། བཟོད་བྱ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། མདོན་པར་
རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཆོག་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་རྒྱུར་
རྒྱུ་ཆོས་ཙན། ཡུམ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་གསུམ་ཆར་གྱིས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་
བརྒྱད་བཟོད་བྱར་བསྐྱེས་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་གྱི་སྒོ་ནས་
ཡུམ་གྱི་རྒྱུ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐོ། རྟེན་ལ་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཙན། ཆོག་རྒྱས་བསྐྱེས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཡོད་དེ། མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་ཆོག་བསྐྱེས་པ་དང་། འབྲིང་དང་། རྒྱས་པའི་སྒོ་

ནས་སོ་སོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཕྲགས་པ་མེད་གོ་བཟང་པོས་འཕགས་པ་གྲོལ་
སྡེའི་ལེགས་པ་གད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མ་ལ་གནང་བ་དོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་རེ་རེ་
ཞིང་མདོ་དང་སྦྱར་བའི་ལུང་སྦྱར་རྒྱས་པར་མ་བྱས་པར་དོན་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་འགྲེལ་པ་
དོན་གསལ་བརྒྱམས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོ་སྐྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་ནི། རྟེན་བསྐྱེད་སྒྲོལ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བརྒྱམས་པའི་དགོ་བ་
བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དགོ་རྩ་རྩད་མི་ཟ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་ནི། ཤེས་རབ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཆོས་ཅན། རོངས་པ་མཆིས་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བཟོད་པ་མཛད་རིགས་ཏེ། རྩོམ་མཐོང་བས་བརྒྱམས་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག། རང་གཞན་ལ་
ཕན་པའི་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་བརྒྱམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། ཀྱི་མ་སྦྱོབ་དཔོན་སེང་གོ་
བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། ཡུམ་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་དོན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྦྱངས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱགས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་ཡུམ་དོན་མཐོང་ཞིང་མཐོང་
ནས་བསྟན་པ་རྣམས་སྐྱེ་བོད་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མའི་འོད་ལྗང་ཀྱན་ལ་སྦྱོམས་པར་ཕན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཤེས་རབ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩོམ་པ་བོའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྦྱོབ་དཔོན་
སེང་གོ་བཟང་པོས་རྩོམ་པར་ཀྱན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ནི་ལྷ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་སྐུ་གན་གྱི། ལྷ་ཆེན་གྱི་ཡོ་རྫོང་པ་བརྟེ་
དཔལ་བཅེགས་དང་། ཡོ་རྫོང་པ་སྟེ་ལྷ་ཤེས་དབུ་གིས་འགྲོ་ལ་པ་དོན་གསལ་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཅན།
དཔོན་པ་ཡོད་དེ། བོད་ལ་ཐན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མཆོག་ཅན།

གཞུང་ལུགས་པརྫོང་པུའུ་ནས། མའོན་རྟོགས་གི་སངས་ཐེང་མཛེས་ཤིང་། ཁབ་དོན་སྤང་
 ཅི་འབྱུང་བྱེད་པའི། འག་དོན་ཡིད་ཀྱི་ཉི་མ་འདི། ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དོན་
 ལ་སྦྱོར་པའི་དོན་གཉེར་དང་། གཞུ་བོར་སྦྱུད་པའི་གཞུ་བོའི་སྒྲོ། གསུམ་ལྷན་དེ་ལ་སྦྱིན་པར་
 བྱ། དེ་ལས་བྱུང་པའི་དགེ་པའི་ཚོགས། གངས་རིའི་ཐེང་མཛེས་ལྷང་གསལ་བ། འདག་གི་
 རྒྱུད་ལ་གང་ཐོབ་དེས། འཕྲོ་སེམས་བདེ་ལ་འགོད་པར་ཤོག ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
 མན་དག་གི་པསྟན་བཅོས་མའོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དང་བཅས་པའི་དག་

དོན། སྤྲུལ་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མང་དུ་བོས་པའི་དག་སྤྱོད་བསོད་ནམས་སེང་གེས་
ཕྱགས་མོ་གྲང་གི་སྤྲིན་དུག་ལྷ་བའི་ཡར་ཆོས་གཉིས་ལ་དཔལ་ཨེ་ཨོ་ཆོས་ལྷན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་
དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གཞོན་ནུ་བཟང་པོ་འོ། །མཛུགས་ལོ། །

འདི་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དག་བའི་རྩ་བ་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་སྦྱོ་བོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །འགོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་གཅིག་སུ། །
བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་
གནས་གྱུར་ཅིག །དག་འོ། །དག་འོ། །དག་འོ། །